

2025/429

12.3.2025

KOMMISSIONENS AFGØRELSE (EU) 2025/429

af 30. april 2024

om statsstøtteforanstaltning SA.58207 (2021/N), som Tjekkiet planlægger at gennemføre for at støtte opførelsen og driften af et nyt atomkraftværk ved Dukovany

(meddelt under nummer C(2024) 2858)

(Kun den engelske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 108, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter at have opfordret interesserede parter til at fremsætte bemærkninger i henhold til ovennævnte bestemmelserne ⁽¹⁾,
under hensyntagen til disse bemærkninger og

ud fra følgende betragtninger:

1. SAGSFORLØB

- (1) Ved brev af 15. marts 2022 underrettede Tjekkiet Kommissionen om foranstaltningen til støtte for opførelsen og driften af et nyt atomkraftværk ved Dukovany (»projektet«). Tjekkiet fremsendte yderligere oplysninger til Kommissionen ved brev af 5. maj 2022 efter Kommissionens anmodning om oplysninger af 21. april 2022.
- (2) Ved brev af 30. juni 2022 meddelte Kommissionen Tjekkiet, at den havde besluttet at indlede proceduren efter artikel 108, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (»traktaten«) med hensyn til støtten (»åbningsafgørelsen«). Åbningsafgørelsen blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende*. Kommissionen opfordrede de interesserede parter til at fremsætte bemærkninger.
- (3) Tjekkiet fremsendte sine bemærkninger til åbningsafgørelsen den 31. august 2022.
- (4) Kommissionen modtog bemærkninger fra tredjeparter. Den videresendte de indkomne bemærkninger til Tjekkiet, som fik lejlighed til at reagere på dem. Kommissionen modtog Tjekkiets bemærkninger hertil ved brev af 21. oktober 2022.
- (5) Tjekkiet fremsendte yderligere oplysninger den 30. januar 2023, 16. marts 2023, 4. april 2023, 11. april 2023, 24. april 2023, 9. juni 2023, 21. juni 2023, 3. juli 2023, 14. juli 2023, 2. august 2023, 8. september 2023, 14. september 2023, 22. september 2023, 6. oktober 2023, 9. oktober 2023, 18. oktober 2023, 19. oktober 2023, 22. oktober 2023, 25. oktober 2023, 8. november 2023, 20. november 2023, 16. december 2023, 10. januar 2024, 26. januar 2024, 1. februar 2024, 7. februar 2024, 9. februar 2024, 12. februar 2024, 21. februar 2024, 23. februar 2024, 26. februar 2024, 1. marts 2024, 7. marts 2024, 8. marts 2024, 11. marts 2024, 19. marts 2024, 20. marts 2024, 21. marts 2024 og 15. april 2024.
- (6) Den 26. januar 2024 indvilgede de tjekkiske myndigheder undtagelsesvis i at give afkald på deres ret ifølge artikel 342 i TEUF, sammenholdt med artikel 3 i forordning nr. 1/1958, og at lade denne afgørelse vedtage og offentliggøre på engelsk.

⁽¹⁾ EUT C 299 af 5.8.2022, s. 5.

2. BESKRIVELSE AF KONTEKSTEN

2.1. Elproduktion i Tjekkiet

- (7) Som forklaret i afsnit 2.1 i åbningsafgørelsen er Tjekkiets energimiks i øjeblikket domineret af brunkul og atomkraftbaseret elproduktion. Følgende tabel viser udviklingen i elproduktionskapaciteten og bruttoelproduktionen i Tjekkiet mellem 2000 og 2022.

Tabel 1

Udviklingen i elproduktionskapaciteten i gigawatt (GW) og bruttoelproduktionen i terawatttimer (»TWh«) i Tjekkiet, 2000-2022

	2000	2005	2010	2015	2018	2019	2020	2021	2022
Installed Electricity Capacity (GW)	15,3	17,4	20,1	21,9	22,3	22,0	21,4	20,9	20,8
Combustible Fuels	11,5	11,5	12,0	13,0	13,3	13,0	12,4	11,9	11,8
Nuclear	1,8	3,8	3,9	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
Hydro	2,1	2,2	2,2	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3
Wind	0,0	0,0	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Solar	0,0	0,0	1,7	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
Geothermal	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tide, Wawe, Ocean	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2000	2005	2010	2015	2018	2019	2020	2021	2022
Gross Electricity Generation, by Fuel (TWh)	75,3	82,6	85,8	83,8	87,9	86,9	81,4	84,9	84,5
Solid Fossil Fuels, Peat & Products, Oil Shale	52,8	49,5	46,9	41,1	41,2	37,3	31,0	38,6	41,0
Oil and Petroleum Products	0,4	0,3	0,2	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Natural gas	3,9	4,2	4,2	5,0	6,1	7,9	6,6	9,2	6,4
Nuclear	13,6	24,7	28,0	26,8	29,9	30,2	30,0	30,7	31,0
Renewables and Biofuels	2,8	3,8	6,5	10,7	10,5	11,2	13,7	6,4	6,0
Wastes non-Res	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Kilde: De tjekkiske myndigheder.

- (8) I sit ajourførte udkast til national energi- og klimaplan for 2023⁽²⁾ bekræftede Tjekkiet sit tilsagn om at dekarbonisere landets elsystem og udfase brugen af kul til energi- og varmeproduktion senest i 2033.
- (9) Ifølge det ajourførte udkast til national energi- og klimaplan vil solcelle- og landbaserede vindkraftværker senest i 2030 spille en væsentlig rolle i dekarboniseringen af elforsyningen. Tjekkiet mener, at intermitterende vedvarende energikilder på trods af de forventede betydelige udvidelse heraf ikke vil være i stand til at dekarbonisere det tjekkiske energisystem alene, da de ikke vil være i stand til at dække det forventede forsyningsgab. De tjekkiske myndigheder forklarede, at disse intermitterende kilder i Tjekkiet har relativt begrænsede kapacitetsfaktorer på 11 % for solcelleenergi og 22 % for landbaseret vindenergi. Der har desuden været et begrænset potentiale for udvikling af vindenergi i Tjekkiet på grund af lav offentlig accept og tætbefolkede områder. Tjekkiet har heller ikke potentiale for offshorevindkraft eller vandkraft i stor skala, hvilket yderligere begrænser mulighederne for betydelig kapacitet til produktion af vedvarende energi i stor skala.
- (10) Tjekkiet mener ikke, at naturgas er en egnet erstatning for kul og brunkul på grund af den høje emissionsfaktor (499 ton CO₂e/GWh i forhold til 29 fra atomkraft eller 85 fra solenergi inden for en livscyklus) og afhængigheden af gasimport. Gasafhængigheden er generelt højere om vinteren, da vedvarende energikilder ikke producerer nok elektricitet i denne periode, og opvarmning øger efterspørgslen efter naturgas. I lyset af den aktuelle geopolitiske situation og dens indvirkning på gasforsyningen til Den Europæiske Union, navnlig fra Rusland, sigter de tjekkiske myndigheder desuden mod at mindske afhængigheden af gasimport.

⁽²⁾ Findes på: https://commission.europa.eu/publications/czech-draft-updated-necp-2021-2030_en.

- (11) I oktober 2019 fremlagde den tjekkiske transmissionssystemoperatør ČEPS en prognose for ressourcetilstrækkeligheden ⁽³⁾, der præsenterer to scenarier — scenarie A: et referencescenarie, hvor det antages, at elektriciteten vil blive produceret i moderniserede brunkulskraftværker (Pruněřov II, Tuřimice, Mělník I og Ledvice PP), og scenarie B: et kulstoffattigt scenarie, hvor det antages, at alle brunkulskraftværker ud over Ledvice PP vil blive udfaset. Begge scenarier fører til problemer med tilstrækkeligheden.
- (12) Ifølge en anden nyere undersøgelse, som også er udført af ČEPS ⁽⁴⁾, vil der være problemer med tilstrækkelig produktion fra 2030 som følge af tilbagetrækning af brunkul, som nødvendiggør stigende import til niveauer på over 20 % for at dække den tjekkiske efterspørgsel. Problemer med elektricitetsmangel opstår i alle scenarier fra 2035 og er særligt akutte i scenarier, hvor der sker en fuldstændig udfasning af kul enten i 2033 (det centrale scenarie, som ČEPS anser for mest sandsynligt) eller i 2030 (dekarboniseringsscenariet). Disse udsigter (baseret på en antagelse om et maksimalt nettoimportniveau på 20 TWh som følge af tekniske og sikkerhedsmæssige begrænsninger og medtagelse af den nye atomkraftenhed i antagelserne efter 2035) understreger, at LOLE ⁽⁵⁾-niveauerne vil fortsat være utilfredsstillende. Beregninger foretaget for det centrale scenarie viser, at der allerede i 2030 er utilstrækkelig produktionskapacitet til at dække forbruget.
- (13) De undersøgelser, som de tjekkiske myndigheder har fremlagt, tager hensyn til de forventede grænseoverskridende strømme mellem Tjekkiet og dets nabolande. Det tjekkiske elektricitetssystem er godt forbundet med systemerne i nabomedlemsstaterne, og det er planen, at tilslutningskapaciteten skal øges yderligere i fremtiden ⁽⁶⁾. Det tjekkiske day-ahead-elektricitetsmarked er forbundet med multiregional kobling ⁽⁷⁾ baseret på den implicitte fordeling af grænseoverskridende kapacitet på grundlag af nettotransmissionskapacitet. I juni 2022 blev projektet Core ⁽⁸⁾ Flow-Based Market Coupling ⁽⁹⁾ sat i drift, og Tjekkiet har fuldt ud integreret sine day-ahead- og intraday-markeder for elektricitet og nået målmodellen for elektricitetsmarkedet i Den Europæiske Union som defineret i Kommissionens forordning (EU) 2015/1222 af 24. juli 2015 om fastsættelse af retningslinjer for kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger ⁽¹⁰⁾.

⁽³⁾ Hodnocení zdrojové přiměřenosti ES ČR do roku 2040 (MAF CZ), 2019. Se nærmere oplysninger på: https://www.mpo.cz/assets/cz/energetika/elektroenergetika/2021/2/Hodnoceni-zdrojove-primerenosti-ES-CR-2019__1.pdf.

⁽⁴⁾ Hodnocení zdrojové přiměřenosti ES ČR do roku 2040 (MAF CZ), 2022. Se nærmere oplysninger på: <https://www.mpo.cz/assets/cz/energetika/elektroenergetika/2023/5/Hodnoceni-zdrojove-primerenosti-elektrizacni-soustavy-CR-2022.pdf>.

⁽⁵⁾ LOLE står for »Loss of Load Expectation« — forventet effektmangel og er antallet af timer/perioder pr. år, hvor det på langt sigt statistisk set forventes, at forsyningen ikke vil kunne opfylde efterspørgslen.

⁽⁶⁾ De tjekkiske myndigheder forklarede, at sammenkoblingen af de tjekkiske og tilstødende elektricitetssystemer historisk set har været meget stærk, og at de forventer, at udvekslingen af elektricitet vil stige yderligere som følge af energisektorens omstilling. Tjekkiets nuværende sammenkoblingskapacitet på markedet er: CZ00-AT00: 900 MW, AT00-CZ00: 900 MW, CZ00-DE00: 2 800 MW, DE00-CZ00: 2 600 MW, CZ00-PLI0: 800 MW, PLE0-CZ00: 800 MW, CZ00-SK00: 2 000 MW, SK00-CZ00: 1 200 MW. For at styrke energisikkerheden med nabolandene er der planlagt flere investeringer for at øge den eksisterende kapacitet. Navnlig er moderniseringen af samkøringslinjen mellem Tyskland og Tjekkiet planlagt til 2027-2028 og vil resultere i en stigning i markedsimportkapaciteten på 500 MW i begge retninger (dvs. CZ00-DE00: 3 300 MW og DE00-CZ00: 3 100 MW). Der er planer om en ny samkøringslinje mellem Tjekkiet og Slovakiet (Otrokovice-Ladce) efter 2035, og den deraf følgende nettokapacitetsforøgelse på markedet forventes af blive på ca. 500 MW i begge retninger. Yderligere oplysninger findes i den tjekkiske nationale udviklingsplan 2023-2032, som findes på: <https://www.ceps.cz/en/transmission-system-development>. De tjekkiske myndigheder anfører, at Tjekkiet er det eneste land i den centraleuropæiske region, der opfylder kriteriet om en margen på mindst 70 % for handel på tværs af områder (fastsat i artikel 16, stk. 8, i forordning (EU) 2019/943 om det indre marked for elektricitet).

⁽⁷⁾ Multiregional kobling forbinder elektricitetsmarkederne i 19 lande og tegner sig for ca. 85 % af det europæiske elforbrug.

⁽⁸⁾ En kapacitetsberegningsregion er et geografisk område, hvor opgaverne i forbindelse med kapacitetsberegningen koordineres af transmissionssystemoperatørerne. Kernetkapacitetsberegningsregionen består af budområdegrænserne mellem Østrig, Belgien, Kroatien, Tjekkiet, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Luxembourg, Nederlandene, Polen, Rumænien, Slovakiet og Slovenien. Kerneregionen er en region, som ACER oprettede i sin afgørelse fra 2019 (https://www.acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Individual%20Decisions/ACER%20Decision%2002-2019%20on%20CORE%20CCM_0.pdf).

⁽⁹⁾ Core Flow-Based Market Coupling-projektet har til formål at udvikle og implementere den daglige drift af en flowbaseret day-ahead-markedskobling i kerneregionen.

⁽¹⁰⁾ EUT L 197 af 25.7.2015, s. 24.

- (14) I øjeblikket er Tjekkiet nettoeksportør af elektricitet til lande i Central- og Østeuropa, men ifølge ČEPS vil dette ikke vare ved i fremtiden. Ifølge tilstrækkelighedsprognosen 2019 vil eksporten i 2025 blive reduceret til 5,4 TWh med en samlet balance på 1,8 TWh til fordel for Tjekkiet. Balancen vil blive negativ i 2030 med en import på 8,2 TWh elektricitet og en samlet negativ balance på 5,4 TWh i referencescenariet. I det kulstoffattige 2030-scenarie vil den samlede negative balance blive på 9,2 TWh.
- (15) Selv om elproduktionen forventes at falde, forventes forbruget at stige en smule fra de nuværende ca. 67 TWh til ca. 77,5 TWh i 2040 på trods af energieffektivitetsforanstaltninger i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2002 af 11. december 2018 om ændring af direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet. I ČEPS' tilstrækkelighedsprognose 2022 antages en målbar stigning i efterspørgslen efter elektricitet i de næste 15 år i alle forventede scenarier, idet det centrale scenarie viser en stigning på 46 % til 98 TWh om året sammenlignet med det nuværende niveau på ca. 67 TWh. Tjekkiet forventer også en højere efterspørgsel efter elektricitet, til dels som følge af overgangen fra gasfyret opvarmning til brug af varmepumper samt generel udskiftning af gas med elektricitet i industrien.
- (16) Selv om Tjekkiet er godt forbundet med de omkringliggende lande, varierer elektricitetsstrømmene betydeligt på forskellige tidspunkter af året. I tilstrækkelighedsprognosen 2019 påpeges det, at der i den centraleuropæiske region (kerneregionen ved beregning af transmissionskapaciteten) forventes perioder med elektricitetsmangel i systemet i flere lande på samme tid på grund af ensartede klimaforhold, planer for udfasning af kul og forsyningsknaphed⁽¹¹⁾. De tjekkiske myndigheder mener, at nedgangen i industriproduktionen som følge af den forventede mangel på elektricitet vil føre til en svækkelse af den økonomiske vækst og den tjekkiske økonomis konkurrenceevne, hvilket også kan føre til store underskud på indtægtssiden af de offentlige budgetter. Eventuelle strømafbrydelser eller længerevarende elektricitetsmangel kan således have en betydelig indvirkning på landets sociale stabilitet med alle de dermed forbundne negative konsekvenser.
- (17) Ifølge ovennævnte undersøgelser fremstår atomenergi som en mere sikker mulighed for fremtidige investeringer i dekarboniseret energi i Tjekkiet. De tjekkiske myndigheder forklarede, at beslutningen om at investere i ny nuklear kapacitet var baseret på landets dekarboniseringsmål samt på resultaterne af tilstrækkelighedsprognosen 2019, som var et vigtigt input til at kvantificere behovet for nye investeringer i atomenergi. Den tjekkiske regering planlægger en udvidelse på ca. 4 GW ny nuklear kapacitet (herunder den anmeldte investering) mellem 2036 og 2050.

2.2. Mål og baggrund

- (18) De tjekkiske myndigheder påtænker at bevare eller øge atomenergiens rolle i deres elproduktion, hvilket vil bidrage til dekarbonisering af deres energimiks, jobskabelse og industriel konkurrenceevne samt afhjælpe de ovenfor beskrevne forsyningsikkerhedsproblemer. Projektet er en del af et bredere program til støtte for kulstoffattige produktionskilder, der tager sigte på atomkraftproduktion, som tegner sig for ca. 50 % af den samlede elproduktionskapacitet i Tjekkiet. I den nationale handlingsplan for udvikling af atomenergi⁽¹²⁾ i Tjekkiet, der blev godkendt i juni 2015, har man således allerede forberedt sig på at styrke atomkraftens rolle.

⁽¹¹⁾ Manglen på elektricitet vil ifølge modelresultaterne påvirke Polen, Slovakiet, Østrig, Ungarn og Belgien, men også f.eks. Italien, Serbien og Litauen, som er en del af kerneregionen.

⁽¹²⁾ National handlingsplan for udvikling af atomenergisektoren i Tjekkiet af 22.5.2015 (https://www.mpo.cz/assets/en/energy/electricity/nuclear-energy/2017/10/National-Action-Plan-for-the-Development-of-the-Nuclear-_2015_.pdf).

- (19) Der er i øjeblikket seks atomkraftenheder i drift i Tjekkiet i henholdsvis Temelín⁽¹³⁾ og Dukovany⁽¹⁴⁾. Ifølge Tjekkiet forventes de eksisterende fire enheder på Dukovany-anlægget at blive lukket ned mellem 2045 og 2047, såfremt statens kontor for nuklear sikkerhed godkender det eksisterende atomkraftværks sikkerhedskrav hvert tiende år i aktivets levetid. De tjekkiske myndigheder anfører, at der i øjeblikket ikke er en specifik forpligtelse til at drive dem ud over denne periode.
- (20) I udkastet til ajourført national energi- og klimaplan⁽¹⁵⁾ for Tjekkiet fastsættes der energidiversificeringsmål for andelen af individuelle brændsler i i) samlede primære energikilder (ekskl. elektricitet) og i ii) elproduktionen. De tjekkiske myndigheder forklarede, at andelen af atomenergi i 2022 var på henholdsvis 15 % og 37 %, mens målniveauet for 2040 blev fastsat til 25-33 % for primære energikilder (ekskl. elektricitet) og 46-58 % for elproduktion.
- (21) En stigning i andelen af atomenergi og vedvarende energikilder til erstatning af fossile brændsler anses for afgørende i den nationale energi- og klimaplan for at opfylde de langsigtede forpligtelser til at reducere drivhusgasemissionerne. Tjekkiet har forpligtet sig til at blive klimaneutral senest i 2050. For at nå dette mål skal strukturen på det tjekkiske energimarked og kilderne til elproduktion ændres betydeligt. Kulstoffrie fossile elværker skal udfases parallelt med dekommissioneringen af den aldrende kapacitet til atomkraftproduktion.
- (22) Ifølge Tjekkiet vil landet udvikle sig til en nettoimportør af elektricitet senest i 2030. Hvis der ikke investeres i ny nuklear kapacitet, vil det forværre Tjekkiets afhængighed af importeret elektricitet. Tjekkiet anfører, at projektet vil spille en afgørende rolle med hensyn til at sikre energisikkerheden og pålideligheden af elforsyningen som en væsentlig forudsætning for at omstille produktionsmikset med henblik på at opnå kulstofneutralitet i Tjekkiet. Tjekkiet anfører også, at brunkuls- og kulkraftværker, der leverer elektricitet på markedet, i øjeblikket er ved at blive lukket ned. Som resultat heraf forventes elsektoren at være importorienteret fra 2025 og fremefter.
- (23) I betragtning af omfanget af behovet for erstatningskapacitet og de nationale dekarboniserings- og forsyningssikkerhedsmål har Tjekkiet — i betragtning af den tjekkiske økonomis og industris afhængighed af energiressourcer — konkluderet, at der er behov for betydelig ny nuklear erstatningskapacitet. De tjekkiske myndigheder understreger, at investeringer i kulstoffattige nukleare energikilder sammen med vedvarende energikilder og andre nettonulenergiteknologier vil bidrage til at nå EU's mål for bæredygtighed og miljøbeskyttelse⁽¹⁶⁾.
- (24) Tjekkiet forklarede endvidere, at projektet også vil bidrage direkte til målene i RePowerEU-planen, da det vil mindske afhængigheden af importerede fossile brændsler, der er præget af prisudsving og geopolitiske risici, samt styrke energisikkerheden⁽¹⁷⁾.

2.3. Alternative muligheder for at sikre et kulstoffattigt energimiks

- (25) De tjekkiske myndigheder har undersøgt flere muligheder for at sikre et kulstoffattigt energimiks, herunder investeringer i vedvarende energikilder, gasproduktion, øget import, prisfleksibelt elforbrug og atomkraft. Yderligere oplysninger om de overvejede alternativer findes i åbningsafgørelsen, betragtning 19-21.

⁽¹³⁾ De to eksisterende enheder på Temelín-anlægget med VVER-1000/320 trykvandsreaktorer blev sat i drift i 2002 og 2003 med en forventet levetid på 60 år. Tilsammen har de en installeret kapacitet på 2,18 GW.

⁽¹⁴⁾ De fire eksisterende enheder på Dukovany-anlægget med VVER-440/213 trykvandsreaktorer blev sat i drift mellem 1985 og 1987 med en oprindelig forventet levetid på 30 år, som blev yderligere forlænget med 20 år. Tilsammen har de en installeret kapacitet på 2,04 GW.

⁽¹⁵⁾ Se betragtning 8 og fodnote 2 ovenfor.

⁽¹⁶⁾ Meddelelse fra Kommissionen, Sikring af vores fremtid: Europas klimamål for 2040 og vej til klimaneutralitet senest i 2050 i et bæredygtigt, retfærdigt og velstående samfund (COM(2024) 63 final af 6.2.2024).

⁽¹⁷⁾ Meddelelse fra Kommissionen, REPowerEU-planen (COM(2022) 230 final af 18.5.2022).

- (26) På grund af de særlige geografiske forhold og vanskelighederne med at udvikle store projekter vedrørende vedvarende energi i Tjekkiet har atomkraft vist sig at være en foretrukken mulighed for de tjekkiske myndigheder ⁽¹⁸⁾, som betragter atomkraftværkernes lange levetid, lave CO₂-emissioner, høje kapacitetsudnyttelsesfaktor, høje brændelskoncentration samt stabile, pålidelige og forudsigelige drift som store fordele. De to atomkraftværker i Dukovany og Temelín er godt forbundet med industri-, forsknings- og innovationsanlæg. Af disse grunde er udviklingen af atomenergi blevet udpeget som et strategisk mål, der supplerer Tjekkiets andre mål for energiforsyningsikkerhed og -bæredygtighed (øge andelen af vedvarende energikilder, udfase brunkulskraftværker osv.).

2.4. Alternative muligheder for finansieringsmekanismer til atomenergi

- (27) Den 1. oktober 2021 vedtog Tjekkiet loven om foranstaltninger til Tjekkiets omstilling til en kulstoffattig energisektor ⁽¹⁹⁾ (»loven om en kulstoffattig energisektor«). I loven om en kulstoffattig energisektor fastsættes rammerne for opførelse og drift af atomkraftværker på over 100 megawatt (»MW«) i Tjekkiet, herunder projektet ⁽²⁰⁾, efter 2030.
- (28) Yderligere oplysninger om de overvejede alternativer findes i åbningsafgørelsen, betragtning 24-31.

3. DETALJERET BESKRIVELSE AF FORANSTALTNINGERNE

3.1. Tjekkiets ændringer af foranstaltningerne efter åbningsafgørelsen

- (29) Som svar på den tvivl, som Kommissionen gav udtryk for i sin åbningsafgørelse (se afsnit 3.13 nedenfor), ændrede Tjekkiet visse elementer i de oprindeligt planlagte foranstaltninger.
- (30) Disse ændringer vedrører navnlig:
- varigheden af kontrakten om køb af elektricitet (»købskontrakten«), som blev reduceret fra 60 år til 40 år (se betragtning 83-85)
 - formelen for beregning af betalingen til støttemodtageren inden for rammerne af købskontrakten, som blev ændret for at indføre yderligere finansielle incitamenter til effektiv drifts- og vedligeholdelsesplanlægningsadfærd (se betragtning 83-106)
 - begrundelsen for målsatsen for egenkapitalforrentning, hvor Tjekkiet fjernede præmien for nuklear risiko/præmien for enkeltstående større risiko (se betragtning 120-140)
 - gevinstdelingsmekanismen, hvor der blev indført en lidt højere delingsfaktor efter købskontraktens udløb for at afspejle de øgede risici, navnlig som følge af købskontraktens kortere løbetid (se betragtning 161-169)
 - indførelse af vilkår for handel med elektricitet produceret på atomkraftværket i dets levetid (se betragtning 112-118)
 - ajourførte skøn over atomkraftværkets anlægs- og driftsomkostninger for at afspejle markedsudviklingen (se afsnit 3.6.6).

⁽¹⁸⁾ De tjekkiske myndigheder forklarer betydningen af vedvarende energikilder for Tjekkiets dekarboniseringsindsats, men anerkender også deres begrænsninger i udviklingen af storstilet produktionskapacitet i Tjekkiet (se betragtning 9 ovenfor). Desuden overvejede Tjekkiet andre alternativer (f.eks. import for at afhjælpe produktionsunderskuddet eller naturgasfyret produktion), som blev fremlagt i åbningsafgørelsen (se betragtning 19-21). På grundlag af ovenstående besluttede Tjekkiet, at en kombination af nukleare og vedvarende ressourcer har lavere systemomkostninger og dermed udgør en omkostningseffektiv dekarboniseringsroute.

⁽¹⁹⁾ De tjekkiske myndigheder forklarer, at der forud for loven om en kulstoffattig energisektor blev gennemført en omfattende høringsproces i 2020 og 2021, som viste bred støtte fra offentligheden (63-65 % på lang sigt) samt bred politisk støtte.

⁽²⁰⁾ Denne afgørelse omfatter ikke eventuel statsstøtte til andre projekter i henhold til loven om en kulstoffattig energisektor: Den omhandler udelukkende støtte til projektet.

- (31) Ovennævnte ændringer er nærmere beskrevet i resten af afsnit 3 i denne afgørelse.

3.2. Støttemodtagerne

3.2.1. ČEZ og EDU II

- (32) ČEZ er den eneste operatør af atomkraftværker i Tjekkiet. Det er et offentligt selskab, der er noteret på børserne i Prag og Warszawa, og er moderselskab for ČEZ Group, der opererer i flere europæiske lande (navnlig Tjekkiet, Tyskland, Polen, Slovakiet, Frankrig, Italien, Nederlandene og Østrig). ČEZ Group er primært aktiv inden for elproduktion, -handel og -distribution samt salg af elektricitet og varme. ČEZ Group er også i mindre grad aktiv inden for råvarehandel, gasdistribution og -forsyning, minedrift og energitjenester ⁽²¹⁾. Hovedaktionæren i ČEZ er Tjekkiet med 69,78 %, og aktionærrettighederne udøves af finansministeriet.
- (33) Den direkte støttemodtager under foranstaltningen er Elektrárna Dukovany II a.s. (»EDU II«), et helejet datterselskab af ČEZ, der er oprettet med henblik på opførelse og drift af det nye atomkraftværk ved Dukovany. EDU II vil være støttemodtager under den købskontrakt, der er indgået med special purpose-enheden ⁽²²⁾, og af den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte ⁽²³⁾. EDU II og ČEZ nyder også godt af investeringsbeskyttelse under mekanismen til beskyttelse mod lov- eller politikændringer.
- (34) Tjekkiet forklarede, at projektet vil blive overvåget af to udvalg (det strategiske projektstyringsudvalg og projektstyringsudvalget) og et ledelsesteam med erfaring inden for nukleare og konventionelle kraftværker.
- Det strategiske projektstyringsudvalg ⁽²⁴⁾ (herunder repræsentation fra ČEZ) er det højeste projektorgan i ČEZ Group. Det ledes af ČEZ' administrerende direktør og består af medlemmer af ČEZ' bestyrelse og andre centrale medlemmer af ledelse i ČEZ og EDU II, f.eks. EDU II's administrerende direktør og projektdirektøren.
 - Projektstyringsudvalget er ansvarligt for ČEZ' og EDU II's fælles projektstyring. Udvalget ledes af den administrerende direktør for EDU II og består af repræsentanter for ČEZ og EDU II, som er ansvarlige for enkeltstående dele af projektet. Medlemmerne af ČEZ' bestyrelse har ret til regelmæssigt at deltage i dette udvalgs møder.
- (35) Mens ČEZ er projektsponsor med ansvar for at udføre strategisk kontrol og tilsyn med projektet, er EDU II en særskilt enhed, som skal udføre alle ledelsesfunktioner under ČEZ' effektive kontrol og tilsyn. De tjekkiske myndigheder anfører, at ČEZ og EDU II vil blive forvaltet uafhængigt af hinanden af følgende grunde.

⁽²¹⁾ ČEZ Group, 2022 Annual Financial Report, s. 2, som findes på: <https://www.cez.cz/en/investors/financial-reports/annual-reports>.

⁽²²⁾ For forklaringer henvises til betragtning 40 nedenfor.

⁽²³⁾ Nærmere oplysninger findes i betragtning 170-180 nedenfor.

⁽²⁴⁾ Det strategiske projektstyringsudvalgs vigtigste ansvarsområder er at godkende projektplanen og dens regelmæssige ajourføringer samt kriterierne for fortsættelse og afslutning af projektet, at udnævne medlemmerne af projektstyringsudvalget og udstede instrukser, der skal gennemføres af projektstyringsudvalget, at træffe afgørelse om eventuelle spørgsmål, der eskaleres fra projektstyringsudvalget, at godkende projektets overgang fra én fase til den næste og definere godkendelseskriterierne for gennemførelsen af projektet, at vurdere projektets sikkerhedsforhold, at vurdere væsentlige sikkerhedsrisici og eventuelle væsentlige sikkerhedshændelser i forbindelse med projektet og indføre deraf følgende foranstaltninger til afbødning og/eller løsning heraf og at godkende den endelige evaluering af projektet, efter at det endelige godkendelsescertifikat er udstedt ved garantiperiodens udløb.

- (36) Tjekkiet anfører for det første, at der vil være en klar juridisk og finansiel adskillelse mellem EDU II og ČEZ. Forvaltningsstrukturen ⁽²⁵⁾ vil sikre EDU II's uafhængighed af ČEZ og effektivt fjerne ČEZ' incitamenter til uretmæssigt at gribe ind i EDU II's daglige drift.
- (37) For det andet vil vilkårene i købskontrakten have til formål at beskytte statens interesse i at sikre forsyninger og fastlægge sanktionsmekanismer, hvis EDU II misligholder sine kontraktlige forpligtelser. Under alle omstændigheder kunne staten gennem sit ejerskab i ČEZ ⁽²⁶⁾ også sikre, at EDU II's fulde drift af kraftværket ikke hindres.
- (38) For det tredje forklarer Tjekkiet, at der er et stærkt økonomisk incitament for EDU II til at operere effektivt på elektricitetsmarkedet som sikret ved formlen for beregning af betalingen i købskontrakten. Enhver aktivitet, der har til formål at reducere EDU II's indtægter, vil være i strid med selskabets økonomiske interesser.
- (39) For det fjerde forklarer Tjekkiet, at projektet er af afgørende betydning for ČEZ Groups produktionsportefølje og finansielle resultater, navnlig efter udfasningen af kul og lukningen af Dukovany I (som i øjeblikket forventes at finde sted mellem 2045 og 2047, se betragtning 19). Ifølge den forretningsplan, som ČEZ har udarbejdet (se betragtning 76 nedenfor), anslår ČEZ Group, at EDU II's gennemsnitlige årlige EBITDA i projektets løbetid vil beløbe sig til ca. [200-500] mio. EUR i faste priser (2020), hvilket alt andet lige udgør en stigning på ca. [10-20] % i forhold til koncernens nuværende EBITDA, hvis den konsolideres fuldt ud. Projektets omfang, navnlig i forhold til ČEZ' eksisterende produktionsportefølje og balance, betyder, at det vil få væsentlige konsekvenser for ČEZ Group som helhed.

3.2.2. *Special purpose-enheden*

- (40) Købskontrakten (se afsnit 3.6) vedrørende aftagning af den elektricitet, der produceres på atomkraftværket, er planlagt som en kontrakt mellem staten og EDU II, projektets hovedmodtager. Ifølge termsheet for købskontrakten mellem staten og EDU II vil staten være berettiget til at overdrage/delegere visse rettigheder og forpligtelser i henhold til købskontrakten (eller en specifik del heraf) til en 100 % statsejet juridisk enhed, der er indehaver af en licens til handel med elektricitet i henhold til energiloven («special purpose-enheden»), som vil blive part i denne aftale efter overdragelsen/delegeringen.
- (41) Hvis elpriserne ligger over aftalekursen i købskontrakten (forklaret i betragtning 94-106), vil special purpose-enheden ikke kræve yderligere midler fra staten. Hvis aftalekursen i købskontrakten imidlertid ligger over markedspriserne på elektricitet, skal staten finansiere prisforskellen ved hjælp af statsmidler, dvs. via statsbudgettet og/eller gennem forbrugsafgifter, i overensstemmelse med formlen for beregning af betalingen i købskontrakten (forklaret i betragtning 88-93 nedenfor). I henhold til artikel 8 i loven om en kulstoffattig energisektor kan staten anvende den ene eller begge finansieringsmekanismer. De tjekkiske myndigheder forklarede, at det sandsynligvis ville være en kombination af både statsbudgettet og specifikke afgifter.
- (42) I artikel 8 i loven om en kulstoffattig energisektor fastsættes der regler, der gør det muligt for special purpose-enheden at fastsætte en afgift, som transmissions- og distributionssystemoperatørerne kan opkræve fra elforbrugerne og betale tilbage til special purpose-enheden. Den nationale energitilsynsmyndighed (energitilsynsmyndigheden) fastlægger metoden og tidsplanen for opgørelse og udbetaling af afgiften til dækning af de relevante

⁽²⁵⁾ Forvaltningsstrukturen for ČEZ og EDU II kan ses på følgende websteder: <https://www.cez.cz/en/cez-group/cez/governing-bodies-of-cez> og <https://www.cez.cz/cs/o-cez/skupina-cez/vyznamne-spolecnosti-skupiny-cez/elektrarna-dukovany-ii/informace-o-spolecnosti>. De tjekkiske myndigheder forklarede, at EDU II er en særskilt forretningsenhed, som ledes uafhængigt af sin bestyrelse og overvåges af tilsynsrådet. Specifikt er EDU II's bestyrelse forpligtet til at handle i overensstemmelse med fornøden ledelsesmæssig omhu og i selskabets interesse. Yderligere mekanismer til sikring af EDU II's uafhængighed omfatter de klart definerede rettigheder og forpligtelser, der er fastsat i de kontraktvilkår, der er indgået mellem ČEZ og EDU II, et forbud mod overdragelse af EDU II's aktier og et forbud mod overdragelse af EDU II's ejendom til ČEZ Group.

⁽²⁶⁾ ČEZ' aktionærstruktur kan ses på følgende websted: <https://www.cez.cz/en/investors/shares/structure-of-shareholders>.

omkostninger. De tjekkiske myndigheder bekræftede også, at de resterende omkostninger blive dækket over statsbudgettet, hvis der anvendes en afgift, og afgiftsprovenuet ikke er tilstrækkeligt til at dække special purpose-enhedens omkostninger. Hvis afgiften derimod genererer indtægter, der overstiger omkostningerne, vil dette overskud komme statsbudgettet til gode. De tjekkiske myndigheder anførte, at der vil blive kompenseret for eventuelle omkostninger ved special purpose-enheden på markedsvilkår under foranstaltningen, i det omfang de kun opstår ⁽²⁷⁾. Desuden vil lovgivningen om offentlige udbud også sikre, at special purpose-enheden handler på markedsvilkår.

- (43) Foranstaltning 1 kanaliserer effektivt pengestrømmene gennem special purpose-enheden (se afsnit 3.6). Special purpose-enheden vil derfor påtage sig tabene og modtage indtægter fra salg til markedet af den elektricitet, der produceres af EDU II. Under gunstige markedsvilkår vil special purpose-enheden derfor beholde gevinsterne fra aktiviteten med salg af elektricitet. De tjekkiske myndigheder forklarede, at disse indtægter i sidste ende vil blive overført til statsbudgettet (eller vil blive anvendt til at finansiere støtte til investeringer i vedvarende energi, hvilket reducerer den respektive afgift), da special purpose-enheden vil være fuldt ejet og kontrolleret af Tjekkiet. De tjekkiske myndigheder forklarede, at der ikke er planlagt en direkte fordeling af indtægterne til elkunder under foranstaltningen.
- (44) Special purpose-enheden vil have en licens til handel med elektricitet i henhold til den tjekkiske energilov, således at den kan placere EDU II's produktion på engrosmarkederne for elektricitet. Den forventes primært at være en balanceansvarlig part over for den tjekkiske markedsoperatør, OTE.
- (45) De tjekkiske myndigheder forklarede, at formålet med denne struktur er at mindske risikoen for potentielle markedsfordrejninger som følge af koncentrationen af markedsstyrke inden for ČEZ Group.
- (46) De tjekkiske myndigheder forventer, at special purpose-enheden vil oprette sin egen interne handelsenhed og driftsenhed. De anførte imidlertid, at special purpose-enheden, hvis den finder det mere hensigtsmæssigt og omkostningseffektivt i lyset af den valgte handelstilgang, kan gennemføre en konkurrencebaseret, gennemsigtig og ikkediskriminerende udbudsprocedure, der er åben for alle egnede parter, med henblik på at outsource udvalgte funktioner. Dette kan omfatte funktionen som en balanceansvarlig part eller handelsfunktion i fremtiden, hvis der er et tilstrækkeligt antal kvalificerede potentielle modparter på det relevante marked. Special purpose-enhedens handel med elektricitet kan imidlertid under ingen omstændigheder outsources til ČEZ Group eller til enheder, der indgår i ČEZ Group.
- (47) Special purpose-enheden vil således enten sælge elektriciteten på engrosmarkedet gennem sin egen handelsenhed eller eksternalisere driften ved at indgå kontrakt med en tredjepart, som derefter forpligter sig til at sælge elektriciteten på markedet på special purpose-enhedens vegne. Special purpose-enheden kan også indgå bilaterale aftaler om salg af elektricitet eller hedgingaftaler med individuelle kunder ud over salg på day-ahead- og intraday-markeder (spotmarkeder).
- (48) Tjekkiet forklarede, at special purpose-enheden forventes at blive oprettet tidligst i 2030, men ikke senere end 12 måneder før ibrugtagningen af det nye atomkraftværk, for at undgå unødvendige omkostninger i betragtning af usikkerheden i forbindelse med markedet og de lovgivningsmæssige rammer efter 2030. Ifølge Tjekkiet vil special purpose-enheden blive oprettet i overensstemmelse med gældende national ret og EU-ret, dvs. navnlig principperne om uafhængighed, kompetence og gennemsigtighed. Ifølge loven om en kulstoffattig energisektor forventes special purpose-enheden at være en 100 % statsejet enhed med licens til handel med elektricitet ⁽²⁸⁾.
- (49) Special purpose-enheden vil ikke være en del af en vertikalt integreret koncern, der kontrolleres af ČEZ. Special purpose-enhedens selskabsstruktur vil blive konstrueret i henhold til loven. Lov nr. 90/2012 om kommercielle selskaber og kooperativer (erhvervs-selskabsloven), herunder regler om ledelsesmæssig diligenspligt for medlemmerne af special purpose-enhedens organer. Special purpose-enhedens tilsynsråd vil blive oprettet for at sikre principperne om kompetence og gennemsigtighed. Desuden vil der blive nedsat et uafhængigt revisionsudvalg, som skal føre tilsyn med alle special purpose-enhedens regnskabs- og revisionsaktiviteter.

⁽²⁷⁾ De tjekkiske myndigheder forklarede, at markedsvilkårene for special purpose-enhedens driftsomkostninger vil blive sikret ved sammenligning med benchmarkomkostningerne for andre erhvervsdrivende, der opererer på det samme marked. Sådanne omkostninger vil regelmæssigt blive overvåget og revideret. Special purpose-enhedens driftsomkostninger vil blive dækket af eventuelle markedsindtægter over aftalekursen. Ellers ville de være dækket af staten.

⁽²⁸⁾ § 6, stk. 1, i loven om en kulstoffattig energisektor har følgende ordlyd: Ministeriet bemyndiger en 100 % statsejet juridisk enhed, der er indehaver af en tilladelse til handel med elektricitet i henhold til energiloven (i det følgende benævnt »den bemyndigede enhed«), til at opfylde de forpligtelser, der følger af aftagningsaftalen og de dertil knyttede forpligtelser i henhold til denne lov.

3.2.3. *Udvælgelsen af støttemodtageren*

- (50) De tjekkiske myndigheder forklarede, at valget af den nuværende projektmodel og af ČEZ som projektiværksætter var resultatet af en detaljeret vurdering fra regeringens side, men at der forud for valget ikke var gennemført et udbud, en udvælgelsesprocedure eller en offentlig indkaldelse af interessetilkendegivelser.
- (51) I juni 2017 udarbejdede og drøftede det stående udvalg for kerneenergi en rapport⁽²⁹⁾, som sammenfattede den analyse, der var foretaget, og vurderingen af forskellige investormodeller (herunder konsortier af private virksomheder) og finansieringsmodeller, der blev overvejet i forbindelse med projektet. Rapporten beskrev tre muligheder. Den første mulighed var et konsortium af private investorer med tre delmuligheder: i) et investorkonsortium, der fuldstændig udelukkede deltagelse fra den tjekkiske stat eller ČEZ Group, ii) et investorkonsortium med en minoritetsandel, der ejes af ČEZ Group, og iii) et investorkonsortium med en minoritetsandel, der ejes af staten. Denne første mulighed blev ikke valgt på grund af den lave kontrol, som staten kunne udøve ved projektets afslutning. Den anden mulighed var at gennemføre projektet fuldt ud gennem en særskilt statsejet enhed, der skulle have til opgave at opføre og drive et nyt atomkraftværk. Selv om denne mulighed blev anset for at give tilstrækkelig sikkerhed, blev den afvist på grund af den store indvirkning på budgettet og manglen på tilstrækkelig teknisk viden.
- (52) Den tredje mulighed, hvor ČEZ var projektiværksætter⁽³⁰⁾, blev anset for at være optimal af de tjekkiske myndigheder, da den gav den nødvendige statslige kontrol (navnlig gennem special purpose-enheden) og udnyttede ČEZ' erfaringer med opførelse og drift af atomkraftværker. Ifølge de tjekkiske myndigheder er ČEZ den bedst egnede enhed til at fungere som bygherre og investor i forbindelse med projektet, til dels på grund af den ejermajoritet, som Tjekkiet, repræsenteret ved finansministeriet, besidder i selskabet, hvilket giver den tjekkiske regering tryghed med hensyn til nationale sikkerhedsaspekter og tilgængeligheden af midler til den krævede egenkapital. Denne mulighed blev godkendt ved regeringsresolution nr. 485 af 8. juli 2019.
- (53) De tjekkiske myndigheder forklarede, at ČEZ har omfattende erfaring på markedet, idet der er tale om en troværdig og kompetent udvikler og operatør af atomkraftværker i Tjekkiet, og selskabet har et indgående kendskab til de lovgivningsmæssige og reguleringsmæssige rammer, herunder licensprocedurer. Som et af de ti største energiselskaber i Europa har ČEZ Group også erfaring med nuklear forskning, planlægning, opførelse og vedligeholdelse af energianlæg og forarbejdning af energibiprodukter. De tjekkiske myndigheder forklarede således, at ČEZ har højt kvalificerede medarbejdere, der ikke kun har erfaring med atomenergi, men også med offentlige udbud og forhandlinger, hvilket antages at være et aktiv for projektets gennemførelse.
- (54) Ifølge de tjekkiske myndigheder udgør tilgængeligheden af egnede lokaliteter til opførelse af et atomkraftværk og den økonomiske rationalitet i en sådan opførelse andre vigtige aspekter af projektet. Tjekkiet har begrænsede egnede geologiske, geografiske og tekniske betingelser for opførelsen af et nyt atomkraftværk for så vidt angår undergrundens stabilitet, tilgængeligheden af vand og muligheden for transmission af den producerede energi. Ifølge de tjekkiske myndigheder findes de bedste betingelser, som er blevet verificeret gennem mere end 30 års drift af de eksisterende enheder, i Dukovany.
- (55) De tjekkiske myndigheder redegjorde nærmere for ČEZ' hidtidige forberedelsesbestræbelser. ČEZ har specifikt erhvervet ejerskabet til det foreslåede anlægsområde for atomkraftværket, en proces, der blev indledt i april 2008 og afsluttet i 2021. ČEZ har endvidere gennemført gennemførlighedsundersøgelser med henblik på at fremskynde projektets tidsplan for udvikling og reducere de dermed forbundne omkostninger. Disse foranstaltninger blev truffet for at afhjælpe det forventede kapacitetsgab og sikre systemets forsyningsbehov. Tjekkiet understregede endvidere, at

⁽²⁹⁾ Analýza vhodného investorského modelu pro výstavbu nového jaderného zdroje a návrh možných modelů financování pro zajištění návratnosti investic (Analyse af en passende investormodel for opførelsen af et nyt atomkraftværk og forslag til mulige finansieringsmodeller for at sikre et investeringsafkast (det stående udvalg for kerneenergi, juni 2017).

⁽³⁰⁾ Denne model blev yderligere vurderet i en supplerende rapport i 2018: Analýza vybraných investorských modelů výstavby nových jaderných zdrojů a způsobu jejich financování. Denne rapport tog hensyn til de forventede enhedsproduktionsomkostninger for elektricitet for forskellige ejerskabsvarianter, en detaljeret SWOT-analyse af hver variant, hvordan hver variant bedst opfylder målene i statens energipolitik og den nationale handlingsplan for atomenergi, og den finanspolitiske virkning af hver model. Rapporten indeholder også en risikovurdering.

alternative projekter med længere udviklingshorisonter ikke i tilstrækkelig grad ville løse de umiddelbare forsyningsproblemer. De tjekkiske myndigheder forklarede, at man kunne forvente betydelige forsinkelser på op til 14 år ud over projektets tidsplan ledsaget af øgede risici og omkostninger, hvis en anden projektiværksætter skulle udvikle et passende sted for et atomkraftværk i Tjekkiet. De tjekkiske myndigheder forklarede endelig, at der i tilfælde af en anden projektiværksætter sandsynligvis ville opstå yderligere omkostninger på ca. [200-700] mio. EUR til dækning af værdien af atomkraftværkets område, licenser, udviklingsaktiviteter og synergier med eksisterende atomkraftinfrastruktur.

- (56) ČEZ og EDU II har allerede en række vigtige licenser og godkendelser til gennemførelse af projektet, f.eks. en miljøkonsekvensvurdering og godkendelse af lokaliteten i henhold til atomloven samt en statslig tilladelse til et nyt atomkraftværk. Processen for opnåelse af byggetilladelse og planlægningstilladelse, der kræves i henhold til nationale regler, skrider også fremad.
- (57) De tjekkiske myndigheder forklarede, at landets økonomi i vid udstrækning er udsat for trusler fra eksterne kilder vedrørende levering af energi. Offentligt ejerskab af størstedelen af ČEZ' aktier var et vigtigt aspekt ved udvælgelsen, navnlig med henblik på at sikre beskyttelsen af Tjekkiets nationale sikkerhedsinteresser.
- (58) Ved at udvide den nukleare produktionskapacitet i ČEZ Groups portefølje med henblik på at erstatte den fremtidige dekommissionering af nogle af de eksisterende produktionskapaciteter udgør projektet en central del af ČEZ' forretningsstrategi på mellemlang til lang sigt.
- (59) Endelig hævdede Tjekkiet, at der ikke var andre levedygtige alternativer end ČEZ til projektet, uden at dette havde indvirkning på eventuelle lignende fremtidige projekter.

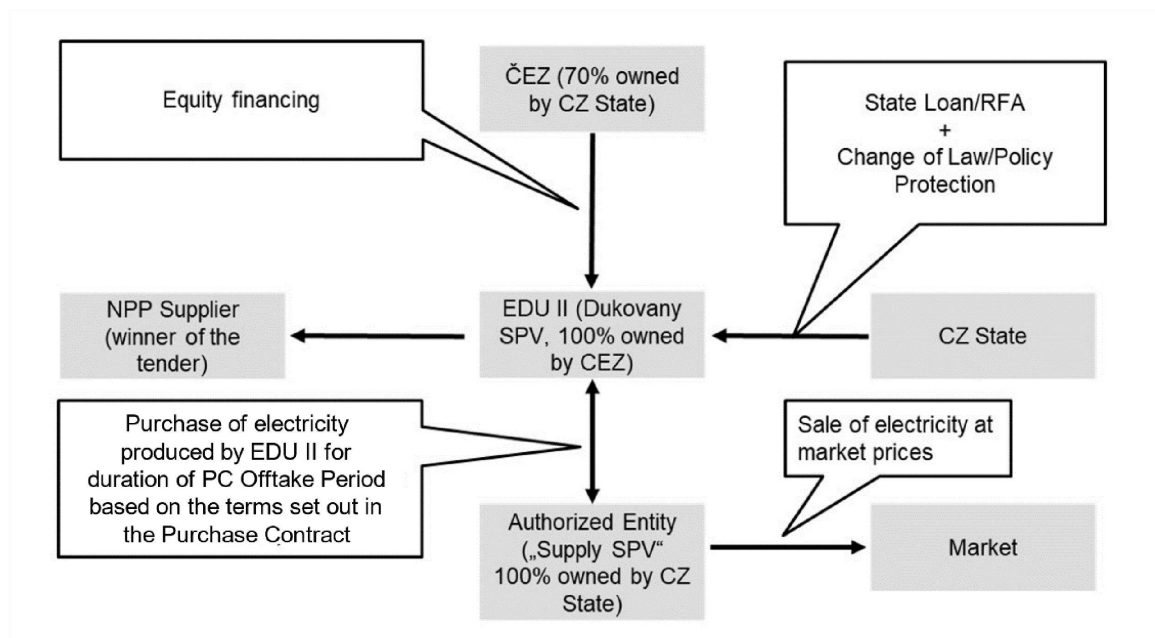
3.3. Generel beskrivelse af projektet

- (60) Projektet består i opførelse og drift af et nyt atomkraftværk på Dukovany-anlægget i Tjekkiet med en kapacitet på op til 1 200 MW.
- (61) Loven om en kulstoffattig energisektor, som skaber en bred ramme for støtte til nukleare investeringer, falder ikke ind under denne afgørelses anvendelsesområde, da loven om en kulstoffattig energisektor udgør en generelt gældende lov, der adskiller sig fra de statsstøtteforanstaltninger, der specifikt er udformet og planlagt for projektet.
- (62) Statsstøtten består af en pakke med tre foranstaltninger:
- (63) Foranstaltning 1: en kontrakt om køb af elektricitet (»købskontrakt« eller »aftagningsaftale«) mellem hovedmodtageren — EDU II, et datterselskab, der ejes 100 % af ČEZ og staten repræsenteret ved industri- og handelsministeriet (»ministeriet«). Elektriciteten vil blive solgt til en virksomhed, der fungerer som en special purpose-enhed, som stiftes på et senere tidspunkt, og som ejes og forvaltes direkte af staten (se afsnit 3.6).
- (64) Foranstaltning 2: et statslån (tilbagebetalingspligtig finansiel støtte) til en subsidieret rente, der i princippet dækker 100 % af anlægsomkostningerne (se afsnit 3.7).
- (65) Foranstaltning 3: en mekanisme til beskyttelse mod lov- eller politikændringer for ČEZ som investor (også undertiden benævnt »investoren«, se afsnit 3.8).

(66) Støttemodtagerne (se afsnit 3.2) og projektets struktur præsenteres i følgende figur:

Figur 1

Struktur for Dukovany-projektet

Kilde: De tjekkiske myndigheder.

(67) Projektet er opdelt i fem faser:

- Fase 1: Forberedelse og valg af leverandør [2020-2025]
- Fase 2: Indledende arbejder [2025-2029]
- Fase 3: Opførelse og idriftsættelse [2030-2036]
- Fase 4: Garantiperiode [2036-2038]
- Fase 5a: Drift [2038-2096]
- Fase 5b: Dekommissionering [2096-2116]

(68) Det nybyggede atomkraftværk forventes at blive sat i drift i 2036 til forsøgsdrift, mens kommerciel drift efter planen påbegyndes i 2038. Kraftværket vil have en driftslevetid på 60 år og forventes at blive taget ud af drift i 2096.

(69) De tjekkiske myndigheder forklarede, at en første gennemførelsesaftale, der er indgået mellem Tjekkiet, ČEZ og EDU II, regulerer projektets fase 1, dvs. indtil udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. Denne kontrakt tjener bl.a. Tjekkiet grundlæggende sikkerhedsinteresser under gennemførelsen af projektet og sikrer Tjekkiet adgang til oplysninger om projektet samt gennemførelsen af sikkerhedskrav i forbindelse med udvælgelsesprocedurerne. Dette trin forventes afsluttet i 2025. For projektets fase 2 og 3 (dvs. indledende arbejder, opførelse og idriftsættelse) fastsættes det i den første gennemførelsesaftale, at den anden gennemførelsesaftale eller købskontrakten vil blive undertegnet senest den 31. december 2024 og vil erstatte den første gennemførelsesaftale. Den kontraktlige struktur omfatter derefter købskontrakten, en investoraftale og en beslutning fra staten om at yde tilbagebetalingspligtig finansiel støtte.

- (70) Tjekkiet anfører, at staten på grund af projektets væsentlige nationale sikkerhedsinteresser var nødt til at medtage betingelser i den kontraktlige ramme for at sikre, at den har tilstrækkelig kontrol med projektet. Disse betingelser er fastsat i den første gennemførelsesaftale, herunder om udveksling af fortrolige oplysninger og spørgsmål vedrørende statens sikkerhed. Inden for rammerne af denne kontrakt er parterne af den opfattelse, at nationale sikkerhedsinteresser udgør en gyldig grund til at fravige de nationale regler om offentlige udbud på grundlag af § 29, litra a), i lov nr. 134/2016 om offentlige udbud ⁽³¹⁾ ved udvælgelsen af en kontraherende part til opførelse af kraftværket.
- (71) ČEZ og EDU II drøftede tilrettelæggelsen af udbuddet uden for ordningen i loven om offentlige udbud med det nationale kontor for konkurrencebeskyttelse og indhentede en positiv udtalelse den 15. juni 2020, inden de gik videre med udbuddet ⁽³²⁾.
- (72) Entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse vil være ansvarlig for projektets ingeniørarbejde, opførelse og idriftsættelse. Efter statens beslutning om at udelukke ansøgere fra stater, der ikke var part i aftalen om offentlige udbud ⁽³³⁾, var der på tidspunktet for iværksættelsen af udbudsproceduren tre mulige teknologivalg:
- AP1000 af Westinghouse Electric Company LLC (USA)
 - APR1000+ af Korea Hydro & Nuclear Power (Sydkorea)
 - EPR 1200 af EdF (Frankrig).
- (73) Udbuddet vedrørende udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse blev iværksat af ČEZ via datterselskabet EDU II i marts 2022, og de første tilbud fra de tre forhåndsudvalgte leverandører blev modtaget i november samme år. Efter at have forlænget fristen for indgivelse af endelige tilbud to gange afgav de tre på forhånd udvalgte potentielle leverandører ajourførte tilbud den 31. oktober 2023. Tjekkiet forklarede, at de respektive tilbud i henhold til udbudsbetingelserne skulle indeholde bindende tilbud på opførelsen af den femte enhed på Dukovany-anlægget, som er genstand for projektet og grundlaget for denne afgørelse, og ikkebindende tilbud om yderligere tre enheder, hvoraf den ene skal opføres på Dukovany-anlægget, og to skal opføres på Temelín-anlægget.
- (74) Den 31. januar 2024 besluttede den tjekkiske regering ⁽³⁴⁾ at udvide udbuddet vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse ved at pålægge EDU II at anmode om bindende tilbud på op til fire atomreaktorer (herunder projektet) med henblik på at sikre muligheden for at gå videre med opførelsen af disse yderligere enheder på et tidspunkt i fremtiden, når og hvis den tjekkiske stat beslutter at gøre det. Tjekkiet forklarede, at hverken investoren/operatøren eller finansieringsmodellen for disse yderligere enheder var blevet fastlagt på tidspunktet for vedtagelsen af denne afgørelse. Den tjekkiske regering pålagde industri- og handelsministeren og finansministeren senest den 31. december 2024 at forelægge regeringen et forslag til finansiering af de yderligere tre nye nukleare enheder på Dukovany- og Temelín-anlæggene. Eventuel statsstøtte til opførelsen af disse tre yderligere enheder falder uden for denne afgørelses anvendelsesområde.
- (75) De tjekkiske myndigheder bekræfter, at Tjekkiet vil anmelde støtten til Europa-Kommissionen og afvente Kommissionens godkendelse forud for gennemførelsen, hvis det skønnes nødvendigt at yde statsstøtte til de tre yderligere nukleare enheder ud over den femte reaktor på Dukovany-anlægget.

⁽³¹⁾ <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-134#>.

⁽³²⁾ Se kontoret for konkurrencebeskyttelse, § 29, stk. 1, litra a), i lov nr. 134/2016 om offentlige udbud, 15.6.2020, som findes på: <https://uohs.gov.cz/cs/legislativa/verejne-zakazky.html>. Den 23.1.2024 bekræftede kontoret for konkurrencebeskyttelse, at dette også gælder i forbindelse med de ændringer af udbudsproceduren, der blev indført for at anmode om bindende tilbud på fire reaktorer.

⁽³³⁾ Verdenshandelsorganisationen, aftalen om offentlige udbud som ændret den 30.3.2012 (»GPA 2012«), https://www.wto.org/english/tratop_e/gproc_e/gp_gpa_e.htm.

⁽³⁴⁾ Se regeringsresolution nr. 74 af 31.1.2024.

3.4. Forberedende arbejder

- (76) I lyset af behovet for ny nuklear kapacitet godkendte ČEZ en indledende forretningsplan i 2010 med henblik på at tilføje kapacitet på op til 1 200 MW til Dukovany-anlægget senest i 2036. En gennemførlighedsundersøgelse af udvidelsen af den nuværende nukleare kapacitet på Dukovany-anlægget blev afsluttet samme år. En indledende forretningsplan udarbejdet af ČEZ blev forelagt Kommissionen i juni 2021, og en ajourført udgave blev forelagt den 25. oktober 2023.
- (77) ČEZ begyndte allerede i april 2008 at erhverve den jord, der var nødvendig til projektet. Pr. februar 2024 ejede EDU II den jord, der var nødvendig til projektet, og alle tilbudsgivere (i udbuddet vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse) blev underrettet om den tilgængelige plads.
- (78) Projektet skulle underkastes en miljøkonsekvensvurdering («VVM») for at identificere, beskrive og foretage en omfattende vurdering af den forventede indvirkning på miljøet og folkesundheden. Processen blev indledt i begyndelsen af 2016 og omfattede internationale høringer og offentlige drøftelser i 2018. Miljøkonsekvensvurderingen blev efterfulgt af en positiv uafhængig vurdering, og miljøministeriet afgav en positiv bindende erklæring om projektets miljøkonsekvensvurdering i august 2019 ⁽³⁵⁾, et nødvendigt skridt for at indlede godkendelsesprocessen for projektet.
- (79) I marts 2020 indledte ČEZ og EDU II processen med at vurdere lokaliteten til et nukleart anlæg med hensyn til nuklear sikkerhed, strålingsbeskyttelse, teknisk sikkerhed, strålingssituation, overvågning, håndtering af ekstraordinære strålingshændelser og sikkerhed i et nukleart anlægs levetid. EDU II fik en tilladelse til placeringen af det nukleare anlæg i marts 2021, hvilket er den første tilladelse, der kræves til en ny nuklear enhed. Tjekkiet anfører, at alle de centrale licenser og tilladelser, der var nødvendige for at fremme rettidig gennemførelse af projektet, blev indhentet.

3.5. Tekniske karakteristika

- (80) Projektet vedrører opførelsen af en +tredjegerations trykvandsreaktor. Et interval på mellem 850 MW og 1 200 MW anses for at tilbyde tilstrækkelige tekniske løsninger til udvælgelsen af teknologileverandøren. De tjekkiske myndigheder forklarer, at projektets teknologi- og leveringspartnere vil blive udvalgt via en konkurrencepræget og gennemsigtig udbudsprocedure.
- (81) De tjekkiske myndigheder forklarede også, at projektet vil opfylde de tekniske screeningskriterier i punkt 4.27 i den delegerede retsakt, der er vedtaget i henhold til klassificeringsforordningen ⁽³⁶⁾. Den 11. januar 2023 vedtog Tjekkiet regeringsresolution nr. 24/2023 ⁽³⁷⁾, som fastsætter Tjekkiets forpligtelse til at opfylde de tekniske screeningskriterier i forbindelse med håndtering af radioaktivt affald, der følger af klassificeringsforordningen. I denne resolution stilles der navnlig krav om overholdelse af punkt 4.26, 4.27 og 4.28 i bilag I til klassificeringsforordningen, herunder om at have en dokumenteret plan med detaljerede skridt til at have et operationelt deponeringsanlæg til højradioaktivt affald senest i 2050 og anvende brændsel, der er modstandsdygtigt over for ulykker fra 2025. I henhold til denne resolution skal industri- og handelsministeren senest den 31. december 2024 forelægge den tjekkiske regering et forslag til ajourføring af den nationale politik for håndtering af radioaktivt affald og brugt brændsel, herunder fristen for udvælgelse af det endelige anlæg og backupanlæg til det fremtidige anlæg til dyb deponering.
- (82) Ifølge de tjekkiske myndigheder vil der i overensstemmelse med klassificeringsforordningen være ressourcer til rådighed ved udgangen af atomkraftværkets anslåede levetid svarende til de anslåede omkostninger til håndtering og dekommissionering af radioaktivt affald, som det fremgår af medtagelsen af omkostninger til dekommissionering og håndtering af nukleart affald i projektets finansielle model (se afsnit 3.6.6).

⁽³⁵⁾ https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_MZP469?lang=en.

⁽³⁶⁾ Se Kommissionens delegerede forordning (EU) 2022/1214 af 9. marts 2022 om ændring af delegeret forordning (EU) 2021/2139 for så vidt angår økonomiske aktiviteter i visse energisektorer og delegeret forordning (EU) 2021/2178 for så vidt angår offentliggørelse af specifikke oplysninger vedrørende disse økonomiske aktiviteter, (EUT L 188 af 15.7.2022, s. 1).

⁽³⁷⁾ Se regeringsresolution nr. 24/2023 af 11.1.2023, som findes på <https://www.odok.cz/portal/zvldy/jednani-detail/2023-01-11/>.

3.6. Foranstaltning 1: Købskontrakten

3.6.1. Hovedelementerne i købskontrakten

- (83) Den første foranstaltning består af købskontrakten mellem staten som aftager og EDU II som leverandør og omfatter indtægtsstøtte i de første 40 års drift af atomkraftværket. Støttemodtageren er EDU II, et helejet datterselskab af ČEZ Group (se afsnit 3.2), og kontraktens modpart vil være den special purpose-enhed, der ejes fuldt ud af den tjekkiske stat (se afsnit 3.2.2).
- (84) Tjekkiet havde oprindeligt anmeldt en kontraktperiode på 60 år til en fast anslået pris på 50-60 EUR/MWh, som vil tilskynde kraftværket til at maksimere produktionen.
- (85) For at imødekomme den tvivl, som Kommissionen gav udtryk for i åbningsafgørelsen, erstattede Tjekkiet den foranstaltning, der er beskrevet i betragtning 84 ovenfor, med en formel for beregning af betalingen i købskontrakten, som efter Tjekkiets opfattelse vil have samme virkning som en tovejsdifferencekontrakt⁽³⁸⁾, som ud over en indtægtsgaranti omfatter en opadgående begrænsning af støttemodtagerens markedsindtægter. Tjekkiet forklarede, at den ændrede støtteforanstaltning vil give EDU II passende incitamenter til at operere og deltage effektivt på elektricitetsmarkederne ved at optimere produktionen som reaktion på markedssignaler inden for kraftværkets tekniske begrænsninger.
- (86) I henhold til udkastet til udbudsbetingelserne vil special purpose-enheden aftage al den elektricitet, der produceres og eksporteres til nettet af EDU II (»produktionsmængden«), i en periode på 40 år (»aftagningsperioden«) fra driftens begyndelse.⁽³⁹⁾ EDU II vil være forpligtet til at sælge hele sin produktionsmængde i den i købskontrakten fastsatte aftagningsperiode udelukkende til special purpose-enheden og vil modtage betalinger baseret på formlen for beregning af betalingen i købskontrakten (se betragtning 88 nedenfor).
- (87) Alle lastfordelingsrettigheder ligger hos EDU II. Hvis special purpose-enheden ikke aftager produktionsmængden eller en del heraf, vil EDU II under disse særlige omstændigheder sælge elektriciteten som pristager på spotmarkedet. Tjekkiet gør gældende, at målet er at sikre evnen til fortsat at producere elektricitet, indtil situationen er løst. Årsagerne kan være juridiske (tab af tilladelse til handel), finansielle (insolvens, manglende evne til at opfylde forpligtelser eller manglende opfyldelse af de finansielle betingelser for afregning af afvigelser) eller tekniske (tab af special purpose-enhedens adgang til markeder). Under disse omstændigheder er kraftværket stadig i drift, og elektriciteten skal bringes på markedet. Special purpose-enheden betaler EDU II kompensation til dækning af eventuelle underskud i forhold til de indtægter, som EDU II ville have opnået, hvis special purpose-enheden havde opfyldt sin aftagningsforpligtelse. Tjekkiet bekræftede, at EDU II i dette tilfælde vil sælge al produceret elektricitet på spotmarkedet (børsbaseret day ahead- eller intraday-marked) som pristager (dvs. uden at fastsætte en minimumspris for elektricitet). De tjekkiske myndigheder anførte, at EDU II i denne situation hverken kan vælge en bestemt køber (da salget sker på en anonym børs) eller fastsætte prisen eller salgsbetingelserne (da standardprodukter sælges til marginalprisen på børsen). De tjekkiske myndigheder anfører, at ministeriet som den enhed, der er ansvarlig for udpegelsen af special purpose-enheden, i et sådant tilfælde vil træffe de nødvendige foranstaltninger til at genoprette special purpose-enhedens evne til at opfylde sine aftagningsforpligtelser. I overensstemmelse med loven om en kulstoffattig energisektor underretter special purpose-enheden eller ministeriet den nationale tilsynsmyndighed om enhver sådan hændelse.

⁽³⁸⁾ Ved en »tovejsdifferencekontrakt« forstår en kontrakt, der indgås mellem en kraftværksoperatør og en modpart, normalt en offentlig enhed, som giver både minimalbetalingssikring og en grænse for overbetaling. Kontrakten har til formål at bevare kraftværkets tilskyndelse til effektiv aktivitet og deltagelse på elektricitetsmarkederne.

⁽³⁹⁾ Ifølge de tjekkiske myndigheder indledes aftagningsperioden i henhold til købskontrakten (dvs. den periode, hvor special purpose-enhedens elkøbsforpligtelse gælder) fra den tidligste af følgende datoer: i) startdatoen, dvs. den dag, hvor atomkraftværket leverer den første elektricitet til nettet, og EDU II har meddelt staten/special purpose-enheden, at den ønsker, at startdatoen skal være underlagt frister, der skal fastsættes i købskontrakten, og ii) slutdatoen (longstop-datoen), dvs. dagen efter den sidste dag i målvinduet for idriftsættelse, der løber i fem år fra måldatoen for idriftsættelse. Måldatoen for idriftsættelse vil blive forlænget for at tage højde for eventuelle forsinkelser forårsaget af begivenheder, der udgør legitime grunde. De tjekkiske myndigheder forklarede, at enhver forsinkelse i påbegyndelsen af den kommercielle drift ud over målvinduet for idriftsættelse, som defineres som en femårig periode, der begynder på måldatoen for idriftsættelse, reelt forkorter købskontraktens varighed.

- (88) Formlen for beregning af betalingen i købskontrakten beregner de beløb, som special purpose-enheden skal betale til EDU II eller omvendt. Formlen består af to komponenter: 1) en efterfølgende afregning og 2) markedseksponeringen. Den er udformet på grundlag af følgende basisformel:

$$R = \underbrace{(f - p') * k}_{\text{settlement term}} + \underbrace{\sum_h q_h * p_h}_{\text{market exposure}}$$

herunder visse justeringer, der finder anvendelse på den efterfølgende afregningsperiode, afhængigt af markedsforholdene og kraftværkets driftsomkostninger. Konkret er formlen for beregning af betalingen i købskontrakten defineret som:

$$\text{If } p' > c : R = \max [(f - p') * k; (a * c - p') * q] + \sum_h q_h * p_h \quad \text{If } p' \leq c : R = (f - c) * k + \sum_h q_h * p_h$$

hvor:

- (R) er betalingen.
- (p_h) er markedsprisen defineret som den timebaserede day-ahead-markedspris på PXE ⁽⁴⁰⁾.
- (q_h) er EDU II's produktionsmængde i en given time.
- (q) er EDU II's produktionsmængde sammenlagt over afregningsperioden (den periode, hvor markedsreferenceprisen er defineret, dvs. et år).
- (f) er aftalekursen (se afsnit 3.6.2).
- (p') er markedsreferenceprisen defineret som det efterfølgende simple gennemsnit af markedspriserne (p_h) i løbet af det år, der slutter på den dato, hvor markedsreferenceprisen beregnes.
- (k) er den referencemængde, der på forhånd er defineret som den formodede produktionsmængde i afregningsperioden.
- (c) er kraftværkets variable driftsomkostninger.
- (a) Alfa defineres som kvotienten af aftalekurs og driftsomkostninger ($a=f/c$). Alfa fastsættes på det tidspunkt, hvor den efterfølgende afregning, der skal betales til EDU II, beregnes på grundlag af de gældende værdier af (c) og (f).

- (89) De tjekkiske myndigheder forklarede, at referenceformlens første løbetid, dvs. den efterfølgende afregning, vil give modtageren indtægtsstabilitet uanset de gennemsnitlige markedsvilkår og samtidig beskytte staten mod overkompensation ⁽⁴¹⁾. Den efterfølgende afregning beregnes for afregningsperioden (den periode, hvor markedsreferenceprisen defineres, dvs. et år) på grundlag af faktiske værdier for markedsreferenceprisen, Alpha og andre relevante parametre og skal betales to måneder efter udløbet af hver afregningsperiode. Ifølge basisformlens generelle princip vil kraftværket, når markedsreferenceprisen (p') er lavere end aftalekursen (f), modtage forskellen mellem aftalekursen (f) og markedsreferenceprisen (p') for referencemængden (k). Når markedsreferenceprisen (p') omvendt er højere end aftalekursen (f), vil kraftværket være forpligtet til at tilbagebetale forskellen for referencemængden (k).
- (90) Sammenlignet med basisformlen omfatter formlen for beregning af betalingen i købskontrakten visse justeringer af den efterfølgende afregningsperiode afhængigt af markedsforholdene (p') og kraftværkets variable enhedsdriftsomkostninger (c), som defineret i betragtning 88. Når markedsreferenceprisen (p') er højere end kraftværkets variable driftsomkostninger (c) i afregningsperioden, vil den efterfølgende afregningsperiode specifikt blive justeret for at begrænse tilbagebetalingen med henblik på at sikre mod driftstab i tilfælde af uforudsete udfald, når priserne er

⁽⁴⁰⁾ Power Exchange Central Europe er en energibørs med speciale i energimarkederne i Central- og Sydøsteuropa. Flere oplysninger findes på: PXE — Power Exchange Central Europe, a.s.

⁽⁴¹⁾ Overkompensation håndteres også gennem gevinstdelingsmekanismen (se afsnit 3.6.7).

høje. Hvis f.eks. referencemarkedsprisen ligger over de variable driftsomkostninger (c) og over aftalekursen (f), tilbagebetaler EDU II forskellen mellem markedsreferenceprisen (p^*) og aftalekursen (f) for den laveste af referencemængden (k) og produktionsmængden (q). Når markedsreferenceprisen (p^*) er lig med eller lavere end kraftværkets variable driftsomkostninger (c), vil værdien af den efterfølgende afregning blive begrænset til forskellen mellem aftalekursen (f) og de variable driftsomkostninger (c) gange referencemængden (k). Dette har til formål at beskytte mod uforholdsmæssigt store betalinger, når priserne er lave.

- (91) Basisformlens anden betingelse, dvs. markedseksposeringen, har til formål at tilskynde EDU II til at optimere sin drift i løbet af året på grundlag af timebaserede day-ahead-markedsprissignaler (p_h). Ved udgangen af hver måned vil EDU II modtage de respektive betalinger fra special purpose-enheden baseret på summen af de faktiske produktionsmængde pr. time ganget med de faktiske markedspriser i hver time i den pågældende måned, dvs. $\sum q_h * p_h$.
- (92) I henhold til købskontrakten kan EDU II frit bestemme sin produktion og er ikke forpligtet til at opretholde et forudbestemt minimumsproduktionsniveau. Al elektricitet, der produceres af EDU II, vil blive købt af special purpose-enheden, som vil sælge den på markedet på grundlag af en salgsstrategi, der vil opfylde visse forpligtelser (se afsnit 3.6.4). Enhver afvigelse mellem den pris, som special purpose-enheden realiserer på markedet, og den markedspris, der betales til EDU II, bæres af special purpose-enheden.
- (93) Tjekkiet anførte, at købskontrakten vil blive indgået på et senere tidspunkt efter udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse og leveringspartnerne. Købskontrakten vil blive indgået og underskrevet i overensstemmelse med betingelserne i kontrakten vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. Special purpose-enheden etableres senere og inden idriftsættelsen af det nybyggede kraftværk som en kontraktlig modpart, der er fastsat i købskontrakten.

3.6.2. Fastlæggelse af aftalekurs for købskontrakten

- (94) De tjekiske myndigheder forklarede, at den indledende aftalekurs fastlægges i købskontrakten beregnet på grundlag af den finansielle model (»den finansielle model«), som Tjekkiet har indgivet ⁽⁴²⁾, således at investoren kan opnå et mål for egenkapitalforrentningen (»tilladt intern egenkapitalforrentning« (»egenkapitalforrentning«)) på [9-11] % nominel prækommerciel finansiering efter skat i projektets forventede driftslevetid (herunder dekommissioneringsomkostninger). Værdien af aftalekursen baseret på antagelserne i den finansielle model, der blev forelagt Kommissionen den 15. marts 2024, er [65-80] EUR/MWh ⁽⁴³⁾, og værdien af referencemængden udgør [75-100] % af nettokapaciteten. Værdien af aftalekursen kan ændre sig meget betydeligt afhængigt af de forskellige inputparametre som beskrevet nedenfor i dette underafsnit. Hvis f.eks. de forventede anlægsomkostninger efter indgåelsen af kontrakten vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse var betydeligt højere end under de oprindelige antagelser, ville dette føre til en betydelig stigning i aftalekursen, for så vidt som omkostningsstigningen skyldes legitime grunde (forklaret i betragtning 104 nedenfor). Tjekkiet har forelagt Kommissionen i alt 35 forskellige scenarier, der repræsenterer forskellige mulige antagelser om udviklingen i omkostninger og indtægter og resulterer i indledende aftalekurser på mellem [50-80] EUR/MWh (i scenarie 35 baseret på antagelser om høje markedspriser på [100-200] EUR/MWh) og [100-125] EUR/MWh (i scenarie 30 baseret på en stigning i anlægsomkostningerne til [17-18] mia. EUR).
- (95) Den finansielle model vil som input anvende antagelser, herunder om markedsprisforventninger, EDU II's tilgængelighed, forventninger til lastfølgedrift ⁽⁴⁴⁾, forventede anlægsomkostninger, driftsomkostninger og dekommissioneringsomkostninger og andre relevante antagelser, f.eks. kapitaludgifter og finansiering (herunder statslånet, se afsnit 3.7), samt den oprindelige referencemængde for formelen for beregning af betalingen i købskontrakten. Afsnit 3.6.6 indeholder nærmere oplysninger om disse antagelser.

⁽⁴²⁾ Se betragtning 124 nedenfor.

⁽⁴³⁾ Denne værdi er i faste 2020-priser. De tjekiske myndigheder anslår, at den tilsvarende værdi i faste 2025-priser, vil være [50-100] EUR/MWh.

⁽⁴⁴⁾ Lastfølgedrift (load following) henviser i denne forbindelse til justeringen af kraftværkets effekt for at optimere produktionen som reaktion på elpriser, der svinger i løbet af dagen. Yderligere oplysninger findes i betragtning 187.

- (96) Den finansielle model gør det muligt at forudsige produktionsmængden og beregne det frie cashflow i hvert år fra underskrivelsen af købskontrakten indtil afslutningen af dekommissioneringen. Aftalekursen (som påvirker kraftværkets forventede indtægter gennem den efterfølgende afregningsperiode) beregnes i den finansielle model som den værdi, der giver en nettonutidsværdi af disse cashflows svarende til nul ved den tilladte egenkapitalforrentning.
- (97) De fleste omkostningsposter og andre input (herunder markedsprisprognoser) til modellen vil være underlagt inflationsindeksering. Aftalekursen i købskontrakten vil også være underlagt inflationsindeksering. Et defineret indeks eller en kurv af indekser vil blive anvendt på alle relevante omkostningsposter og andre input i modellen. Nogle omkostningsposter vil ikke blive indekseret, da disse er fastsat gennem lovgivning eller tilbagebetalingspligtig finansiel støtte (f.eks. renter af tilbagebetalingspligtig finansiel støtte, dekommissioneringsomkostninger, konto for nukleare materialer og minimumsreserver til sager). Markedsprisprognoserne vil blive indekseret på grundlag af CZ CPI⁽⁴⁵⁾. For både anlægs- og driftsomkostninger anvendes en kurv af offentliggjorte indekser til at bestemme indekseringen. Denne kurv er baseret på en vægtning af fire indekser i Tjekkiet: PPI⁽⁴⁶⁾, CZ CPI, EU PPI⁽⁴⁷⁾ og CZ-lønninger⁽⁴⁸⁾ som følger:
- a) Anlægsomkostningerne vil blive indekseret på følgende måde: CZ PPI ([30-50] %), CZ CPI ([0-10] %), EU PPI ([30-50] %), CZ-lønninger ([10-30] %).
- b) Driftsomkostningerne vil blive indekseret på følgende måde: CZ PPI ([30-50] %), CZ CPI ([10-30] %), EU PPI ([0-10] %), CZ-lønninger ([30-50] %).
- (98) Indekseringsmekanismen for aftalekursen vil blive baseret på ovennævnte indekser og vægtninger afhængigt af, om projektet er i anlægs- eller driftsfasen (dvs. aftalekursen vil blive justeret med kurven af anlægsomkostningsindekser under opførelsen og med kurven af driftsomkostningsindekser). I købskontrakten fastsættes der en indekseringsmekanisme (med relevant indeks og anvendelsesmetode), i henhold til hvilken den tidligere gældende aftalekurs vil blive eskaleret på årsbasis. Inflationsantagelsen, der anvendes til indekseringsmekanismen, vil blive ajourført som led i de overkompensationsvurderinger, der finder sted hvert femte år (se afsnit 3.6.7).
- (99) På grundlag af en antaget inflationsrate på 2 % betyder dette f.eks. nominelt, at en aftalekurs på [60-80] EUR/MWh i 2020 (uden hensyntagen til eventuelle ændringer i inputparametrene i forbindelse med regelmæssige revisioner) ville resultere i en nominal aftalekurs på [90-110] EUR/MWh i 2036, [130-170] EUR/MWh i 2056 og [200-250] EUR/MWh i 2076. De tjekkiske myndigheder anfører, at denne tilgang sigter mod retfærdighed mellem generationerne for at undgå uforholdsmæssigt høje aftalekurser i begyndelsen af driftsperioden og (i betragtning af den generelle inflation) uforholdsmæssigt lave aftalekurser mod slutningen af købskontraktens løbetid. De hævder, at dette ikke fører til dobbelt indeksering, selv om inputværdierne til beregningen af aftalekursen også tager højde for inflationen, da den indledende aftalekurs skulle være betydeligt højere uden separat indeksering af aftalekursen. På grundlag af ovenstående eksempel hævder de, at den alternative ikkeindekserede aftalekurs i basisscenariet ville være på [100-150] EUR/MWh i købskontraktens løbetid.
- (100) Andre omkostninger indekseres som følger: Udviklings- og anlægsomkostningerne er baseret på ovennævnte anlægsomkostningsindeks. Drifts- og dekommissioneringsomkostninger er baseret på ovennævnte driftsomkostningsindeks.
- (101) Aftalekursen og referencemængden vil blive fastsat på grundlag af de parametre, der er til rådighed efter underskrivelsen af kontrakten vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse, navnlig for så vidt angår anlægsomkostningerne, og vil kun blive taget op til fornyet overvejelse i forbindelse med 1) den periodiske revision af parametrene i formlen for beregning af betalingen i købskontrakten (se betragtning 102) og 2) justeringer af aftalekursen som aftalt i købskontrakten (se betragtning 104).

⁽⁴⁵⁾ CZ CPI (det tjekkiske forbrugerprisindeks) svarer til en stigning i det gennemsnitlige årlige forbrugerprisindeks i Tjekkiet som offentliggjort af det tjekkiske statistiske kontor (se https://www.czso.cz/csu/czso/inflation_rate).

⁽⁴⁶⁾ CZ PPI (det tjekkiske producentprisindeks) svarer til det samlede årlige producentprisindeks i Tjekkiet som offentliggjort af det tjekkiske statistiske kontor (se https://www.czso.cz/csu/czso/ipc_ts).

⁽⁴⁷⁾ EU PPI (EU's producentprisindeks) svarer til producentprisindekset for industrien i Den Europæiske Union (producentpriser i industrien, i alt) som offentliggjort af Eurostat (https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/teis010/default/table?lang=en&category=t_sts.t_sts_ind.t_sts_ind_pric).

⁽⁴⁸⁾ De tjekkiske indekslønninger i industrien svarer til en årlig procentvis ændring i den gennemsnitlige bruttoløn i industrien som offentliggjort af det tjekkiske statistiske kontor (gennemsnitsløn i industrien, i alt) (se https://www.czso.cz/csu/czso/pmz_ts).

- (102) For det første vil den periodiske revision af parametrene i formlen for beregning af betalingen i købskontrakten finde sted en gang hvert femte år, og den første revision er planlagt, inden driften påbegyndes, eller efter skriftlig anmodning fra en af aftaleparterne. Gennemgangen vil opdatere værdierne (op eller ned, alt efter hvad der er relevant) for visse parametre i formlen for beregning af betalingen i købskontrakten, dvs. (c), (k), (f), og (a), og nogle af antagelserne i den finansielle model, f.eks. vedrørende driftsomkostninger («OPEX»), inflationsindeks eller antagelser vedrørende lastfølgedrift. Aftalekursen og referencemængden vil blive genberegnet i den finansielle model ved hjælp af de ajourførte antagelser for at opnå den tilladte egenkapitalforrentning for investoren. Revisionen vil blive overvåget af en uafhængig tredjepart, som forventes at være den tjekkiske energitilsynsmyndighed.
- (103) Udkastet til kontraktdokumenter, som Tjekkiet har forelagt, giver også mulighed for en revision af definitionerne af de parametre, der anvendes i formlen for beregning af betalingen. Ændringer i disse definitioner skal dog meddeles Kommissionen inden gennemførelsen.
- (104) For det andet kan justeringerne af aftalekursen ifølge købskontrakten finde sted i tilfælde af en begivenhed, der fører til en stigning i kapital-/driftsudgifterne eller tab af projektindtægter eller en anden negativ indvirkning på projektet, der betegnes som en »legitim grund« i købskontrakten. Købskontrakten vil indeholde en udtømmende liste over legitime grunde⁽⁴⁹⁾. Hvis en legitim grund gør sig gældende, vil værdierne af visse parametre i formlen for beregning af betalingen i købskontrakten, dvs. (c), (k), (f), og (a), og inputparametrene til den finansielle model blive gennemgået og ajourført for at afbøde virkningerne af den legitime begrundelse for EDU II. Disse justeringer af aftalekursen har til formål at gøre det muligt for EDU II højst at opnå den samme tilladte egenkapitalforrentning, som ville være blevet opnået, hvis den relevante legitime grund ikke havde gjort sig gældende. Hvis der er sket andre ændringer, som ikke udgør legitime grunde, og disse andre ændringer har resulteret i en reduceret intern forretning, betyder det, at virkningerne af de legitime grunde ikke giver mulighed for kompensation for virkningerne af ikkelegitime grunde, og den interne egenkapitalforrentning, der skal sigtes mod, ligger under den tilladte interne egenkapitalforrentning på [9-11] %.
- (105) Hvis der foreligger legitime grunde, kan EDU II og staten i stedet for en justering af aftalekursen aftale, at EDU II vil modtage kompensation i form af et fast beløb (eller af flere rater), der skal betales inden for en aftalt periode fra den relevante legitime grund indtræden.
- (106) De tjekkiske myndigheder forklarede endvidere, at legitime grunde finder anvendelse, forudsat at de negative virkninger ikke kan afhjælpes ved, at EDU II udviser fornøden omhu.

3.6.3. Finansiering af købskontrakten og anvendelse af indtægter fra aftagningskontrakten

- (107) Som fastsat i artikel 9 i loven om en kulstoffattig energisektor vil finansieringen af støtten til atomenergi blive dækket af ministeriet ved hjælp af midler, der er tilvejebringes gennem: i) special purpose-enhedens indtægter fra salg af elektricitet, ii) en afgift⁽⁵⁰⁾ opkrævet af netoperatørerne fra de endelige elforbrugere, som svarer til den eksisterende finansiering af vedvarende energikilder, og iii) bidrag fra statsbudgettet.
- (108) Tjekkiet hævder, at valget mellem at pålægge skatteydere eller forbrugere afgifter eller rabatter er et politisk spørgsmål og fortsat bør være op til staten. De tjekkiske myndigheder forklarede, at de har til hensigt at anvende alle de indtægtskilder, der er beskrevet i artikel 9 i loven om en kulstoffattig energisektor. De midler, der er øremærket til finansiering af foranstaltninger til omstilling til en kulstoffattig energisektor, vil blive opbevaret særskilt af ministeriet eller af special purpose-enheden på særlige konti i banker med hjemsted i Tjekkiet.

⁽⁴⁹⁾ Ifølge købskontraktens termsheet betragtes følgende begivenheder som legitime grunde: ændringer i finansieringsomkostningerne til tilbagebetalingspligtig finansiel støtte, ensidige tilbagekaldelser eller ændringer af tilbagebetalingspligtig finansiel støtte, forsinket endelig investeringsbeslutning, lovændring, statens eller statslige enheders misligholdelse af forpligtelser, sikkerhedskrav, krav fra myndigheder, naturkatastrofer eller lignende begivenheder, begivenheder uden for EDU II's kontrol samt infrastruktur- og netspørgsmål.

⁽⁵⁰⁾ Den eventuelle afgift og eventuelle fritagelser herfor er ikke omfattet af denne procedure.

- (109) De tjekkiske myndigheder bekræftede, at bidragene fra det tjekkiske statsbudget blive anvendt til at dække underskuddet i overensstemmelse med artikel 9, stk. 1, litra d), og artikel 9, stk. 9, i loven om en kulstoffattig energisektor, hvis en afgift, der opkræves af netoperatørerne, ikke er tilstrækkelig til at dække et underskud mellem midlerne fra afgiften og indtægterne fra special purpose-enhedens salg af elektricitet. Hvis der derimod rester et overskydende beløb efter dækning af omkostningerne ved foranstaltningen, vil dette overskydende beløb blive overført til statsbudgettet.
- (110) De tjekkiske myndigheder forklarede endvidere, at finansieringen ikke, selv om en afgift kan bidrage til finansieringen af foranstaltningerne, vil afhænge af en sådan afgift, og at statsbudgettet vil dække potentielle underskud, hvor det er nødvendigt. Tjekkiet bekræftede specifikt, at staten vil gribe ind for at dække eventuelle mangler mellem de midler, der tilvejebringes fra den potentielle afgift, og det påtænkte støtteniveau under projektet.
- (111) For så vidt angår special purpose-enhedens potentielle indtægter fra de efterfølgende afregningsbetalinger, vil de i overensstemmelse med lov nr. 367/2021 om foranstaltninger til Tjekkiets omstilling til en kulstoffattig energisektor blive anvendt i) primært til at finansiere afregningsbetalingerne til støttemodtageren i fremtiden og ii) sekundært til at finansiere vedvarende energikilder i henhold til lov nr. 165/2012 om fremme af energikilder (på et ikkediskriminerende grundlag ved at sænke det beløb, der skal finansieres via den regulerede del af elprisen) eller vil blive tilbageført til statsbudgettet.

3.6.4. *Forpligtelserne vedrørende handel med elektricitet*

- (112) Tjekkiet har forpligtet sig til at sikre, at mindst 70 % af EDU II's samlede elproduktion vil blive solgt på day-ahead-, intraday- og futuresmarkederne i hele atomkraftværkets levetid. Denne forpligtelse gælder derfor for special purpose-enheden i hele købskontraktens løbetid og derefter for støttemodtageren EDU II samt for enhver enhed, som special purpose-enheden eller EDU II delegerer deres handelsaktiviteter til (enhver henvisning til special purpose-enheden/EDU II i dette afsnit 3.6.4 omfatter enhver enhed, som handelsaktiviteterne er delegeret til).
- (113) Principielt vil special purpose-enheden/EDU II ⁽⁵¹⁾ handle på day-ahead- og intraday-markederne på den kortfristede børs, der organiseres af den tjekkiske elektricitetsmarkedsoperatør (OTE), og futuresmarkederne på den tjekkiske elbørs (PXE) og kun undtagelsesvis og efter forudgående aftale med Kommissionens tjenestegrene på andre børser.
- (114) Special purpose-enheden/EDU II vil sælge resten af EDU II's samlede elproduktion (dvs. højst 30 %) på objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende vilkår gennem auktioner. Regler og/eller rammer for disse auktioner skal gennemgås og godkendes på forhånd af den tjekkiske energitilsynsmyndighed i overensstemmelse med tilsynsmyndighedens opgaver og kompetencer i henhold til den tjekkiske energilov. Special purpose-enheden/EDU II skal underrette den tjekkiske energimyndighed om enhver auktion senest en dag før offentliggørelsen.
- (115) Tjekkiet forpligter sig til at sikre, at atomkraftauktionerne bliver åbne, klare, gennemsigtige og ikkediskriminerende på grundlag af objektive kriterier, der er defineret på forhånd, og som minimerer risikoen for strategisk afgivelse af bud. Auktionerne skal gennemføres på en bredt tilgængelig platform for at sikre tilgængelighed og samtidig fjerne geografiske hindringer og muliggøre bred deltagelse fra en bred vifte af markedsaktører. Platformen udformes på en måde, der forenkler auktionsprocessen og øger anvendeligheden for alle deltagere, samtidig med at auktionsdataenes fortrolighed og integritet sikres. Platformen skal opfylde de relevante reguleringsmæssige krav og standarder for elektricitetsmarkeder, herunder regler for markedsudformning, drift, gennemsigtighed og fair konkurrence. Alle godkendte og registrerede erhvervsdrivende har lige adgang til at deltage i auktioner på samme vilkår. Der må ikke

⁽⁵¹⁾ I købskontraktens løbetid vil special purpose-enheden eller en enhed uden for ČEZ Group, som special purpose-enheden har delegeret denne aktivitet til, være ansvarlig for at sælge elproduktionen. Hvis special purpose-enheden ikke aftager produktionsmængden eller en del heraf, vil EDU II undtagelsesvis sælge elektriciteten som pristager på spotmarkedet (se betragtning 83). Efter købskontraktens løbetid vil EDU II eller en enhed, som den delegerer handelsaktiviteterne til, være direkte ansvarlig for at sælge produktionen. Forpligtelserne vedrørende handel med elektricitet gælder for hver af de to enheder, der sælger elektricitet produceret af atomkraftværket i dets forventede levetid, samt for enhver enhed, som de delegerer deres handelsaktiviteter til.

pålægges begrænsninger for den endelige anvendelse af elektricitet, der sælges via auktioner. Kriterierne for auktionerne offentliggøres i tilstrækkelig god tid inden fristen for indgivelse af tilbud, det forventede antal budgivere bør være tilstrækkeligt til at muliggøre effektiv konkurrence, og den mængde elektricitet, der sælges på auktionen, vil udgøre en bindende begrænsning. Efterfølgende justeringer af resultatet af udbudsproceduren skal undgås. Den tjekkiske energitilsynsmyndighed vil overvåge auktionsprocessen og føre tilsyn med overholdelsen af de godkendte auktionsregler. Den vil også indberette enhver manglende overholdelse til Europa-Kommissionen.

- (116) Tjekkiet forklarede, at de planlagte parametre for de fremtidige atomkraftauktioner vil omfatte anslåede partistørrelser på 1-10 MW og kontraktvarigheder på et år, et kvartal eller kortere. Auktioner vil blive afholdt som pay-as-bid med en forud fastsat mindstepris, der annonceres tidligst en til to dage før budafslutningen. Endvidere fastsættes auktionernes hyppighed kvartalsvis til årligt med gennemsigtige regler for meddelelsesperioden på 30 dage før auktionens start. Endelig vil auktionerne ikke vare længere end syv kalenderdage, og resultaterne vil blive offentliggjort inden for den følgende uge. Dette gælder både for auktioner i købskontraktens løbetid og i perioden efter købskontrakten.
- (117) Under særlige omstændigheder kan special purpose-enheden/EDU II afvige fra de ovenfor beskrevne handelsregler. Hvis churnfaktoren ⁽⁵²⁾ for den børs, hvor special purpose-enheden/EDU II er forpligtet til at sælge mindst 70 % af EDU II's samlede elektricitetsproduktion, falder til under 40 % (»tærsklen«) i en periode på 30 på hinanden følgende dage, vil special purpose-enheden/EDU II have ret til at sælge op til 50 % af EDU II's samlede elektricitetsproduktion gennem auktioner, der opfylder betingelserne i dette afsnit, i en periode på 30 dage, som begynder den 31. dag efter, at den tjekkiske energireguleringsmyndighed har fastslået, at churnfaktoren faldt til under tærsklen. For at undgå tvivl giver Tjekkiet under disse omstændigheder tilsagn om, at mindst 50 % af EDU II's samlede elproduktion vil blive solgt på børsene i overensstemmelse med betragtning 113.
- (118) Tjekkiet underretter uden unødigt forsinkelse Kommissionens tjenestegrene, når churnfaktoren falder under tærsklen, og når special purpose-enheden/EDU II har til hensigt at sælge op til 50 % af EDU II's samlede produktion gennem auktioner.
- (119) Hvis special purpose-enheden gør brug af undtagelsen til at sælge op til 50 % af EDU II's samlede produktion gennem auktioner i et kalenderår, forelægger Tjekkiet en årlig overvågningsrapport om denne undtagelse for Kommissionen med angivelse af årsagerne til undtagelsen og varigheden heraf.

3.6.5. Forrentning

- (120) Tjekkiet havde oprindeligt anmeldt ⁽⁵³⁾ et mål for egenkapitalforrentningen (eller en tilladt egenkapitalforrentning) på [9-11] % ⁽⁵⁴⁾, begrundet i et skøn i henhold til CAPM-modellen (capital asset pricing model) over den krævede egenkapitalforrentning på [...]-%. Dette var baseret på samtidige markedsdata og data fra sammenlignelige selskaber og omfattede en præmie for opførelse og drift af nukleare anlæg for at indarbejde risici, der specifikt er forbundet med et atomkraftværk.
- (121) I åbningsafgørelsen ⁽⁵⁵⁾ udtrykte Kommissionen tvivl om, hvorvidt de antagelser, der blev anvendt til at anslå den krævede egenkapitalforrentning, korrekt afspejlede investorens risikoeksponering. Kommissionen nærede navnlig tvivl om præmien for opførelse og drift af nukleare anlæg i betragtning af støttemodtagerens reducerede risikoeksponering.
- (122) For at imødegå den tvivl, som Kommissionen gav udtryk for i åbningsafgørelsen, fremsendte Tjekkiet flere bemærkninger og ajourførte egenkapitalforrentningen på grundlag af:
- a) de seneste markedsdata: som følge heraf ajourførte Tjekkiet antagelserne om risikofri rente, markedsrisikopræmie og beta

⁽⁵²⁾ Churnfaktoren er et mål for markedslivlidet og defineres som den samlede mængde, der handles gennem markedet, udtrykt som et multiplum af det fysiske forbrug.

⁽⁵³⁾ Åbningsafgørelsen, betragtning 67.

⁽⁵⁴⁾ Åbningsafgørelsen, betragtning 71.

⁽⁵⁵⁾ Åbningsafgørelsen, betragtning 207 og 208.

- b) projektets risikoeksponering: for at anerkende indtægtsbeskyttelsen og andre statslige støtteforanstaltninger, der indgår i projektets kontraktmæssige og kommercielle struktur, blev præmien for enkeltstående store projekter (tidligere benævnt præmien for opførelse og drift af nukleare anlæg) på 3-3,5 % fjernet fra Tjekkiets beregning af egenkapitalforrentningen.
- (123) Tjekkiets hævder, at den ændrede egenkapitalforrentning eller målet for egenkapitalforrentning på [9-11] % i projektets levetid vil give et passende udbytte til EDU II's aktionærer.
- (124) Tjekkiets har fremlagt en lang række dokumenter til støtte for sit synspunkt. Den tjekkiske regering fremlagde også en finansiel model. Den seneste version af denne model blev forelagt Kommissionen den 15. marts 2024.
- (125) Åbningsafgørelsen indeholder en vurdering af Tjekkiets holdning til hvert centralt spørgsmål som afspejlet i landets skrivelser frem til datoen for åbningsafgørelsen ⁽⁵⁶⁾. Resten af dette afsnit giver et overblik over Tjekkiets holdning til de centrale spørgsmål, der blev rejst efter offentliggørelsen af åbningsafgørelsen, med hensyn til vurderingen af egenkapitalforrentningen, gældsomkostningerne og de vægtede gennemsnitlige kapitalomkostninger samt egenkapitalforrentningen og projektets interne rente.

3.6.5.1. Afkast til egenkapitalindehavere

- (126) Den finansielle model, der er beskrevet i afsnit 3.6.2, har til formål at anslå den aftalekurs i købskontrakten, der er nødvendig for at nå målet for egenkapitalforrentningen på [9-11] %.
- (127) De tjekkiske myndigheder forklarede, at de vurderede den krævede egenkapitalforrentning i overensstemmelse med accepteret markedspraksis. Tjekkiets gennemførte navnlig en såkaldt bottom-up-analyse baseret på CAPM og benchmarkede den i forhold til andre projekter og investeringer med lignende risikoprofiler.
- (128) CAPM-standardformlen er følgende:

$$R_e = R_f R + \beta * (R_m - R_f R)$$

hvor:

- 1) $R_f R$ er den risikofrie rente, dvs. det forventede afkast af investering i risikofrie aktiver
 - 2) R_m er det forventede markedsafkast, som omfatter en landespecifik risikopræmie (CRP), der afspejler risikoen ved at investere i et bestemt land
 - 3) $(R_m - R_f R)$ er markedsrisikopræmien (MRP)
 - 4) β (eller »gearet beta«) er et mål for projektets idiosynkratiske, ikkediversificerbare risiko ⁽⁵⁷⁾.
- (129) De tjekkiske myndigheder anslog, at markedets egenkapitalforrentning for et projekt svarende til Dukovany ligger inden for intervallet [...]-% efter medtagelse af en præmie for enkeltstående større risiko ⁽⁵⁸⁾ og mellem [...] % og [...] %, ekskl. en sådan præmie. Disse tal og deres underliggende antagelser er vist i *tabel 2* og er forklaret nedenfor.

⁽⁵⁶⁾ Åbningsafgørelsen, afsnit 4.4.2.5.

⁽⁵⁷⁾ Se Tjekkiets skrivelse af 1.3.2024. De tjekkiske myndigheder forklarer, at de anvendte Harris-Pringle-metoden til at anslå den gearede beta. I henhold til denne metode anvendes renteskatteskjoldet (dvs. den skatnedsættelse, der følger af det tilladte fradrag i den skattepligtige indkomst) ikke i gearingsjusteringerne af beta. Harris-Pringle-formlen er følgende: $\beta_L = \beta_U + \frac{D}{E} (\beta_U - \beta_D)$, hvor β_L er gearet beta, β_U er ugearet beta, β_D er gældsbeta, D er gælden, og E er egenkapitalen. Tjekkiets anfører endvidere, at denne tilgang svarer til den finansielle model, hvor alle cashflows, der diskonteres til kapitalomkostninger, er efter skat og omfatter eventuelle skatteskjolde.

⁽⁵⁸⁾ Denne præmie er »præmien for opførelse og drift af nukleare anlæg«, der er beskrevet i åbningsafgørelsen, og som Tjekkiets har omdøbt til »præmie for enkeltstående større risiko«.

Tabel 2

Tjekkiet skønnede egenkapitalforrentning

Egenkapitalomkostninger	Samtidig risikofri rente		Langsigtet historisk gennemsnitlig risikofri rente	
	Lav	Høj	Lav	Høj
Risikofri rente	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %
Markedspræmie	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %
Ugearet beta	[...]	[...]	[...]	[...]
Gearing	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %
Egenkapitalforrentning	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %
Gældsbeta	[...]	[...]	[...]	[...]
Egenkapitalforrentning — med gældsbeta	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %
Præmie for enkeltstående større risiko	3,0 %	3,5 %	3,0 %	3,5 %
Egenkapitalforrentning — med præmie for enkeltstående større risiko	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %

Kilde: De tjekkiske myndigheder.

- (130) For den risikofrie rente⁽⁵⁹⁾ anvendte de tjekkiske myndigheder 2-årige og 20-årige gennemsnit af 30-årige euroobligationer og tyske statsobligationer samt +10-årige europæiske AAA-erhvervsobligationer⁽⁶⁰⁾. Tjekkiet anfører, at det har taget hensyn til samtidige og langsigtede gennemsnitlige data for at sikre analysens robusthed, da det giver en indikation af, hvad den risikofrie rente er for både kort- og langsigtede perspektiver⁽⁶¹⁾. Som følge af dette valg har de tjekkiske myndigheder udtænkt to scenarier, hvoraf det ene tager højde for samtidige data, og det andet tager højde for mere langsigtede gennemsnit af den risikofrie rente. Tjekkiet anfører endvidere, at der, efter at euroobligationer og tyske obligationer er valgt som reference for den risikofrie rente, skal foretages justeringer for at omsætte denne den risikofrie rente til en risikofri rente for Tjekkiet, dvs. at der skal tilføjes en præmie⁽⁶²⁾. Denne præmie fastsættes til den tjekkiske toårige gennemsnitlige landerisikopræmie⁽⁶³⁾. Denne analyse giver en risikofri rente i intervallet [2-5] %.

⁽⁵⁹⁾ Se Tjekkiet skrivelser af 1.3.2024 og 26.2.2024.

⁽⁶⁰⁾ For AAA-euroobligation er 10Y den obligation, der har den længste løbetid.

⁽⁶¹⁾ Tjekkiet forklarer, at det muligvis ikke er hensigtsmæssigt blot at basere den risikofrie rente på flygtige spotdata, når der er tale om meget langvarige infrastrukturprojekter, f.eks. et atomkraftværk, selv om kortsigtede gennemsnit mere nøjagtigt afspejler de gældende markedsvilkår og investorernes tillid i betragtning af den volatilitet, der er observeret i dataene for statsobligationer. Ved at benytte et mere langsigtet gennemsnit dæmpes den tilknyttede volatilitet af dataene, og der opnås et mere afbalanceret billede, hvor der er mulighed for korrektion af markederne (f.eks. gennemsnitlig tilbagevendende). Tjekkiet skrivelser af 9.1.2024.

⁽⁶²⁾ Den tjekkiske tilsynsmyndigheds tilgang til fastsættelse af den risikofrie rente er baseret på en kurve af statsobligationer udstedt af Tjekkiet med en gennemsnitlig restløbetid på ti år. Disse obligationer er denomineret i tjekkiske koruna. Da EDU II-projektets økonomi imidlertid alle er baseret på euro, var den risikofrie rente baseret på europæiske statsobligationer og højt vurderede erhvervsobligationer.

⁽⁶³⁾ Se Tjekkiet finansielle model og Tjekkiet skrivelser af 9.1.2024, der viser en præmie på 0,6 %. Damodaran (juli 2023) (<https://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/pc/datasets/ctrypremJuly23.xlsx>).

- (131) I forbindelse med den gensidige anerkendelsesprocedure antager Tjekkiet et interval på [5-7] %⁽⁶⁴⁾. [...] % er gennemsnittet af Damodarans CDS-baserede metode ([...] %) og kreditvurderingsbaserede metode ([...] %)⁽⁶⁵⁾. [...] % er gennemsnittet af: a) prof. Damodarans [...] %-tal og b) prof. Fernandez' seneste undersøgelse af markedsrisikopræmien, der blev offentliggjort i juni 2022, og som viser en gennemsnitlig og middel markedsrisikopræmie på henholdsvis [...] % og [...] %⁽⁶⁶⁾.
- (132) Med hensyn til den skønnede betaværdi⁽⁶⁷⁾ tog Tjekkiet betaværdierne for et sæt sammenlignelige selskaber i betragtning. Til dette sæt anvendte Tjekkiet en række europæiske børsnoterede energiselskaber og finpudsede listen for primært at medtage betaværdier for selskaber med atomenergiaktiviteter i deres porteføljer⁽⁶⁸⁾. Denne analyse resulterer i en ugearet beta på [...] %⁽⁶⁹⁾. Tjekkiet forklarer, at disse selskaber, selv de er de mest velegnede til at benchmarke EDU II, kun giver et vejledende skøn over betaværdien for et rent atomkraftprojekt, og at dette interval af betaværdier er konservativt. Tjekkiet forklarer navnlig, at mange af de sammenlignelige selskaber på listen udfører flere andre forretningsaktiviteter ud over nukleare aktiviteter. Tjekkiet anfører endvidere, at dataene fortolkes skønsmæssigt, eftersom nogle af dataene afspejler den risiko, der er forbundet med regulerede transmissions- og distributionsaktiver (snarere end den rene risiko ved et atomkraftværk). Tjekkiet hævder derfor, at det er sandsynligt, at betaværdien for et atomkraftværk i Tjekkiet ligger tættere på den øverste ende af intervallet for betaværdierne for de sammenlignelige selskaber⁽⁷⁰⁾.
- (133) Med hensyn til den skønnede gældsbetaværdi⁽⁷¹⁾ har Tjekkiet fundet det hensigtsmæssigt at antage et skøn på nul såvel som et skøn på ikke-nul på [...] %⁽⁷²⁾, som vedtaget i nylige reguleringsmæssige afgørelser i vand- og energisektoren i Det Forenede Kongerige⁽⁷³⁾. Målet for egenkapitalforrentningen på [9-11] % blev udledt på grundlag af gældsbetaværdien på [...].

⁽⁶⁴⁾ Se Tjekkiets skrivelser af 1.3.2024 og 26.2.2024.

⁽⁶⁵⁾ Disse tal stammer fra databasen over globale egenkapitalrisikopræmier fra juli 2023, der er udviklet af professor A. Damodaran (»Damodaran«) fra New York University (<https://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/pc/datasets/ctryprem/july23.xlsx>). Til dette formål anvender Damodaran S&P 500's implicite egenkapitalrisikopræmie. Når den modne markedspræmie er defineret (5 % i dette datasæt), estimerer Damodaran misligholdelsesspændet eller landerisikopræmien for det pågældende land. Markedsrisikopræmien for Tjekkiet udgøres af summen af den langsigtede landespecifikke egenkapitalrisikopræmie (5 %) og den tjekkiske landerisikopræmie (0,3 % og 0,9 %). Den tjekkiske landerisikopræmie anslås ved hjælp af to metoder. Den første metode, som giver en præmie på 0,3 %, er baseret på CDS-spændet (eller Credit Default Swap-spændet) mellem Tyskland (0,22 % under fanebladet »10-year CDS Spreads« i ovennævnte Excel-fil) og Tjekkiet (0,45 % under fanebladet »10-year CDS Spreads« i ovennævnte Excel-fil), som derefter multipliceres med en multiplikator på 1,4 som vist i Damodarans datasæt. Den anden metode, som giver en præmie på 0,9 %, er baseret på Tjekkiets kreditvurdering på Aa3, hvilket resulterer i et spænd på 0,64 %, som derefter multipliceres med multiplikatoren på 1,4 som ovenfor.

⁽⁶⁶⁾ Database udviklet af professor P. Fernandez (herefter »Fernandez«) ved IESE Business School, University of Navarra. Denne database er resultatet af en undersøgelse foretaget af Fernandez et al. vedrørende den risikofrie rente og markedsrisikopræmien, der blev anvendt i 2023 for 80 lande (se Fernandez et al. (2023), »Survey: Market Risk Premium and Risk-Free Rate used for 95 80 countries in 2023«, 2Survey: Market Risk Premium and Risk-Free Rate used for 80 countries in 2023 by Pablo Fernandez, Diego García de la Garza, Javier Fernandez Acin: SSRN https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4407839).

⁽⁶⁷⁾ Se Tjekkiets skrivelse af 1.3.2024.

⁽⁶⁸⁾ De sammenlignelige selskaber er: RWE, ČEZ, Fortum, EDF, Engie, Iberdrola, Uniper, Centrica og Nuclearelectrica. Se Tjekkiets skrivelse af 27.2.2024.

⁽⁶⁹⁾ Tjekkiet forklarer, at dets analyse følger Modigliani- og Miller-metoden, som anvender det foreskrevne benchmarkingunivers til at udlede et skøn over EDU II's ugearede (aktiv)betaværdi. Der foretages derefter fornyet gearing for at nå frem til det tilsvarende skøn over den gearede (egenkapital)beta (baseret på en antagelse om nulgældsbeta). For at anslå den ugearede beta har Tjekkiet fokuseret på toårige og femårige ugentlige skøn i dets analyse. Betaværdien er navnlig blevet beregnet ved hjælp af Damodaran-metoden, som består i at udvælge betaværdierne for sammenlignelige selskaber for toårige ugentlige priser (med en vægt på 66,7 %) og femårige ugentlige priser (med en vægt på 33,3 %). Se https://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/New_Home_Page/datafile/variable.htm. Se Tjekkiets skrivelse af 27.2.2024.

⁽⁷⁰⁾ Tjekkiets redegørelse for egenkapitalforrentning af 10.1.2024.

⁽⁷¹⁾ Aktivbetaværdien kan opdeles i egenkapitalbeta, aktionærernes eksponering for systematisk risiko, og gældsbeta, obligationsejernes eksponering for systematisk risiko. Ved beregningen af aktivbetaværdien vægtes gælds- og egenkapitalbetaværdierne med andelen af gæld og egenkapital i kapitalstrukturen.

⁽⁷²⁾ Se Tjekkiets skrivelse af 9.1.2024.

⁽⁷³⁾ Tjekkiets kilde er den britiske regulerede vandforsyningssektor, hvor der anvendes en gældsbetaværdi på 0,15 til 0,05 (se *Final price review methodology by the water sector regulator*, Ofwat, december 2022, https://www.ofwat.gov.uk/wp-content/uploads/2022/12/PR24_final_methodology_Appendix_11_Allowed_return.pdf).

- (134) For gearingsestimatet ⁽⁷⁴⁾ anvender Tjekkiet et tal på [...] %. Dette afspejler den simple gennemsnitlige gearing over atomkraftværkets levetid og projektets mål gearing ⁽⁷⁵⁾. Tjekkiet bemærker, at denne antagelse er konservativ, fordi projektets kapitalstruktur for det første omfatter 98 % af gælden, og fordi projektets »effektive gearing« for det andet ligger i intervallet 67-78 % ⁽⁷⁶⁾.
- (135) Med hensyn til præmie for enkeltstående større risiko fremførte Tjekkiet, at atomkraftværker er enkeltstående store projekter med visse unikke karakteristika og risici i forhold til andre elproduktionsprojekter, som skal tages i betragtning ved at medtage en præmie for enkeltstående større risiko i den CAPM-afledte egenkapitalforrentning. I de tjekkiske myndigheders skøn på 3-3,5 % tages der højde for disse risici, som ikke er omfattet af betaestimerne for diversificerede energiforsyningselskaber ⁽⁷⁷⁾. I betragtning af de betydelige risikobegrænsende foranstaltninger, der er indført i den foreslåede finansielle og kontraktlige struktur, herunder den langsigtede aftalekursbeskyttelse, er præmien for enkeltstående større risiko imidlertid ikke medtaget i målet for egenkapitalforrentningen.
- (136) Ud fra ovenstående antagelser udleder Tjekkiet et anslået interval for målet for egenkapitalforrentning på [...] [...], ekskl. præmien for enkeltstående større risiko. Tjekkiet anfører, at målet for egenkapitalforrentning er blevet defineret som den nedre ende af intervallet af følgende årsager: Det ligger tættere på midtpunktet for benchmarkintervallet (se punkt 137), og projektet har en robust risikoprofil på grund af indtægtsbeskyttelsen og andre afbødningmekanismer, der indgår i den kommercielle struktur.
- (137) For at benchmarke sin analyse sammenligner Tjekkiet projektets målforrentning på [9-11] % med forrentningen for sammenlignelige projekter, herunder andre nukleare projekter, store kommercielle infrastrukturprojekter, tjekkiske regulerede forsyningselskaber og UK YieldCos. Disse resultater fremgår af nedenstående tabel ⁽⁷⁸⁾.

⁽⁷⁴⁾ Gearing defineres i denne sammenhæng som gæld i forhold til kapital, hvor kapital er summen af gæld og egenkapital.

⁽⁷⁵⁾ Se Tjekkiets skrivelse af 21.3.2024.

⁽⁷⁶⁾ I sin skrivelse af 9.1.2024 forklarer Tjekkiet, at projektets gearingsniveau under EDU II's finansieringsstruktur varierer over tid. Det har en gearing på over 90 % under opførelsen, men den falder i hele projektets levetid, efterhånden som tilbagebetalingspligtig finansiel støtte tilbagebetales. Tjekkiet forklarer endvidere, at virkningen af EDU II's tidsvarierede gearing er, at den krævede egenkapitalforrentning inden for CAPM-rammen skal være positivt korreleret med gearing, da aktieinvestorer har tendens til at kræve højere afkast, når gearingen stiger. Som følge heraf forventes det i CAPM-rammen, at egenkapitalforrentningen vil være tidsvarieret for at afspejle denne relative dynamik mellem egenkapitalforrentning og effektiv gearing. Tjekkiet anfører derefter, at dette ikke er i overensstemmelse med den måde, hvorpå egenkapitalforrentningen bør prissættes, i betragtning af den tidsvarierede karakter af EDU II's årlige gearing, eftersom den nuværende mekanik i den finansielle model antager en konstant årlig egenkapitalforrentning i projektets levetid. For at afhjælpe dette vil det være nødvendigt at kalibrere et konstant »effektivt« årligt gearingsniveau for at sikre, 1) at udviklingen i aktierisikoeksponeringen i EDU II's projektlevetid prissættes nøjagtigt, og 2) at der anvendes en konstant årlig egenkapitalforrentning i CAPM-rammen i overensstemmelse med den nuværende finansielle models mekanik. Derfor afspejler et simpelt gennemsnit af gearingen over tid ikke reelt det risikoniveau, som projektet er udsat for, og samtidig det niveau af egenkapitalforrentning, som investorerne ville kræve. Ved det samme niveau af simpelt årlig gennemsnitlig gearing vil aktierisikoeksponeringen for projektet, som har en højere gearing i anlægsfasen, f.eks. være større end i driftsfasen, som har en lavere gearing. Dette skyldes, at anlægsfasen indebærer væsentligt højere risiko for aktieinvestorer end driftsfasen. I lyset heraf fremlagde Tjekkiet de tre alternative tilgange som en erstatning for den effektive gearing, der indgår i beregningen af egenkapitalforrentningen. Disse alternative tilgange er nærmere beskrevet i Tjekkiets skrivelser af henholdsvis 9.1.2024 og af 8.11.2023.

⁽⁷⁷⁾ Se Tjekkiets skrivelse af 9.1.2024.

⁽⁷⁸⁾ Se Tjekkiets skrivelse af 9.1.2024.

Tabel 3

Tjekkiets benchmarks ⁽⁷⁹⁾

Sammenligneligt selskab	Gearing (%)	Gearet egenkapitalforrentning (%)
Projekter vedrørende atomkraftproduktion		
Hinkley Point C ⁽¹⁾	ikke relevant	11,0–11,5
Paks II ⁽²⁾	40,0-50,0	10,9-12,5
Store kommercielle infrastrukturprojekter		
Tysk stenkul ⁽³⁾	60,0	11,0
Tysk CCGT ⁽³⁾	60,0	10,0
Offshorevindenergi ⁽⁴⁾		7,0-9,0
Den tjekkiske tilsynsmyndigheds priskontrol ⁽⁵⁾		
Distribution og transmission af elektricitet (2021-25)	48,9	7,9
Distribution og transmission af gas (2021-25)	48,9	7,8
UK YieldCos ⁽⁶⁾	34,0-65,0	7,2-11,0

⁽¹⁾ Se Kommissionens afgørelse af 8.10.2014 om støtteforanstaltning SA.34947 (2013/C) (ex 2013/N), som Det Forenede Kongerige påtænker at tildele Hinkley Point C Nuclear Power Station.

⁽²⁾ Se Kommissionens afgørelse af 6.3.2017 om støtteforanstaltning SA.38454 (2015/C) (ex 2015/N), som Ungarn påtænker at yde til udviklingen af to nye kernereaktorer på Paks II-kernekraftværket.

⁽³⁾ Fraunhofer ISE (2021), »Levelized cost of electricity renewable energy technologies«, <https://www.ise.fraunhofer.de/en/publications/studies/cost-of-electricity.html>.

⁽⁴⁾ World Forum Offshore Wind (2022), *Financing Offshore Wind*, WFO_FinancingOffshoreWind_2022.pdf (wfo-global.org).

⁽⁵⁾ ERÚ (2020), s. 154, (<https://www.eru.cz/en/price-control-principles-2021-2025-regulatory-period-electricity-and-gas-industries-and-market>). ERÚ (2020), s. 154, (<https://www.eru.cz/en/price-control-principles-2021-2025-regulatory-period-electricity-and-gas-industries-and-market>).

⁽⁶⁾ Tjekket oplyser, at YieldCos er en aktivklasse af børsnoterede selskaber, der fokuserer på operationelle aktiver inden for vedvarende energi. Seks selskaber er taget i betragtning fra juni 2022 til juni 2023, hvoraf to havde offentliggjort rapporter i 2023 og angivet de tilsvarende værdier for gearing og gearet egenkapitalforrentning. Den nedre gearing blev taget fra porteføljeresultater, hvor den øvre grænse henviser til det maksimalt tilladte inden for deres investeringspolitik: TRIG gearing: <https://www.trig-ltd.com/wp-content/uploads/2023/08/TRIG-H1-2023-Interim-Results-Presentation.pdf>, TRIG gearet egenkapitalforrentning: <https://www.trig-ltd.com/wp-content/uploads/2023/02/TRIG-2022-Annual-Report.pdf>, UKW gearing og gearet egenkapitalforrentning: https://www.greencoat-ukwind.com/~media/Files/G/GreenCoat-UKWind/documents/Results/2911%20Greencoat%20Interim%20Report_CL.pdf.

Kilde: De tjekkiske myndigheder, skrivelse af 9. januar 2024.

- (138) Tjekket anfører, at resultaterne af denne sammenligning viser, at egenkapitalforrentningsskønnene for det foreslåede atomkraftværk i Dukovany er i overensstemmelse med skønnene for andre atomkraftværker og energiinfrastrukturprojekter. Tjekket anfører endvidere, at EDU II's egenkapitalforrentning forventes at være højere end for de andre nyere atomkraftværker, bl.a. i betragtning af EDU II's højere gearing. Hvis det regulerede afkast for energiselskaber i Tjekket justeres ved at tage højde for forskellene i afvejningen af risiko og afkast (dvs. ved at tilføje præmie for enkeltstående større risiko på 3-3,5 %), vil der blive opnået en sammenlignelig forrentning ⁽⁸⁰⁾.

⁽⁷⁹⁾ Tjekket bemærker endvidere, at resultaterne i det store og hele er i overensstemmelse med risikoanalysen, idet nukleare projekter ligger i den øvre ende af risikospektret og giver tilsvarende høj forrentning. De sammenlignelige nukleare projekter overlapper med det skønnede egenkapitalforrentningsinterval. Den tjekkiske tilsynsmyndigheds priskontrol påviser relativt stabile forrentninger i kontrolperioderne 2021-25. Dette er et af de laveste sammenligningsbenchmarks og er i overensstemmelse med kategoriseringen »lav« risiko fra risikoanalysen. To af de tyske elproduktionsprojekter (Hard Coal og CCGT), der sammenlignes med, har desuden et egenkapitalafkast, der er på linje med og lidt lavere end projekter vedrørende atomkraftproduktion, primært på grund af betydeligt lavere anlægs- og driftsrisiko. Se Tjekkiets skrivelse af 9.1.2024.

⁽⁸⁰⁾ Tjekkiets skrivelse af 9.1.2024.

- (139) De tjekkiske myndigheder konkluderer, at målet for egenkapitalforrentningen på [9-11] % er passende i betragtning af markedsrisikoen og de dermed forbundne afbødninger. Tjekkiet anfører endvidere, at målet om en egenkapitalforrentning på [9-11] % afspejler den foreslåede finansielle struktur for projektet, hvor EDU II bærer ansvaret for aktiviteter forud for opførelsen, idet opførelsen finansieres af statslånet, og en 40-årig aftagingskontrakt ⁽⁸¹⁾.
- (140) De tjekkiske myndigheder forklarer endvidere, at egenkapitalforrentningen vil falde til [...] %, hvis der anvendes et realistisk scenarie med en omkostningsoverskridelse på 10 % som følge af ikkelegitime grunde.

3.6.5.2. Gældsomkostninger

- (141) Tjekkiet forklarer, at omkostningerne ved tilbagebetalingspligtig finansiell støtte under opførelsen og i garantiperioden er 0 % p.a., mens omkostningerne ved tilbagebetalingspligtig finansiell støtte under kommercielle operationer vil svare til omkostningerne ved statsgældsfinansiering plus 1 %, men ikke mindre end 2 % p.a. Tjekkiet forklarer endvidere, at gældsomkostningerne svarer til 3,5 % under driften set i lyset af den seneste udvikling i statens låneomkostninger samt inflationen ⁽⁸²⁾. Tjekkiet har beregnet, at de samlede gældsomkostninger for projektet ligger på [2-4] % ⁽⁸³⁾.

3.6.5.3. Samlet forrentning

- (142) Tjekkiet baserede sig på følgende »vanilla« WACC-formel ⁽⁸⁴⁾:

$$WACC = CoE \times \left(1 - \frac{D}{D + E}\right) + CoD \times \left(\frac{D}{D + E}\right)$$

hvor:

- (1) CoE er egenkapitalomkostningerne eller egenkapitalforrentningen på [9-11]%, jf. afsnit 3.6.5.1
- (2) CoD er gældsomkostningerne på [2-4] %, jf. afsnit 3.6.5.2
- 3) $\left(\frac{D}{D + E}\right)$ er projektets gearingsgrad på [...] %, jf. afsnit 3.6.5.1.

⁽⁸¹⁾ Tjekkiets skrivelse af 9.1.2024.

⁽⁸²⁾ Tjekkiet forklarer, at gældsomkostningerne på 3,5 % blev anslået ved hjælp af de seneste data om rentekurven for tjekkiske statsobligationer. Ved hjælp af en lineær tilnærmelse mellem kurser for 20-årige og 50-årige obligationer er den relevante rente for 30-årige obligationer 4,04 % i tjekkisk koruna. Da den tjekkiske regering ikke langfristede obligationer i euro, blev der anvendt en relevant EUR-rente baseret på CZK/EUR-terminkurserne til at beregne den faste rente. På grundlag af denne analyse er den relevante faste rente i EUR ca. 2,5 %. Tilføjelsen af ovennævnte margin på 1 % giver en anslået gældsomkostning på 3,5. Se Tjekkiets skrivelser af 1.3.2024 og 7.3.2024.

⁽⁸³⁾ Se Tjekkiets skrivelse af 7.3.2024. Efter købskontrakten forklarer Tjekkiet, at projektet kunne rejse kommerciel gæld fra 2081 til 2095 på 304 mio. EUR eller 3 % af den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte for at afspejle forventningen om, at investoren ville søge at refinansiere projektet ved købskontraktens udløb for at forvalte sin portefølje af aktiver mere effektivt. Den kommercielle gæld forventes at blive udnyttet efter købskontraktens løbetid til en pris på 5,5 %. Dette tal blev anslået med gældsomkostningerne for tilbagebetalingspligtig finansiell støtte (dvs. 3,5 %) som benchmark. I betragtning af den fulde markedsprisindeksponering hen imod slutningen af projektets levetid blev der lagt en margin på 2 % til de 3,5 % for at anslå omkostningerne ved kommerciel gæld på dette tidspunkt. Se også Tjekkiets finansielle model.

⁽⁸⁴⁾ Se Tjekkiets skrivelser af 13.10.2023 og 1.3.2024.

- (143) Denne formel giver en WACC på [4,5-7] %. Tjekkiet forklarer, at der ikke er taget højde for en skatteskjoldseffekt i WACC-formlen, fordi alle skattemæssige virkninger indregnes i den finansielle model og indregnes i de cashflows, der anvendes til beregning af nøgletallene i den finansielle model⁽⁸⁵⁾. Hvis skatteskjoldseffekten blev medtaget, og den effektive skattesats på 21 % blev anvendt, ville WACC imidlertid ligge på [4-7] %⁽⁸⁶⁾.

3.6.6. Projektets indtægter og omkostninger

- (144) Som forklaret i afsnit 3.6.2 er den finansielle model, som Tjekkiet har forelagt, baseret på flere antagelser vedrørende markedsprisforventninger, kraftværkets tilgængelighed, anlægsomkostninger, driftsomkostninger og dekommissioneringsomkostninger og andre relevante antagelser, f.eks. vedrørende kapitaludgifter og finansiering af projektet.
- (145) Kraftværkets indtægter beregnes under hensyntagen til prognoserne for markedspriserne og under antagelse af begrænset lastfølgedrift, hvorved kraftværket justerer sin effekt inden for visse tekniske begrænsninger under hensyntagen til spotmarkedspriserne pr. time i overensstemmelse med de finansielle incitamenter, der følger af den formel for beregning af betalingen, der er beskrevet i betragtning 88.
- (146) De tjekkiske myndigheder forklarede, at kraftværkets kapacitet med hensyn til lastfølgedrift vil blive begrænset af tekniske begrænsninger, som til dels vil afhænge af den valgte teknologi. I modelleringen af kraftværkets lastfordeling som reaktion på markedspriserne antog Tjekkiet, at kraftværket som minimum vil opfylde de europæiske forsyningskrav til atomkraftværker med letvandsreaktorer⁽⁸⁷⁾. Hvis kraftværkets tekniske kapacitet overstiger disse minimumskrav, vil dette blive afspejlet i de indtægtsantagelser, der anvendes til at beregne aftalekursen efter indgåelsen af kontrakten vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. En sådan øget fleksibilitet vil give mulighed for en bedre optimering af lastfølgedriften og dermed have en nedadgående virkning på aftalekursen.
- (147) For så vidt angår de centrale markedsprisskøn baserede Tjekkiet sig på ČEZ' kommercielle antagelser om udviklingen i de gennemsnitlige årlige elektricitetsmarkedspriser i Tjekkiet mellem 2035 og 2050. For at dække hele kraftværkets forventede driftslevetid antager de tjekkiske myndigheder for perioden 2051-2096, at markedspriserne gradvist vil falde med en konstant sats på [...] % om året, hvilket afspejler forventningen om, at markedspriserne vil falde på længere sigt, fordi andelen af vedvarende energikilder i systemet vil stige. Uden inflationsjusteringer starter den centrale markedsprisantagelse på [...] EUR pr. MWh i 2036, falder til [...] EUR pr. MWh i 2050 og falder gradvist til [...] EUR pr. MWh i 2076 og [...] EUR pr. MWh i 2096.
- (148) De tjekkiske myndigheder har fremlagt prisfølsomhedsanalyser inden for rammerne af den finansielle model ved hjælp af yderligere scenarier, hvor der antages konstante årlige gennemsnitlige markedsprisforventninger på mellem — 10 EUR pr. MWh og 150 EUR pr. MWh. I scenarierne med markedspriser på — 10 EUR pr. MWh, 10 EUR pr. MWh og 20 EUR pr. MWh forventer de, at kraftværket lukkes ned, når købskontrakten udløber. I alle prisfølsomhedsscenarier anslår de tjekkiske myndigheder det aftalekursinterval, der er nødvendigt for at nå målet om en egenkapitalforrentning på [9-11] % i projektets levetid, til mellem [50-80] EUR pr. MWh og [75-90] EUR pr. MWh. Hvis der antages en fast aftalekurs på [65-80] EUR/MWh (faste 2020-priser), vil den forventede egenkapitalforrentning ifølge de forskellige følsomhedsberegninger være på [...] % før gevinstdeling i kontraktens løbetid, [...] % før gevinstdeling i projektets løbetid og [...] % efter gevinstdeling til markedspriser på 150 EUR/MWh, [...] % både før og efter gevinstdeling på 40 EUR/MWh, [...] % både før og efter gevinstdeling på 20 EUR/MWh og [...] % både før og efter gevinstdeling på 10 EUR/MWh samt på — 10 EUR/MWh.

⁽⁸⁵⁾ Tjekkiet forklarer, at denne tilgang adskiller sig fra virksomhedsfinansieringstilgangen, hvor værdiansættelsen foretages over det frie cashflow til virksomheden, og justeringen af skatteskjoldet i WACC (hvor CoD multipliceres med en (1-t) faktor, hvor t er skattesatsen) er nødvendig for at tage højde for den finansielle strukturs indvirkning på skatter, som ikke afspejles direkte i modellen. Denne justering finder derfor ikke anvendelse på den projektfinsieringsmodel, der anvendes i dette tilfælde. Se Tjekkiets skrivelse af 21.2.2024.

⁽⁸⁶⁾ Tjekkiets skrivelse af 1.3.2024 og Tjekkiets finansielle model.

⁽⁸⁷⁾ Tilgængelig for medlemmer på <https://europeanutilityrequirements.eu/>.

- (149) Som forklaret i betragtning 145 udviklede Tjekkiet en årlig indtægtsmodel, der beregner kraftværkets indtægter for hver driftstime på grundlag af anslåede markedspriser pr. time og under forudsætning af produktionsoptimering som reaktion på markedsprissignaler, samtidig med at der tages højde for planlagt og ikkeplanlagt vedligeholdelse. Timepriskurver blev fastlagt på grundlag af prisvolatiliteten i 2035 i løbet af året ifølge ČEZ' centrale prisscenarie, som blev anvendt på de årlige prisfremskrivninger i aktivets levetid. Derefter beregnes kraftværkets indtægter for hver timepriskurve ved hjælp af den formel for beregning af betalingen, der er beskrevet i afsnit 3.6.1, idet det antages, at produktionen optimeres for at reagere på markedssignaler inden for atomkraftværkets tekniske kapacitet.
- (150) Tjekkiet anslåede indvirkningen på kraftværkets rentabilitet ved at antage en lastfølgedrift som beskrevet ovenfor, sammenlignet med et scenarie uden lastfølgedrift, hvor produktionen opretholdes på en gennemsnitlig årlig tilgængelighed på [75 til 100] % af kraftværkets kapacitet. Med lastfølgedrift anslår de tjekkiske myndigheder, at kraftværket vil være i drift med en gennemsnitlig tilgængelighed på [70-90] % af kraftværkets kapacitet (som følge af en forventet reduktion af produktionen til 75 % i perioder, hvor markedspriserne p er lavere end omkostningerne c), der i gennemsnit opnåede 101,24 % af indtægterne og 96,59 % af de omkostninger, som kraftværket ville have opnået uden lastfølgedrift i projektets levetid. De tjekkiske myndigheder understreger, at resultatet af analysen i høj grad er drevet af profilen for de formodede markedspriser, som er hypotetiske, og at de kun kan betragtes som teoretiske indikatorer for kraftværkets resultater.
- (151) Den formel for beregning af betalingen, der er beskrevet i betragtning 88, giver EDU II indtægtsstabilitet uanset den gennemsnitlige markedsituation i købskontraktens løbetid (2038-2078).
- (152) Da resultatet af udbuddet vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse ikke var kendt på tidspunktet for vedtagelsen af denne afgørelse, fremlagde Tjekkiet vejledende omkostningsoverslag baseret på benchmarking og offentligt tilgængelige oplysninger fra designudviklingen og driften af eksisterende kraftværker. Tjekkiet erkender, at pålideligheden af omkostningsprognoserne er begrænset, da der ikke findes direkte sammenlignelige nyere præcedensprojekter i Tjekkiet, og designarbejdet endnu ikke er tilstrækkeligt detaljeret. Tjekkiet hævder imidlertid, at det forventer, at det konkurrencebaserede udbud for entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse bør føre til den økonomisk mest fordelagtige løsning, som forventes at minimere omkostningerne.
- (153) I basisscenariet anslås de samlede kapitaludgifter, dvs. anlægsomkostninger («dag-til-dag-omkostninger»), til [...] EUR/kW, hvilket svarer til [...] mia. EUR i faste 2020-priser (og [...] mia. EUR i nominelle priser).
- (154) Tjekkiet gør endvidere gældende, at det i betragtning af atomkraftværkernes kompleksitet og tekniske karakteristika ikke er usædvanligt, at der konstateres meget højere anlægsomkostninger end oprindeligt forventet. Tjekkiet anførte, at projektets dag-til-dag-omkostninger i det værst tænkelige scenarie med omkostningsoverskridelser svarende til dem, der påløb på atomkraftværker i Vogtle (USA) og Hinkley Point C (Det Forenede Kongerige), kunne nå op på [14 000-15 000] EUR pr. kW eller [17-18] mia. EUR (faste 2023-priser).
- (155) Skønnene over de variable driftsomkostninger omfatter brændselsomkostninger, affaldshåndteringsgebyrer betalt til staten, drifts- og vedligeholdelsesomkostninger, ekskl. brændselsomkostninger, og et løbende behov for hensættelser til dekommissioneringsomkostninger. I alt anslår de tjekkiske myndigheder de variable driftsomkostninger til ca. [10-15] EUR/MWh (med anslåede omkostninger til indkøb af brændsel på [...] EUR/MWh, til dekommissionering og affaldshåndtering på [...] EUR/MWh og til variable drifts- og vedligeholdelsesomkostninger på [...] EUR/MWh). De variable driftsomkostninger anvendes som inputvariabel (c) i formelen for beregning af betalingen i købskontrakten og til at anslå lastfølgedriften på grundlag af spotmarkedspriser pr. time.
- (156) De samlede driftsomkostninger i den finansielle model dækker også løbende livscyklusomkostninger på [...] EUR/MWh, som ifølge de tjekkiske myndigheder er omkostninger til udskiftning og større renovering af komponenter i kraftværket, men ikke omkostninger til forlængelse af levetiden. Driftsomkostningerne i den finansielle model dækker desuden faste driftsomkostninger på [10-20] EUR/MWh, som ifølge de tjekkiske myndigheder omfatter lønninger, indkøbte tjenesteydelser, forsikringer og skatter, gebyrer, inspektions- og revisionsudgifter, dekommissioneringsafskrivninger og diverse omkostninger.

- (157) For at afspejle omkostningsvirkningen af lastfølgedriften har de tjekkiske myndigheder tilføjet driftsomkostninger på [...] EUR/MWh. Ifølge de tjekkiske myndigheder omfatter de ekstra omkostninger, der er forbundet med lastfølgedrift i atomkraftværker, øget driftsmæssig kompleksitet, vedligeholdelse og brændselseffektivitet, mens de er drevet af faktorer som f.eks. atomkraftværkets specifikke udformning, dets alder, de lovgivningsmæssige rammer, det opererer inden for, og dets driftspraksis. Den nuværende antagelse om [...] EUR/MWh udgør en indledende vurdering og vil blive revideret efter udbuddet vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse og som led i de periodiske revisioner.
- (158) Efter afslutningen af udbuddet vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse vil Tjekkiet ajourføre visse omkostningsantagelser, der er beskrevet ovenfor (se bilaget). Specifikt vil dag-til-dag-omkostninger, variable driftsomkostninger (brændselsomkostninger, drifts- og vedligeholdelsesomkostninger samt dekommissionerings- og affaldshåndteringsomkostninger), livscyklusomkostninger, faste driftsomkostninger, omkostninger til lastfølgedrift og tilgængelighedsantagelser blive ajourført og anvendt i den finansielle model til beregning af den indledende aftalekurs.
- (159) Under de periodiske revisioner kan visse antagelser ajourføres (dvs. op- eller nedjusteres), herunder inflationsantagelser, variable driftsomkostninger, livscyklusomkostninger, faste driftsomkostninger, omkostninger til lastfølgedrift og rentabilitetsskøn for lastfølgedrift (se bilaget). Revisionen vil blive overvåget af en uafhængig tredjepart, som forventes at være det tjekkiske energitilsyn.
- (160) Endvidere kan visse antagelser opdateres på grund af legitime grunde som beskrevet i afsnit 3.8.

3.6.7. Kontrol med overkompensation

- (161) Som forklaret i åbningsafgørelsen foreslog de tjekkiske myndigheder oprindeligt en kontrolmekanisme for overkompensation bestående af egenkapitalgevinstdeling med den tærskel, der er fastsat til målet for egenkapitalforrentningen på [9-11] %, og en fordelingsfaktor på 50:50.
- (162) Efter de foreslåede ændringer af foranstaltning 1, navnlig i betragtning af nedsættelsen af købskontraktens varighed fra 60 til 40 år, som efter Tjekkiets opfattelse udsætter støttemodtageren for markedspriserisici i de sidste 20 år af aktivets levetid, anfører de tjekkiske myndigheder, at en lidt ændret egenkapitalgevinstdeling ville være hensigtsmæssig, da den mere præcist ville afspejle støttemodtagerens højere eksponering for markedspriserisici efter købskontrakten. Egenkapitalgevinstdelingen vil derfor sikre, at:
- a) eventuelle gevinster over egenkapitalforrentningsniveauet på [9-11] % (nominel, efter skat, før kommerciel finansiering) vil blive fordelt ligeligt (50:50) mellem støttemodtageren og special purpose-enheden over en periode på 40 år, der begynder på datoen for idriftsættelsen af atomkraftværket
 - b) eventuelle gevinster over egenkapitalforrentningsniveauet på [9-11] % (nominel, efter skat, før kommerciel finansiering) vil blive fordelt i forholdet 60:40 mellem støttemodtageren og special purpose-enheden over en periode på 20 år umiddelbart efter ovennævnte 40-årsperiode.
- (163) Tjekkiet forklarede, at projektets faktiske forrentning vil blive vurderet hvert femte år i løbet af projektets operationelle levetid for at undersøge, om der er opnået overskydende gevinster. Denne vurdering vil først blive foretaget efter udgangen af det regnskabsår, hvor den licens, der er opnået til driften af atomkraftværket, træder i kraft, eller, hvis tidligere, efter udgangen af det regnskabsår, der ligger umiddelbart forud for udløbet af fem år fra starten af leveringen af elektricitet fra atomkraftværket til nettet (»den indledende overkompensationsundersøgelse«), og ii) derefter hvert femte år (en »efterfølgende overkompensationsundersøgelse«), indtil projektet indstiller sine kommercielle aktiviteter.
- (164) Vurderingen baseres på den seneste version af den finansielle model, der er ajourført i overensstemmelse med tallene for faktiske indtægter og omkostninger ved udgangen af det regnskabsår, der går forud for vurderingen (»vurderingsdatoen«).

- (165) Vurderingen vil undersøge, om den faktiske egenkapitalforrentning (»den faktiske egenkapitalforrentning«) overstiger en tærskel for egenkapitalforrentning (»tærsklen for overkompensation for egenkapitalforrentning«). Den faktiske egenkapitalforrentning vil være den forrentning, der opnås til aftalekursen og markedssindtægterne og andre parametre i formelen for beregning af betalingen, der er gældende på vurderingsdatoen. Fastsættelsen af den faktiske egenkapitalforrentning vil afspejle projektets faktiske resultater siden projektets start frem til tidspunktet for den pågældende vurdering. Der vil ikke blive taget hensyn til forventede cashflows frem til afslutningen af driften. Tærsklen for overkompensation for egenkapitalforrentning er på forhånd blevet fastsat til en værdi på [9 til 11] % i hele projektets driftslevetid (dvs. både under og efter aftagningsperioden i henhold til købskontrakten).
- (166) Hvis den faktiske egenkapitalforrentning overstiger tærsklen for overkompensation for egenkapitalforrentning, anses egenkapitaloverkompensation for at have fundet sted (en »egenkapitaloverkompensationsbegivenhed«). I tilfælde af en egenkapitaloverkompensationsbegivenhed vil der blive tilbagebetalt et fast kontant beløb (et »egenkapitaloverkompensationsbeløb«) til staten og til ČEZ. Eventuelle egenkapitaloverkompensationsbeløb udbetales kun direkte efter en overkompensationsundersøgelse og ikke i det år, hvor der er sket en egenkapitaloverkompensation.
- (167) Hvis en egenkapitaloverkompensationsbegivenhed anses for at have fundet sted, beregnes egenkapitalkompensationsbeløbet som følger:
- (168) Det første trin indebærer kvantificering af dette kontantbeløb svarende til forskellen mellem den faktiske egenkapitalforrentning og overkompensationen for egenkapitalforrentning under hensyntagen til tidspunktet for disse cashflows og ekskl. eventuelle egenkapitalforrentningsbeløb, der tidligere er betalt til staten.
- (169) Det andet trin indebærer, at dette beløb multipliceres med fordelingsnøglen for at bestemme betalingen, som sendes til modtageren, og restbeløbet betales til staten. Tjekkiet bekræftede endvidere, at justeringerne af overkompensationen kan tage form af et engangsbeløb eller en justering af aftalekursen i købskontrakten.

3.7. Foranstaltning 2: Statslån (den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte)

- (170) Tjekkiet har til hensigt at yde et statslån, den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte, til finansiering af fase 2 (projektudvikling) og fase 3 (opførelse). Tjekkiet anfører, at de forventede kapitaludgifter for fase 2 og 3 i basisscenariet beløber sig til [...] mia. EUR (nominel, i 2020-priser). Når det er sagt, fremlagde Tjekkiet også scenarier baseret på højere kapitaludgifter. På grundlag af tidligere nukleare projekter med de højeste færdiggørelsesomkostninger (dvs. Vogtle og HPC) er kapitaludgifterne til fase 2 og 3 blevet anslået til [17-18] mia. EUR (i faste 2023-priser). Det nøjagtige lånebeløb vil blive fastsat på grundlag af resultatet af udbuddet og undertegnelsen af kontrakten vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse med henblik på at finansiere udviklingen af projektet.
- (171) Tjekkiet anfører, at ydelse af et lån har følgende fordele sammenlignet med ydelse af en statsgaranti for et markedsbaseret lån. *For det første* fjerner tilbagebetalingspligtig finansiell støtte risikoen for, at der ikke er et kommercielt marked, der kan sikre finansieringen af projektet. *For det andet* muliggør tilbagebetalingspligtig finansiell støtte en mere rettidig løsning til tilrettelæggelse af den samlede finansieringspakke sammenlignet med en kommerciel udlånsfacilitet. *For det tredje* medfører tilbagebetalingspligtig finansiell støtte lavere gældsomkostninger i betragtning af statens direkte långivning samt lavere gebyrer i forbindelse med tilrettelæggelse og indgåelse af finansieringsforpligtelser i hele anlægsperioden. De tjekkiske myndigheder forklarede endvidere, at de højere omkostninger ved potentiel markedsbaseret långivning — i betragtning af den store gæld og markedets risikosky tilgang til nukleare projekter — ville resultere i en højere aftalekurs i købskontrakten. De tjekkiske myndigheder anførte videre, at staten har større fleksibilitet med hensyn til at træffe afgørelse om det endelige finansieringsbeløb sammenlignet med markedsbaserede långivere, og at denne fleksibilitet er nødvendig, da kontrakten vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse endnu ikke er indgået.

- (172) Den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte forventes at dække 100 % af omkostningerne i fase 2 og 3 (se betragtning 67). Den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte vil blive sikret ved aktiver i EDU II, og der vil ikke blive gjort brug af ČEZ eller ČEZ' garanti for den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte. Støttemodtageren skal betale en rente på 0 % i projektets anlægsfase⁽⁸⁸⁾. Den årlige rente vil derefter svare til omkostningerne ved statsgælden som fastsat af Finansministeriet som en procentsats for det pågældende år og forhøjet med 1 procentpoint, men ikke mindre end 2 % p.a.⁽⁸⁹⁾. Den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte vil blive afsluttet, når udbudsproceduren for kontrakten vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse er afsluttet.
- (173) Den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte vil kunne udnyttes fra den dato, hvor købskontrakten, investoraftalen og den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte træder i kraft. Udnyttelsen vil ske med jævne mellemrum (f.eks. årligt) i overensstemmelse med EDU II's opdaterede budget.
- (174) Den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte vil blive amortiseret baseret på specifikke projektmilepæle, faser og forventede ændringer over 30 år. Afskrivningen af den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte begynder, når licensen er udstedt i overensstemmelse med atomloven. Indtil da vil der blive etableret en reserve til gældsservicering udelukkende til afvikling af den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte og betaling af renter («gældsserviceringsreserven») i perioden indtil påbegyndelsen af afviklingen og derefter opbevaret af EDU II i afviklingsperioden og udelukkende anvendt til afvikling af den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte og betaling af renter i tilfælde af likviditetsmangel. Hvis gældsserviceringsreserven ikke anvendes i afviklingsperioden, anvendes den til de sidste afdrag og rentebetalinger.
- (175) Hvis EDU II underretter staten om, at projektet kræver suspension af afviklingen af den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte for at forhindre finansiell misligholdelse⁽⁹⁰⁾, og at EDU II har opbrugt gældsserviceringsreserven, og at ČEZ ikke har misligholdt sine forpligtelser vedrørende egenkapitaltilsagn⁽⁹¹⁾ (en »suspensionsmeddelelse«), vil afviklingen af den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte og betalingen af renter blive suspenderet i den periode, der er nødvendig for at forhindre den finansielle misligholdelse.
- (176) Frivillig forudbetaling af tilbagebetalingspligtig finansiell støtte og/eller refinansiering vil være tilladt ifølge vilkårene for den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte.
- (177) Hvis kontrollen over EDU II ændres, vil EDU II være forpligtet til at tilbagebetale lånebeløbet plus renter inden for den periode, der er angivet i afgørelsen om tilbagebetalingspligtig finansiell støtte, medmindre alle aktier i EDU II erhverves af den tjekkiske stat.
- (178) EDU II vil være berettiget til at udlodde udbytte fra købskontraktens begyndelse i overensstemmelse med aftalte parametre og under forudsætning af forudgående betaling af eventuelle forfaldne afdrag på den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte. EDU II vil også få tilladelse til at betale frie kontanter til ČEZ gennem andre kanaler (f.eks. gennem betalinger i henhold til aktionærgæld eller gennem koncernintern gæld fra EDU II til ČEZ).
- (179) Indtil den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte er fuldt tilbagebetalt af EDU II (herunder eventuelle renter), kan EDU II ikke foretage udlodning eller betalinger til ČEZ eller til andre medlemmer af ČEZ Group, med undtagelse af betalinger vedrørende koncerninterne leverancer eller tjenesteydelser, der er nødvendige for EDU II og/eller for driften og vedligeholdelsen af atomkraftværket. Hvis EDU II deltager i en cash pooling i ČEZ Group, vil det foregående punktum imidlertid ikke forbyde eller begrænse betalinger fra eller til EDU II i forbindelse med en sådan cash pooling i det omfang, dette er anført i den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte.
- (180) Hvis der opstår omkostningsoverskridelser, kan det endelig ikke udelukkes, at tilbagebetalingen af tilbagebetalingspligtig finansiell støtte til dels vil kræve refinansiering via private markedsbaserede lån. I dette scenarie vil tilbagebetalingen af investeringsomkostningerne ikke længere være direkte knyttet til perioden for den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte.

⁽⁸⁸⁾ Denne rentesats finder anvendelse indtil udstedelsen af licensen til driften af atomkraftværket. Se § 9, litra f), og § 4, stk. 2 i Atomloven (drift af nukleare anlæg).

⁽⁸⁹⁾ Denne rentesats finder anvendelse, efter at støttemodtageren har fået licens til driften af atomkraftværket. Se § 9, litra f), og § 4, stk. 2 i Atomloven (drift af nukleare anlæg).

⁽⁹⁰⁾ Udtrykket »finansiell misligholdelse« er defineret i punkt 6 i investoraftalens termsheet.

⁽⁹¹⁾ Ifølge investoraftalens termsheet vedrører ČEZ' forpligtelser vedrørende egenkapitaltilsagn dets forpligtelse til at stille aftalt betinget egenkapitalfinansiering til rådighed for projektet op til et samlet loft på 1,95 mia. EUR.

3.8. Foranstaltning 3: Mekanisme til beskyttelse mod lov- eller politikændringer

- (181) Den tredje foranstaltning til støtte for projektet er en omkostningsdækningsbeskyttelse til ČEZ, hvis Tjekkiet beslutter at ændre sin nationale politik for atomenergi eller ikke at yde foranstaltning 1 eller 2, eller hvis der opstår legitime grunde (»mekanisme til beskyttelse mod lov- eller politikændringer«) ⁽⁹²⁾.
- (182) Mekanismen til beskyttelse mod lov- eller politikændringer består af en put-option ⁽⁹³⁾ for ČEZ eller en call-option ⁽⁹⁴⁾ for staten, såfremt visse omstændigheder indtræffer. Denne foranstaltning er fastsat i en kontrakt mellem de tjekkiske myndigheder og ČEZ og EDU II sammen med ČEZ' forpligtelse til at yde egenkapitalfinansiering til projektet.
- (183) Indtil undertegnelsen af investoraftalen fastlægger den første gennemførelsesaftale rammerne for samarbejdet om projektet, herunder mekanismen til beskyttelse mod lov- eller politikændringer for projektets første fase. Nærmere bestemt fastsætter den første gennemførelsesaftale procedurerne og de nærmere bestemmelser for genforhandling af kontraktvilkårene i tilfælde af legitime grunde og for salg af aktier til staten af legitime grunde i projektets første fase. Den første gennemførelsesaftale indeholder nærmere bestemmelser om aktiekøbsordningerne med henblik på at sikre, at transaktionen er neutral for begge parter (f.eks. ved at sikre, at købsprisen svarer til de midler, der er investeret i EDU II, at der ikke sker indtægtsoverførsler fra EDU II til ČEZ osv.).
- (184) De tjekkiske myndigheder forklarer, at købsprisen for salget af alle aktier til staten indtil udgangen af fase 1 er fastsat til 4 509 591 000 CZK med et eventuelt yderligere gebyr på grund af legitime grunde, der ikke overstiger 200 000 000 CZK svarende til det samlede beløb for kapitaltilførsler, som ČEZ vil yde. I en særskilt aftale har parterne fastsat betingelserne for, hvornår disse beløb vil omfatte et økonomisk investeringsafkast, og betingelserne for, hvornår de ikke vil gøre det. Hvis projektet lykkes af legitime grunde, vil ČEZ som hovedregel også få et investeringsafkast.
- (185) Desuden forklarer de tjekkiske myndigheder, at mekanismen til beskyttelse mod lov- eller politikændringer vil garantere beskyttelsen af EDU II i tilfælde af begivenheder uden for dens kontrol (f.eks. i tilfælde af »legitime grunde« ⁽⁹⁵⁾), jf. købskontrakten (se betragtning 104). Navnlig i tilfælde af legitime grunde, der forhindrer eller forsinker EDU II i at opfylde dets retlige forpligtelser, vil EDU II ikke blive draget til ansvar for en sådan manglende eller forsinket opfyldelse af sine forpligtelser. Hvis en legitim grund fører til forsinkelser i gennemførelsen af projektet, forlænges måldatoen for idriftsættelse på dagsbasis. Endelig vil EDU II være berettiget til økonomisk kompensation, hvis der opstår legitime grunde.
- (186) De tjekkiske myndigheder forklarer, at formålet med denne foranstaltning er at minimere det nødvendige støttebeløb ved fastsættelsen af aftalekursen ved at skabe en acceptabel ramme for risikofordeling. Virkningen af denne foranstaltning er at begrænse risikoen for investoren og samtidig reducere investeringsafkastintervallet. Formålet er at beskytte EDU II mod visse risici (se bilaget til åbningsafgørelsen). Samtidig bærer EDU II risikoen for projektkostningsoverskridelser af andre årsager end legitime grunde. De tjekkiske myndigheder har fremlagt en oversigt

⁽⁹²⁾ Se betragtning 104 for en definition af legitime grunde.

⁽⁹³⁾ »Put-optionen« vedrører ČEZ' ret til at sælge alle aktier i EDU II til staten, såfremt visse begivenheder indtræffer.

⁽⁹⁴⁾ »Call-optionen« vedrører den tjekkiske stats ret til at købe alle aktier i EDU II af ČEZ, såfremt visse begivenheder indtræffer.

⁽⁹⁵⁾ »Legitime grunde« omfatter begivenheder og omstændigheder, der specificeres i købskontrakten (og som allerede er anført i den første gennemførelsesaftale), og som vedrører ændringer af betingelserne for den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte, den tjekkiske regerings forsinkede endelige investeringsbeslutning, vedtagelse, ændring eller annullering af projektrelaterede gældende love eller bestemmelser, statens eller statslige enheders overtrædelse af specifikke forpligtelser, der muliggør projektet, infrastruktur- og netspørgsmål, statens krav vedrørende nationale sikkerhedsinteresser og dermed forbundne konsekvenser osv.

over ændringer, der ville blive accepteret som legitime grunde. Disse omfatter ændringer af input til beregningen af aftalekursen afhængigt af resultaterne af udbuddet vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse (med hensyn til kapitalomkostninger, anlægsperiodernes varighed, rådighedsperioder ⁽⁹⁶⁾, drifts-, vedligeholdelses-, brændsels- og livscyklusomkostninger ⁽⁹⁷⁾ og kraftværkets kapacitet samt tekniske kapaciteter) eller afgørelsen om den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte (renten, lånebeløbet og betalingsbetingelserne, der fastsættes for den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte (se betragtning 172) samt antagelserne om kommercielle lån baseret på beløbet og betingelserne for den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte). I den forbindelse bekræfter de tjekkiske myndigheder, at den finansielle model er baseret på den lovbestemte minimumsfleksibilitet, der kræves af kraftværket, og at enhver stigning i fleksibiliteten vil resultere i mere effektive antagelser vedrørende lastfølgedrift og dermed sænke aftalekursen.

- (187) De omfatter også ændringer i løbet af projektets levetid, som, for så vidt som de er baseret på legitime grunde, vil blive ajourført i forbindelse med de regelmæssige revisioner af betingelserne i købskontrakten, herunder ændringer i driftsomkostninger og investeringsomkostninger (både stigninger og fald) og ændringer i lovgivningen, f.eks. dekommissioneringsparametre og skattesatser. De tjekkiske myndigheder erkender, at udnyttelse (eller manglende udnyttelse) af kraftværkets tekniske fleksibilitet til at optimere produktionen i lyset af ændrede markedspriser (lastfølgedrift) ikke er en legitim grund til at begrunde yderligere omkostningsstigninger ud over den generelle ajourføring af driftsomkostningerne, der finder sted i forbindelse med den regelmæssige femårige revision (se afsnit 3.6.7). Tekniske begrænsninger for lastfølgedrift blev således udelukket fra listen over legitime grunde. Mekanismen til beskyttelse mod lov- eller politikændringer har til formål at sikre, at projektet generelt er acceptabelt for investoren og staten.

3.9. Retsgrundlag og gennemsigtighed

- (188) Det nationale retsgrundlag for denne foranstaltning er loven om foranstaltninger til Tjekkiets omstilling til en kulstoffattig energisektor og om ændring af lov nr. 165/2012 ⁽⁹⁸⁾.
- (189) De tjekkiske myndigheder forklarede, at støtten også vil være omfattet af lov nr. 218/2000 Sb., lov om budgetregler og ændring af visse love (budgetregler), som ændret, samt de forskellige kontrakter og aftaler med støttemodtageren som beskrevet nedenfor.
- (190) Masteraftalen om samarbejde om opførelse af nye nukleare kilder i Den Tjekkiske Republik, der blev undertegnet mellem ministeriet, ČEZ og EDU II den 28. juli 2020, fastlagde en generel ramme for indledning og efterfølgende udvikling af samarbejdet mellem parterne om projektet om opførelse af nye nukleare kilder på Dukovany-anlægget. Den indeholder ingen specifikke juridisk bindende forpligtelser for parterne. I masteraftalen er projektet gjort betinget af forudgående godkendelse af statsstøtte.
- (191) Den første gennemførelsesaftale mellem ministeriet, ČEZ og EDU II indeholder juridisk bindende ordninger vedrørende parternes rettigheder og forpligtelser i projektets første fase, dvs. indtil udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. Den blev undertegnet den 28. juli 2020 og efterfølgende ændret den 24. december 2022, 20. december 2023 og 30. januar 2024.
- (192) Den 26. januar 2024 fremsendte de tjekkiske myndigheder kopier af:
- a) Udkastet til købskontraktens termsheet, som fastsætter parternes rettigheder og forpligtelser i forbindelse med projektet, og som efter underskrivelsen erstatter masteraftalen og den første gennemførelseskontrakt. Kontrakten vil specifikt fastsætte betingelserne for den tjekkiske stats elkøbsforpligtelse (herunder med hensyn til beregningen af aftalekursen og dens justeringer og betingelserne for gevinstdelingsforpligtelsen), statens forpligtelse til at etablere special purpose-enheden, EDU II's forpligtelse til at udvikle, opføre og drive atomkraftværket samt de gældende vilkår i tilfælde af ejerskifte.

⁽⁹⁶⁾ Tilgængeligheds målet på [75-100] % er fastsat som grundlag for betalingen. Men forskelle i tilgængelighedsplaner som følge af den valgte teknologi kan have en indvirkning på den finansielle model.

⁽⁹⁷⁾ Livscyklusomkostninger dækker udskiftning og større renovering af komponenter i atomkraftværket. Det vindende tilbud vil indeholde en detaljeret beskrivelse af den forventede tidsplan for udskiftning og større renovering. Disse omkostninger omfatter ikke levetidsforlængelsesomkostninger.

⁽⁹⁸⁾ Loven blev senest ændret i 2023 og findes på: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-165>.

- b) Udkastet til termsheet for investoraftalen mellem den tjekkiske stat, ČEZ og EDU II, der fastsætter forpligtelserne vedrørende ČEZ' egenkapitalfinansiering af projektet, overførsel af aktier til tredjeparter samt nærmere oplysninger om call- og put-optioner.
 - c) Udkastet til termsheet for den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte, der skal ydes ved en afgørelse truffet af industri- og handelsministeriet.
- (193) De tjekkiske myndigheder erklærer, at vilkårene i ovennævnte kontrakter vil blive færdiggjort, når udbudsproceduren for udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse er afsluttet, og projektets investerings- og driftsomkostninger samt dets tekniske karakteristika er bekræftet. Af samme grund vil visse input til den finansielle model, som vil blive anvendt til at genberegne købskontraktens aftalekurs, blive ajourført for at afspejle vilkårene i kontrakten vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse (se bilaget).
- (194) De tjekkiske myndigheder erklærer endvidere, at de øvrige vilkår og betingelser i de kontrakt dokumenter, der er anført i betragtning 191 ovenfor, samt de endelige finansieringsdokumenter vil indeholde standardklausuler, som enhver investor ville kræve og med rimelighed kunne forvente at nå til enighed om for et lignende projekt. Hvis de respektive endelige kontrakt dokumenter forbedrer kontraktbetingelserne ved at ændre risikobalancen, afkastforventningerne eller omkostningsdækningen i forbindelse med projektet og den tilknyttede infrastruktur til fordel for støttemodtagerne eller på anden måde indeholder yderligere elementer, der kan udgøre statsstøtte, forpligter de tjekkiske myndigheder sig til at anmelde dem til Europa-Kommissionen forud for gennemførelsen.
- (195) De tjekkiske myndigheder forklarede, at oplysningerne om projektet vil blive offentliggjort på ministeriets websted <https://www.mpo.cz/cz/energetika/>.

3.10. Projektets finansieringsstruktur

- (196) Projektets samlede finansieringsbehov i den indledende sag blev anslået til [...] mia. EUR (i faste 2020-priser) eller [...] mia. EUR i nominelle priser og vil blive finansieret ved hjælp af 0,18 mia. EUR i startkapital fra ČEZ i fase 1 og med et statslån på [9,8-10,8] mia. EUR i tilbagebetalingspligtig finansiell støtte i fase 2 og 3.
- (197) ČEZ vil stille yderligere 1,77 mia. EUR i betinget egenkapital til rådighed til finansiering af eventuelle omkostningsoverskridelser, der ikke skyldes legitime grunde. Nærmere oplysninger om metoden til finansiering af eventuelle omkostningsoverskridelser aftales mellem ČEZ og staten. Det samlede maksimale egenkapitaltilsagn fra ČEZ til projektet i udviklings- og anlægsfasen vil være på 1,95 mia. EUR.
- (198) De tjekkiske myndigheder forklarer, at loftet over overskridelser er resultatet af de kommercielle forhandlinger mellem parterne og resultatet af en effektiv og optimal risikoallokering for projektet. De mener ikke, at projektet kunne realiseres med en tidsbegrænset finansiell forpligtelse.
- (199) Som nævnt i afsnit 3.6.6 forventer de tjekkiske myndigheder, at projektets anlægsomkostninger vil være på [...] EUR/kW (dag-til-dag, dvs. uden renter i anlægsperioden, i 2020-priser), og de antager, at driftsomkostningerne vil være på ca. [25-50] EUR/MWh (i 2020-priser), herunder brændselsomkostninger, drifts- og vedligeholdelsesomkostninger, omkostninger til livscyklusfornyelse og dekommissionerings- og affaldshåndteringsomkostninger. I et alternativt scenarie⁽⁹⁹⁾ anslår de tjekkiske myndigheder, at anlægsomkostningerne til projektet, som ikke er relateret til overskridelser forårsaget af legitime grunde, vil være 10 % højere.
- (200) Som anført i betragtning 154 forklarede de tjekkiske myndigheder, at projektets dag-til-dag-omkostninger i det værste tænkelige scenarie med omkostningsoverskridelser svarende til dem, der påløb på atomkraftværker i kunne nå op på [17-18] mia. EUR (faste 2023-priser) eller [...] mia. EUR i nominelle priser. Hvis omkostningsoverskridelserne i et sådant tilfælde alene udløses af legitime grunde, vil beløbet for den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte nå op på [...] mia. EUR i nominelle priser.

⁽⁹⁹⁾ Det »realistiske tilfælde« er ČEZ' terminologi for et alternativt scenarie, hvor der antages en stigning på +10 % i projektets dag-til-dag-omkostninger, hvis omkostningerne klassificeres som ikkelegitime.

- (201) Omkostningsoverslagene er vejledende på nuværende tidspunkt og er udarbejdet på grundlag af tidligere projekter. De faktiske omkostninger vil blive bestemt af resultatet af udbuddet vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse og den valgte teknologi.

3.11. Kumulering

- (202) Foranstaltningen kan ikke kumuleres med anden støtte, der er modtaget til dækning af de samme omkostninger, som skal afholdes i forbindelse med projektet.

3.12. Gennemsigtighed

- (203) De tjekkiske myndigheder anførte, at alle relevante oplysninger om foranstaltningen vil blive offentliggjort på et nationalt websted ⁽¹⁰⁰⁾ og i Kommissionens åbenhedsregister.

3.13. Begrundelse for indledning af proceduren

- (204) Kommissionen vedtog åbningsafgørelsen den 30. juni 2022. Kommissionen nåede frem til den foreløbige konklusion, at foranstaltningerne udgør statsstøtte, og rejste tvivl om foranstaltningernes forenelighed med det indre marked i henhold til artikel 107, stk. 3, litra c), i TEUF. I åbningsafgørelsen rejste Kommissionen navnlig tvivl om støttens hensigtsmæssighed, proportionalitet og potentielle fordrejninger af konkurrencevilkårene og samhandelen.

- (205) Med hensyn til tvivlen om hensigtsmæssigheden i åbningsafgørelsen spurgte Kommissionen, om kombinationen af den fastprisafagningskontrakt, der oprindeligt blev foreslået sammen med den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte, og mekanismen til beskyttelse mod lov- eller politikændringer var et egnet instrument til at yde støtte, navnlig sammenlignet med andre instrumenter, der blev anset for egnede til tidligere nukleare investeringer. Kommissionen udtrykte tvivl om, hvorvidt en højere grad af risiko for støttemodtageren ikke ville have været mere hensigtsmæssig. Kommissionen bemærkede specifikt i åbningsafgørelsen, at visse incitamenter til konkurrencemæssig adfærd kan være blevet hæmmet ved at isolere støttemodtageren fra store markedsrisici, og fandt, at de tre foranstaltninger (dvs. beskyttelsen mod lovændring, aftagningsaftalen og den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte) tilsammen mindsker markedsrisikoen betydeligt. I lyset af ovenstående fandt Kommissionen, at det var uklart, om den balance, som Tjekkiet havde foreslået i forbindelse med anvendelsen af de tre foranstaltninger, var den rigtige, og om der kunne være behov for alternative instrumenter eller en ændring af de foreslåede instrumenter for at sikre en højere grad af eksponering for markedsrisiko ⁽¹⁰¹⁾.

- (206) Med hensyn til projektets proportionalitet rejste Kommissionen i åbningsafgørelsen tvivl om, hvorvidt varigheden af aftagningskontrakten på 60 år var begrænset til det minimum, der var nødvendigt for at sikre projektets gennemførelse. Kommissionen bemærkede navnlig, at varigheden væsentligt overstiger tilbagebetalingsperioden for den finansielle støtte (30 år efter datoen for kommerciel drift i dette tilfælde) samt varigheden af den støtte, der er accepteret i tidligere sager ⁽¹⁰²⁾. Kommissionen bemærkede endvidere, at kontraktens varighed ikke altid dækker et projekts samlede økonomiske levetid, selv om langsigtede kontrakter er et fælles krav for at muliggøre store langsigtede investeringer.

- (207) I åbningsafgørelsen udtrykte Kommissionen desuden tvivl om, hvorvidt de antagelser, der blev anvendt til at anslå den krævede egenkapitalforrentning, korrekt afspejler investorens risikoeksponering. Kommissionen udtrykte navnlig tvivl om den præmie for opførelse og drift af nukleare anlæg, der blev tilføjet i CAPM-skønnet, i betragtning af støttemodtagerens reducerede risikoeksponering som følge af de tre støtteforanstaltninger samt mulighederne for en justering af prisen i elkøbsaftalerne. Derefter satte Kommissionen spørgsmålstejn ved, om den krævede

⁽¹⁰⁰⁾ Findes på: <https://mpo.cz/cz/energetika/novy-jaderny-zdroj/rozvoj-novych-jadernych-zdroju/>.

⁽¹⁰¹⁾ Se betragtning 191-193 til åbningsafgørelsen.

⁽¹⁰²⁾ Ibid., betragtning 197-198. Nærmere bestemt blev aftagningsaftalen for Hinkley Point C indgået for 35 år, mens tilbagebetalingsperioden for den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte i PAKS II kun var på 21 år, og foranstaltningen ikke var ledsaget af nogen anden form for driftsstøtte.

egenkapitalforrentning korrekt afspejler de risici, som støttemodtageren bærer, og om den svarer til en rimelig forrentning for en investor i forbindelse med en sådan aktivitet, eftersom aftagningsaftalen overfører både pris- og markedsrisici til special purpose-enheden og dermed til staten ⁽¹⁰³⁾.

- (208) I åbningsafgørelsen rejste Kommissionen videre tvivl om, hvorvidt den egenkapitalgevinstmekanisme, som Tjekkiet har foreslået, i tilstrækkelig grad vil forhindre overkompensation, navnlig da den omfatter en fordelingsfaktor på 50:50 mellem staten og EDU II ⁽¹⁰⁴⁾.
- (209) Endvidere bemærkede Kommissionen med hensyn til ČEZ som projektiværksætter, at en åben udvælgelsesprocedure for projektiværksætteren kunne have ført til en reduktion af den støtte, der er nødvendig for gennemførelsen af projektet ⁽¹⁰⁵⁾.
- (210) Med hensyn til tvivl i forbindelse med mulige negative virkninger for samhandelen og konkurrencen satte Kommissionen spørgsmålstejn ved valget af ČEZ som støttemodtager for projektet og det forhold, at ČEZ blev valgt uden en udbuds- eller udvælgelsesprocedure og muligvis uden egentlig hensyntagen til andre potentielle operatører. Derefter rejste Kommissionen spørgsmålet om, hvorfor ČEZ ville være den mest effektive operatør, hvorfor der ikke blev gennemført et udbud eller en anden udvælgelsesmekanisme, og på hvilket teknisk eller økonomisk grundlag ČEZ blev udvalgt. Udvalget af ČEZ giver anledning til tvivl om en potentiel forurening af markedsstrukturen i betragtning af ČEZ' stærke position på det tjekkiske elektricitetsmarked ⁽¹⁰⁶⁾.
- (211) Kommissionen anførte endvidere, at ČEZ' muligheder for prismanipulation og tilbageholdelse af kapacitet ikke helt kan udelukkes. I perioder, hvor markedspriserne er højere end den faste elkøbspris, blev det f.eks. ikke udelukket, at ČEZ Group kunne have et økonomisk incitament til at reducere EDU II's produktion, således at andre ČEZ-enheder ville være i stand til at sælge mere energi til de højere markedspriser. Kommissionen fandt, at en mulig markedsmanipulation ikke kunne udelukkes, navnlig på grund af ČEZ' nuværende stærke markedsposition med hensyn til elproduktionskapacitet samt den faktiske produktion i Tjekkiet. I lyset af ovenstående rejste Kommissionen tvivl om, hvorvidt ČEZ eller EDU II ville have incitamenterne eller evnen til at manipulere markedet ⁽¹⁰⁷⁾.
- (212) Endelig rejste Kommissionen tvivl om special purpose-enhedens rolle på markedet. Kommissionen bemærkede navnlig, at det — eftersom special purpose-enheden kan udligne sine tab med midler fra staten — var uklart, om special purpose-enheden ville have tilstrækkelige incitamenter til at fungere som en privat enhed, der maksimerer overskuddet, medmindre denne rolle rent faktisk varetages af en særskilt virksomhed, der følger en strategi for maksimering af overskuddet, og som er udvalgt gennem et offentligt udbud, der ikke fører til en reintegration af special purpose-enhedens handelsaktiviteter med ČEZ. Kommissionen fandt også, at der er en risiko for, at støtten til special purpose-enheden kan smitte af på store elforbrugere. Denne risiko kan blive yderligere forværret af, at special purpose-enheden vil blive kontrolleret af staten. Da det endnu ikke er helt klart, hvordan special purpose-enheden vil sælge elektriciteten, eller til hvem, kan det ikke udelukkes, at special purpose-enheden kan indgå bilaterale aftaler på fordelagtige vilkår med industrielle forbrugere ⁽¹⁰⁸⁾. Endelig anførte Kommissionen, at der muligvis kunne opstå en markedsfordrejning, fordi det er usikkert, om strukturen med special purpose-enheden og elkøbsaftalen kunne forhindre markedssignalerne i at nå frem til kraftværkets operatør ⁽¹⁰⁹⁾.

⁽¹⁰³⁾ Ibid., betragtning 207-208.

⁽¹⁰⁴⁾ Ibid., betragtning 205.

⁽¹⁰⁵⁾ Ibid., betragtning 209.

⁽¹⁰⁶⁾ Ibid., betragtning 215.

⁽¹⁰⁷⁾ Ibid., betragtning 217-218.

⁽¹⁰⁸⁾ Ibid., betragtning 221-223.

⁽¹⁰⁹⁾ Ibid., betragtning 224.

4. DEN TJEKKISKE REGERINGS HOLDNING

- (213) Tjekkiet fremsendte sit svar på åbningsafgørelsen den 30. august 2022. Tjekkiets bemærkninger indeholdt flere analyser som svar på Kommissionens tvivl i åbningsafgørelsen med hensyn til foranstaltningens hensigtsmæssighed, proportionalitet og indvirkning på samhandelen og konkurrencen.
- (214) Det skal bemærkes, at der i Tjekkiets svar på åbningsafgørelsen redegøres for statsstøtteforanstaltningerne som beskrevet i åbningsafgørelsen. De nuværende støtteforanstaltninger, som omfatter ændringer i forhold til de oprindeligt planlagte foranstaltninger, der blev indført for at imødegå den tvivl, som Kommissionen gav udtryk for i sin åbningsafgørelse, er nærmere beskrevet i afsnit 3 i denne afgørelse.
- (215) De argumenter, som Tjekkiet har fremført, er beskrevet nærmere nedenfor.

4.1. Tjekkiets holdning til støttens hensigtsmæssighed

- (216) I sit svar på åbningsafgørelsen hævdede Tjekkiet, at alle tre foranstaltninger i projektet under de nuværende usikre og hurtigt skiftende markedsvilkår skal afhjælpe de markedssvigt, der er forbundet med udviklingen af atomkraft (dvs. kapitalkravets omfang, den langvarige eksponering for markedsprissignaler, som i sig selv fordrejes af indgreb, og den langvarige eksponering for politiske beslutninger), som anerkendt af Kommissionen i åbningsafgørelsen ⁽¹¹⁰⁾. Ifølge Tjekkiet er der behov for særskilte, men indbyrdes forbundne statslige indgreb for at afhjælpe ovennævnte markedssvigt.
- (217) For det første vil den betydelige risiko i forbindelse med kapitalkravet i mangel af finansiering på markedsvilkår fra private kilder på grund af de betydelige investeringer og andre risici, der er forbundet med udviklingen af nukleare projekter, blive afbødet af den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte.
- (218) For det andet udsætter den langvarige eksponering for markedsprissignaler projektet for en høj indtægtsrisiko i forhold til betydelige faste omkostninger, der resulterer i en meget høj gearing i driftsfasen, som private investorer ikke er interesserede i. Denne risiko vil blive imødegået gennem den langsigtede prisbeskyttelse, der tilbydes i henhold til købskontrakten ⁽¹¹¹⁾.
- (219) For det tredje vil den langvarige eksponering for politiske beslutninger, som er til stede i alle projektets faser (dvs. fra udvikling til dekommissionering), blive håndteret ved hjælp af mekanismen til beskyttelse mod lov- eller politikændringer, herunder beskyttelsen i forbindelse med »legitime grunde«, der er fastsat i købskontrakten.
- (220) Til støtte for ovenstående fremlagde de tjekkiske myndigheder en liste over nukleare projekter, der blev opgivet som følge af et eller flere af ovennævnte markedssvigt i forbindelse med udviklingen af atomkraftprojekter. ⁽¹¹²⁾
- (221) De tjekkiske myndigheder forklarede endvidere, at de nuværende markedsvilkår — ud over disse vigtigste markedssvigt — har øget risiciene for nye initiativtagere til nukleare projekter betydeligt. Disse omfatter i) det igangværende teknologiskift i retning af f.eks. vedvarende energi og brint, som kan resultere i fortrængning af nuklear teknologi til fordel for kilder med minimale marginale produktionsomkostninger, ii) det makroøkonomiske

⁽¹¹⁰⁾ Ibid., betragtning 182-184.

⁽¹¹¹⁾ I åbningsafgørelsen blev udtrykket elköbsaftale anvendt til at beskrive aftagningskontrakten. Under den formelle undersøgelse ajourførte Tjekkiet dette udtryk i sine kontrakter og valgte udtrykket »købskontrakt«. Af konsekvenshensyn anvendes i det ajourførte udtryk, som korrekt afspejler den nuværende foranstaltning, i denne afgørelse.

⁽¹¹²⁾ De tjekkiske myndigheder anførte først flere eksempler på projekter, der blev opgivet som følge af det betydelige omfang af markedssvigt i forbindelse med kapitalkrav. Konkret udpegede de Horizon i Det Forenede Kongerige, Belene i Bulgarien og Virgil C. Summer i USA. For det andet fremførte de tjekkiske myndigheder, at Temelin II-projektet (enhed 3 og 4) i Tjekkiet delvist blev opgivet på grund af manglen på en statsstøttemekanisme, der afbøder risiciene for markedsprisvolatilitet. For det tredje forklarede Tjekkiet, at nye nukleare projekter er udsat for politiske ændringer i projekternes levetid, og at sådanne ændringer kan have en negativ indvirkning på projekternes levedygtighed og finansieringsmuligheder. De tjekkiske myndigheder nævnte Olkiluoto 4- og Hanhikivi 1-projekterne i Finland, som blev opgivet som følge af politiske beslutninger.

landskab, der er udsat for inflationspres samt ændringer i bl.a. rentesatser og valutakurser, iii) volatiliteten i råvaremarkedspriserne, som resulterer i elpriserne, og »black swan«-begivenheder, f.eks. den russiske aggression mod Ukraine, som førte til forstyrrelser på markedet og i forsyningskæden.

- (222) De tjekkiske myndigheder fremlagde også kontrafaktiske scenarier, ifølge hvilke de vigtigste risici, der er beskrevet ovenfor, fortsat ikke ville blive afbødet, hvis nogen af projektets tre støtteforanstaltninger blev fjernet, hvilket ville underminere projektets levedygtighed og medføre en uacceptabel risiko for projektiværksætteren og i sidste ende manglende levering.
- (223) I det første kontrafaktiske scenarie forklarede de tjekkiske myndigheder, at den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte tilvejebringer den kapital, der er nødvendig for opførelsen af den nye nukleare enhed, og mindsker risikoen for markedssvigt som følge af kapitalkravets meget betydelige omfang og den høje anlægsrisiko. I mangel af tilbagebetalingspligtig finansiell støtte vil projektiværksætteren ifølge de tjekkiske myndigheder ikke vil være i stand til at skaffe kapital via kommercielle gældsmarkeder til anlægsfasen på grund af ovennævnte risici, hvilket fører til, at projektet mislykkes. Desuden hævder Tjekkiet, at det — hvis der overhovedet kunne rejses kapital på kommercielle gældsmarkeder — ville være meget sandsynligt, at adgangen til denne private finansiering ville kræve betydeligt højere gældsomkostninger sammenlignet med den foranstaltning, som staten har foreslået, hvilket i sidste ende resulterer i højere niveauer af statsstøtte. For at opnå samme egenkapitalforrentning ville det navnlig være nødvendigt med en højere aftalekurs i købskontrakten.
- (224) I det andet kontrafaktiske scenarie anførte de tjekkiske myndigheder, at købskontrakten fungerer som en vigtig formildende faktor for kapitalkravets meget betydelige omfang og den langvarige eksponering for markedsprisvolatilitet. Efter Tjekkiets opfattelse ville investorerne, hvis købskontrakten blev fjernet, ikke have nogen interesse i at forlade sig på markedsbaserede afkast i hele projektets levetid, og fuld eksponering for risikoen for brændselsomkostninger/driftsomkostninger, der overstiger elpriserne, likviditetsvolatilitet og yderligere risikoafdækningsomkostninger under driften ville yderligere afskrække investorerne.
- (225) Endelig forklarede de tjekkiske myndigheder i det tredje kontrafaktiske scenarie, at retlige, politiske og lovgivningsmæssige ændringer ligger uden for projektudviklernes kontrol, og at sådanne ændringer udgør en betydelig risiko for nye nukleare projekter i betragtning af deres langvarige levetid og de divergerende synspunkter om den nukleare teknologis rolle. Uden mekanismen til beskyttelse mod lov- eller politikændringer hævder de tjekkiske myndigheder, at projektiværksætteren sandsynligvis vil trække sig ud af projektet, hvilket vil føre til udsættelse af idriftsættelsesfristerne og/eller manglende levering af projektet.
- (226) Under den formelle undersøgelse besluttede Tjekkiet at ændre foranstaltningen med henblik på at tilføre projektet større markedsrisiko ved at erstatte fastprisbetalingen i købskontrakten ⁽¹¹³⁾ med en opdateret formel for beregning af betalingen, der afspejler markedsforholdene og reagerer på markeds signaler. For en detaljeret beskrivelse af formelen for beregning af betalingen henvises til betragtning 83-106 ovenfor.

4.2. Tjekkiets holdning til støttens proportionalitet

4.2.1. Støttens varighed

- (227) Som svar på Kommissionens tvivl om købskontraktens varighed, der blev rejst i åbningsafgårelsen, hævdede de tjekkiske myndigheder for det første, at købskontrakten skal stå i et rimeligt forhold til det nuværende risikoinvesteringsmiljø. De tjekkiske myndigheder forklarede specifikt, at investorlandskabet for udviklingen af atomkraft har undergået betydelige ændringer i forlængelse af de kraftigt stigende risici som følge af knaphed i de globale forsyningskæder, inflationspres, volatile valutamarkeder og forværring af det geopolitiske miljø i Europa (f.eks. den russiske aggression mod Ukraine). Energimarkedene er udsat for sådanne geopolitiske risici, som for nylig har

⁽¹¹³⁾ Se betragtning 60-65 til åbningsafgårelsen.

resulteret i store udsving i energipriserne. Investorer i atomenergi påvirkes især af disse ændringer på grund af projekternes langvarige levetid og den betydelige kapital, der kræves i begyndelsen af projekternes levetid. I lyset af ovenstående hævder Tjekkiet, at den foreslåede løbetid på 60 år svarer til det nuværende risikomiljø, og at enhver reduktion af løbetiden vil resultere i en højere risikoeksponering for investorerne og dermed en højere egenkapitalforrentning. Ifølge de tjekkiske myndigheder ville dette føre til en højere aftalekurs i købskontrakten, hvilket undergraver projektets mål om at levere elektricitet til en overkommelig pris.

- (228) For det andet forklarede de tjekkiske myndigheder, at jo længere aftagningskontrakten varer, jo lavere bliver aftalekursen i købskontrakten, og jo lavere bliver risikoen for, at elektriciteten bliver dyrere. Tjekkiet hævdede, at en købskontrakt med en varighed på under 60 år ville udsætte projektet for øgede risici. Eksempler på risici er, at projektiværksætteren bliver nødt til at kræve en betydeligt højere aftalekurs i købskontrakten for at opbygge større arbejdskapitalreserver samt yde større bidrag til dekommissioneringsreserven⁽¹¹⁴⁾ over en kortere periode for at styre risici under ugunstige markedsvilkår (f.eks. volatilitet i markedspriserne) efter udløbet af aftagerkontrakten. Samtidig fremhævede de tjekkiske myndigheder betydningen af stabile og overkommelige elpriser for forbrugerne, som ville blive opnået ved hjælp af en elkøbskontrakt med lang løbetid. Endelig hævdede Tjekkiet, at en købskontraktløbetid, der strækker sig ud over den 30-årige tilbagebetalingsperiode for tilbagebetalingspligtig finansiel støtte, vil være nødvendig for at sikre, at projektet ikke bringes i fare på grund af øgede risici, og at aftalekursen i købskontrakten forbliver rimelig og stabil på lang sigt.
- (229) For det tredje hævdede de tjekkiske myndigheder, at spredningen af driftsstøtte i hele atomkraftværkets levetid forhindrer risikoen for ekstraordinære gevinster for støttemodtageren. Tjekkiet forklarede specifikt, at overkompensationsmekanismen sammen med mekanismen for justering af aftalekursen i købskontrakten med regelmæssige mellemrum for at sikre en forholdsmæssig betaling sikrer, at risikoen for ekstraordinære gevinster minimeres. De tjekkiske myndigheder nævnte endvidere, at købskontraktens 60-årige varighed også vil begrænse eventuelle ekstraordinære gevinster, der måtte opstå efter udløbet af aftagningsaftalen i tilfælde af en kortere løbetid.
- (230) For det fjerde forklarede Tjekkiet, at spredningen af støtte i hele atomkraftværkets levetid minimerer de specifikke prisvirkninger og mindsker risikoen for urimelige økonomiske overførsler mellem generationerne. De tjekkiske myndigheder anførte navnlig, at købskontrakten er et vigtigt redskab til at beskytte forbrugerne mod svingende markedsudviklinger. Desuden vil en købskontraktløbetid for projektet, der svarer til atomkraftværkets levetid, give energiforbrugerne større forsynings- og prisstabilitet i modsætning til en aftagningskontrakt med en kortere løbetid, som vil udsætte projektiværksætteren og energiforbrugerne for pris- og forsyningsusikkerhed. I tilfælde af en købskontraktløbetid på under 60 år vil der være en øget risiko for uretfærdige økonomiske overførsler mellem generationerne på grund af pris- eller forsyningsusikkerhed. Desuden nævnte Tjekkiet, at driftsstøtte i hele atomkraftværkets levetid er almindelig i mange tilfælde af vedvarende energikilder. En sådan tilgang mindsker investeringsrisikoen, da den giver investorerne et garanteret afkast.
- (231) For det femte hævdede de tjekkiske myndigheder endvidere, at en købskontrakt med lang løbetid ville styrke tilliden til, at atomkraftværket vil fortsætte driften i hele dets levetid og fremme den tjekkiske energisikkerhed. De tjekkiske myndigheder forklarede specifikt, at en lang købskontraktløbetid ville sende et markedssignal om statens engagement i kulstoffattig energisikkerhed på lang sigt. Denne tillid kan udmønte sig i lavere omkostninger for projektet.

⁽¹¹⁴⁾ Se § 51, stk. 2, i atomloven, som findes på: https://sujb.gov.cz/fileadmin/sujb/docs/legislativa/zakony/Act_263_2016_web.pdf.

- (232) For det sjette hævder Tjekkiet endelig, at foranstaltningerne (herunder den foreslåede købskontraktløbetid) giver mulighed for den maksimalt levedygtige risikofordeling mellem projektudvikleren og entreprenøren, som disse parter kan bære. I forbindelse med den foreslåede støttepakke nævnte de tjekkiske myndigheder, at vigtige risici ligger hos projektiværksætteren (f.eks. forsinkelser, omkostningsoverskridelser, problemer med forsyningskæden, kraftværkets ydeevne og udfald samt ændringer, der ikke er omfattet af de legitime grunde). Efter Tjekkiets opfattelse udgør de foreslåede foranstaltninger således forholdsmæssig støtte, som er fastsat til det minimumsbeløb, der ikke går ud over, hvad der er nødvendigt.
- (233) I løbet af den formelle undersøgelse besluttede Tjekkiet at afkorte købskontraktens løbetid fra 60 år til 40 år (se betragtning 83-85 ovenfor).

4.2.2. Risiko for overkompensation

- (234) Som svar på Kommissionens tvivl med hensyn til risikoen for overkompensation, der blev rejst i åbningsafgørelsen, hævdede de tjekkiske myndigheder, at den foreslåede overkompensationsmekanisme er tilstrækkelig til at forhindre overkompensation. Den foreslåede overkompensationsmekanisme består af tre hovedværktøjer, der giver en stærk beskyttelse: i) gevinstdelingsmekanismen, som efter Tjekkiets opfattelse går videre og er strengere end de tilsvarende bestemmelser i tidligere godkendte nukleare projekter, ii) udbudsproceduren vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse, som vil bidrage til at kalibrere købskontraktprisen ⁽¹¹⁵⁾, og iii) isolering fra energimarkederne gennem købskontraktens struktur, som forhindrer EDU II i at opnå overkompensation som følge af væsentlige ændringer i den langsigtede energipris.
- (235) Med hensyn til den første foranstaltning nævnte de tjekkiske myndigheder, at den foreslåede mekanisme måler projektets resultater i hele dets levetid og sikrer, at alle overpræstationer er omfattet af dets omfang. Især er alle afkast opnået over EDU II's forhandlede indledende projektafkast underlagt en fordelingsfaktor på 50 %. De tjekkiske myndigheder understregede endvidere, at den foreslåede gevinstdelingsmekanisme tilskynder EDU II til at opnå større afkast og giver staten mulighed for at modtage gevinstdelingsindtægter i tilfælde af projektets overpræstation.
- (236) Desuden hævdede de tjekkiske myndigheder, at den foreslåede gevinstdelingsmekanisme er baseret på Hinkley Point C-mekanismen, som blev godkendt af Kommissionen. De hævder imidlertid, at projektets gevinstdelingsmekanisme giver en bedre fordeling mellem staten og operatøren til en lavere egenkapitalforrentning sammenlignet med Hinkley Point C. Nærmere bestemt har projektets gevinstdelingsmekanisme en betydeligt lavere fordelingsstærskel end Hinkley Point C ⁽¹¹⁶⁾. Desuden aktiveres Hinkley Point C-gevinstdelingsmekanismen kun, når projektets interne rente (WACC) overstiger 11,4 % (basis-WACC på 9,02 %), mens projektets gevinstdelingsmekanisme aktiveres ved et meget lavere økonomisk afkast for projektet (basis-WACC på 3,7 %). Projektets gevinstdelingsmekanisme har endvidere en højere indledende fordelingsfaktor end Hinkley Point C (50 % i forhold til 30 %).

Figur 2

Sammenligning af EDU II's Hinkley Point C's gevinstdelingsmekanismer [...]

Kilde: De tjekkiske myndigheder.

- (237) Med hensyn til den anden foranstaltning hævder de tjekkiske myndigheder, at udbuddet vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse integrerer en konkurrencebaseret markedsbaseret mekanisme i processen for fastsættelse af antagelser. Denne mekanisme sikrer, at eventuelle opadrettede virkninger, der opfanges i de langsigtede antagelser,

⁽¹¹⁵⁾ Ifølge Tjekkiet vil dette ske på grundlag af antagelser, der er revideret gennem udbudsproceduren vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse, som integrerer den seneste markedstænkning i de langsigtede antagelser, der anvendes.

⁽¹¹⁶⁾ Tjekkiet hævder, at projektets gevinstdelingsmekanisme, selv om afkastene i Hinkley Point C skal stige med 26,7 % over den indledende intern egenkapitalforrentning (9,02 %), før der sker nogen fordeling, anvendelse på enhver overkompensation ud over den indledende egenkapitalforrentning.

minimeres som følge af resultatet af udbudsproceduren. På samme måde vil proceduren for udbuddet vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse efter Tjekkiet opfattelse sikre, at enhver overkompensation fra potentielle uforudsete udgifter i de underliggende antagelser er begrænset. Tjekkiet hævder endvidere, at udbudsproceduren i projektet afviger fra udvælgelsesproceduren i Hinkley Point C, hvor projektiværksætteren havde flere værktøjer til at fremme overkompensation ⁽¹¹⁷⁾.

- (238) Med hensyn til den tredje foranstaltning forklarede de tjekkiske myndigheder, at den foreslåede købskontraktstruktur mindsker forbindelsen mellem projektiværksætteren og eksponeringen for markedspriser og dermed fjerner muligheden for, at projektiværksætteren kan modtage overkompensation som følge af markedsændringer (enten strukturelle eller prisrelaterede). En sådan risiko kan i teorien opstå efter udløbet af købskontrakten, og dette er ifølge Tjekkiet et yderligere argument for en længere elkøbsaftale på 60 år, som svarer til atomkraftværkets levetid. På grundlag af den foreslåede købskontraktstruktur kunne EDU II kun opnå overkompensation i tilfælde af overpræstation med hensyn til kapacitetsproduktion.
- (239) De tjekkiske myndigheder forklarede videre, at projektiværksætterens evne til at opnå visse begrænsede opadrettede virkninger, der overstiger målet for egenkapitalforrentning, har ønskelige tilskyndelsesvirkninger og vil tilskynde EDU II til at udvise markedsøkonomisk adfærd. Tjekkiet udformede og forhandlede støtten til projektet med det formål på den ene side at overføre den maksimalt tålelige risiko til EDU II og på den anden side opretholde incitamenter til at tilskynde EDU II og ČEZ til den rette økonomiske adfærd. Incitamenterne i den foreslåede struktur gør det muligt for EDU II effektivt at styre risici, innovere, sikre effektivitet og levere projektet inden for de aftalte vilkår. Endelig hævder Tjekkiet, at yderligere overkompensationsmekanismer for at begrænse potentielle opadrettede virkninger vil øge EDU II's nettorisikoposition og dermed muligvis ikke vil være i overensstemmelse med den nuværende minimumsstøtteposition. De tjekkiske myndigheder nævnte specifikt, at den foreslåede gevinstdelingsmekanisme beskytter mod overkompensation ved at reducere potentialet for opadrettede virkninger, og dette afspejles i den nuværende egenkapitalforrentning og aftalekurs i købskontrakten, der er aftalt mellem Tjekkiet og projektiværksætteren. Eventuelle yderligere foranstaltninger for at mindske yderligere potentielle opadrettede virkninger kan resultere i højere risikoeksponering for projektiværksætteren og dermed muligvis en højere egenkapitalforrentning og aftalekurs i købskontrakten.
- (240) Under den formelle undersøgelse reviderede Tjekkiet formelen for beregning af betalingen til ČEZ i købskontrakten (se betragtning 83-106) for at afspejle markedsrisici og den ajourførte gevinstdelingsmekanisme (se betragtning 161-169) for at forhindre overkompensation.

4.2.3. Egenkapitalforrentning beregnet på det krævede minimum

- (241) De tjekkiske myndigheder forklarede, at det foreslåede interval for egenkapitalforrentning er blevet vurderet under hensyntagen til de risici, som EDU II står over for i forhold til andre store energiinfrastrukturprojekter. Specifikt blev projektrisiciene vurderet under seks kategorier: udvikling, opførelse, drift, indtægter, finansiering og regulering. De sammenlignelige projekter er opdelt i tre kategorier: i) projekter vedrørende atomkraftproduktion (EDU II, HPC og Paks II), ii) store kommercielle infrastrukturprojekter (konventionelle kraftværksprojekter og offshorevindkraft) og iii) den tjekkiske tilsynsmyndigheds priskontrol. Den kvalitative risikovurdering, som Tjekkiet har foretaget, viser, at projekterne vedrørende atomkraftproduktion betragtes som »høj« risiko, mens de øvrige kategorier betragtes som »mellem« og »lav« risiko. I tabellen nedenfor sammenfattes analysen af risikobenchmarking på tværs af alle risikofaktorer og sammenlignelige projekter i seks risikokategorier.

⁽¹¹⁷⁾ De tjekkiske myndigheder fremførte specifikt, at projektiværksætteren i Hinkley Point C-projektet også var den teknologileverandør, der leverede en stor del af udstyret og teknikken, som blev leveret gennem mere end 180 direkte kontrakter. Eftersom projektudvikleren også er en fremtrædende figur i teknologiforsyningskæden, hævder Tjekkiet, at det har større kontrol og evne til at fremme overkompensation som følge af de underliggende antagelser og overførselsomkostninger.

Tabel 4

Sammenfattende risikovurdering på tværs af alle risikofaktorer og sammenlignelige projekter

Project	Development	Construction	Operational	Revenue	Financing	Regulatory	Overall
EDU II	High	High	High	Medium (40-year PPA)	Medium	Medium	High
				Low (160-year PPA)			
HPC	High	High	High	Low	High	Medium	High
Paks II	High	High	High	Medium	Medium	Medium	High
Conventional power plant projects (IPPs)	Medium	Medium	Low	High	Medium	Low	Medium

Project	Development	Construction	Operational	Revenue	Financing	Regulatory	Overall
Offshore wind	Medium	Medium	Low	Low	Low	Low	Low
Czech regulated distribution	Low	Low	Low	Low	Low	Medium	Low

Kilde: De tjekkiske myndigheder.

- (242) Ifølge Tjekkiet synes de typiske afkast for disse sammenlignelige projekter at svare til de underliggende risici. For projekter vedrørende atomkraftproduktion ligger afkastene på mellem 9-12,5 % (for Hinkley Point C: 11-11,5 % (gearet), 9,02 % (ugearet), og for Paks II: 10,9-12,5 %). For konventionelle kraftværksprojekter er det gearede afkast mellem 10-11 %, mens det for offshorevindkraft ligger mellem 7-9 %. Endelig ligger afkastene for tjekkisk reguleret el- og gasdistribution mellem 7,76-7,94 %.
- (243) De tjekkiske myndigheder forklarede desuden, at der blev anvendt en detaljeret analyse baseret på markedsvARIABLER til at beregne det krævede egenkapitalforrentningsinterval for EDU II. Denne analyse viste en egenkapitalforrentning på mellem [...]-%, som er i overensstemmelse med den kvalitative sammenlignende risikovurdering og afkastet for de benchmarkede projekter. Nærmere bestemt blev markedsvARIABLER fra de tjekkiske og europæiske finansmarkeder anvendt til at estimere CAPM-parametre, herunder den risikofrie rente, egenkapitalrisikopræmien og betaværdierne. Der skal også medtages en nuklear præmie i sammenligningen med konventionel energi eller regulerede net i betragtning af den øgede risiko for nukleare projekter. Dette skyldes, at nukleare projekter indebærer materialekonstruktions- og driftsrisici, hvilket efter Tjekkiets opfattelse fremgår af resultaterne og de praktiske vanskeligheder med at gennemføre nukleare projekter til tiden og inden for budgettet. Tjekkiet anfører, at en præmie på 3-3,5 % i betragtning af den beskyttelse, som projektet giver, er passende og er medtaget i bottom-up-beregningen af CAPM.
- (244) De tjekkiske myndigheder nævnte videre, at de foreslåede støttemekanismer er udformet med henblik på at overføre den maksimale risiko til EDU II, samtidig med at de er tilstrækkelige til at afhjælpe de vigtigste markedssvigt.
- (245) Under den formelle undersøgelse foreslog Tjekkiet en ajourført egenkapitalforrentning som beskrevet i afsnit 3 (se betragtning 84-99 ovenfor).

4.3. Tjekkiets holdning til valget af ČEZ

- (246) I sit svar på åbningsafgørelsen forklarede de tjekkiske myndigheder, at alternative løsninger for projektiværksætterens rolle var blevet overvejet, og at ČEZ blev valgt som den foretrukne løsning (betragtning 147-148). Forud for udvælgelsen af ČEZ som projektiværksætter blev der foretaget detaljerede analyser af tre muligheder: i) det private investorkonsortium, ii) størstedelen af projektet ejes og drives af den tjekkiske stat og iii) en mulighed, hvor ČEZ var projektiværksætteren) (se betragtning 51 ovenfor). Tjekket valgte den tredje mulighed.
- (247) De tjekkiske myndigheder forklarede endvidere, at ČEZ er det bedst egnede valg som projektiværksætter i betragtning af dets evne og incitamenter til at gennemføre projektet samt hensynet til energiforsyningsikkerhed, nationale sikkerhedsinteresser og teknologineutralitet. De anfører specifikt følgende:
- ČEZ har som projektiværksætter en enestående mulighed for at gennemføre dette projekt på grund af sin omfattende erfaring på markedet som en troværdig udvikler og operatør af atomkraftværker i Europa og som eksisterende producent i Tjekkiet. ČEZ Group er desuden et af de ti største energiselskaber i Europa, både hvad angår installeret kapacitet og antal kunder. ČEZ vil foretage op til 1,95 mia. EUR i egenkapitalinvesteringer i EDU II, og dette vil skabe et stærkt incitament for ČEZ til at levere EDU II med succes.
 - I lyset af Tjekkiets mål om kulstofneutralitet senest i 2050 spillede forsyningsikkerhedshensyn en vigtig rolle i udvælgelsen af investormodellen for projektet. ČEZ er fast besluttet på at gennemføre projektet inden for en tidsramme, der beskytter Tjekkiets forsyningsikkerhed, og har hidtil truffet alle de nødvendige foranstaltninger i denne retning (f.eks. erhvervet lokaliteten og opnået de nødvendige planlægningsgodkendelser og -tilladelser).
 - ČEZ sikrer som et børsnoteret og overvejende tjekkisk statsejet selskab, der har et vigtigt fodaftryk på det tjekkiske energimarked, at Tjekkiets nationale sikkerhedsinteresser beskyttes — navnlig i et miljø, hvor Tjekkiets økonomi i vid udstrækning er udsat for eksterne trusler mod energiforsyningen.
 - ČEZ er blevet udvalgt som projektiværksætter, men leverandøren af nuklear teknologi vil endelig blive udvalgt gennem en konkurrencepræget udbudsprocedure. Entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse vil være ansvarlig for opførelsen og idriftsættelsen af projektet og vil derfor have et betydeligt ansvar for at sikre, at projektet leveres med succes.
- (248) De tjekkiske myndigheder forklarede også, at udvælgelsen af ČEZ skaber betydelige effektivitetsgevinster, undgår yderligere omkostninger og ikke kræver en særskilt anlægsudvikling. Denne udvælgelse skaber således en betydelig fordel med hensyn til projektets leveringstidspunkt, som ikke kunne opnås gennem alternative strukturer.
- (249) De tjekkiske myndigheder redegjorde endvidere for alt det forberedende arbejde, som ČEZ hidtil har udført. ČEZ Group er ejer af det foreslåede anlægsområde for atomkraftværket (EDU II). Købsprocessen for den jord, der var nødvendig til byggepladsen, begyndte i april 2008 og blev afsluttet i 2021 (betragtning 77). ČEZ har desuden gennemført gennemførlighedsundersøgelser med det formål at reducere tiden og omkostningerne for Tjekkiet i forbindelse med udviklingen af projektet.
- (250) ČEZ har endvidere fra begyndelsen af 2021 opnået alle de centrale licenser og tilladelser, der er nødvendige for at fremme projektet i overensstemmelse med projektplanen (f.eks. licensen til placering af det nukleare anlæg og miljøkonsekvensvurderingen (betragtning 78-79). Tilladelsen til placering af det nukleare anlæg kræver typisk 6-7 år, mens miljøkonsekvensvurderingen tager 3-5 år.

- (251) De tjekkiske myndigheder forklarede endvidere, at ČEZ som ejer og operatør af et atomkraftværk har indgående kendskab til og forståelse af de lovgivningsmæssige krav, herunder licenskrav, til et nyt atomkraftværk og lovgivningen i Tjekkiet (betragtning 149). Desuden er ČEZ og EDU II medlemmer af flere internationale organisationer, herunder World Association of Nuclear Operators (»WANO«) ⁽¹¹⁸⁾, European Harmonised Requirements for New Nuclear Power Plants (»EUR«) ⁽¹¹⁹⁾, Electric Power Research Institute (»EPRI«) ⁽¹²⁰⁾, World Nuclear Association (»WNA«) ⁽¹²¹⁾ og Nuclear Generation II & III Alliance (»NUGENIA«) ⁽¹²²⁾, og har derigennem adgang til standarder og processer, der anerkendes og tilskyndes af tilsynsmyndigheder i hele verden med henblik på at fremme løbende forbedringer.
- (252) De tjekkiske myndigheder understregede endvidere projektets centrale rolle for Tjekkiets elforsyningssikkerhed i fremtiden, navnlig i lyset af dekommissioneringen af kulfyrede kraftværker. De tjekkiske myndigheder forklarede specifikt, at en kortere udviklingshorisont for projektet vil bidrage til at afhjælpe det forventede kapacitetsgab ⁽¹²³⁾. Udvikling af et andet projekt på et andet sted med en betydeligt længere tidshorisont vil ikke imødekomme systemets umiddelbare behov for forsyningssikkerhed.
- (253) Tjekkiet nævnte eksempelvis, at der vil opstå betydelige forsinkelser i gennemførelsen af projektet sammenlignet med ČEZ, hvis en alternativ projektiværksætter skulle anskaffe et potentielt egnet sted til et atomkraftværk på Tjekkiets område. I dette alternative scenarie anslår de tjekkiske myndigheder specifikt forsinkelser på op til 14 år (i forhold til projektet) og kan ikke garantere, at der ikke vil opstå problemer i forbindelse med de trin i områdekarakteriseringen eller planlægningen, der er blevet gennemført for EDU II, hvilket vil øge risiciene og omkostningerne i forbindelse med udviklingen af projektet. De tjekkiske myndigheder hævder, at der i Europa under alle omstændigheder ikke er dokumentation for, at en teknologineutral, erfaren atomkraftoperatør har udviklet atomkraftværker uden for sit eget land.
- (254) Hvis en anden projektiværksætter end ČEZ skulle udvikle projektet, anslår Tjekkiet, at der vil opstå yderligere omkostninger på mindst ca. [200-700] mio. EUR, som vil skulle finansieres. Disse omkostninger består hovedsagelig af værdien af anlægsområdet for atomkraftværket, gennemførlighedsundersøgelser, licens- og udviklingsaktiviteter, som ČEZ hidtil har udført, samt synergier med det eksisterende atomkraftværk i Dukovany.
- (255) Endelig nævnte de tjekkiske myndigheder, at udvælgelsen af ČEZ som projektiværksætter var i overensstemmelse med tidligere sager vedrørende atomkraft, som Kommissionen havde vurderet, og hvor der ikke blev gennemført åbne konkurrencebaserede procedurer med henblik på udvælgelse af projektiværksættere på grund af disse projekters særlige karakteristika ⁽¹²⁴⁾.
- (256) I en yderligere skrivelse af 16. marts 2023 påpegede Tjekkiet ČEZ' resultater med hensyn til levering og drift af atomkraftværker. ČEZ har tidligere udviklet og opført to enheder med en installeret effekt på 1 125 MW i Temelín (Tjekkiet), som blev sat i drift i 2000 og 2002, samt det første atomkraftværk i Dukovany med en nuværende installeret effekt på 2 040 MW. Disse enheder blev sat i drift mellem 1985 og 1987, og Tjekkiet fremhæver, at WANO anser disse enheder for at være blandt de 20 % af de bedst kørende kraftværker.

⁽¹¹⁸⁾ <https://www.wano.info/>.

⁽¹¹⁹⁾ <https://www.europeanutilityrequirements.eu/fr>.

⁽¹²⁰⁾ <https://www.epri.com/>.

⁽¹²¹⁾ <https://www.world-nuclear.org/>.

⁽¹²²⁾ <https://snetp.eu/nugenia/>.

⁽¹²³⁾ Den tjekkiske transmissionssystemoperatørs simuleringer af prognoserne for tilstrækkeligheden på mellemlang sigt i tre scenarier (i) et progressivt scenarie, hvor dekommissioneringen af kulfyret produktion er planlagt til 2033, ii) det konservative scenarie, hvor dekommissioneringen af kulfyret produktion er planlagt til 2038, og iii) referencescenariet, hvor dekommissioneringen af kulfyret produktion er planlagt til 2040), viser betydningen af rettidig idriftsættelse af et nyt atomkraftværk for at sikre Tjekkiets elforsynings-sikkerhed og selvforsyning.

⁽¹²⁴⁾ Som eksempel anførte de tjekkiske myndigheder, at udpegelsen af EDF til Hinkley Point C blev foretaget efter en høring af interessetilkendegivelser, hvor EDF var den eneste respondent, mens MVM Paks II for Paks II blev udpeget uden en åben konkurrencebaseret procedure, da der ikke fandtes andre troværdige alternativer på markedet på det pågældende tidspunkt.

- (257) Ud over hensynet til forsyningssikkerheden og den nationale sikkerhed understreger Tjekkiet desuden perspektivet for den finansielle sikkerhed, eftersom ČEZ nyder godt af en stærk statslig kreditvurdering ⁽¹²⁵⁾.
- (258) Endelig præciserede Tjekkiet, at et udbud vedrørende udvælgelse af en projektiværksætter, der potentielt kunne være forskellig fra ČEZ, ville medføre betydelige ulemper. Tjekkiet fremfører i det væsentlige, at konkurrencen på dette projektniveau i dette tilfælde ikke ville give nogen resultater med henblik på at vælge den mest effektive operatør. Med henvisning til ovennævnte årsager mener Tjekkiet, at ulemperne ved denne procedure, navnlig forsinkelserne og de ekstra omkostninger samt sikkerhedshensynene i forbindelse med enhver anden potentiel kandidat, ikke kunne opvejes, eftersom der ikke ville være nogen konkurrencemæssige fordele ved at anmode om andre parter interessetilkendegivelser eller ved at afholde et udbud. Tjekkiet anfører også, at ingen tredjepart på noget tidspunkt under planlægningen af projektet klagede over eller gjorde indsigelse mod udpegelsen af ČEZ som projektiværksætter for projektet, herunder tredjepartssvarene på åbningsafgørelsen.

4.4. Tjekkiets holdning til projektets indvirkning på handel og konkurrence

4.4.1. ČEZ' potentielle prismanipulation og tilbageholdelse af kapacitet

- (259) Som svar på Kommissionens tvivl i åbningsafgørelsen i forbindelse med ČEZ' eventuelle tilbageholdelse af kapacitet forklarede de tjekkiske myndigheder, at ČEZ Group hverken vil have de økonomiske incitamenter eller evnen til at puste engrospriserne op ved at begrænse EDU II's produktion.
- (260) For det første hævder de tjekkiske myndigheder, at dette skyldes, at EDU II er uafhængig af ČEZ Group i medfør af projektets forvaltningsstruktur. Dette begrænser effektivt sidstnævntes mulighed for uretmæssigt at gribe ind i atomkraftværkets daglige drift.
- (261) For det andet fremgår det af Oxera-rapporten ⁽¹²⁶⁾, at, »idriftsættelsen af EDU II har en lille, men mærkbar indvirkning på den tjekkiske elpris«. Fremskrivningerne i denne rapport viser, at idriftsættelsen af EDU II vil sænke de tjekkiske elpriser med ca. 2 EUR/MWh mellem 2040 og 2050 (betragtning 170). I forlængelse heraf anslår de tjekkiske myndigheder, at en situation, hvor EDU II gik helt offline i et år, ville resultere i et indtægtstab på i alt ca. 450 mio. EUR for EDU II ⁽¹²⁷⁾, mens ČEZ kun ville få ca. 17 mio. EUR i yderligere indtægter fra salg af den ikkeafdækkede del af produktionen i det følgende år ⁽¹²⁸⁾, hvilket ville føre til et betydeligt økonomisk tab for ČEZ Group.

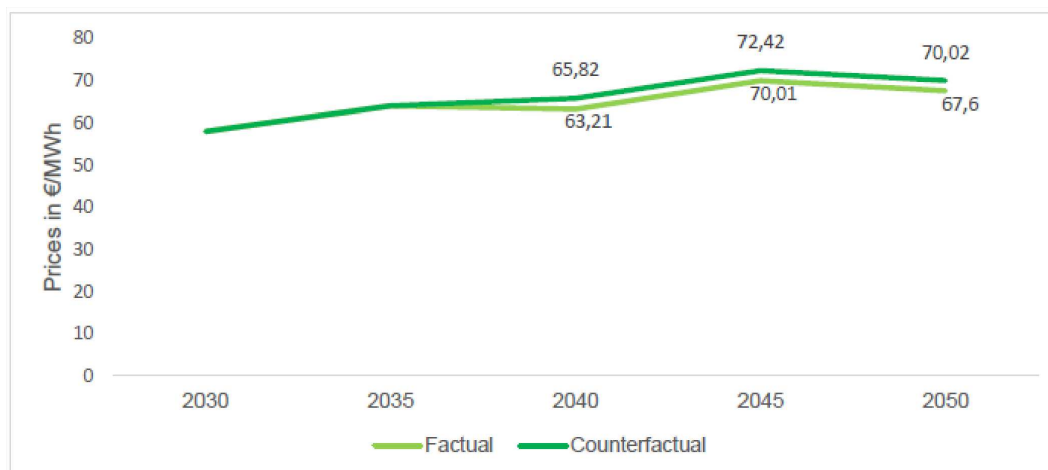
⁽¹²⁵⁾ Henvisning til CZ' svar af 16.3.2023, svar på spørgsmål 20.

⁽¹²⁶⁾ Oxera Consulting LLP, 2021, The impact of Dukovany on the Central European electricity market («Oxera-rapporten»).

⁽¹²⁷⁾ Beregnet på grundlag af en årlig produktion på 9 TWh ganget med 50 EUR/MWh.

⁽¹²⁸⁾ Beregnet på grundlag af 21 % af den årlige produktion på 40 TWh ganget med 2 EUR/MWh oppustet til faste 2020-priser.

Figur 3

Forskel i engrospriserne på elektricitet i Tjekkiet mellem faktiske og kontrafaktiske scenarier (2030-50)

Note: Projections taken from the Oxera model baseline (factual and counterfactual) scenarios. (In the factual scenario, the planned support measures for the construction and operation of Dukovany II are implemented, while in the counterfactual scenario, the planned measures are not implemented.)

Source: Oxera report

- (262) For det tredje forklarede de tjekkiske myndigheder, at en sådan ændring — selv om en lille reduktion af produktionen teoretisk set kan være mulig for EDU II ⁽¹²⁹⁾ — sandsynligvis ikke resultere i en meningsfuld bevægelse i elpriserne i betragtning af, hvor sammenkoblede energimarkedene i Europa er. Nærmere bestemt er Tjekkiet og dets umiddelbare naboer med sammenkoblede elektricitetsmarkeder Østrig, Tyskland, Polen og Slovakiet. Ifølge Tjekkiet vil projektet ikke have nogen eller kun meget begrænset indvirkning på prisfastsættelsen i Tjekkiet mellem 2030 og 2050. Tjekkiet anslår faktisk, at markedsprisen på elektricitet for den sammenkoblede region fastsættes på grundlag af elpriserne for energi produceret uden for Tjekkiet (op til 98 % af timerne fra udenlandske producenter). Den energi, der produceres i Tjekkiet, vil blive dækket af naturgas og brunkul, og antallet af vedvarende energikilder vil stige. Disse teknologier, der er baseret i Tjekkiet, vil kun være prisfastsættende i et lille antal timer.
- (263) De tjekkiske myndigheder hævdede endvidere, at ČEZ ville blive påvirket negativt, hvis special purpose-enheden pålagde EDU II at begrænse produktionen — selv af gyldige grunde, f.eks. systembalancering — da en sådan indskrænkning ville føre til lavere cashflows for ČEZ. Tjekkiet hævder, at atomkraftværker, når de først er i drift, under alle omstændigheder har lave marginale driftsomkostninger og ikke er godt rustet til i vid udstrækning at modulere deres produktionsmængder.
- (264) For det fjerde forklarede de tjekkiske myndigheder, at den økonomisk rationelle fremgangsmåde for både EDU II og ČEZ Group altid er at producere den størst mulige produktion fra atomkraftværket, fordi EDU II kun vil opnå indtægter for den leverede elektricitet ⁽¹³⁰⁾. De tjekkiske myndigheder henviste til Oxera-rapporten, hvori det hedder: »Enhver reduktion i EDU II-produktionen vil betyde tabte cashflows og potentielle finansielle problemer for EDU II i betragtning af, hvor lav margin for rentabilitet projektet opererer under på den aktuelt foreslåede pris på 50 EUR/MWh i elkøbsaftalen« ⁽¹³¹⁾. De forklarede endvidere, at EDU II's gennemsnitlige driftsmargen ligger på [40-50] % og falder til 6 %, når omkostningerne til og tilbagebetalingen af den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte medregnes. En reduktion af belastningsfaktoren fra de forventede [75-100] % til under [70-90] % ville eliminere de likvide midler, der er til rådighed til at betale renter og afdrag på gælden, og vil potentielt bevirke, at EDU II ikke kan betale renter og afdrag på den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte. En reduktion på under [40-60] % ville bevirke, at der ikke ville være tilstrækkelige cashflows til at dække driftsomkostningerne.

⁽¹²⁹⁾ Den specifikke modulationsgrad for atomkraftværket vil blive bestemt af den teknologi for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse, der skal vælges.

⁽¹³⁰⁾ Omvendt forklarede de tjekkiske myndigheder, at det ikke ville være økonomisk rationelt for EDU II at producere under den nedre grænse (dvs. 84 %), hvilket er det beløb, hvormed cashflowet til gældsservicering er utilstrækkeligt.

⁽¹³¹⁾ Se Oxera-rapporten.

- (265) Med hensyn til Kommissionens tvivl om ČEZ' potentielle prismanipulation, som den rejser i åbningsafgørelsen, forklarede de tjekkiske myndigheder, at ČEZ' markedsandel på det tjekkiske marked og de tilstødende markeder kun vil stige marginalt som følge af EDU II's installerede produktionskapacitet, der kan omfordeles, og vil have en begrænset indvirkning på ČEZ' markedsstyrke. De tjekkiske myndigheder forklarede endvidere, at den øgede markedsandel gennem projektets investering i atomkraft vil blive opvejet af et fald i markedsandelen som følge af lavere investeringer i kulkraftværker og planlagt dekommissionering af eksisterende atomkraftværker. Under alle omstændigheder hævder Tjekkiet, at special purpose-enheden er specifikt skræddersyet til at forhindre eventuelle konkurrencefordrejninger.
- (266) Tjekkiet bestrider også, at det relevante marked kun vil omfatte Tjekkiet. På grund af den igangværende gennemførelse af markedskoblingsmekanismer og målet om at dekarbonisere Europa ved hjælp af integration af vedvarende energikilder fastholder Tjekkiet, at sammenkoblingen mellem elektricitetssystemerne i medlemsstaterne forventes at stige ⁽¹³²⁾. Man bør også overveje muligheden for fremtidige revisioner af budområder og muligheden for grænseoverskridende fusioner af budområder. Tjekkiet konkluderer derfor, at det relevante marked er bredere end Tjekkiet, hvilket påvirker ČEZ' markedsandele som følger:
- (267) De tjekkiske myndigheder hævder specifikt, at den kapacitet, der vil blive genereret af EDU II, ikke i væsentlig grad vil påvirke ČEZ Groups markedsstyrke i Tjekkiet ⁽¹³³⁾. De anslår navnlig, at EDU II's produktionskapacitet, der kan omfordeles, kun vil svare til 4 % af det tjekkiske marked og ca. 0,8 % af det relevante geografiske marked for projektet i 2040 ⁽¹³⁴⁾. Ifølge Tjekkiet reduceres ČEZ Groups forventede markedsandel betydeligt mellem 2030 og 2050, og koncernens markedsandel kun stige med 4,08/0,76 % (i 2040) og 6,97/0,76 % (i 2050) i henholdsvis Tjekkiet og det relevante geografiske marked, hvis EDU II bliver operationelt. En sådan stigning i koncernens markedsandel baseret på EDU II-kapaciteten forventes ikke at få væsentlig indvirkning på koncernens markedsstyrke i Tjekkiet eller på de tilstødende markeder.

Tabel 5

ČEZ' markedsandel udtrykt i installeret produktionskapacitet, der kan omfordeles (2020-50), faktiskt scenarie

Year	Market shares in Czech Republic	Increase in market shares in Czech Republic due to Dukovany II	Market shares in Czech Republic incl. import capacities	Market shares in Czech Republic and four neighbours incl. import capacities	Increase in market shares in Czech Republic and four neighbours due to Dukovany II
2020	80,20%	-	60,29%	6,50%	-
2030	70,37%	-	50,64%	5,89%	-
2035	70,82%	-	49,25%	5,67%	-
2040	71,43%	4,08%	45,06%	5,38%	0,76%
2045	70,40%	5,37%	42,92%	4,86%	0,77%
2050	44,17%	6,97%	28,40%	3,46%	0,77%

Note: Dispatchable capacity includes all thermal, nuclear, and pumped storage hydro plants. Data for 2020 were provided by ČEPS. Market shares 2030–50 is based on the Oxera model, which takes the ČEPS and TYNDP 2020 data as a basis. Projections taken from the Oxera model baseline (factual) scenario.

Source: Oxera report

⁽¹³²⁾ Se betragtning 13 og fodnote 6.

⁽¹³³⁾ ČEZ Group ejer 61 % af Tjekkiet's produktionsaktiver, 35 % af leverandørerne og 53 % af brunkulsudvindingen pr. december 2023, 2022. Se ČEZ Group, Clean Energy of Tomorrow, Investment Story, December 2023 <https://www.cez.cz/webpublic/file/edee/ospol/fileexport/investors/investment-stories2022>.

⁽¹³⁴⁾ Det relevante geografiske marked for projektet består af Tjekkiet og dets nabolande med sammenkoblede elektricitetsmarkeder (dvs. Østrig, Tyskland, Polen og Slovakiet).

Tabel 6

Skøn over ČEZ' fremtidige markedsandel med hensyn til produktion ifølge Tjekkiet

Year	CEZ market shares in Czech Republic incl. net imports	Dukovany II market shares in Czech Republic incl. net imports	CEZ market shares in Czech Republic and four neighbours	Dukovany II market shares in Czech Republic and four neighbours
2019	70,48%	-	7,32%	-
2020	64,29%	-	6,94%	-
2030	73,02%	-	5,29%	-
2035	71,24%	-	4,92%	-
2040	45,15%	12,83%	2,89%	0,82%
2045	42,61%	12,40%	2,76%	0,80%
2050	18,98%	10,27%	1,40%	0,76%

Note: Projections taken from the Oxera model baseline (factual) scenario.

Source: ČEPS, ENTSO-E Transparency platform, CEZ, APG, SMARD Strommarktdaten, Oxera model.

- (268) Desuden hævdede de tjekkiske myndigheder, at ČEZ Groups vigtigste strategiske mål har været en effektiv forvaltning af atomkraftværker samt brunkulsminedrift og kulkraftværker. De kulfyrede kraftværker (som tegnede sig for 45 % af den installerede kapacitet i GW og 39 % af den samlede producerede elektricitet i TWh i 2019) forventes imidlertid at blive udfaset i overensstemmelse med EU's dekarboniseringskrav. ČEZ har forpligtet sig til kulstofneutralitet senest i 2050 og har planlagt at reducere den kulfyrede kapacitet med næsten halvdelen til 3 GW senest i 2025 og til 2 GW senest i 2030. I Tjekkiet tegner kul sig i øjeblikket for ca. halvdelen af elproduktionen, og det vil delvis blive erstattet af atomenergi og i mindre grad vedvarende energikilder ⁽¹³⁵⁾.

Tabel 7

De enkelte brændsels andel af bruttoelproduktionen i Tjekkiet

	2016	2040 target level according to the State Energy Policy
Coal and other solid non-renewable fuels	50%	11-21%
Nuclear energy	29%	46-58%
Natural gas	8%	5-15%
Renewable and secondary energy sources	13%	18-25%
Total	100%	100%

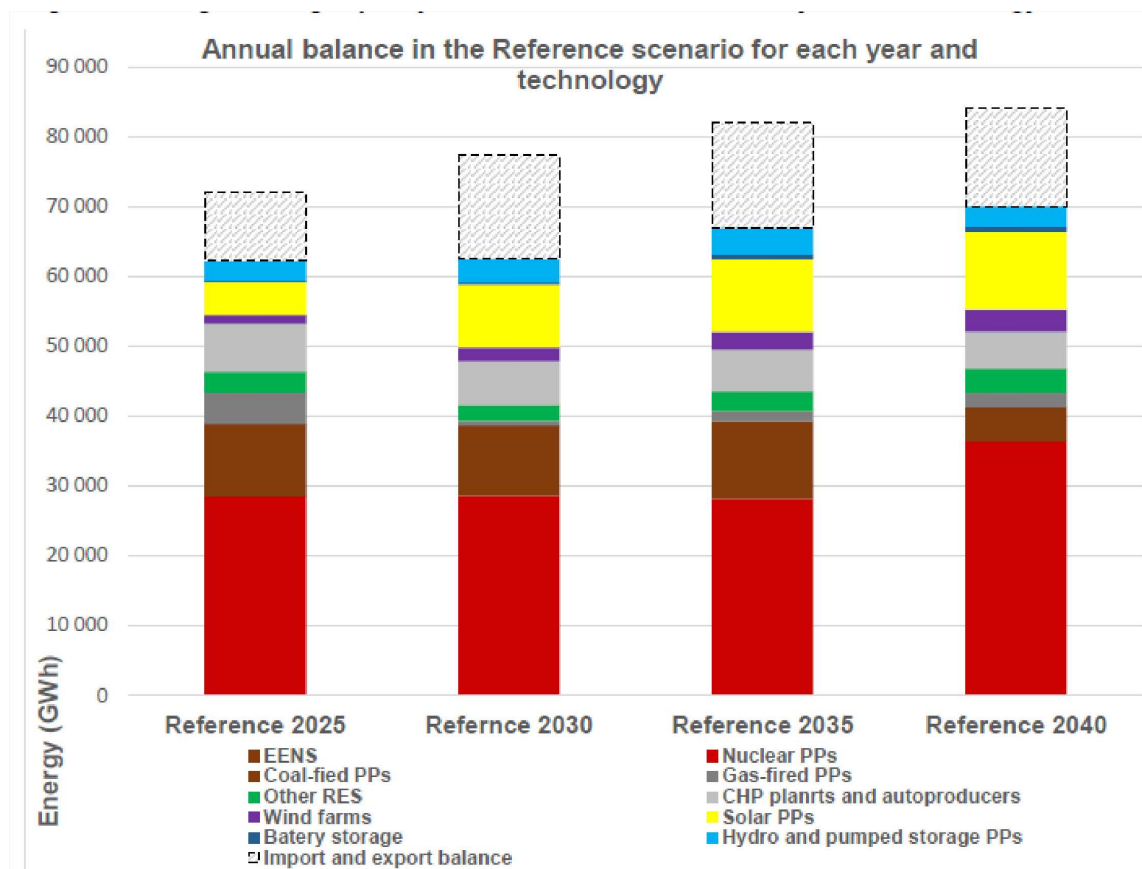
Source: Czech Republic (2019), 'National Energy and Climate Plan of the Czech Republic', November.

⁽¹³⁵⁾ De tjekkiske myndigheder forklarede, at Tjekkiet har — selv om det fortsætter med at udbrede vedvarende energi — begrænset potentiale til at udvide produktionen af vedvarende energi i større skala på grund af landets geografi, geologi og klima samt de høje omkostninger ved de tilgængelige teknologier.

- (269) Som følge af emissionsreduktionsmålene vil en betydelig mængde kulproduktion blive udfaset i Tjekkiet, og der vil være behov for nye investeringer i atomkraft- og naturgasproduktionskapacitet samt produktionskapacitet fra vedvarende energikilder for at udfylde hullet ⁽¹³⁶⁾. Stenkuls- og brunkulsproduktionen forventes at blive udfaset helt i 2037, dvs. en kapacitetsreduktion på ca. 6,5 GW ⁽¹³⁷⁾.
- (270) De tjekiske myndigheder forklarede, at EDU II spiller en væsentlig rolle med hensyn til at nå den tjekiske regerings mål for emissionsreduktioner og samtidig bidrager til den nødvendige forsyningssikkerhed i Tjekkiet. De nye nukleare enheder skal erstatte en del af den nuværende brunkuls- og stenkulsproduktionskapacitet samt de nukleare enheder, der skal lukkes på Dukovany-anlægget i perioden 2045-2047 ⁽¹³⁸⁾. Tjekkiet hævder også, at projektet ikke vil fortrænge investeringen i produktion af vindenergi på land. Den samme mængde energiproduktion fra vindkapacitet vil blive installeret mellem 2030 og 2050 under scenarierne med og uden projektet, om end installationen vil ske lidt senere, hvis projektet gennemføres.

Figur 4

Nettoproduktionskapacitet i referencescenariet for hvert år og hver teknologi

Kilde: De tjekiske myndigheder.

⁽¹³⁶⁾ Al brunkuls- og stenkulsproduktionskapacitet, potentielt bortset fra nogle kombinerede kraftvarmeværker, forventes at lukke senest i 2038 som led i en nylig plan om udfasning af de mest forurenende kraftværker. Se den tjekiske kulkommission, 2020, »Minutes of the 7th meeting of the Coal Commission«, 4.12.2020, s. 6, findes på: https://www.mpo.cz/assets/cz/rozcestnik/ministerstvo/kalendar-akci-vse/2021/2/Zapis-z-jednani-UK_4-12-2020_.pdf.

⁽¹³⁷⁾ Dette er baseret på data fra ČEPS.

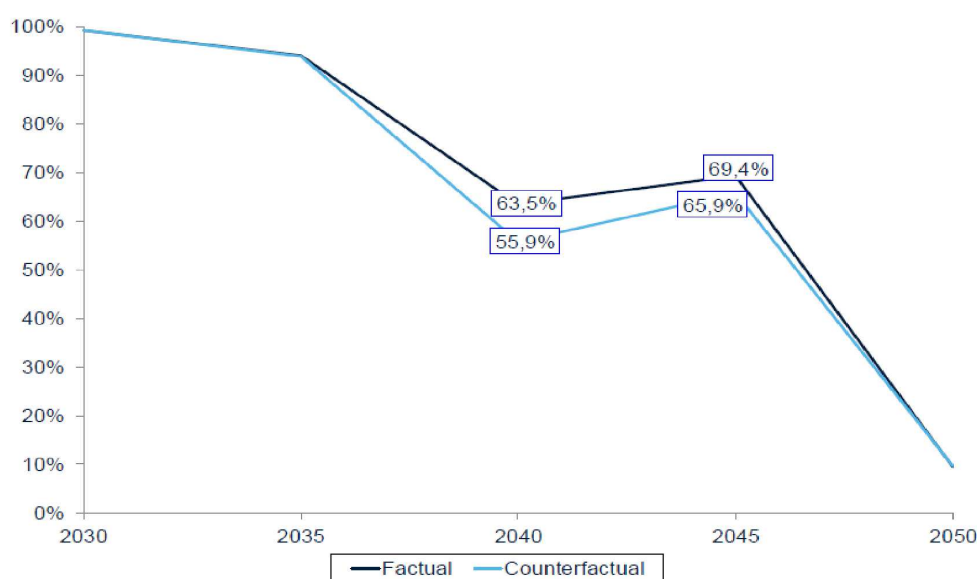
⁽¹³⁸⁾ Ifølge ČEPS-data skal de fire eksisterende nukleare enheder i Dukovany (hver med en kapacitet på ca. 510 MW) efter planen nedlægges som følger: en enhed ved udgangen af 2045, en enhed ved udgangen af 2046 og to enheder ved udgangen af 2047.

- (271) For det sjette forventes en forøgelse af produktionskapaciteten som følge af denne investering ifølge Tjekkiet ikke at føre til en stigning i den elektricitet, der kan sælges til ČEZ' kunder, på grund af ČEZ' forpligtelse i henhold til købskontrakten til at sælge hele EDU II's produktion til special purpose-enheden samt Tjekkiets forpligtelser vedrørende handel med elektricitet produceret af atomkraftværket i dets levetid (se afsnit 3.6.4).
- (272) Endelig hævder Tjekkiet, at ČEZ' væsentlighed (pivotalitet) ⁽¹³⁹⁾ ifølge restforsyningsindekset (»RSI«), som er et indeks, der ofte anvendes til at vurdere en producents evne til at handle uafhængigt af sine konkurrenter, vil falde betydeligt i fremtiden:

Figur 5

ČEZ' pivotalitet baseret på restforsyningsindekset ifølge Tjekkiet

Figure 6.10 Share of hours in which CEZ' RSI is below 1, factual and counterfactual scenarios (2030–50)

Note: Projections taken from the Oxera model baseline (factual and counterfactual) scenarios.

Source: Oxera model based on TYNDP 2020 and ČEPS data.

4.4.2. Special purpose-enhedens rolle på markedet

- (273) Med hensyn til special purpose-enhedens rolle på markedet hævdede de tjekkiske myndigheder, at den kommercielle ordning omkring special purpose-enheden bevidst er blevet holdt åben og fleksibel, således at den er hensigtsmæssigt udformet til at forhindre eventuelle markedsfordrejninger.
- (274) Tjekkiet forklarede, at special purpose-enheden vil være fuldstændig uafhængig af EDU II og ČEZ Group og vil have en særskilt forvaltnings- og ledelsesstruktur. Den vil handle med EDU II (og ČEZ, hvis det er relevant) efter armslængdeprincippet. De tjekkiske myndigheder nævnte, at denne forvaltningsstruktur adskiller beslutningsprocessen vedrørende handelsstrategien, som ligger hos special purpose-enheden og påvirker konkurrencen og handelen på elektricitetsmarkederne, på den ene side fra udviklingen og driften af atomkraftværket, som ligger hos EDU II, på den anden side.
- (275) De tjekkiske myndigheder skelnede endvidere mellem den struktur med en special purpose-enhed, der anvendes i projektet, og foranstaltningerne i andre nukleare projekter med hensyn til atomkraftværkets kommercielle struktur og aftagningsmekanismer. De tjekkiske myndigheder forklarede, at det nye ved denne struktur med en special purpose-enhed i forhold til de andre projekter ligger i oprettelsen af en særskilt enhed, der er uafhængig af operatøren af atomkraftværket. EDU II vil eje og drive atomkraftværket og producere elektricitet med kun en

⁽¹³⁹⁾ I pivotalitetsanalysen vurderes det, om kraftværker, der ejes af et bestemt selskab, skal dække efterspørgslen i en bestemt periode, dvs. om der er behov for mindst én megawatt af dens produktion. Hvis dette er tilfældet, kan selskabet drage fordel af denne markedsstyrke. Pivotalitet tager kun hensyn til muligheden for markedsstyrke på markedet som helhed og ikke til, om der kan opstå markedsstyrke i specifikke situationer, f.eks. hvis der er transmissionsbegrænsninger.

elproduktionslicens. Den kapacitet, der produceres af EDU II, vil blive fuldt ud aftaget af special purpose-enheden, som vil være indehaver af en licens til handel med elektricitet. Special purpose-enheden vil sælge EDU II's produktion på engrosmarkedet og vil også være balanceansvarlig part over for OTE som elforhandler. Som følge heraf vil EDU II ikke handle med andre markedsdeltagere (bortset fra special purpose-enheden) og vil ikke blive udsat for markedsvilkår. De tjekkiske myndigheder understregede, at formålet med denne struktur er at mindske risikoen for potentielle markedsfordrejninger som følge af markedsstyrke.

Tabel 8

Sammenligning af kommerciel struktur mellem EDU II (i tabellen nedenfor benævnt »Dukovany II«), HPC og Paks II

	Owner/operator of assets	Trading entity	Price mechanism for the offtake of generated electricity
Dukovany II	State support recipient (EDU II)	The Supply SPV, wholly owned by the State [Counterparty to some of the state support]	Power Purchase Agreement (pre-determined PPA price for the full generation volume)
Hinkley Point C	State aid recipient (the NPP)		Contracts for Difference (market price topped up or reduced to match the pre-determined Strike Price)
Paks II	State aid recipient (the power plant)		Market price (with the condition that at least 30% of the generation must be sold on the open market and bilateral contracts must be limited to less than 70% of the output)

Kilde: De tjekkiske myndigheder.

- (276) De tjekkiske myndigheder forklarede endvidere, at special purpose-enheden efter planen skal oprette sin egen handelsenhed og drift internt, men at special purpose-enheden — hvis det anses for mere hensigtsmæssigt og omkostningseffektivt — kan overveje at afholde et konkurrencebaseret udbud med henblik på at outsource handelsfunktionen i fremtiden.
- (277) Desuden nævnte de tjekkiske myndigheder, at special purpose-enheden vil vedtage en risikominimerende handelsstrategi, og at dens tilgang vil være at undgå enhver negativ indvirkning på markedet. Navnlig forventes den påtænkte forretningsmodel at tilskynde til et maksimalt provenu fra salg af elektricitet fra special purpose-enheden til den tjekkiske stat og efterfølgende en minimering af støttebeløbet til projektet. Med hensyn til handelsstrategien vil special purpose-enheden primært operere på det tjekkiske engrosenergimarked, men med den forståelse, at der er en høj grad af sammenkobling i regionen og day-ahead-markedskobling med nabolandene. Da markederne forventes at vokse, og likviditeten forventes at stige i fremtiden, navnlig i betragtning af at day-ahead-markederne gennemførte koblingen mellem regionerne Tyskland-Polen-Østrig og Tjekkiet-Ungarn-Slovakiet-Rumænien i juni 2021, vil handelsstrategien regelmæssigt blive vurderet for at bringe den i overensstemmelse med de seneste markedsvilkår. Den endelige handelsstrategi, der er baseret på en gennemsigtig og risikominimerende tilgang, forventes vedtaget efter 2030.
- (278) I løbet af den formelle undersøgelse besluttede Tjekkiet at indgå forpligtelser vedrørende handel med atomkraft (som beskrevet i betragtning 112-119).

5. BEMÆRKNINGER FRA TREDJEPARTER

- (279) Kommissionen modtog bemærkninger fra 18 respondenter under høringen om åbningsafgørelsen, som varede indtil den 5. september. Det skal bemærkes, at de fleste bemærkninger fra tredjeparter (dvs. 12 ud af 18) støttede projektet. Nedenfor gives en beskrivelse af de bemærkninger, der er relevante for statsstøttevurderingen.
- (280) Der blev modtaget bemærkninger fra medlemsstater, virksomheder, sammenslutninger og ikkestatslige organisationer («NGO'er»). Tredjeparternes bemærkninger vil blive kommenteret i de relevante dele af vurderingen uden udtrykkelig henvisning til den specifikke bemærkning.
- (281) Bemærkninger fra tredjeparter vil blive beskrevet opdelt efter emne.

5.1. Bemærkninger til forekomsten af statsstøtte

- (282) Der blev ikke modtaget bemærkninger om, hvorvidt der var tale om støtte.

5.2. Bemærkninger om støttens forenelighed

5.2.1. Bemærkninger om foranstaltningens hensigtsmæssighed

- (283) To tredjeparter gentager deres støtte til de betænkeligheder, som Kommissionen gav udtryk for i åbningsafgørelsen i forbindelse med foranstaltningens hensigtsmæssighed.
- (284) Desuden hævdede en respondent, at den nuværende udvikling på det europæiske elektricitetsmarked og dens fremtidige virkninger endnu ikke kan anslås. Som følge heraf ville det være meget udfordrende at foretage en konkret vurdering af foranstaltningens hensigtsmæssighed.
- (285) Samtidig anførte mange respondenter, at de ikke deler Kommissionens betænkeligheder med hensyn til foranstaltningens hensigtsmæssighed. Efter deres opfattelse er den foreslåede foranstaltning hensigtsmæssig, fordi foranstaltningen består af en passende kombination af instrumenter til at nå projektets tilsigtede mål, samtidig med at det sikres, at der ikke findes mindre fordrejende politikker eller instrumenter, der kan opnå de samme resultater. Desuden hævdede nogle tredjeparter, at foranstaltningens elementer (dvs. aftagningsaftalen, lånet og beskyttelsen mod lovændringer) er uadskillelige og nødvendige for at afhjælpe projektets relevante markedssvigt.
- (286) Nogle respondenter bemærkede endvidere, at der i Kommissionens endelige afgørelse i Hinkley Point C blev godkendt en lignende kombination af foranstaltninger (dvs. en differencekontrakt, en statsgaranti og en mekanisme til beskyttelse mod potentielt skadelige politiske beslutninger), og at den risiko, som initiativtageren bærer, var i samme retning.

5.2.2. Bemærkninger om foranstaltningens proportionalitet

- (287) To respondenter gentager deres støtte til Kommissionens betænkeligheder i åbningsafgørelsen vedrørende foranstaltningens proportionalitet.
- (288) Desuden hævdede en respondent, at den nuværende udvikling på det europæiske elprismarked og dens fremtidige virkninger endnu ikke kan anslås. Som følge heraf ville det være meget udfordrende at foretage en konkret vurdering af foranstaltningens proportionalitet.
- (289) Omvendt svarede mange tredjeparter, at de ikke deler Kommissionens betænkeligheder med hensyn til foranstaltningens proportionalitet. Ifølge dem er den foreslåede foranstaltning forholdsmæssig.
- (290) Flere respondenter fremførte, at de antagelser, der blev anvendt til at anslå projektets egenkapitalforrentning, korrekt afspejler ČEZ' risikoeksponering og den risiko, som støttemodtageren bærer.
- (291) Kommissionen modtog også bemærkninger om, at den foreslåede periodiske revision af købskontraktens aftalekurs baseret på markedsvurderinger fungerer som en tilstrækkelig automatisk stabilisator til at forhindre overkompensation og bør give tilstrækkelige finansielle incitamenter til både EDU II og special purpose-enheden til at maksimere produktionen og indgå rentable energihandelsaftaler.

- (292) En tredjepart bemærkede, at købskontraktens foreslåede varighed (dvs. 60 år, der dækker kraftværkets driftsperiode (i henhold til loven om en kulstoffattig energisektor, 30 år, som kan forlænges med ti år flere gange) med en revurdering af proportionaliteten af den aftalekurs, der reguleres af Tjekkiets handels- og industriministerium) er defineret for at afspejle de særlige tekniske, lovgivningsmæssige og finansieringsmæssige betingelser.

5.2.3. Bemærkninger vedrørende behovet for statslig indgriben

- (293) En respondent bemærkede, at energiforsyningen også kunne garanteres ved hjælp af billigere teknologier, og fremførte, at subsidier i den nukleare sektor ville bremse fremskridtene med andre billigere, hurtigere og mere klimavenlige teknologier. Respondenten hævdede derefter, at produktionen af elektricitet fra atomkraftværker ikke bør støttes, fordi denne teknologi er moden og ikke rentabel.
- (294) Kommissionen modtog en bemærkning, hvori det blev påpeget, at statslig indgriben med det formål at producere elektricitet på atomkraftværker ikke er berettiget i betragtning af den seneste markedsudvikling. Denne respondent fremførte navnlig, at de høje elpriser som følge af den seneste uro på markedet fortsat vil ligge på et højt niveau i de kommende årtier, og at støttebeløbet til foranstaltningen derfor ikke vil tjene et af dens mål om at sikre lavere elpriser på markedet.
- (295) En person henviste til Tjekkiets mulighed for at investere i udviklingen af vedvarende energikilder og generere 5,3 TWh fra ny vind og 4,9 TWh fra nye solcelleanlæg inden 2030 i stedet for at fremme udviklingen af Dukovany-atomkraftværket. Desuden hævdede vedkommende, at statsstøtten til udvikling af vind- og solenergi ville være meget lavere end til atomenergi.
- (296) I modsætning til disse bemærkninger hævdede flere tredjeparter, at statslig indgriben er nødvendig for, at foranstaltningen kan nå sine mål.
- (297) Nogle respondenter bemærkede, at det ikke ville være muligt at gennemføre et nyt atomkraftværksprojekt på det nuværende europæiske elektricitetsmarked uden statslig deltagelse. De fremførte endvidere, at private investorer på grund af eksisterende markedssvigt (eksponering for kapitalkravenes omfang, markedsprisvolatilitet på lang sigt og juridiske, politiske og lovgivningsmæssige risici) og den høje grad af usikkerhed, der er forbundet med nukleare projekter, afskrækkes, og at statslig indgriben er nødvendig for at sikre investeringer i kulstoffattige atomkraftværker.
- (298) Nogle tredjeparter påpegede endvidere, at den seneste tids volatilitet på energimarkederne viser, at statsstøtteordninger er nødvendige for at kompensere for fordrejningerne på markedet. Disse respondenter nævnte også, at markedsvilkårene ikke tilskynder til udvikling af store energinfrastrukturprojekter.
- (299) En respondent fremførte, at nye nukleare projekter skal analyseres ud fra et nyt forsyningssikkerhedsperspektiv og prioriteres i betragtning af potentialet for at mindske afhængigheden af import fra Rusland. Respondenten bemærkede endvidere, at den nylige medtagelse af atomkraft i EU-klassificeringssystemet for bæredygtig finansiering er et vigtigt skridt i retning af at bane vejen for den videre udvikling af atomenergi.

5.2.4. Bemærkninger til udvælgelsen af ČEZ

- (300) Visse tredjeparter har i deres bemærkninger udtrykkeligt anført, at de ikke deler Kommissionens betænkeligheder med hensyn til valget af ČEZ uden et udbud eller en høring. Af hensyn til både statens sikkerhed og energisikkerheden samt af andre årsager (f.eks. den etablerede operatørs ekspertise, knowhow og effektivitet) finder disse parter det fuldt ud berettiget at pålægge et statsejet energiselskab forpligtelsen til at udvikle en kompleks opgave som f.eks. opførelse og drift af nye atomkraftværker, idet det bemærkes, at dette afspejler bredere international praksis.

- (301) Ingen konkurrent eller nogen anden tredjepart gav udtryk for betænkeligheder med hensyn til valget af ČEZ som projektiværksætter.

5.2.5. *Bemærkninger om potentiel konkurrencefordrejning og påvirkning af samhandelen mellem medlemsstaterne*

- (302) En respondent gentager i sine bemærkninger sin støtte til de betænkeligheder, som Kommissionen gav udtryk for i åbningsafgørelsen i forbindelse med mulige konkurrencefordrejninger på markedet. Respondenten mener endvidere, at produktionen af elektricitet ved hjælp af nuklear teknologi er oversubsidieret og som følge heraf ikke er konkurrencedygtig, og hævder, at enhver subsidiering vil føre til betydelige konkurrencefordrejninger på markedet.
- (303) På den anden side bemærkede flere tredjeparter, at der er en begrænset risiko for, at foranstaltningen vil fordreje eller true med at fordreje konkurrencen på markedet.
- (304) Nogle respondenter anførte, at strukturen med en special purpose-enhed kan have en begrænset indvirkning på markedet, da ČEZ og EDU II er to separate økonomiske enheder, som vil være helt uafhængige af hinanden. De hævder i forlængelse heraf, at der vil være begrænsede muligheder for kursmanipulation.
- (305) En respondent påpegede, at ČEZ har en stor kulbaseret produktionskapacitet, som forventes at blive udfaset i 2030'erne, og at de eksisterende fire enheder på Dukovany-anlægget forventes at blive nedlagt mellem 2045 og 2047. På dette grundlag hævdede vedkommende, at ČEZ' markedsandele inden for elproduktion ikke vil stige væsentligt.
- (306) En tredjepart bemærkede endvidere, at risikoen for manipulation, når markedspriserne er højere end købsprisen i købskontrakten, og ČEZ Group kan have et økonomisk incitament til at reducere EDU II-produktionen, således at andre enheder sælger mere energi til højere markedspriser, umiddelbart er lav. Dette skyldes, at EDU II vil have en høj belastningsfaktor (90 %), og at EDU II vil have et økonomisk incitament er at levere alle sine disponible mængder til markedet for at sikre, at det modtager compensation, og at det kan betale renter og afdrag på sin gæld. ČEZ Group er desuden adskilt fra EDU II. Markedsmanipulation er desuden forbudt i henhold til REMIT-forordningen.
- (307) En tredjepart fremførte endvidere, at Dukovany-atomkraftværket har til formål at generere ny kapacitet og afhjælpe en mangel på elproduktion, der forventes i 2030-2040, hvilket vil have en positiv indvirkning på sikkerheden og diversificeringen af forsyningen til nabolandene. Vedkommende hævdede derfor, at disse positive virkninger af foranstaltningen opvejer eventuelle negative virkninger af foranstaltningen.
- (308) Endelig bemærkede en tredjepart, at enhver påstået indvirkning på konkurrencen bør vurderes under hensyntagen til manglen på reelt lige konkurrencevilkår i energisektoren, fordi ny produktionskapacitet næsten aldrig udvikles udelukkende på markedsbasis. Denne part nævnte, at vedvarende energikilder f.eks. ikke kun drager fordel af direkte støtteordninger, men også af en række foranstaltninger, der er indført ved EU's grønne pagt og REPowerEU-pakkerne.

5.2.6. *Bemærkninger vedrørende overtrædelse af EU-retten*

- (309) En tredjepart gjorde gældende, at anvendelsen af atomenergi til produktion af elektricitet er i strid med princippet om, at forureneren betaler, og forsigtighedsprincippet i artikel 191 TEUF.
- (310) Desuden bemærkede to tredjeparter, at princippet om, at forureneren betaler, ikke er sikret af projektet, fordi foranstaltningen ikke tager højde for håndteringen af brugt nukleart brændsel, hvilket rejser tvivl om, hvorvidt der vil være ressourcer til rådighed ved udgangen af atomkraftværkets anslåede levetid svarende til de anslåede omkostninger til håndtering af radioaktivt affald og dekommissionering. Disse respondenter mente endvidere, at de nødvendige midler ikke vil være til rådighed, medmindre det nuværende system med gebyrer, der betales til den nationale atomfond, ændres betydeligt, og at foranstaltningen således ikke overholder princippet om, at forureneren betaler.
- (311) Kommissionen modtog bemærkninger fra en anden respondent, som anførte, at tjekriske embedsmænds offentlige erklæringer viser, at de vil søge at ændre eller udsætte klassificeringsbetingelserne vedrørende operationaliseringen af et dybt depot til højradioaktivt affald senest i 2050.

(312) På den anden side hævdede nogle respondenter, at foranstaltningen ikke er i strid med EU-retten.

5.2.7. Bemærkninger til forsyningssikkerheden

(313) To respondenter bemærkede, at atomenergi ikke kan give nogen fordele i forhold til andre energikilder med hensyn til forsyningssikkerhed, og bemærkede, at tilgængeligheden af uran og thorium er begrænset, og at EU er meget afhængig af import.

(314) På den anden side hævdede en tredjepart, at atomenergi har en lav afhængighed af import, og anførte, at råmaterialer højst udgør 10 % af produktionsomkostningerne, og bemærkede endvidere, at det internationale uranmarked er velreguleret og stabilt.

(315) Der blev desuden indgivet mange argumenter til Kommissionen til støtte for foranstaltningen i lyset af bekymringerne vedrørende forsyningssikkerhed, dekarbonisering, overkommelige energipriser og markedsudviklingen i forbindelse med den russiske invasion af Ukraine. Respondenterne bemærkede specifikt, at atomreaktorer er den teknologi, der er bedst egnet til at sikre vejen til kulstofneutralitet, samtidig med at EU's forsyningssikkerhed opretholdes. De påpegede desuden, at atomenergi også er et stabilt og kontrollerbart produktionsmiddel, der muliggør pålidelig forvaltning af elnettet og bidrager til en høj forsyningssikkerhed.

(316) Flere bemærkninger vedrørte udviklingen af nukleare projekter i EU for at opfylde EU's mål i forbindelse med klimaændringer samt for at sikre forsyningssikkerheden med stabil, pålidelig, bæredygtig, kulstoffattig og konkurrencedygtig energi.

(317) I mange bemærkninger blev der henvist til den geopolitiske kontekst (herunder afbrydelser i olie- og gasforsyningen og prisudsving) og betydningen af forsyningssikkerhed for yderligere at mindske EU's energiafhængighed af Rusland. Desuden bemærkede en tredjepart, at Ruslands aggression mod Ukraine understreger behovet for atomkraft for at opnå uafhængighed af brændselsforsyninger fra Rusland.

5.2.8. Andre bemærkninger fra tredjeparter

(318) Kommissionen har modtaget argumenter vedrørende sikkerhed og sikring. Nogle respondenter gav udtryk for betænkeligheder med hensyn til sikker og bæredygtig håndtering af højradioaktivt affald generelt. De henviste også til atomkraftværkers farepotentiale i væbnede konflikter sammen med de risici, der er forbundet med større nukleare ulykker. I nogle bemærkninger anføres det, at den nuværende situation i Ukraine viser de yderligere risici, som atomkraftværker udgør med hensyn til sikkerhed og sikring.

(319) Nogle respondenter påpegede endvidere, at atomkraftværker på grund af den store efterspørgsel efter kølevand er meget følsomme over for stigende temperaturer. De hævdede endvidere, at Jihlava-floden giver for lidt vand til, at yderligere nye kraftværksblokke på Dukovany-anlægget pålideligt kan forsynes med kølevand, og bemærkede, at dette allerede blev anerkendt under planlægningen af det tjekkoslovakiske atomprogram og førte til en begrænsning af kapaciteten i de enheder, der er installeret på stedet. I lyset af klimaændringerne forventer nogle tredjeparter, at driften af de nye atomkraftværker ikke vil være så stabil som planlagt, og at udnyttelsen af dem ikke vil nå de planlagte niveauer.

(320) I nogle bemærkninger gives der udtryk for bekymring over vandforsyningen til det nye atomkraftværk og navnlig dets indvirkning på Jihlava-floden, ligesom det anføres, at der i øjeblikket mangler en forvaltningsplan for vandanvendelse og -beskyttelse.

(321) To tredjeparter giver udtryk for bekymring over, at projektet ikke vil blive afsluttet til tiden, da de tre potentielle teknologileverandører måske ikke er forberedt ud fra et teknisk synspunkt på at operere i Europa, hvilket kan føre til forsinkelser. Respondenterne mener, at dette kan få økonomiske konsekvenser og indvirke på miljøet og klimabeskyttelsen. Respondenterne rejser også spørgsmålet om omkostningsstigninger, som ofte forekommer i forbindelse med nye atomkraftprojekter.

- (322) En respondent kritiserede den manglende gennemsigtighed i forberedelsen af det nye reaktorprojekt og henviste til den tjekkiske afdeling af Transparency International, som har sat spørgsmålstegn ved projektets gennemsigtighed ⁽¹⁴⁰⁾. Tredjeparten nævner navnlig, at det tjekkiske handels- og industriministerium nægtede at udlevere visse dokumenter om projektets analyse af investormodeller og procedurerne for projektets forberedelse og gennemførelse efter en anmodning om aktindsigt indgivet af parten.
- (323) En respondent anfører, at atomkraftværksoperatørens begrænsede ansvar er utilstrækkeligt til at dække potentielle skader som følge af en nuklear ulykke, og henviser til Tjekkiets afvisning af at tiltræde tillægsprotokollen til Wienkonventionen om civilretligt ansvar for nuklear skade fra 1997, som kræver erstatningsansvar for skader på mindst 300 mio. SDR (særlige trækningsrettigheder). Respondenten anfører endvidere, at der vil blive ydet ekstra statsstøtte i forbindelse med omkostninger til opførelse, transmission og særlig politibeskyttelse af anlægsområdet.
- (324) Som anført i flere skrivelser vil projektet bidrage til de europæiske mål om at nå energimålene og bidrage til den grønne pagt.
- (325) Flere tredjeparter henledte også opmærksomheden på de sociale og økonomiske fordele ved atomenergi og bemærkede navnlig de arbejdspladser, der skabes, og atomkraftens store bidrag til EU-medlemsstaternes økonomier. Ifølge en analyse foretaget af Deloitte i 2019 opretholder atomkraftindustrien på EU-plan mere end 1,1 millioner direkte og indirekte arbejdspladser og genererer mere end en halv billion EUR i BNP ⁽¹⁴¹⁾.

6. BEMÆRKNINGER FRA ČEZ

- (326) ČEZ indsendte sine bemærkninger den 5. september 2022. I sin skrivelse fremlægger ČEZ beviser og analyser til støtte for sit argument om, at nogle af de tvivlsspørgsmål, som Kommissionen rejste i sin åbningsafgørelse, ikke er begrundede.
- (327) ČEZ' hovedargumenter er beskrevet nærmere nedenfor.

6.1. ČEZ' holdning til støttens hensigtsmæssighed

- (328) I sin skrivelse hævdede ČEZ, at de foreslåede foranstaltninger yder passende og målrettet støtte til at afhjælpe de vigtigste markedssvigt, som Kommissionen har anerkendt (dvs. kapitalkravets omfang, den langvarige eksponering for markedsprissignaler og den langvarige eksponering for politiske beslutninger), og at de tre foranstaltninger bør betragtes som en enkelt indbyrdes forbundet støttepakke. ČEZ gør navnlig gældende, at den foreslåede statsstøttepakke (dvs. købskontrakten, den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte og mekanismen til beskyttelse mod lov- eller politikændringer) er hensigtsmæssig i sin helhed, da de underliggende risici ikke vil blive afbødet, hvis en af foranstaltningerne blev fjernet. I et sådant scenarie ville projektets levedygtighed blive undermineret.
- (329) ČEZ anførte endvidere, at lignende støttepakker (f.eks. i Hinkley Point C) tidligere er blevet godkendt af Kommissionen.
- (330) Endelig forklarede ČEZ, at de foreslåede foranstaltninger er hensigtsmæssige med henblik på at mindske risikoen for, at projektet mislykkes, og at de dermed forbundne offentlige omkostninger dermed vil gå tabt.

6.2. ČEZ' holdning til visse elementer af støttens proportionalitet

6.2.1. Risiko for overkompensation

- (331) Som svar på Kommissionens tvivl om risikoen for overkompensation fremførte ČEZ, at de foreslåede foranstaltninger omfatter en passende kontrolmekanisme for overkompensation, der gør det muligt at opfylde den markedsbaserede egenkapitalforrentning, som står i et rimeligt forhold til projektrisikoen. Ifølge ČEZ er hensigten med de foreslåede mekanismer ikke helt at forhindre overkompensation, da ČEZ vil stå over for betydelige risici i forbindelse med projektet.

⁽¹⁴⁰⁾ <https://www.transparency.cz/kauzy/netransparentni-projekt-dostavby-jaderne-elektrarny-dukovany/>.

⁽¹⁴¹⁾ <https://www.nucleareurope.eu/press-release/investing-in-low-carbon-nuclear-generates-jobs-and-economic-growth-in-europe/>.

- (332) Efter ČEZ' opfattelse vil tilstedeværelsen af yderligere foranstaltninger for at fjerne eventuelle yderligere opadrettede virkninger ud over gevinstdelingsmekanismen påvirke balancen mellem opadrettede og nedadgående virkninger. Potentielle yderligere risikopræmier vil medføre en opadrettet virkning på egenkapitalforrentningen, der øger prisen i købskontrakten og dermed omkostningerne for statsstøtten.
- (333) Desuden hævdede ČEZ, at overkompensationen ville blive forvaltet gennem gevinstdelingsmekanismen i EDU II's driftsfase. Den foreslåede gevinstdelingsmekanisme er baseret på og er strengere end den tidligere godkendte Hinkley Point C-mekanisme med større deling, der finder sted ved en lavere egenkapitalforrentning. Gevinstdelingsmekanismen har til formål at indfange realiserede egenkapitalresultater ved at følge EDU II-projektets faktiske afkast og egenkapitalforrentning. Denne mekanisme måler projektets resultater i hele dets levetid og sikrer, at der tages højde for alle resultater.

6.2.2. Skønnet egenkapitalforrentning

- (334) ČEZ fremlagde en analyse af EDU II's sammenlignelige risici og tilsvarende afkast i forhold til andre energiinfrastrukturprojekter (dvs. Hinkley Point C, Paks II, konventionelle uafhængige kraftværksprojekter og offshorevindkraft). Analysen viste, at det passende egenkapitalforrentningsinterval for EDU II ligger mellem [...] %. Det nævnes videre, at den nøjagtige fastsættelse af egenkapitalforrentningen vil afhænge af en yderligere præcisering af projektets parametre, risikofordeling og centrale elementer i statens engagement.
- (335) Navnlig ville et egenkapitalforrentningsskøn tættere på den øverste ende af ovennævnte interval være i overensstemmelse med et scenarie, hvor EDU II har en uforholdsmæssigt høj risikofordeling, og der er en høj risiko for, at projektet opgives. Omvendt vil et egenkapitalforrentningsskøn tættere på den nederste ende af ovennævnte interval afspejle et scenarie, hvor der er en forholdsmæssig risikofordeling, der styrkes af beskyttelse af EDU II i nedadrettede scenarier, og der er en begrænset risiko for, at projektet opgives.

6.3. ČEZ' holdning til udvælgelsen som projektsponsor

- (336) I sit svar på åbningsafgørelsen forklarede ČEZ, at det har langvarig erfaring, kapacitet og viden i Den Tjekkiske Republik med hensyn til udformning, udvikling, opførelse og drift af atomkraftværker. ČEZ Group har specifikt udviklet og opført landets to atomkraftværker, Temelín-atomkraftværket og Dukovany-atomkraftværket, og er også i færd med at udvikle et nyt atomkraftværk i Slovakiet.
- (337) ČEZ har desuden stor erfaring med at samarbejde med den tjekkiske nukleare myndighed og har en indgående forståelse af de lovgivningsmæssige krav til atomkraftværker. Som ejer og operatør af nukleare elproduktionsaktiver i landet har ČEZ et fremragende kendskab til de gældende lovgivningsmæssige rammer og licens-/tilladelseskra v i Tjekkiet.
- (338) ČEZ er aktivt medlem af internationale organisationer som WANO, EUR, EPRI, WNA og NUGENIA. Selskabet følger standarder og processer, der er fastsat og anerkendt af tilsynsmyndigheder over hele verden, med henblik på at fremme løbende forbedring, sikkerhed og state-of-art viden i driften af atomkraftværker.
- (339) Endelig fremførte ČEZ, at ČEZ som ejer af grunden og bygherre kan sikre rettidig gennemførelse af projektet på en omkostningseffektiv måde. Ifølge ČEZ' skøn har dets foreløbige og understøttende aktiviteter på stedet (herunder gennemførlighedsundersøgelser, erhvervelse af jord osv.) navnlig fremskyndet projektets tidsplan med mindst 10-12 år og potentielt reduceret projektets omkostninger med ca. [200-700] mio. EUR sammenlignet med en tredje operatørs greenfieldatomkraftværk.

7. TJEKKIETS SVAR PÅ BEMÆRKNINGER FRA TREDJEPARTER

- (340) De tjekkiske myndigheder fremsendte deres svar på bemærkningerne fra tredjeparter den 21. oktober 2022.

- (341) Overordnet set fandt Tjekkiet, at størstedelen af bemærkningerne var positive og i overvældende grad støttede projektet. Tjekkiet forklarede desuden, at de fleste af de rejste spørgsmål allerede var blevet behandlet i dets tidligere skrivelser. Der redegøres nedenfor for de vigtigste argumenter fremført af Tjekkiet som svar på tredjeparternes væsentligste betænkeligheder. Kun svarene på de bemærkninger, der er direkte relevante for statsstøttevurderingen, vil blive fremhævet.
- (342) Som svar på bemærkningerne om støttens hensigtsmæssighed og proportionalitet henviste Tjekkiet til sine tidligere bemærkninger og nævnte, at statsstøtten var udformet med det formål at minimere støttebeløbet mest muligt og samtidig sikre projektets gennemførlighed.
- (343) De tjekkiske myndigheder anførte også, at de er rede til at opfylde de tekniske kriterier i EU-klassificeringssystemet i forbindelse med projektet, herunder at etablere et anlæg til dyb deponering af højradioaktivt affald i 2050. Tjekkiet forklarede navnlig, at den nationale politik for håndtering af radioaktivt affald og brugt nukleart brændsel, der blev godkendt i 2019, vil blive ajourført i overensstemmelse med EU's klassificeringskrav efter peerevalueringen af programmet inden for rammerne af IAEA's Artemis-mission i henhold til artikel 14, stk. 3, i Rådets direktiv 2011/70/Euratom af 19. juli 2011, som finder sted i fjerde kvartal 2023.
- (344) Endelig anførte de tjekkiske myndigheder som svar på specifikke miljøproblemer rejst af tredjeparter, i) at atomenergirelaterede aktiviteter er kulstoffattige aktiviteter ⁽¹⁴²⁾, og at driften af et atomkraftværk er en af de mest omkostningseffektive investeringsmuligheder ⁽¹⁴³⁾, ii) at den metode, der anvendes til at opstille bestemmelser om dekommissionering af nukleare anlæg, er i overensstemmelse med EU-reglerne ⁽¹⁴⁴⁾, iii) at der er afsat tilstrækkelige reserver til fremtidig deponering af radioaktivt affald og brugt nukleart brændsel på grundlag af tjekkisk lovgivning, iv) at projektets miljøkonsekvensvurdering viser, at der er taget højde for alle miljømæssige betænkeligheder, herunder overvejelser om tilstrækkeligt overfladevand til afkøling af atomkraftværket. De tjekkiske myndigheder forklarede, at spørgsmålet om tilstrækkelig vandforsyning under alle omstændigheder vil blive overvåget løbende i overensstemmelse med betingelserne i miljøkonsekvensvurderingen, og v) at de tjekkiske regler om civilretligt ansvar for nuklear skade er i overensstemmelse med folkeretten ⁽¹⁴⁵⁾.

8. VURDERING AF FORANSTALTNINGEN

8.1. Statsstøtte

- (345) I henhold til artikel 107, stk. 1, i TEUF er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med det indre marked, i det omfang den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.
- (346) En foranstaltning udgør statsstøtte efter artikel 107, stk. 1, i TEUF, hvis den opfylder fire kumulative betingelser. For det første skal foranstaltningen finansieres af staten eller ved hjælp af statsmidler. For det andet skal foranstaltningen give støttemodtageren en fordel. For det tredje skal foranstaltningen begunstige bestemte virksomheder eller økonomiske aktiviteter (dvs. der skal være en vis selektivitet). For det fjerde skal foranstaltningen kunne påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne og fordreje konkurrencen på det indre marked. I afsnit 4.2 i åbningsaf-

⁽¹⁴²⁾ Se »Final Report of the Technical Expert Group on Sustainable Finance from March 2020«, som findes på: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/business_economy_euro/banking_and_finance/documents/200309-sustainable-finance-teg-final-report-taxonomy_en.pdf. I denne rapport fremføres det, at »produktion af atomenergi udleder tæt på ingen drivhusgasemissioner i energiproduktionsfasen«, og at »dokumentationen for atomenergiens potentielle bidrag til målene om modvirkning af klimaændringer var omfattende og klar«.

⁽¹⁴³⁾ Se International Energy Agency (IEA), *Projected Costs of Generating Electricity 2020*.

⁽¹⁴⁴⁾ Denne metode er fastsat i dekret nr. 250/2020 om oprettelse af en reserve til dekommissionering af et nukleart anlæg og arbejdssted i kategori III og IV, som ifølge de tjekkiske myndigheder er i fuld overensstemmelse med direktiv 2011/70/Euratom.

⁽¹⁴⁵⁾ Lov nr. 18/1997 om fredelig anvendelse af atomenergi og ioniserende stråling (»atomloven«), som ændret, gennemfører Wienkonventionen om civilretligt ansvar for nuklear skade.

gørelsen forklarede Kommissionen, at de tre anmeldte foranstaltninger var planlagt samlet og er uadskillelige fra hinanden ⁽¹⁴⁶⁾. I henhold til punkt 81 i Kommissionens meddelelse om begrebet statsstøtte kan forskellige foranstaltninger betragtes som »et enkelt indgreb«. Dette kan bl.a. være tilfældet, hvis de på hinanden følgende indgreb, henset til bl.a. deres tidsmæssige sammenhæng og formål samt virksomhedens situation på tidspunktet for indgrebene, er så tæt forbundne, at det er umuligt at adskille dem ⁽¹⁴⁷⁾. F.eks. vil en serie statslige indgreb, som foretages over for den samme virksomhed inden for en relativt kort periode, som er forbundne med hinanden, eller som alle var planlagt eller til at forudse på det tidspunkt, hvor det første indgreb fandt sted, eventuelt skulle vurderes som et enkelt indgreb.

- (347) Kommissionen forklarede i åbningsafgørelsen, at alle tre foranstaltninger har samme genstand og formål, nemlig at muliggøre opførelse og drift af et nyt atomkraftværk på Dukovany-anlægget ⁽¹⁴⁸⁾. Foranstaltningerne planlægges og forhandles sammen på en sådan måde, at hver foranstaltning har en direkte indvirkning på de andre, og at foranstaltningerne i fællesskab skaber de finansielle forudsætninger for kraftværkets opførelse og drift. Det er ubestridt, at støtteyderen for de tre foranstaltninger er den tjekkiske stat, og at de kronologisk er sammenfaldende. Mere specifikt var alle indgrebene planlagt (og kunne således forudses, når de blev forhandlet) samlet ⁽¹⁴⁹⁾. F.eks. har en sænkning af de kommercielle risici gennem en mekanisme til beskyttelse mod lovændringer og en sænkning af startkapitalkravene gennem den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte indvirkning på det støttebeløb, der er nødvendigt for aftagningskontrakten. De tre omhandlede foranstaltninger er tæt forbundne, og det ville have været umuligt at adskille dem.
- (348) I lyset af ovenstående fandt Kommissionen, at de tre foranstaltninger bør undersøges samlet som et enkelt indgreb, da de er indbyrdes afhængige og har gensidigt forstærkende virkninger for projektets resultater. Kommissionen drog også den foreløbige konklusion, som gælder for de tre foranstaltninger betragtet under ét, at indgrebet ville indebære statsstøtte, da det blev ydet ved hjælp af statsmidler, der kan tilregnes den tjekkiske stat, at foranstaltningen ville give en selektiv økonomisk fordel, og at foranstaltningen kunne påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne og fordreje konkurrencen på det indre marked.
- (349) Kommissionen er ikke blevet forelagt grunde til at ændre sin vurdering i disse henseender under den formelle undersøgelsesprocedure.

8.1.1. Tilregnelser til staten og spørgsmålet om, hvorvidt der er tale om statsmidler

- (350) Som forklaret i åbningsafgørelsen er støtteforanstaltningerne til dette projekt blevet besluttet af den tjekkiske stat på grundlag af bestemmelserne i loven om en kulstoffattig energisektor (se betragtning 27) og indgåelsen af masteraftalen (se betragtning 190) og den første gennemførelsesaftale (se betragtning 69, 183 og 380). Købskontrakten fastsætter endvidere den tjekkiske stats forpligtelse til at oprette en fuldt ud statsejet enhed, special purpose-enheden (for købskontrakten, se betragtning 83-93 ovenfor). Den støtteydende myndighed for alle foranstaltninger er den tjekkiske stat, der handler gennem ministeriet.
- (351) De tjekkiske myndigheder bestrider ikke, at foranstaltningerne vil blive finansieret ved hjælp af statsmidler.
- (352) Som nævnt i betragtning 107 præciseres det i § 9 i loven om en kulstoffattig energisektor, at ny atomkraftproduktion kan finansieres gennem et eller flere af følgende elementer: i) indtægterne fra special purpose-enhedens salg af elektricitet, ii) et priselement, som transmissions- og distributionssystemoperatørerne opkræver af netbrugerne, hvis dette besluttet, og iii) bidrag fra statsbudgettet. Valget af de faktiske indtægter til finansiering af de forskellige foranstaltninger afhænger af ministeriets valg. De tjekkiske myndigheder bestrider ikke, at alle indtægtskilder kontrolleres eller vil blive kontrolleret af staten.

⁽¹⁴⁶⁾ Åbningsafgørelsen, betragtning 143.

⁽¹⁴⁷⁾ Dom af 19.3.2013, Bouygues og Bouygues Télécom mod Kommissionen m.fl., forenede sager C-399/10 P og C-401/10 P, ECLI:EU:C:2013:175, præmis 104, af 13.9.2010, Grækenland m.fl. mod Kommissionen, forenede sager T-415/05, T-416/05 og T-423/05, ECLI:EU:T:2010:386, præmis 177, og af 15. september 1998, BP mod Kommissionen, T-11/95, ECLI:EU:T:1998:199, præmis 170 og 171.

⁽¹⁴⁸⁾ Åbningsafgørelsen, betragtning 144.

⁽¹⁴⁹⁾ Dom af 15.12.2021, Oltchim SA mod Kommissionen, T-565/19, præmis 93-197.

- (353) Det præciseres desuden i § 4 i loven om en kulstoffattig energisektor, at den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte vil blive ydet over statsbudgettet og af den tjekkiske nationalbank. Da den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte finansieres direkte over statsbudgettet, og alle tre foranstaltninger er indbyrdes afhængige og udgør et enkelt indgreb (se betragtning 348), er det uden betydning for, om der er tale om statsmidler, om afgiften (som endnu ikke var fastlagt), hvis den skulle finansiere foranstaltning 1 alene, ville resultere i, at der blev stillet statsmidler til rådighed. Tilvejebringelsen af flere milliarder euro fra statsbudgettet via tilbagebetalingspligtig finansiell støtte på fordelagtige finansielle vilkår er allerede tilstrækkelig til at fastslå, at det samlede indgreb er afhængigt af tildeling af statsmidler. Dette forstærkes yderligere af mekanismen til beskyttelse mod lov- eller politikændringer, som giver retlig beskyttelse til projektet, giver rettigheder af økonomisk værdi over for staten og direkte påvirker statsmidler, hvis disse rettigheder udøves.
- (354) På grundlag af ovenstående konkluderer Kommissionen, at foranstaltningen ydes ved hjælp af statsmidler og kan tilregnes staten i henhold til artikel 107, stk. 1, i TEUF.

8.1.2. *Selektiv økonomisk fordel*

- (355) En foranstaltning er selektiv, såfremt den kun begunstiger visse virksomheder eller visse produktioner. Kommissionen gentager, at de omhandlede foranstaltninger, både vurderet samlet og hver for sig, giver en selektiv fordel som omhandlet i artikel 107, stk. 1, i TEUF.
- (356) Foranstaltning 1 (se afsnit 3.6) beskytter EDU II mod enhver prisvolatilitet på elektricitetsmarkedet i købskontraktens løbetid, da EDU II også modtager en stabil betaling til en forud fastsat aftalekurs i situationer, hvor markedspriserne falder til under dette niveau. Dette sikrer en stabil strøm af indtægter til EDU II i de første 40 års drift af atomkraftværket, som andre operatører, der ikke drager fordel af en lignende støtteforanstaltning, ikke modtager.
- (357) Foranstaltning 2 (se afsnit 3.7) yder et lån til en gunstig rente, der ikke er i overensstemmelse med markedsvilkårene. Nærmere bestemt vil den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte dække 100 % af anlægsomkostningerne til atomkraftværket, herunder omkostningsoverskridelser som følge af begivenheder, der udgør legitime grunde, og omkostningsoverskridelser som følge af begivenheder, der ikke udgør legitime grunde, og som overstiger ČEZ' maksimale egenkapitalfinansiering til projektet (se betragtning 197). Lånet vil have en nulrente i anlægsfasen. Den anvendte rentesats vil være omkostningerne ved statsgæld plus 1 %, men ikke mindre end 2 % over 30 år fra datoen for idriftsættelsen af atomkraftværket. Foranstaltningen giver derfor støttemodtageren en fordel, da den fritager EDU II for finansieringsomkostninger, som selskabet skulle have afholdt under normale markedsvilkår. Andre foretagender, herunder foretagender, der foretager langsigtede investeringer, modtager ikke statslån på lignende betingelser.
- (358) Foranstaltning 3 (se afsnit 3.8) yder omkostningsdækningsbeskyttelse i tilfælde af ændring af lovgivning eller politik eller i tilfælde af andre begivenheder, der kan betegnes som legitime grunde, hvorved investeringsrisikoen reduceres og overføres til staten, og der opnås en økonomisk fordel, som ikke kunne være opnået under normale markedsvilkår, og som ikke er tilgængelig for andre markedsaktører.
- (359) Kommissionen konkluderer derfor, at alle tre omhandlede foranstaltninger udgør individuel støtte og giver ČEZ Group, herunder datterselskabets EDU II, en selektiv fordel.

8.1.3. *Trussel om fordrejning af konkurrencevilkårene og påvirkning af samhandelen*

- (360) Som Kommissionen påpegede i åbningsafgørelsen, er elektricitetsmarkedet blevet liberaliseret, og elektricitetsproducenterne deltager i samhandelen mellem medlemsstaterne, således at en fordel, der indrømmes producenterne af nuklear elektricitet, sandsynligvis vil fordreje konkurrencen og påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne. Elektricitet fra nukleare kilder sælges generelt på det indre marked for elektricitet, hvor den konkurrerer med alle elektricitetskilder, herunder kilder i andre medlemsstater.

- (361) Kommissionen gentager derfor, at den fordel, der indrømmes modtageren af foranstaltning 1-3, risikerer at fordreje konkurrencen og påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne. Da alle tre foranstaltninger giver elproduktion fordele som en konkurrencepræget aktivitet, ville denne konklusion igen være den samme, hvis foranstaltningerne blev vurderet individuelt.

8.1.4. *Konklusion vedrørende forekomsten af statsstøtte*

- (362) Kommissionen konkluderer derfor, at købskontrakten, den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte og mekanismen til beskyttelse mod lov- eller politikændringer som forskellige foranstaltninger, der vedrører ét statsligt indgreb, udgør statsstøtte som omhandlet i artikel 107, stk. 1, i TEUF.

8.2. **Støttens lovlighed**

- (363) Som Kommissionen påpegede i åbningsafgørelsen ⁽¹⁵⁰⁾, blev foranstaltningerne anmeldt til Kommissionen den 15. marts 2022 og er endnu ikke blevet gennemført. Gennemførelsen er desuden betinget af Kommissionens godkendelse af foranstaltningerne (se betragtning 190). De tjekkiske myndigheder har derfor opfyldt anmeldelses- og standstill-forpligtelserne i henhold til artikel 108, stk. 3, i TEUF.

8.3. **Foranstaltningens forenelighed med det indre marked**

- (364) Da foranstaltningerne blev anset for at udgøre statsstøtte, har Kommissionen yderligere undersøgt, om de kan anses for forenelig med det indre marked.

8.3.1. *Retsgrundlag for vurdering af støtten*

- (365) Kommissionen har vurderet den anmeldte foranstaltning på grundlag af artikel 107, stk. 3, litra c), i TEUF, hvori det fastsættes, at Kommissionen kan erklære »støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene eller økonomiske regioner, når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse«, forenelig med det indre marked.

8.3.2. *Positiv betingelse: udvikling af en erhvervsgren (økonomisk aktivitet)*

8.3.2.1. *Bidrag til udviklingen af en erhvervsgren*

- (366) Kommissionen kan i henhold til artikel 107, stk. 3, litra c), i TEUF erklære »støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene eller økonomiske regioner, når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse«, forenelig med det indre marked. Støtte, der er forenelig i henhold til denne bestemmelse i traktaten, skal derfor bidrage til udviklingen af en bestemt erhvervsgren ⁽¹⁵¹⁾.

- (367) Statslig indgriben kan være nødvendig for at fremme eller tilskynde til udvikling af visse økonomiske aktiviteter, som slet ikke ville udvikle sig, eller som ikke ville udvikle sig i samme tempo eller på samme vilkår uden støtte.

- (368) Som forklaret i afsnit 2 og afsnit 4.4.1 i åbningsafgørelsen er formålet med de foranstaltninger, der er omfattet af denne afgørelse, at muliggøre investeringer i ny atomkraftproduktion og sikre driften heraf i en længere periode. Den støtte, som staten yder, er specifikt direkte rettet mod opførelse, idriftsættelse og drift af den nye kapacitet. Ifølge de tjekkiske myndigheder har købskontrakten til formål at sikre, at kraftværket vil producere elektricitet og give mulighed for tilbagebetaling af tilbagebetalingspligtig finansiell støtte (se punkt 3.6). Den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte er nødvendig for at gøre det muligt for projektiværksætteren at dække en stor del af projektets investeringsomkostninger (se punkt 3.7). Beskyttelse mod lovændringer er nødvendig for at sænke det støttebeløb, der er nødvendigt for at fremskynde projektet, ved at reducere visse risici, der anses for at ligge uden for investorens kontrol (se punkt 3.8).

⁽¹⁵⁰⁾ Ibid., betragtning 157.

⁽¹⁵¹⁾ Dom af 22.9.2020, Østrig mod Kommissionen, C-594/18 P, ECLI:EU:C:2020:742, præmis 20 og 24.

- (369) Alle tre foranstaltninger mindsker de vigtigste risikofaktorer, som ellers ville opstå i forbindelse med investeringer i store atomkraftværker. Samlet set reducerer de den samlede risiko ved projektet betydeligt for investoren. Som anført af de tjekkiske myndigheder er en række investeringsprojekter i atomenergi ikke blevet gennemført som følge af disse risici (se betragtning 220). Foranstaltningerne bidrager således til udviklingen af elproduktion fra nukleare energikilder i Tjekkiet.
- (370) Kommissionen minder om, at Domstolen har anerkendt udviklingen af ny nuklear kapacitet som en økonomisk aktivitet som omhandlet i artikel 107, stk. 3, litra c), i TEUF ⁽¹⁵²⁾ og har fastslået, at artikel 107 i TEUF kan finde anvendelse på investeringer i atomkraftværker ⁽¹⁵³⁾.
- (371) Kommissionen finder derfor, at foranstaltningen fremmer udviklingen af visse erhvervsgrene som krævet i artikel 107, stk. 3, litra c), i TEUF.

8.3.2.2. Tilskyndelsesvirkning

- (372) Statsstøtte kan kun anses for at fremme en økonomisk aktivitet, hvis den har en tilskyndelsesvirkning. Der er tale om tilskyndelsesvirkning, når støtten motiverer støttemodtageren til at ændre adfærd henimod udviklingen af en økonomisk aktivitet i overensstemmelse med støttens formål, og hvis denne adfærdsændring ikke ville have fundet sted uden støtten.
- (373) Tjekkiet har forklaret, at investoren uden støtten ikke ville have de nødvendige incitamenter til at investere i udviklingen af ny kapacitet til atomkraftproduktion ⁽¹⁵⁴⁾. Markedet er kendetegnet ved stor volatilitet og ustabile lovgivningsmæssige rammer, og økonomien i forbindelse med nukleare ressourcer, som er præget af høje inputomkostninger til investeringer, udgør også en hindring for adgang til industrien. Investeringer i atomenergi uden statsstøtte er sandsynligvis ikke rentable på grund af usikkerheden om udviklingen på elektricitetsmarkedet.
- (374) Kommissionen bemærker, at projektet ikke ville blive gennemført uden statsstøtte i betragtning af de nuværende usikre og hurtigt skiftende markedsvilkår og de markedssvigt, der er forbundet med udviklingen af atomkraft (dvs. kapitalkravets omfang, den langvarige eksponering for markedsprissignaler og den langvarige eksponering for politiske beslutninger) ⁽¹⁵⁵⁾.
- (375) Kommissionen bemærker endvidere, at projektets finansieringsbehov ikke ville blive dækket uden støtten. Dette skyldes de højere finansieringsomkostninger, der sandsynligvis ville opstå for projektet uden tilbagebetalingspligtig finansiel støtte, og manglende indtægtsstabilitet som følge af købskontrakten. Uden statslig indgriben ville investoren desuden skulle bære betydelige yderligere risici, der ellers afbødes af støtteforanstaltningerne, f.eks. markedspriserisikoen og den politiske risiko (se betragtning 498), og det betyder, at investoren sandsynligvis ville forvente et forholdsvis højere afkast, hvis projektet skulle gennemføres uden støtte.
- (376) I lyset af ovenstående finder Kommissionen, at støtten har en tilskyndelsesvirkning, da den tilskynder støttemodtageren til at udøve en økonomisk aktivitet, som vedkommende ikke ville have udøvet uden støtten.

⁽¹⁵²⁾ Ibid., punkt 63.

⁽¹⁵³⁾ Ibid., punkt 32.

⁽¹⁵⁴⁾ Åbningsafgørelsen, betragtning 163.

⁽¹⁵⁵⁾ Åbningsafgørelsen, betragtning 182.

8.3.2.3. Overholdelse af relevante bestemmelser i EU-retten

- (377) Som forklaret i åbningsafgørelsen fastslog Domstolen i Hinkley Point C-sagen ⁽¹⁵⁶⁾, at »statsstøtte, der er i strid med EU-rettens bestemmelser eller almindelige principper, generelt ikke kan erklæres for forenelig med det indre marked«. Med hensyn til atomenergi præciserede Domstolen specifikt, at for sektoren, »der henhører under Euratomtraktaten, kan en statsstøtte til fordel for økonomisk virksomhed i denne sektor, hvis undersøgelse viser, at den er i strid med de EU-retlige regler på miljøområdet, ikke erklæres forenelig med det indre marked i medfør af denne bestemmelse« ⁽¹⁵⁷⁾.
- (378) Domstolen fremhævede endvidere, at afledt ret, f.eks. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet ⁽¹⁵⁸⁾, som underkaster visse projekter en vurdering af indvirkningerne på miljøet, finder således anvendelse på kernekraftværker og andre kernereaktorer.
- (379) Domstolen præciserede også, at investeringer i atomenergi ikke er udelukket i henhold til artikel 194 i TEUF om Unionens politik på energiområdet ⁽¹⁵⁹⁾. Eftersom valget af kerneenergi i henhold til disse bestemmelser i EUF-traktaten således tilkommer medlemsstaterne, ses det ifølge retspraksis ⁽¹⁶⁰⁾, at de EU-retlige mål og principper på miljøområdet og de mål, som forfølges med Euratomtraktaten, ikke er modstridende, hvorfor miljøbeskyttelsesprincippet, forsigtighedsprincippet, princippet om, at forureneren betaler, og bæredygtighedsprincippet ikke i alle tilfælde kan anses for at være til hinder for, at der ydes statsstøtte til opførelse eller drift af et kernekraftværk.
- (380) Den omstændighed, at projektet og foranstaltningerne vedrører atomenergi, gør således ikke foranstaltningerne uforenelige med det indre marked. Tjekkiet har valgt atomenergi for at tackle sin dekarboniseringsudfordring og fremtidige problemer med ressourceutilstrækkelighed og forsyningssikkerhed (se afsnit 2.2 ovenfor).
- (381) Kommissionen har ikke konstateret tegn på, at projektet er i strid med bestemmelserne i miljølovgivningen. De tjekkiske myndigheder forklarede, at der forud for projektudviklingen blev gennemført en omfattende og åben miljøkonsekvensvurderingsproces (se betragtning 78) i overensstemmelse med kravene i den afledte EU-ret ⁽¹⁶¹⁾.
- (382) Det følger af Domstolens retspraksis, at »når Kommissionen anvender proceduren på området for statsstøtte, er den i medfør af traktatens almindelige opbygning forpligtet til at respektere sammenhængen mellem de bestemmelser, der regulerer statsstøtte, og de andre særlige bestemmelser end dem, der vedrører statsstøtte, og således vurdere den pågældende støttes forenelighed med disse særlige bestemmelser. Der gælder dog kun en sådan forpligtelse for Kommissionen med hensyn til de vilkår for en støtte, der er uløseligt forbundet med støttens formål i en sådan grad, at det ikke ville være muligt at vurdere dem isoleret. [...] Hvis den pågældende støttemåde kan udskilles fra støttens formål, er Kommissionen derimod ikke forpligtet til at vurdere dens forenelighed med andre bestemmelser end dem, der vedrører statsstøtte, inden for rammerne af den procedure, der er fastsat i artikel 108 TEUF« ⁽¹⁶²⁾.

⁽¹⁵⁶⁾ Dom af 22.9.2020, Østrig mod Kommissionen, C-594/18 P, ECLI:EU:C:2020:742, præmis 44 og 45.

⁽¹⁵⁷⁾ Kommissionen understreger, at denne afgørelse skal og vil skulle gennemføres i lyset af relevant afledt ret, herunder lovgivning, som endnu ikke er vedtaget på tidspunktet for denne afgørelse. I denne forbindelse vil Kommissionen gerne pege på forslag til forordning om ændring af forordning (EU) 2019/942 og (EU) 2019/943 med henblik på at forbedre udformningen af Unionens elektricitetsmarked (COM(2023)148) og navnlig bestemmelserne om ordninger for direkte prisstøtte i form af tovejsdifferencekontrakter for investeringer i atomkraftværker i overensstemmelse med den endelige tekst til forordningen, når den træder i kraft.

⁽¹⁵⁸⁾ EUT 2012 L 26, s. 1.

⁽¹⁵⁹⁾ Dom af 22.9.2020, Østrig mod Kommissionen, C-594/18 P, ECLI:EU:C:2020:742, præmis 48 og 49.

⁽¹⁶⁰⁾ Ibid., punkt 49.

⁽¹⁶¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (EUT L 26 af 28.1.2012, s. 1). Se åbningsafgørelsen, betragtning 168.

⁽¹⁶²⁾ Se dom af 3.12.2014, Castelnou Energía, sag T-57/11, ECLI:EU:T:2014:1021, præmis 181-184 med yderligere henvisninger. Se også dom af 30.11.2022, Østrig mod Kommissionen, T-101/18, EU:T:2022:728, præmis 31.

- (383) Retten bekræftede i sin dom om statsstøtte til atomkraftværket Paks II, at Kommissionen ikke er forpligtet til at kontrollere, at ethvert aspekt af en støtteforanstaltning eller ethvert element vedrørende en støtte — i mangel af en uadskillelig forbindelse — er i overensstemmelse med EU-retten⁽¹⁶³⁾. I den pågældende sag bemærkede Retten endvidere, at »[e]n gennemførelse af en offentlig udbudsprocedure og en eventuel benyttelse af en anden virksomhed til opførelse af reaktorerne ændrer hverken støttens genstand [...] eller støttemodtageren [...]«⁽¹⁶⁴⁾.
- (384) I den foreliggende sag er Kommissionen af den opfattelse, at der ikke er en »uløselig forbindelse« mellem statsstøtteaspekterne og aspekterne vedrørende offentlige udbud, fordi det er muligt at vurdere dem særskilt. Statsstøtteforanstaltningerne (købskontrakten, den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte og mekanismen til beskyttelse mod lov- eller politikændringer) støtter aktiviteten (etablering og drift af et atomkraftværk) uafhængigt af, hvordan entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse vælges. Gennemførelsen af støtteforanstaltningerne afhænger heller ikke af den nøjagtige anvendelse af reglerne for offentlige udbud. De foranstaltninger, der vurderes, betragter resultatet af udbudsproceduren (dvs. investeringsomkostningerne) som et input til den finansielle model, der bestemmer købskontraktens aftalekurs⁽¹⁶⁵⁾. Selv i det hypotetiske scenarie, hvor disse input ville blive oppustet som følge af ukorrekt anvendelse af udbudskravene, ville dette ikke føre til yderligere fordrejninger som følge af de undersøgte støtteforanstaltninger. Det er f.eks. muligt, at en eventuel manglende overholdelse af reglerne for offentlige udbud kun vil have konkurrencefordrejende virkninger på markedet for nukleare bygge- og anlægsarbejder og ikke på elektricitetsmarkedet. Driften af kraftværket og betingelserne for markedsføring af elektriciteten kan derfor adskilles fra de offentlige udbudsaspekter vedrørende opførelsen af kraftværket. Kommissionen kan derfor vurdere foranstaltningen uden at evaluere de offentlige udbudsaspekter af kontrakten vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse, da sådanne aspekter ikke er uløseligt forbundet med hverken den økonomiske aktivitet, der fremmes af støtten, eller dens modaliteter.
- (385) På energiområdet skal enhver afgift, der har til formål at finansiere en statsstøtteforanstaltning, og som udgør en integrerende del af denne foranstaltning, navnlig være i overensstemmelse med artikel 30 og 110 i TEUF⁽¹⁶⁶⁾.
- (386) For at en afgift kan antages at udgøre en integrerende del af en støtteforanstaltning, skal der ifølge fast retspraksis bestå en tvungen forbindelse mellem afgiften og den berørte støtte i henhold til den relevante nationale lovgivning, således at afgiftsprovenuet nødvendigvis anvendes til at finansiere støtten og har direkte indvirkning på dennes størrelse og dermed på bedømmelsen af denne støttes forenelighed med det indre marked⁽¹⁶⁷⁾. Navnlig skal den pågældende afgift opkræves specifikt og udelukkende med henblik på at finansiere den pågældende støtte⁽¹⁶⁸⁾.
- (387) Det følger endvidere af retspraksis, at der eventuelt ikke er tale om en sådan tvungen forbindelse, når størrelsen af den støtte, der tildeles, udelukkende fastsættes ud fra objektive kriterier uden forbindelse med de afsatte skattemæssige indtægter og er underlagt et ved lov fastsat absolut loft⁽¹⁶⁹⁾. Domstolen har navnlig fastslået, at der ikke er tale om en tvungen forbindelse, når den nationale lovgivning fastsætter støttebeløbet mellem en minimums- og maksimumsværdi uanset afgiftsprovenuet⁽¹⁷⁰⁾. Domstolen har desuden for nylig fastslået, at der ikke forelå en tvungen forbindelse mellem afgiften og støtten i et tilfælde, hvor størrelsen af den tildelte støtte blev fastsat ud fra

⁽¹⁶³⁾ Dom af 30.11.2022, Østrig mod Kommissionen, T-101/18, ECLI:EU:T:2022:728, præmis 32.

⁽¹⁶⁴⁾ Dom af 30.11.2022, Østrig mod Kommissionen, T-101/18, ECLI:EU:T:2022:728, præmis 37. Argumentationen vedrørende behovet for en »uløselig forbindelse« for, at Kommissionen kan vurdere foreneligheden af EU-retten med visse støtteformer, er blevet godkendt af Domstolen i Braesch. Se dom af 31.1.2023 i sag C-284/21 P — Kommissionen mod Braesch m.fl., præmis 96-99.

⁽¹⁶⁵⁾ Projektforanstaltningerne vil specifikt kun tage hensyn til resultatet af udbudsproceduren vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse, for så vidt som det påvirker beregningen af projektets kapitaludgifter, som ville udgøre et input i beregningen af støttebeløbene (f.eks. i beregningen af det nøjagtige beløb for tilbagebetalingspligtig finansiell støtte eller i beregningen af aftalekursen i købskontrakten) samt med hensyn til kraftværkets tekniske kapacitet som følge af det teknologiske valg i kontrakten vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.

⁽¹⁶⁶⁾ Dom af 17.7.2008, Essent Network Noord m.fl., C-206/06, ECLI:EU:C:2008:413, præmis 40-59.

⁽¹⁶⁷⁾ Dom af 22.12.2008, Régie Networks mod Rhone Alpes Bourgogne, C-333/07, ECLI:EU:C:2008:764, præmis 99 og den deri nævnte retspraksis.

⁽¹⁶⁸⁾ Dom af 22.12.2008, Régie Networks mod Rhone Alpes Bourgogne, C-333/07, ECLI:EU:C:2008:764, præmis 100-104.

⁽¹⁶⁹⁾ Dom af 20.9.2018, Carrefour Hypermarchés m.fl., C-510/16, ECLI:EU:C:2018:751, præmis 21.

⁽¹⁷⁰⁾ Dom af 27.10.2005, Distribution Casino France m.fl., C-266/04 til C-270/04, C-276/04 og C-321/04 til C-325/04, ECLI:EU:C:2005:657, præmis 52.

kriterier uden forbindelse med de afsatte skattemæssige indtægter, og hvor den nationale lovgivning foreskrev, at et eventuelt overskydende beløb fra disse indtægter i forhold til denne støtte skulle overgå til en reservefond eller til statskassen, idet disse indtægter desuden var underlagt en absolut grænse, således at ethvert overskydende beløb også skulle overgå til statens almindelige budget ⁽¹⁷¹⁾. For at udelukke, at der foreligger en tvungen forbindelse, tog Domstolen også hensyn til den omstændighed, at den pågældende medlemsstat er forpligtet til at dække underskuddet ved hjælp af bidrag fra sit almindelige budget, når afgiftsprovenuet ikke er tilstrækkeligt til at dække det samlede støttebeløb.

- (388) I det foreliggende tilfælde vil finansieringen af foranstaltning 1 som nævnt ovenfor (betragtning 107) blive dækket af ministeriet ved hjælp af midler, der er tilvejebringes gennem: i) special purpose-enhedens indtægter fra salg af elektricitet, ii) en afgift opkrævet af netoperatørerne fra de endelige elforbrugere, som svarer til den eksisterende finansiering af vedvarende energikilder, og iii) bidrag fra statsbudgettet. Hvis aftalekursen i købskontrakten imidlertid ligger over markedspriserne på elektricitet, skal staten finansiere prisforskellen ved hjælp af statsmidler, dvs. via statsbudgettet og/eller gennem forbrugsafgifter, som nævnt ovenfor (betragtning 41).
- (389) Tjekkiet bekræftede endvidere, at finansieringen ikke, selv om en afgift kan bidrage til finansieringen af foranstaltningerne, vil afhænge af en sådan afgift, og at statsbudgettet vil dække omkostninger, hvor det er nødvendigt. Specifikt vil eventuelle overskud af afgiften blive omfordelt til statens almindelige budget, og eventuelle underskud vil i sidste ende blive dækket af statens almindelige budget (se betragtning 42).
- (390) Det følger heraf, at en eventuel indførelse af en afgift i projektet i forbindelse med finansieringen af købskontrakten ikke har nogen direkte indvirkning på støttebeløbet og derfor ikke udgør en integrerende del af foranstaltningen, da der ikke er tale om en tvungen forbindelse til støtten i henhold til de relevante nationale regler. Som følge heraf vurderes afgiftens overensstemmelse med artikel 30 og 110 i TEUF ikke i denne afgørelse.
- (391) Endelig bemærker Kommissionen, at de tjekkiske myndigheder forpligtede sig til at opfylde deres forpligtelse til at anmelde projektet til Kommissionen i henhold til Euratomtraktatens artikel 41.
- (392) Kommissionen konkluderer derfor, at de foreslåede foranstaltninger eller den støttede aktivitet ikke som sådan er i strid med relevante bestemmelser i EU-retten.

8.3.2.4. Konklusion

- (393) I lyset af ovenstående konkluderer Kommissionen, at projektet opfylder den første (positive) betingelse i forenelighedsvurderingen (dvs. at støtten fremmer udviklingen af en økonomisk aktivitet).

8.3.3. *Negativ betingelse: støtten påvirker ikke samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse*

8.3.3.1. Identifikation af det marked, der berøres af støtten

- (394) Som påpeget i åbningsafgørelsen var projektet udformet med henblik på at bidrage til at dekarbonisere Tjekiets energisystem og afhjælpe et problem vedrørende elforsyningssikkerhed på det tjekkiske marked (se betragtning 8 ff.). Samtidig er det blevet fastslået, at det tjekkiske marked er godt forbundet i kerneregionen ⁽¹⁷²⁾ (se betragtning 16).
- (395) Set i lyset af ovenstående bemærkninger er de relevante markeder for vurderingen af de omhandlede foranstaltninger elektricitetsmarkederne i Tjekkiet og elektricitetsmarkedet i kerneregionen.

⁽¹⁷¹⁾ Dom af 20.9.2018, Carrefour Hypermarchés m.fl., C-510/16, ECLI:EU:C:2018:751, præmis 22, og af 10.11.2016, DTS Distribuidora de Televisión Digital mod Kommissionen, C 449/14 P, ECLI:EU:C:2016:848, præmis 70-72.

⁽¹⁷²⁾ Kerneregionen består af budområdegrensene mellem Østrig, Belgien, Kroatien, Tjekkiet, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Luxembourg, Nederlandene, Polen, Rumænien, Slovakiet og Slovenien. Se fodnote 8 for yderligere oplysninger.

8.3.3.2. Identifikation af støtteforanstaltningens positive virkninger

- (396) Som forklaret i afsnit 4.4.2.2 i åbningsafgørelsen indebærer omstillingen til klimaneutralitet en gradvis udfasning af fossile brændsler med udgangspunkt i de mest forurenende brændsler. De fleste medlemsstater har allerede bebudet deres planer for udfasning af kul i de kommende år ⁽¹⁷³⁾. I Tjekkiets seneste nationale energi- og klimaplan fastsættes der et strategisk mål om fuldstændig udfasning af anvendelsen af kul til elproduktion senest i 2033. Ifølge CEPS-undersøgelserne (se betragtning 12) fører denne udvikling til problemer med tilstrækkeligheden på mellemlang sigt. Det forventes, at denne tendens også gør sig gældende i andre medlemsstater, der udfaser kul.
- (397) Yderligere investeringer i nukleare energikilder giver pålidelige kulstoffattige produktionsaktiver, som har en vis grad af fleksibilitet. Ved at garantere sikre forsyninger i forbindelse med udfasningen af de mest forurenende brændsler og mindske afhængigheden af naturgas bidrager atomkraftproduktion med lave CO₂-emissioner pr. MWh produceret elektricitet (sammen med udviklingen af vedvarende energi) til at nå nationale og europæiske dekarboniseringsmål.
- (398) Som Tjekket har forklaret, vil projektet også direkte støtte målene i RePowerEU-planen, da det vil mindske afhængigheden af importerede fossile brændsler, der er præget af prisudsving og geopolitiske risici, og projektet vil derved styrke energisikkerheden
- (399) Installationen af ny nuklear produktionskapacitet bidrager endvidere til at opretholde den nødvendige produktion på forsyningsiden. Dette er nødvendigt for at imødegå den forventede stigning i efterspørgslen efter elektricitet i Tjekket parallelt med de foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen, der er vedtaget i henhold til energieffektivitetsdirektivet (se betragtning 15).
- (400) Kommissionen bemærker, at de tjekiske myndigheder vil sikre, at projektet opfylder de tekniske screeningskriterier for økonomiske aktiviteter i atomenergisektoren som fastsat i EU's klassificeringsforordning ⁽¹⁷⁴⁾. Denne forordning indeholder ikke retligt bindende forpligtelser til opførelse eller drift af atomkraftværker eller yderligere krav til ydelse af statsstøtte, men den fastsætter de kriterier, der skal anvendes til at afgøre, om en økonomisk aktivitet kan betragtes som miljømæssigt bæredygtig. Tjekkiets tilsagn om at opfylde disse krav gør det muligt at konkludere, at projektet er bæredygtigt, ikke vil forårsage væsentlig skade på nogen af de andre miljømål og indgår i et forløb hen imod drivhusgasneutralitet senest i 2050.
- (401) Specifikt med henblik på opførelse og sikker drift af nye atomkraftværker til produktion af elektricitet eller varme, herunder til brintproduktion, ved hjælp af de bedst tilgængelige teknologier fastsættes der i bilag I, afsnit 4.27, i Kommissionens delegerede forordning ⁽¹⁷⁵⁾ en række screeningskriterier for investeringer i nye nukleare produktionsaktiver. Dette omfatter krav om, at medlemsstaten dokumenterer, at den har ressourcer til rådighed ved udgangen af atomkraftværkets anslåede levetid, som svarer til de anslåede omkostninger til håndtering af radioaktivt affald og dekommissionering, at medlemsstaten råder over operationelle endelige deponeringsanlæg til alt meget lav-, lav- og mellemaktivt radioaktivt affald, at medlemsstaten har en dokumenteret plan med detaljerede skridt til senest i 2050 at have et operationelt deponeringsanlæg til højaktivt radioaktivt affald, og at projektet anvender den bedste tilgængelige teknologi, herunder anvender brændsel, der er modstandsdygtigt over for ulykker fra 2025. De tjekiske myndigheder har forpligtet sig til at opfylde alle disse krav (se betragtning 81 og 82).

⁽¹⁷³⁾ https://energy.ec.europa.eu/topics/oil-gas-and-coal/eu-coal-regions/coal-regions-transition_en.

⁽¹⁷⁴⁾ Kommissionens delegerede forordning (EU) 2022/1214 af 9. marts 2022 om ændring af delegeret forordning (EU) 2021/2139 for så vidt angår økonomiske aktiviteter i visse energisektorer og delegeret forordning (EU) 2021/2178 for så vidt angår offentliggørelse af specifikke oplysninger vedrørende disse økonomiske aktiviteter (EUT L 188 af 15.7.2022, s. 1).

⁽¹⁷⁵⁾ Kommissionens delegerede forordning (EU) 2021/2139 af 4. juni 2021 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852 for så vidt angår fastsættelse af de tekniske screeningskriterier til bestemmelse af de betingelser, hvorunder en økonomisk aktivitet kvalificeres som bidragende væsentligt til modvirkning af klimaændringer eller tilpasning til klimaændringer, og til fastlæggelse af, hvorvidt den pågældende økonomiske aktivitet i væsentlig grad skader nogle af de andre miljømål.

- (402) Selv om tredjeparter havde gjort gældende, at tjekkiske embedsmænds offentlige erklæringer viser, at de vil søge at påvirke lovgivningsprocessen med henblik på at ændre eller udsætte klassificeringsbetingelserne vedrørende operationaliseringen af et dybt depot for højradioaktivt affald senest i 2050, har Kommissionen ingen oplysninger, der kan sætte spørgsmålstegn ved de tjekkiske myndigheders tilsagn. Den 11. januar 2023 vedtog Tjekkiet regeringsresolution nr. 24 om kravet om at opfylde de tekniske screeningskriterier vedrørende håndtering af radioaktivt affald. Ifølge denne resolution vil Tjekkiet gøre sit yderste for at opfylde de tekniske kriterier, der er fastsat i den relevante EU-lovgivning, herunder sætte det dybtliggende geologiske deponeringsanlæg for nukleart affald i drift senest i 2050 (se betragtning 81 og 82).
- (403) I lyset af ovenstående betragtninger konkluderer Kommissionen, at projektet har positive virkninger på markedet, da det vil bidrage til dekarboniseringen af energimikset på en miljømæssigt bæredygtig måde og øge forsynings sikkerheden. Da kerneregionen er godt sammenkoblet, vil disse positive virkninger sandsynligvis være til gavn for de nabomedlemsstater, der importerer elektricitet fra Tjekkiet.

8.3.3.3. Nødvendigheden af den statslige indgriben

- (404) For at afgøre, om en støtteforanstaltning er nødvendig, skal Kommissionen vurdere, om foranstaltningen er rettet mod en situation, hvor foranstaltningen kan medføre en væsentlig forbedring, som markedet alene ikke kan levere. Støtte, der forbedrer den støttemodtagende virksomheds finansielle situation, men som ikke er nødvendig for at nå det tilstræbte mål, kan ikke betragtes som forenelig med det indre marked.
- (405) I den foreliggende sag fremmer Tjekkiet nye nukleare investeringer som nedfældet i Euratomtraktaten for at imødegå landets dekarboniseringsudfordring og et hul i den samlede nationale installerede kapacitet, som landet snart vil stå over for på grund af den planlagte udfasning af eksisterende fossilt brændsel og nuklear produktion (se betragtning 8 og 19). Kommissionen skal vurdere, om statsstøtte er nødvendig for at nå målet om at fremme nye investeringer i atomenergi.
- (406) I åbningsafgørelsen forklarede Kommissionen, at forekomsten af markedssvigt er en relevant faktor for vurderingen af støttens nødvendighed, og den anerkendte visse markedssvigt, der kræver statslig indgriben i udviklingen af atomkraft⁽¹⁷⁶⁾. For investeringer i ny atomenergi skyldes markedssvigten navnlig tre aspekter: i) kapitalkravets omfang, ii) den langvarige eksponering for markedsprissignaler, som i sig selv fordrejes af indgreb, og iii) den langvarige eksponering for politiske beslutninger.
- (407) For det første er kapitalkravene til nukleare investeringer særligt store. Selv om de normaliserede energiomkostninger til atomkraftproduktion ikke nødvendigvis er højere end omkostningerne til andre teknologier⁽¹⁷⁷⁾, kan atomkraftværkernes lange levetid og store produktionskapacitet kun sammenlignes med de største vandkraftprojekter. Disse kapitalbehov, der når op på flere milliarder euro, forværres yderligere af hyppige og betydelige stigninger i investeringsomkostningerne til nybyggede nukleare produktionsanlæg. Især de første generation III-investeringer i OECD-landene er blevet påvirket af forsinkelser i anlægsarbejdet og omkostningsstigninger⁽¹⁷⁸⁾.
- (408) For det andet gør planlagte driftstider på 60 år det vanskeligt at tilpasse typiske varigheder af private investeringer eller kommercielle lån til projektets levetid. Dette er endnu mere relevant på de nuværende elektricitetsmarkeder, som ændres betydeligt af energiomstillingen og den hurtige udbredelse af vedvarende energi samt de lovgivningsmæssige reformer, der ledsager denne omstilling. Som følge heraf kæmper selv de mest erfarne markedsdeltagere for at opstille komfortable forudsigelser for elpriserne længere ud i fremtiden, og de fleste elhandler dækker ikke mere end fem år ud i fremtiden.

⁽¹⁷⁶⁾ Kommissionens afgørelse (EU) 2015/658 af 8.10.2014 om støtteforanstaltning SA.34947 (2013/C) (ex 2013/N), som Det Forenede Kongerige påtænker at tildele Hinkley Point C Nuclear Power Station (betragtning 382-385).

⁽¹⁷⁷⁾ Se IEA *Projected Costs of Generating Electricity* 2020, <https://iea.blob.core.windows.net/assets/ae17da3d-e8a5-4163-a3ec-2e6fb0b5677d/Projected-Costs-of-Generating-Electricity-2020.pdf>, s. 46.

⁽¹⁷⁸⁾ IEA *Projected Costs of Generating Electricity* 2020, s. 145.

- (409) Endelig er atomenergi fortsat genstand for samfundsmæssige og politiske kontroverser, og investeringer i nukleare produktionsaktiver skal tage højde for risikoen for politiske ændringer.
- (410) Kommissionen anerkendte også, at kombinationen af disse elementer er unik for nuklear teknologi ⁽¹⁷⁹⁾ og udgør et generelt træk ved alle EU-markeder, herunder det tjekkiske elektricitetsmarked.
- (411) Bemærkningerne fra interesserede parter bekræftede Kommissionens foreløbige vurdering i åbningsafgørelsen. Kommissionen bemærker, at Tjekkiet i sine bemærkninger til åbningsafgørelsen henviste til de seneste ugunstige markedsvilkår, som i betydelig grad øger risiciene for nye initiativtagere til nukleare projekter, herunder det makroøkonomiske landskab og inflationspresset, rentestigninger samt unikke begivenheder, f.eks. Ruslands invasion af Ukraine, som førte til betydelige forstyrrelser på markedet og i forsyningskæden. De tjekkiske myndigheder fastholder derfor, at opførelsen af atomkraftværker sandsynligvis ikke vil finde sted uden statsstøtte.
- (412) De tjekkiske myndigheder påpegede også den øgede volatilitet på energimarkederne, der til dels skyldes stigende andele af ressourcer uden marginalomkostninger, f.eks. vind- og solenergi, men også udsving i gaspriserne, som skaber uforudsigelige afkast for markedsdeltagerne og derfor begrænser incitamenterne til udvikling af store nukleare projekter, medmindre investorerne kan afdække eksponeringen for markedspriser. Afdækning gennem langfristede kontrakter kræver imidlertid, at modparterne er villige til at acceptere priser, der er tilstrækkeligt høje til at sikre investorerne et passende afkast over en meget lang periode. Flere tredjeparter gav udtryk for noget lignende, idet de konkluderede, at det på det nuværende europæiske elektricitetsmarked ikke er muligt at gennemføre nye nukleare projekter uden statsstøtte.
- (413) Som det forklares i en fælles rapport fra Det Internationale Energiagentur (IEA) og Kerneenergiagenturet (NEA) ⁽¹⁸⁰⁾, viser de seneste tendenser inden for nyopførelse af atomkraftværker på de vestlige markeder betydelige omkostningsstigninger og forsinkelser i anlægsarbejdet. Dette kan til dels forklares med, at der blev iværksat nye projekter efter en lang pause for nukleare bygge- og anlægsarbejder, som i væsentlig grad udhulede den nukleare forsyningskæde og industriens kapacitet, og til dels med manglende designmodenhed og gennemførelsesplanlægning på tidspunktet for anlægsarbejdernes start samt en stadig mere usikker politisk kontekst. I rapporten konstateres det desuden, at denne situation har udhullet interessenternes tillid til atomkraftindustriens evne til at levere nye byggeprojekter og har øget niveauet for den opfattede investeringsrisiko, intimideret investorerne og yderligere reduceret chancerne for at tiltrække finansiering til fremtidige projekter.
- (414) I rapporten forklares det imidlertid, at nye nukleare investeringer i andre lande, f.eks. Kina og Korea, leveres til tiden og inden for budgettet, og det konkluderes, at kløften i forhold til de vestlige lande ikke kun kan forklares med lokalitetsspecifikke forhold. Udfordringerne i de vestlige lande er derfor ikke uløseligt forbundet med selve teknologien, men afhænger af de betingelser, hvorunder projekterne udvikles og gennemføres, og af samspillet mellem forskellige interessenter.
- (415) Kommissionen minder om bemærkningerne fra tredjeparter, hvor det hævdes, at energiforsyningen også kunne garanteres ved hjælp af billigere teknologier, og at subsidier i den nukleare sektor ville bremse fremskridtene med andre billigere og mere klimavenlige teknologier. De tjekkiske myndigheder har gjort gældende, at potentialet for vedvarende energi i Tjekkiet er begrænset, men at en stigning i både atomkraftproduktionen og produktionen af vedvarende energi udgør vigtige dele af den nationale energi- og klimastrategi (se betragtning 21). De hævder også, at ville den samlede udvikling af vindenergi være identisk i begge scenarier (se betragtning 270), selv om investeringer i vindenergi ville finde sted senere med projektet end uden projektet. Denne forklaring er plausibel. Investeringer i vind- og solenergiproduktionskapacitet kan gennemføres meget hurtigere og med lavere kapitalomkostninger end projektet. De er dog begrænset af andre faktorer, f.eks. tilgængelige lokaliteter og nettilslutnings-

⁽¹⁷⁹⁾ Kommissionens afgørelse (EU) 2015/658 af 8.10.2014 om støtteforanstaltning SA.34947 (2013/C) (ex 2013/N), som Det Forenede Kongerige påtænker at tildele Hinkley Point C, betragtning 385.

⁽¹⁸⁰⁾ *Projected Costs of Generating Electricity — 2020 Edition*, findes her: https://www.oecd-neo.org/jcms/pl_51110/projected-costs-of-generating-electricity-2020-edition.

kapacitet. Projektets forventede begrænsede indvirkning på markedspriserne på engrosmarkedet (2 EUR/MWh) tyder desuden på, at det vil have minimal indvirkning på investeringer i vedvarende energi. Incitamenterne i formen i købskontrakten til at maksimere produktionen i timer med høje energipriser og reducere den i timer med lave priser reducerer imidlertid også foranstaltningens konkurrencemæssige indvirkning på markedsbaserede investeringer i vedvarende energi, da produktionsaktiver til vedvarende energi kan forventes at køre særligt ofte i de billigere tidsperioder (da de tilgængelige vedvarende ressourcer er høje i disse perioder, hvor markedspriserne derfor er lavere).

- (416) En anden respondent hævdede, at der forventes høje elpriser i de kommende årtier. Prognosen for elpriserne over lange perioder er forbundet med betydelig usikkerhed. Hvis elpriserne bliver betydeligt højere end forventet, vil købskontrakten og gevinstdelingsmekanismen give indtægter til den tjekkiske stat og dermed begrænse overkompensationen til fordel for ČEZ. Hvis markedspriserne på den anden side er lavere end forventet, navnlig på grund af lavere efterspørgsel end forventet eller hurtig udbredelse af vedvarende energi, vil projektet uden foranstaltningen ikke være i stand til at bære sine kapitalomkostninger.
- (417) Kommissionen konkluderer, at der er klart identificerede markedssvigt med hensyn til investeringer i nye atomenergikilder i Tjekkiet. På grund af den meget lange investeringsperiode er der ikke tilstrækkelig sikkerhed for, at de nuværende høje energipriser forbliver høje i en tilstrækkelig lang periode til at påvirke denne vurdering. I lyset af manglen på tilstrækkelig elproduktionskapacitet i Tjekkiet, disse markedssvigt og det strategiske mål i Tjekkiets energipolitik, som sigter mod relativ selvforsyning med elproduktion parallelt med langsigtet dekarbonisering af elproduktionen, forekommer statsstøtte til opførelsen af projektet i Tjekkiet nødvendig.
- (418) Det er således fortsat usandsynligt, at markeds kræfterne alene vil være i stand til at sikre rettidig levering af den samme nukleare kapacitet som projektet, som er nødvendigt for at fremme udviklingen af elproduktion fra nukleare energikilder i Tjekkiet.
- (419) I lyset af ovenstående konkluderer Kommissionen, at statsstøtten er nødvendig for at sikre udviklingen af ny nuklear kapacitet i Tjekkiet. Kommissionen konkluderer desuden, at foranstaltningerne har en tilskyndelsesvirkning for støttemodtageren og dermed sikrer, at projektet gennemføres med succes.

8.3.3.4. Hensigtsmæssighed

- (420) Kommissionen skal i sin vurdering afgøre, om den foreslåede foranstaltning er et egnet politisk instrument til at opfylde det fastsatte mål, i dette tilfælde at fremme udviklingen af atomkraftproduktion for at kompensere for et fremtidigt forsyningsgab.
- (421) I åbningsafgørelsen bemærkede Kommissionen, at Tjekkiet havde overvejet flere alternative støttemekanismer for at tilskynde til investeringer i atomenergiproduktion, f.eks. skattefradrag, kapacitetsmekanismer, direkte investeringsstøtte, fastsættelse af en model for regulerede investeringspriser osv., som alle blev anset for mindre hensigtsmæssige end de foranstaltninger, der i sidste ende blev udvalgt til at yde støtte.
- (422) Kommissionen er enig i, at sådanne andre politiske instrumenter i sig selv sandsynligvis ikke vil være tilstrækkelige til at opnå de samme resultater i betragtning af projektets særlige karakteristika og omfanget af de nødvendige finansielle ressourcer. En simpel fjernelse af en af de tre foranstaltninger uden yderligere justeringer ville navnlig bevirke, at store risici for investoren ikke håndteres, da de hver især afhjælper et særligt markedssvigt⁽¹⁸¹⁾. Når alternative støttemekanismer primært vedrører andre finansieringskilder (skattefradrag), mindsker de ikke nødvendigvis indvirkningen på konkurrencen. Kapacitetsmekanismer og modeller for regulerede investeringspriser er generelle begreber, der kan antage mange former. I den formelle undersøgelse der er ikke fremlagt bevis for, at sådanne begreber for den konkrete foranstaltning ville have givet mere hensigtsmæssige løsninger på de konstaterede markedssvigt.

⁽¹⁸¹⁾ Åbningsafgørelsen, betragtning 187.

- (423) Kommissionen satte imidlertid i sin åbningsafgørelse spørgsmålstejn ved, om kombinationen af de tre foranstaltninger (dvs. den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte, aftagningsaftalen og beskyttelsen mod lovændringer) kunne anses for at være egnet til at yde statsstøtte, og forhørte sig om, hvorvidt en højere grad af eksponering for markedsrisici ville have været mere hensigtsmæssig. Mere specifikt fandt Kommissionen, at kombinationen af de tre foranstaltninger og den oprindelige udformning af projektet kan fjerne betydelige markedsrisici og dermed hæmme visse incitamenter til konkurrencemæssig adfærd.
- (424) Kommissionen rejste også tvivl om, hvorvidt kombinationen af disse tre foranstaltninger er egnet til at sikre projektets udvikling, mens et mere begrænset antal foranstaltninger, der kan have været mindre indgribende, tidligere synes at have været tilstrækkelige til at muliggøre investeringen.
- (425) Kommissionen satte desuden spørgsmålstejn ved, om den balance, som Tjekkiet har foreslået ved at anvende flere instrumenter, er den rigtige, og om alternative instrumenter eller kun nogle af dem kan være i stand til at nå de samme mål med mindre støtte eller konkurrencefordrejninger.
- (426) De tjekiske myndigheders argumenter til støtte for kombinationen af de foreslåede foranstaltninger er knyttet til de vigtigste markedssvigt, som foranstaltningerne har til formål at afhjælpe som beskrevet i afsnit 4.1 ovenfor, dvs. kapitalkravets omfang, den langvarige eksponering for markedsprissignaler og den langvarige eksponering for politiske beslutninger. Kommissionen har allerede erkendt, at projektet på grund af disse risici ikke ville være blevet gennemført af en privat investor på normale markedsvilkår ⁽¹⁸²⁾.
- (427) Som forklaret ovenfor (se betragtning 83-106) tilføjede Tjekkiet under den formelle undersøgelse markedspriskeksponering til formelen til beregning af EDU II's efterfølgende afregning og reducerede varigheden af aftagningskontrakten til 40 år, hvilket øgede projektets eksponering for markedsrisici, for at fjerne Kommissionens tvivl i forbindelse med projektets grad af eksponering for markedsrisici. Det betyder også, at EDU II har økonomiske incitamenter til at optimere effektudbyttet på en måde, der maksimerer lastfordelingen i perioder med høje priser, samtidig med at lastfordelingen (og f.eks. vedligeholdelse af tidsplaner) reduceres i perioder med lave priser. Dette mindsker foranstaltningens konkurrencefordrejende virkning.
- (428) Kommissionen minder desuden om, at en lignende kombination af foranstaltninger blev anset for passende af Kommissionen i Hinkley Point C-sagen ⁽¹⁸³⁾.
- (429) Kommissionen mener, at kombinationen af de tre foranstaltninger, som Tjekkiet anmeldte i den formelle undersøgelse, og den tilsvarende udformning af projektet udgør et passende instrument til at muliggøre investeringen i atomkraftværket. Kommissionen mener, at de tre foranstaltninger tilsammen er nødvendige for at afhjælpe de markedssvigt, der er forbundet med udviklingen af nye atomkraftværker.
- (430) I tilfælde af sådanne markedssvigt på det lange kapitalmarked vil ydelsen af tilbagebetalingspligtig finansiel støtte for det første ikke i sig selv være tilstrækkelig til at fremme investeringer i ny atomkraft, da den kun imødegår behovet for at skaffe kapital til projektet, men ikke afhjælper de specifikke problemer på atomenergiområdet, f.eks. de særlige risici forbundet med opførelsen og den lange og komplekse livscyklus. Den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte tilvejebringer næsten al den kapital, der er nødvendig for opførelsen af det nye atomkraftværk, mens aftagningskontrakten giver investoren mulighed for at afsætte egenkapital til projektet. Den tilbagebetalings-

⁽¹⁸²⁾ Åbningsafgørelsen, betragtning 152.

⁽¹⁸³⁾ Se Kommissionens afgørelse af 8.10.2014 om støtteforanstaltning SA.34947 til støtte for Hinkley Point C Nuclear Power Station, betragtning 392-405. I Hinkley Point C blev kombinationen af differencekontrakten med kreditgarantien og aftalen med ministeriet (vedrørende beskyttelse mod ændringer i lovgivning og/eller politik) anset for at være passende instrumenter til at yde støtte. I forbindelse med projektet blev anvendelsen af tilbagebetalingspligtig finansiel støtte foretrukket frem for en statsgaranti, fordi i) den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte fjerner risikoen for manglende kommerciel finansiering af projektet, ii) den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte tilbyder en mere rettidig løsning til tilrettelæggelse af den samlede finansieringspakke i forhold til en kommerciel udlånsfacilitet, og iii) den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte ville medføre lavere gældsomkostninger i betragtning af statens direkte långivning samt lavere gebyrer i forbindelse med tilrettelæggelse og indgåelse af finansieringsforpligtelser i hele anlægsperioden. Yderligere oplysninger findes i betragtning 166 ovenfor.

pligtige finansielle støtte ville imidlertid ikke i sig selv sikre, at lånet kunne tilbagebetales, og lavprisperioder kunne bringe projektets levedygtighed i fare. Den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte er således i sig selv baseret på eksistensen af aftagningsaftalen og er uløseligt forbundet hermed, da projektets vurdering tager hensyn til eksistensen af købskontrakten. Kun købskontraktens garanterede indtægter kunne kompensere for projektets langsigtede risikoprofil.

- (431) Kommissionen mener desuden, at den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte er egnet til at muliggøre investeringen og afhjælpe de langsigtede kapitalmarkedssvigt, også sammenlignet med en statsgaranti for en markedsbaseret udlånsfacilitet, fordi den imødegår risikoen for ikke at sikre tilstrækkelig finansiering til at muliggøre projektet fra private långivere, den sikrer lavere gældsomkostninger og lavere gebyrer i forbindelse med at arrangere og forpligte finansiering over hele anlægsperioden, og den kræver mindre tid til at arrangere finansieringspakken, også i tilfælde af omkostningsstigninger. Da enhver stigning i kapitalomkostningerne direkte ville påvirke beregningen af aftalekursen, muliggør den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte en lavere aftalekurs i købskontrakten (se betragtning 171), hvilket reducerer foranstaltningens samlede omkostninger.
- (432) For det andet imødekommer købskontrakten med en varighed på 40 år behovet for at sikre prisstabilitet og -forudsigelighed for projektets og egenkapitalens forrentning, der navnlig er et vigtigt aspekt i forbindelse med investeringer af denne størrelse og varighed og derfor er af afgørende betydning for investeringerne. I denne henseende afhjælper købskontrakten markedssvigtet med hensyn til den langvarige eksponering for markedsprissignaler, der er identificeret ovenfor.
- (433) For det tredje imødegår compensation, der ydes i tilfælde af politiske eller lovgivningsmæssige former for diskriminerende sanktioner mod nuklear teknologi (dvs. beskyttelse mod lovændringer), de yderligere risici, der kan anses for at være specifikke for nuklear teknologi (hovedsagelig muligheden for investeringsforsinkelser som følge af ændringer i de lovgivningsmæssige rammer, f.eks. af politiske årsager). Justeringerne af inputelementer til formelen i købskontrakten i tilfælde af omkostningsstigninger baseret på legitime grunde tager også højde for risikoen for omkostningsstigninger, der er forbundet med investeringer i nuklear produktion.
- (434) I lyset af ovenstående konkluderer Kommissionen, at kombinationen af købskontrakten med en varighed på 40 år, den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte og mekanismen til beskyttelse mod lovændringer, som de er struktureret i de anmeldte foranstaltninger, er passende instrumenter til at yde statsstøtte til projektet.

8.3.3.5. Proportionalitet

- (435) Med henblik på at vurdere proportionaliteten af en foranstaltning skal Kommissionen bekræfte, at foranstaltningen er begrænset til det nødvendige minimum, der gør det muligt at gennemføre projektet med henblik på at nå det fastsatte mål.
- (436) I åbningsafgørelsen forklarede Kommissionen, at proportionalitetsvurderingen skal tage hensyn til den kombination af støtteforanstaltninger, som de tjekkiske myndigheder har foreslået. Der var tre proportionalitetsaspekter i den anmeldte foranstaltning, som vækker bekymring, og som er relevante for Kommissionens vurdering.
- (437) For det første blev den anmeldte varighed af aftagningskontrakten på 60 år anset for at være for lang, da den væsentligt oversteg den planlagte periode for tilbagebetaling af den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte samt varigheden af de direkte prisstøtteforanstaltninger i forbindelse med tidligere nukleare investeringer ⁽¹⁸⁴⁾. I åbningsafgørelsen satte Kommissionen spørgsmålstegn ved, om compensationen for projektinvesteringsomkostninger ikke i højere grad burde være i overensstemmelse med de nærmere bestemmelser for og varigheden af tilbagebetalingen af den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte.

⁽¹⁸⁴⁾ Ibid., betragtning 197-198. Nærmere bestemt blev aftagningsaftalen for Hinkley Point C indgået for 35 år, mens tilbagebetalingsperioden for den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte i PAKS II kun var på 21 år, og foranstaltningen ikke var ledsaget af nogen anden form for driftsstøtte.

- (438) For det andet blev det forventede afkast anset for at være for højt til ikke at kunne udelukke overkompensation, når der tages hensyn til kombinationen af de anmeldte støtteforanstaltninger og projektets deraf følgende risikoprofil. Den oprindeligt anmeldte elkøbsaftale med faste priser overførte både pris- og markedsrisici til special purpose-enheden og dermed til staten, mens den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte i væsentlig grad reducerede den finansieringsrisiko, der tilbød finansiering på meget attraktive vilkår, uden at der blev opkrævet renter i anlægsperioden. Endelig gav mekanismen til beskyttelse mod lov- eller politikændringer beskyttelse mod politiske ændringer og andre begivenheder uden for EDU II's kontrol. Dette omfatter ændringer af Tjekkiets nationale politik for atomenergi, beslutninger om ikke at yde de andre støtteforanstaltninger eller om at standse gennemførelsen ved at afvise tilbudsgivernes bud vedrørende opførelsen af kraftværket, men også omkostningsstigninger som følge af en udtømmende liste over legitime grunde. I lyset af risikofordelingen mellem støttemodtageren og staten fandt Kommissionen, at medtagelsen af præmien for opførelse og drift af nukleare anlæg i CAPM-overslaget ikke var berettiget.
- (439) Kommissionen rejste endvidere tvivl om, hvorvidt den overkompensationsmekanisme, som Tjekket har foreslået, i tilstrækkelig grad vil forhindre overkompensation, navnlig da den omfatter en byrdefordelingsfaktor på 50:50 mellem staten og EDU II ⁽¹⁸⁵⁾.
- (440) For det tredje rejste Kommissionen tvivl om, hvorvidt valget af den etablerede ČEZ som projektiværksætter uden en åben udvælgelsesprocedure kunne betyde, at den støtte, der var nødvendig for projektet, var højere, end den ellers ville have været.
- (441) I afsnittene nedenfor analyseres disse spørgsmål i lyset af de ændringer af støtteforanstaltningerne, som de tjekkiske myndigheder har foreslået, inden der drages endelige konklusioner om den samlede støttepakke.

8.3.3.5.1. Købskontrakten

8.3.3.5.1.1. Købskontraktens varighed

- (442) Som nævnt i betragtning 437 blev den anmeldte varighed af aftagningskontrakten på 60 år anset for at være for lang. Kommissionen var af den opfattelse, at kompensationen for projektinvesteringsomkostninger burde bringes i overensstemmelse med de nærmere bestemmelser for og varigheden af tilbagebetalingen af den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte, som er ca. 30 år i det basisscenarie, som de tjekkiske myndigheder har fremlagt.
- (443) Tjekket hævdede, at der er behov for en buffer (eller »efterfølgende periode«) mellem købskontraktens løbetid og tilbagebetalingen af den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte for at sikre, at projektet fortsat er finansielt levedygtigt, navnlig for at sikre, at den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte kan tilbagebetales fuldt ud i tilfælde af potentielle negative begivenheder. De tjekkiske myndigheder fremlagde specifikt data fra Den Internationale Atomenergiorganisation (IAEA), der viser, at de seneste store atomkraftprojekter har oplevet lange perioder, før de var i stand til at stabilisere lastfordelingen af aktivet og dermed opnå den målrettede belastningsfaktor, som ville gøre det muligt at finansiere projektet.

Tabel 9

Stabiliseringstid for belastningsfaktor

VENDOR	NPP TYPE	COUNTRY	UNIT	DESIGN NET CAPACITY	COD	LOAD FACTOR STABILIZATION TIME
WEC	AP1000	China	SANMEN_1	1157 MWe	21 June 2018	4 years
	AP1000	China	SANMEN-2	1157 MWe	17 Aug 2018	2 years
	AP1000	China	HAIYANG-1	1126 MWe	08 Aug 2018	4 years
	AP1000	China	HAIYANG-2	1126 MWe	29 Sep 2018	2 years
EdF	EPR1750	China	Taishan-1	1660 MWe	13 Dec 2018	5 years
	EPR1750	China	Taishan-1	1660 MWe	29 May 2019	4 years
KHNP	OPR1000	S.Korea	Shin-Kori-1	998 MWe	28 Feb 2011	10 years
	OPR1000	S.Korea	Shin-Kori-1	998 MWe	20 Jul 2012	8 years
	APR1400	UAE	Barakah-1	1310 MWe	01 Apr 2021	2 years (so far)
ŠKODA Praha a.s.	VVER V320	CZ	Temelin-1	1027 MWe	10 Jun 2002	8 years
	VVER V320	CZ	Temelin-2	1029 MWe	18 Apr 2003	8 years

Source: IAEA_PRIS - Reactor Details, 20 June 2023

⁽¹⁸⁵⁾ Ibid., betragtning 205.

- (444) De tjekkiske myndigheder har forelagt en revideret løbetid for købskontrakten, der reducerer den fra 60 til 40 år. Dette er mere i overensstemmelse med varigheden af den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte, selv om den stadig overstiger den med en betydelig periode. Selv om en vis periode, der gør det muligt at stabilisere driften af kraftværket efter idriftsættelsen, er berettiget i betragtning af de tekniske vanskeligheder, der er opstået efter opstarten i andre projekter, ligger løbetiden i den øvre ende af de perioder, der kendetegner andre projekter.
- (445) Det er imidlertid vigtigt at bemærke, at starten på købskontraktens løbetid ikke nødvendigvis er identisk med kraftværkets idriftsættelse. Faktisk begynder aftagningsperioden fra den tidligste af følgende datoer: i) startdatoen, dvs. den dag, hvor atomkraftværket leverer den første elektricitet til nettet, og EDU II har meddelt staten/special purpose-enheden, at den ønsker, at startdatoen skal være underlagt frister, der skal fastsættes i købskontrakten, og ii) slutdatoen (longstop-datoen), dvs. dagen efter den sidste dag i målvinduet for idriftsættelse, der løber i fem år fra måldatoen for idriftsættelse (se fodnote 39). Måldatoen for idriftsættelse vil blive forlænget for at tage højde for eventuelle forsinkelser forårsaget af begivenheder, der udgør legitime grunde. I tilfælde af andre forsinkelser end af legitime grunde afkortes den periode, der dækkes af købskontrakten, tilsvarende. Selv om dette giver en buffer på fem år i tilfælde af forsinkelser, er forsinkelser på mere end fem år en betydelig risiko i betragtning af de seneste forsinkelser i nukleare projekter for generation III+-producenter. Samlet set betyder risikoen for en forkortet løbetid for købskontrakten og den tid, der er nødvendig for at stabilisere kraftværkets produktion efter idriftsættelsen, at købskontraktens løbetid nærmer sig tilbagebetalingsperioden for den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte.
- (446) Hvis der opstår omkostningsoverskridelser, kan det endelig ikke udelukkes, at tilbagebetalingen af tilbagebetalingspligtig finansiell støtte til dels vil kræve refinansiering med private markedsbaserede lån. I dette tilfælde vil tilbagebetalingen af investeringsomkostningerne ikke længere være direkte knyttet til tilbagebetalingsperioden for den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte (se betragtning 180). Hvis markedsindtægterne i købskontraktens løbetid ikke er tilstrækkelige til at dække omkostningerne til tilbagebetaling af den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte, kan markedsbaserede lån navnlig anvendes til at finansiere en del af omkostningerne til tilbagebetaling af den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte. Tilbagebetalingen af disse markedsbaserede lån ville så finde sted efter tilbagebetalingen af den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte på grundlag af markedsindtægterne i perioden efter købskontrakten.
- (447) Samlet set er ovennævnte elementer tilstrækkelige til, at Kommissionen anser en løbetid for købskontrakten på 40 år for at være forholdsmæssig.
- (448) Kommissionen bemærker, at dette ikke betyder, at projektet vil være levedygtigt med en driftslevetid på kun 40 år. Den finansielle model antager faktisk en driftslevetid på 60 år og er baseret på markedsindtægter efter udløbet af købskontraktens løbetid for at nå målet for egenkapitalforrentningen på [9-11] %. Selv om følsomhedsanalysen under antagelse af lave markedspriser efter udløbet af købskontraktens løbetid viser, at kraftværket kunne indstille driften på dette tidspunkt på grund af manglende finansielle incitamenter (se betragtning 148), betyder dette ikke, at investeringen ville blive foretaget med henblik på en driftslevetid på kun 40 år. For at gøre investeringen rentabel skal investoren faktisk tildele en høj sandsynlighed til et markedsmiljø, der giver mulighed for fortsat drift efter udløbet af købskontraktens løbetid. Målet for egenkapitalforrentningen fastsættes over projektets levetid på 60 år. Hvis markedspriserne efter købskontraktens løbetid var betydeligt lavere end forventet, ville dette have en negativ indvirkning på det realiserede investeringsafkast og reducere egenkapitalforrentningen til under målet på [9-11] %.

8.3.3.5.1.2. Kompensation i formen for beregning af betalingen

- (449) Som nævnt i betragtning 88-91 består formen for beregning af betalingen i købskontrakten af to betingelser: den efterfølgende afregningsperiode og markedseksponering. Denne struktur ligner udformningen af en tovejsdifferencekontrakt⁽¹⁸⁶⁾ og har derfor lignende virkninger med hensyn til at skabe indtægtsstabilitet og begrænse overkompensation samt incitamenter til effektiv drift for kraftværket. I dette afsnit vurderer Kommissionen aspekterne vedrørende proportionalitet (kompensation), mens den i afsnit 8.3.3.6.2 vurderer aspekterne vedrørende incitamenterne til effektiv drift.

⁽¹⁸⁶⁾ I Hinkley Point C anvendes f.eks. en lignende formel for tovejsdifferencekontrakten.

- (450) Den årlige efterfølgende afregningsperiode sikrer indtægtsstabilitet for kraftværket, samtidig med at den begrænser kompensationen. Afregningsterminen sikrer kraftværket mod risikoen for usikre udviklinger i de gennemsnitlige markedspriser, og da den beregnes for et fast referencevolumen (med forbehold af formeljusteringer som beskrevet i betragtning 88 og 90), sikrer den desuden mod mængderisici. På den ene side garanterer afregningsperioden, at atomkraftværket efter hvert år modtager det nødvendige tillæg til de gennemsnitlige markedspriser for at nå målforrentningen. Hvis det efterfølgende årlige gennemsnit af spotmarkedspriserne pr. time på day-ahead-markedet (dvs. referenceprisen) ligger under aftalekursen, giver afregningsbeløbet specifikt den betaling, som markedet ikke leverede. På den anden side sikrer afregningsperioden, at overskridelsen (dvs. forskellen mellem referenceprisen og aftalekursen) tilbagebetales af kraftværket for at undgå overkompensation, hvis den årlige gennemsnitlige markedspris er mere end tilstrækkelig til at nå målforrentningen.
- (451) Med hensyn til justeringerne i den efterfølgende afregningsperiode for formlen for beregning af betalingen i købskontrakten som beskrevet i betragtning 88 og 90 giver den første justering (når referenceprisen (p) ligger over de variable driftsomkostninger (c)) yderligere indtægtsikkerhed for kraftværket i tilfælde af uforudsete udfald i år med høje gennemsnitlige markedspriser. Tilbagebetalingen er derefter begrænset til forskellen mellem referenceprisen og aftalekursen gange den faktiske mængde i stedet for referencemængden. Den anden justering (når markedsreferenceprisen (p) er lig med eller lavere end de variable driftsomkostninger (c)) indfører et loft over afregningsperioden og begrænser dermed overkompensationen. I situationer med meget lave markedspriser, hvor kraftværket tilskyndes til effektivt at reducere produktionen, er kompensationen fra afregningsperioden f.eks. begrænset til forskellen mellem aftalekursen og driftsomkostningerne for referencemængden. Kommissionen mener derfor, at den efterfølgende afregningsperiode, herunder justeringerne, sikrer, at kraftværket ikke modtager mere kompensation end nødvendigt for at nå målforrentningen, samtidig med at der skabes indtægtsstabilitet og incitamenter til effektiv drift.
- (452) Som nævnt i afsnit 8.3.3.6.2 giver differencekontraktens betalingsformel i købskontrakten desuden kraftværket effektive incitamenter til at maksimere sit overskud i stedet for incitamenter til at maksimere produktionen. Denne rentabilitetseffekt fremgår også af, at de tjekkiske myndigheder anslår, at kraftværket i henhold til differencekontraktens betalingsformel i gennemsnit opnår højere indtægter og lavere omkostninger end under produktionsmaksimeringen (se betragtning 150). Hvis metoden med en elkøbsaftale med faste priser erstattes med købskontraktens formel opnås der derfor et mindre finansieringsgab (højere forventede indtægter og lavere forventede omkostninger), hvilket sænker aftalekursen og det krævede støttebeløb.

8.3.3.5.1.3. Overkompensationsmekanisme

- (453) I åbningsafgørelsen udtrykte Kommissionen tvivl om, hvorvidt den egenkapitalgevinstdelingsmekanisme, som Tjekkiet har foreslået, i tilstrækkelig grad vil forhindre overkompensation, og fandt, at fordelingsfaktoren på 50:50 ikke var i overensstemmelse med risikofordelingen mellem støttemodtageren og staten som følge af den oprindeligt anmeldte foranstaltning.
- (454) For det første minder Kommissionen om, at den reviderede betalingsmetode i henhold til købskontrakten (se det foregående afsnit) mindsker risikoen for overkompensation i situationer med høje markedspriser, da operatøren er forpligtet til at tilbageføre markedsindtægter, der overstiger aftalekursen i købskontrakten, til special purpose-enheden. Det anerkendes, at en fast pris pr. produceret elektricitetsenhed, som oprindeligt anmeldt af Tjekkiet, ville have haft en lignende virkning, men den ville have fundet anvendelse over en længere periode (dvs. aktivets levetid sammenlignet med købskontraktens maksimale varighed på 40 år). Kommissionen bemærker imidlertid, at modelleringsresultater viser, at de incitamenter til effektiv drift, der er indbygget i den reviderede formel for beregning af betalingen i købskontrakten, sandsynligvis vil udmønte sig i fald i aftalekursen i forhold til en fastprisaf-tagningskontrakt på grund af lavere driftsomkostninger og højere markedsafkast og dermed i lavere støtteniveauer i købskontraktens løbetid.

- (455) For det andet bemærker Kommissionen med hensyn til gevinstfordelingsfaktoren, at Tjekkiet opretholder en 50:50-fordeling i købskontrakten og øger den en smule til 60:40 til fordel for støttemodtageren i de 20 år efter købskontraktens udløb. Tjekkiet begrundet denne stigning med et behov for at afspejle støttemodtagerens større eksponering for markedsprisisici. Kommissionen er enig i, at nedsættelsen af købskontraktens varighed til 40 år øger projektets samlede risikoprofil, da den indebærer en markedsprisisiko i en betydelig periode, der dækker en tredjedel af aktivets forventede levetid. Kommissionen mener derfor, at de reviderede gevinstfordelingsfaktorer er i overensstemmelse med projektets overordnede højere risikoprofil som følge af justeringerne af foranstaltning 1, navnlig reduktionen af varigheden af den direkte prisstøtte. Egenkapitalgevinstdelingsmekanismen vil sikre, at eventuelle opadrettede virkninger for EDU II deles med staten, samtidig med at der gives tilstrækkelige incitamenter til, at EDU II søger at opnå disse fordele, f.eks. gennem omkostningsreduktioner.
- (456) Tjekkiet påpeger, at den foreslåede fordelingsfaktor — selv med den lille justering efter købskontrakten — giver en større fordeling mellem operatøren og staten (dvs. 50:50 i købskontrakten og 60:40 i resten af atomkraftværkets levetid) sammenlignet med en tidligere nuklear investering i Hinkley Point C (HPC), hvor Kommissionen vurderede, at en indledende fordelingsfaktor på 70:30, som fandt anvendelse fra en højere intern rente i projektet sammenlignet med den foreliggende sag, var forholdsmæssig. Kommissionen bemærker, at egenkapitalgevinstdelingsmekanismen i HPC faktisk var baseret på to tærskler, hvorved fordelingsfaktorerne mellem støttemodtageren og staten ændres fra 70:30 til 40:60, når den realiserede egenkapitalforrentning ligger over den anden (højere) tærskel. HPC's egenkapitalgevinstdelingsmekanisme giver derfor ikke under alle mulige omstændigheder en mindre gunstig fordelingsfaktor for staten i forhold til projektet. Samtidig mener Kommissionen, at HPC's egenkapitalgevinstdelingsmekanisme ikke nødvendigvis er et godt benchmark for vurderingen af projektets foreslåede overkompensationsmekanisme, da der er betydelige forskelle mellem projekterne med hensyn til deres risikoprofiler, markedsforhold og støttepakker.
- (457) For det tredje henviste de tjekiske myndigheder også til den konkurrenceprægede udvælgelse af udbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse, som efter deres opfattelse omfatter en markedsbaseret mekanisme, der fjerner potentielle unødige uforudsete udgifter i de underliggende antagelser om investeringsomkostninger i den finansielle model. Kommissionen er enig i, at gennemførelse af en udbudsprocedure med henblik på udvælgelse af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse, hvor potentielle leverandører byder mod hinanden for at vinde kontrakten, sandsynligvis vil give mere valuta for pengene sammenlignet med f.eks. en direkte tildeling (dvs. uden konkurrence) af kontrakten vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. Da de investeringsomkostninger, der anvendes i den finansielle model til at kalibrere købskontraktens aftalekurs, fastsættes i en konkurrencepræget udbudsprocedure, kan de derfor bidrage til at reducere risikoen for overkompensation.
- (458) Endelig bemærker Kommissionen, at de gevinster, som special purpose-enheden opnår som følge af overkompensationsjusteringer, enten vil tage form af et engangsbeløb fra støttemodtageren til special purpose-enheden eller vil føre til en reduktion af aftalekursen i købskontrakten og dermed sænke det støtteniveau, som staten skal yde i hele kraftværkets driftsperiode.
- (459) I lyset af ovenstående argumenter finder Kommissionen, at de kontrolmekanismer for overkompensation, der er indbygget i formlen for beregning af betalingen i købskontrakten og den reviderede egenkapitalgevinstdelingsmekanisme, er hensigtsmæssige og tilpasset risikofordelingen mellem støttemodtageren og staten.

8.3.3.5.2. Analyse af indledende antagelser og scenarie i den finansielle model

- (460) De tjekiske myndigheder har fremlagt en række antagelser om parametre, som stadig er ukendte, men som har en betydelig indvirkning på aftalekursen. Dette vedrører navnlig forventningerne til markedspriserne, kraftværkets tilgængelighed, anlægsomkostninger, driftsomkostninger og dekommissioneringsomkostninger samt kapitalomkostninger.
- (461) Disse antagelser anvendes som input til den finansielle model til beregning af den aktuelt forventede aftalekurs (se afsnit 3.6.2) med henblik på at nå et egenkapitalforrentningsniveau på [9-11] % i løbet af projektets driftslevetid. Aftalekursen er derfor et resultat af den finansielle model og vil blive beregnet i overensstemmelse hermed.

- (462) Visse antagelser har også en direkte indvirkning på den forventede egenkapitalforrentning. Mens modellen generelt sigter mod at fastsætte et mål for egenkapitalforrentning på [9-11] %, kan ændringer af endnu ukendte inputparametre resultere i afvigelser fra dette mål for egenkapitalforrentning. Eksempler:
- a) Hvis den tekniske tilgængelighed falder til under målet om en tilgængelighed på [70-100] %, så kraftværket ikke kan producere i perioder, hvor omkostningerne c er under markedsprisen p , resulterer dette i lavere afkast. Hvis dette sker af ikke-legitime grunde, medfører dette en reduktion af egenkapitalforrentningen.
 - b) Hvis markedspriserne p for en stor del af projektets levetid ligger under driftsomkostningerne c , vil kraftværket ikke være i drift. I dette tilfælde begrænser anden del af betalingsformlen kompensationen og reducerer egenkapitalforrentningen til et forventet niveau på [...] %.
 - c) Hvis markedspriserne efter udløbet af købskontraktens løbetid bliver betydeligt højere end forventet i basisscenariet, vil det resultere i afkast, der overstiger målet for egenkapitalforrentningen på [9-11] %. I denne situation vil gevinstdelingsmekanismen finde anvendelse, således at 60 % af disse overskydende afkast vil blive tilbageført til EDU II, og 40 % vil blive tilbageført til staten.
- (463) Af ovennævnte grunde er troværdige antagelser, herunder om fremtidige markedspriser, anlægsomkostninger, driftsomkostninger, kraftværkets tilgængelighed, dekommissioneringsomkostninger og andre relevante parametre, f.eks. kapitaludgifter og finansiering af projektet, af stor relevans for at sikre et forholdsmæssigt afkast for projektet. Mange af disse antagelser er imidlertid forbundet med betydelig usikkerhed for nye atomkraftværksprojekter. Antagelserne om anlægsomkostningerne ved generation III+-atomkraftværket har gentagne gange været upålidelige i flere europæiske projekter i den seneste tid. Omkostningsoverslag over en driftslevetid på 60 år er udfordrende. Det samme gælder for markedsprisforudsigelser, der når slutningen af århundredet. På denne baggrund skal de tjekkiske myndigheder ikke blot sikre, at de antagelser, der ligger til grund for den oprindelige tildeling, er troværdige, men også at de, når der er behov for ajourføringer af disse parametre, foretages på en forudsigelig, gennemsigtig, objektiv og verificerbar måde.
- (464) De tjekkiske myndigheder har fremlagt antagelser om de forskellige indtægts- og omkostningsinputparametre i den finansielle model, som er omhandlet i afsnit 3.6.6.
- (465) Hvad angår markedsprisskøn, skal det bemærkes, at der ikke foreligger en terminsmarkedspris for perioder, der strækker sig tilstrækkeligt langt ud i fremtiden til at dække perioden efter købskontrakten. Mens afvigelser fra markedsprisprognosen i købskontraktens løbetid i vid udstrækning opvejes af virkningerne af købskontrakten, som beskytter EDU II mod afvigelser i gennemsnitspriserne, kan det samme ikke siges for perioden efter købskontrakten. Tjekkiet baserede sig på ČEZ' kommercielle antagelser om udviklingen i de gennemsnitlige årlige elektricitetsmarkedspriser i Tjekkiet mellem 2035 og 2050. For at dække hele kraftværkets forventede driftslevetid antager de tjekkiske myndigheder for perioden 2051-2096, som dækker perioden efter købskontrakten, at markedspriserne gradvist vil falde med en konstant sats på [...] % om året, hvilket afspejler forventningen om, at markedspriserne vil falde på længere sigt, fordi andelen af vedvarende energikilder i systemet vil stige. Uden inflationsjusteringer starter den centrale markedsprisantagelse på [...] EUR pr. MWh i 2036, falder til [...] EUR pr. MWh i 2050 og falder gradvist til [...] EUR pr. MWh i 2076 og [...] EUR pr. MWh i 2096.
- (466) Kommissionen kan ikke med sikkerhed forudsige, om disse priser rent faktisk vil blive realiseret på markedet. I den konsekvensanalyse fra 2016, der ledsager den omarbejdede elektricitetsforordning (EU) 2019/943, blev det anført, at »i 2050 forventes andelen af vedvarende energi at nærme sig 60 %. I dette tilfælde øges spændet mellem grundlast- og spidslastpriserne betydeligt, hovedsagelig på grund af de lavere grundlastpriser i forhold til de foregående perioder. De gennemsnitlige day-ahead-markedspriser er dog fortsat høje i hele fremskrivningsperioden, da termisk produktion stadig forventes at være marginal (og dermed fastsætte day-ahead-markedsprisen) i de fleste timer af året«. ⁽¹⁸⁷⁾ Under disse forudsætninger forudsagde modellen i konsekvensanalysen, at de gennemsnitlige day-

⁽¹⁸⁷⁾ Afsnit 6.2.6.4, »Level and volatility of wholesale prices«, arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, *Impact Assessment accompanying the Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on common rules for the internal market in electricity* (recast) SWD/2016/0410 final — 2016/0379, 30.11.2016).

ahead-markedspriser i EU ville stige fra 74 EUR/MWh i 2020 til 118 EUR/MWh i 2035 og derefter forblive forholdsvis stabile med 122 EUR/MWh i 2050. På grundlag af vurderingen fra 2016 vil forudsigelsen om langsomt faldende priser fra 2036 således ikke være i overensstemmelse med undersøgelser foretaget af Kommissionen.

- (467) Ambitionen med hensyn til andelen af vedvarende energi er imidlertid siden vokset betydeligt. Direktivet om vedvarende energi, der blev vedtaget i 2018 og således udarbejdet parallelt med ovennævnte konsekvensanalyse, fastsatte et mål for vedvarende energi på 30 % ud af det endelige energiforbrug senest i 2030. Det reviderede direktiv om vedvarende energi, der blev vedtaget i 2023, hæver EU's bindende mål for vedvarende energi for 2030 til mindst 42,5 % med henblik på at nå op på 45 %. Ifølge den europæiske klimalov⁽¹⁸⁸⁾ skal de EU-dækkende drivhusgasemissioner og -optag, som er reguleret i EU-retten, være i balance inden for Unionen senest i 2050, således at nettoemissionerne reduceres til nul senest denne dato, og Unionen skal sigte mod at opnå negative emissioner derefter. Dette øgede ambitionsniveau inden for produktion af vedvarende energi, som for det meste er produktion med lave marginalomkostninger, og dekarboniseringsmål betyder, at den antagelse, der ligger til grund for vurderingen fra 2016, nemlig at »termisk produktion stadig forventes at være marginal (og dermed fastsætte day-ahead-markedsprisen) i de fleste timer af året«, kan ikke tages som en selvfølge allerede for 2050-horisonten. Selv om det ikke kan udelukkes, at produktion med høje marginalomkostninger fortsat spiller en vigtig rolle (f.eks. ved hjælp af teknologi til CO₂-opsamling og -lagring eller forbrug af kulstoffattigt brændsel som f.eks. brint), kan andre scenarier med rimelighed forudsige en høj andel af timer med meget lave marginalomkostninger. Dette er faktisk noget, der allerede kan ses i korte perioder på dele af Unionens elektricitetsmarked⁽¹⁸⁹⁾. Hvis dette allerede undtagelsesvis er tilfældet nu i perioder med høj produktion af vedvarende energi og lav efterspørgsel, kan det ses som et af flere plausible scenarier for perioden efter købskontraktens udløb, der begynder i 2078. De tjekkiske myndigheder hævder imidlertid ikke, at elpriserne i gennemsnit antages at være tæt på nul efter købskontraktens udløb. I stedet antager de, at gennemsnitspriserne vil falde langsomt⁽¹⁹⁰⁾ og nå et gennemsnit på [...] EUR/MWh i 2096.
- (468) For at påvise virkningen af forskellige prisantagelser på modellen har de tjekkiske myndigheder fremlagt prisfølsomhedsanalyser inden for rammerne af den finansielle model ved hjælp af yderligere scenarier, hvor der antages konstante årlige gennemsnitlige markedsprisforventninger på mellem — 10 EUR pr. MWh og 150 EUR pr. MWh. I scenarierne med markedspriser på — 10 EUR pr. MWh, 10 EUR pr. MWh og 20 EUR pr. MWh forventer de, at kraftværket lukkes ned, når købskontrakten udløber, da indtægterne vil være lavere end driftsomkostningerne. I denne situation er der ingen risiko for overkompensation. Hvis elpriserne derimod var betydeligt højere end antaget, ville det føre til en stigning i egenkapitalforrentningen. Hvis egenkapitalforrentningen imidlertid stiger over målsatsen på [9-11] %, anvendes en gevinstdelingsmekanisme, hvorved staten modtager 40 % af de yderligere afkast fra EDU II. Hvis elpriserne i løbet af kraftværkets levetid er på 150 EUR/MWh, vil egenkapitalforrentningen i løbet af projektets levetid derfor være på [...] % før anvendelse af gevinstdelingsmekanismen og på [...] % efter gevinstdeling. Dette sikrer, at selv i tilfælde af betydeligt højere elpriser end forventet er enhver risiko for overkompensation begrænset.
- (469) På grundlag af ovenstående betragtninger er antagelserne om elpriserne således plausible, og anvendelsen af en gevinstdelingsmekanisme på eventuelle overskydende indtægter fra højere elpriser, navnlig efter købskontraktens løbetid, sikrer proportionalitet i denne henseende.
- (470) Andre centrale antagelser (navnlig om anlægsomkostninger og tilgængelighed) er baseret på erfaringer fra andre projekter og tekniske kapacitetsbeskrivelser fra teknologiudbydere. Hvis antagelserne i basisscenariet viser sig at være for optimistiske, kan dette enten resultere i en stabil egenkapitalforrentning (hvis omkostningsstigningerne er baseret på legitime grunde og dermed ikke påvirker egenkapitalforrentningen) eller i en reduktion af egenkapitalfor-

⁽¹⁸⁸⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1119 af 30. juni 2021 om rammerne for at opnå klimaneutralitet og om ændring af forordning (EF) nr. 401/2009 og (EU) 2018/1999 (»den europæiske klimalov«) (EUT L 243 af 9.7.2021, s. 1).

⁽¹⁸⁹⁾ Eksempelvis lå engrospriserne på elektricitet på day-ahead-markedet på Den Iberiske Halvø under 10 EUR/MWh i 63 % af timerne i de tre uger mellem den 26.2. og 17.3.2024. Kilde: ENTSO-E Transparency Platform.

⁽¹⁹⁰⁾ Det langsomme fald på [1-2] % om året i 2020-priser er i nominelle værdier overkompenseret af den antagede inflation på 2 %, og derfor antages priserne i nominelle værdier langsomt at stige i denne periode.

rentningen. På grundlag af oplysningerne om erfaringerne fra andre nylige nukleare projekter har de tjekkske myndigheder givet tilstrækkeligt grundlag for at anse en betydelig reduktion af omkostningerne for usandsynlig. Selv hvis en sådan reduktion af omkostningerne skulle resultere i en øget egenkapitalforrentning, ville den være begrænset af gevinstdelingsmekanismen. Selv om der er en betydelig risiko for omkostningsstigninger ud over antagelserne i basisscenariet, vil dette ikke føre til overkompensation.

- (471) Hvad angår finansieringsomkostningerne, er forudsigelserne langt mere pålidelige end de tekniske elementer. Dette er baseret på de klart definerede finansieringsomkostninger under den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte. Antagelser om privat refinansiering kan have en mindre indvirkning på egenkapitalforrentningen, men er baseret på tillæg til satsen for den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte. På dette grundlag er antagelserne om finansieringsomkostningerne tilstrækkeligt plausible.
- (472) Den finansielle model, der er beskrevet i afsnit 3.6.2, anvendes til at beregne den aftalekurs, der er nødvendig for at opnå en egenkapitalforrentning på [9-11] % i projektets driftslevetid. I det indledende (eller grundlæggende) tilfælde anvender den finansielle model som input flere antagelser, hvoraf mange vil blive ajourført efter indgåelsen af kontrakten vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. Som beskrevet ovenfor anser Kommissionen disse indledende antagelser for at være plausible. Opdateringsprocessen er baseret på listen over parametre i bilaget. Denne udtømmende liste fastsætter, hvilke parametre der kan ajourføres og resultere i en justering (både opad eller nedad) af aftalekursen for at opretholde målet for egenkapitalforrentningen. Ajourføringsprocessen er derfor tilstrækkelig gennemsigtig og forudsigelig.
- (473) Kommissionen har vurderet funktionaliteten af den finansielle model og mener, at det er hensigtsmæssigt at beregne den minimumsaftalekurs, der er nødvendig for at opnå målforrentningen, ved hjælp af flere inputvariabler. Kommissionen har bekræftet, at den finansielle model tager hensyn til de oprindelige antagelser, herunder at lastfølgedriften fungerer som beskrevet i betragtning 149, med henblik på at anslå den indledende aftalekurs på [65-80] EUR og nå målet om en forrentning på [9-11] %.
- (474) Kommissionen har endvidere kontrolleret, at den finansielle model kan tage hensyn til en række antagelser (scenarier) for inputvariablerne, og at den egenkapitalforrentning, der er anslået i den finansielle model, reagerer i overensstemmelse hermed. Kommissionen har endvidere kontrolleret, at den finansielle model kan anvendes til at løse problemet med den aftalekurs, der er nødvendig for at opnå målforrentningen under disse forskellige scenarier.
- (475) Kommissionen konkluderer derfor, at projektets finansielle model, herunder dens funktion og de underliggende antagelser, er plausible og egnede til at sikre det foreslåede mål for projektets forrentning.

8.3.3.5.3. Benchmarking af forrentning

8.3.3.5.3.1. Indledning

- (476) I dette afsnit redegør Kommissionen for sin vurdering af forrentningen af EDU II-investeringen. For at sikre statsstøtteforanstaltningens proportionalitet og undgå overkompensation skal statsstøtteforanstaltningen sikre støttemodtagerens minimumsforrentning ved gennemførelsen af EDU II-investeringen, med andre ord den minimumssats, der lukker finansieringsgab for projektet. Finansieringsgabets defineres som forskellen mellem nettonutidsværdien i det faktiske scenarie og i det kontrafaktiske scenarie, og det er samtidig det minimumsbeløb for statsstøtte, der er nødvendigt, for at foranstaltningen kan have en tilskyndelsesvirkning for virksomheden, og det maksimale statsstøttebeløb, der står i et rimeligt forhold til udløsningen af investeringen.
- (477) Begrebet finansieringsgab er dybt forankret i den almindelige forretningsbeslutning. Når virksomheder, der søger at maksimere deres overskud, beslutter, om de vil gennemføre et projekt, vurderer de den værdi, der genereres af det pågældende projekt, i forhold til alternative handlemuligheder og vælger den, der har det højeste forventede afkast. For at virksomheder kan være villige til at gennemføre et projekt, der ikke er det projekt, der har det højeste forventede afkast, kan det derfor være nødvendigt at tilskynde dem ved hjælp af statsstøtte, der dækker finansieringsgabets.

- (478) I dette tilfælde består det faktiske scenarie i at investere i EDU II-projektet, mens det kontrafaktiske scenarie består i, at der ikke investeres. Tjekkiets finansielle model viser den forventede værdi af EDU II-projektet på værdiansættelsesdatoen, den 31. december 2023, ved at tilbagediskontere de positive og negative cashflows, som projektet forventes at generere i løbet af dets levetid. Tjekkiets finansielle model for det faktiske scenarie (dvs. investeringen i EDU II) viser, at de foreslåede statsstøtteforanstaltninger resulterer i en nettonutidsværdi af det faktiske scenarie på nul, og at sådanne statsstøtteforanstaltninger er dimensioneret til dette formål (dvs. at aftalekursen i købskontrakten beregnes således, at projektets nettonutidsværdi, inklusive støtte, er nul). I dette tilfælde består det kontrafaktiske scenarie i fravær af investeringer (dvs. en nettonutidsværdi af den kontrafaktiske investering på nul). Det forhold, at nettonutidsværdien af det faktiske scenarie, der omfatter den foreslåede statsstøtte, og nettonutidsværdien af det kontrafaktiske scenarie er de samme, betyder, at de foreslåede statsstøtteforanstaltninger lukker finansieringsgabet og tilskynder til EDU II-investeringen uden at skabe overkompensation ⁽¹⁹¹⁾.
- (479) En nettonutidsværdi på nul i det faktiske scenarie (i den EDU II-investering, der er opnået ved medtagelsen af statsstøtteforanstaltningerne) indebærer, at projektets WACC eller kapitalomkostninger og projektets interne rente eller projektets afkast er de samme. WACC er det vægtede gennemsnit af egenkapitalomkostningerne og gældsomkostningerne (se afsnit 3.6.5). Projektafkastet tager således hensyn til hele den kapitalstruktur, der anvendes til at finansiere projektet, dvs. egenkapitalen fra aktionærerne og gælden fra långiverne.
- (480) I EDU II-sagen fokuserede Kommissionen på vurderingen af målet for egenkapitalforrentning. Dette skyldes, at egenkapitalen i dette tilfælde stilles til rådighed af ČEZ, mens gælden stilles til rådighed af staten til en subsidieret rente (se afsnit 3.7). Gælden eller lånet til en subsidieret rente og differencekontrakten gennem aftalekursen er de foranstaltninger, der lukker finansieringsgabet i EDU II-projektet. Fastsættelsen af proportionalitet af egenkapitalomkostningerne sikrer således, at den samlede statsstøtte står i et rimeligt forhold til målet.
- (481) De skønnede egenkapitalomkostninger har derefter til formål at vurdere, om aktionærernes afkast er forholdsmæssigt. Når målet for egenkapitalforrentningen, i betragtning af gældsomkostningerne for den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte, vurderes at være forholdsmæssigt, kalibreres differencekontraktens aftalekurs, således at den samlede statsstøtte lukker finansieringsgabet, dvs. producerer en nettonutidsværdi på nul for det faktiske scenarie ⁽¹⁹²⁾. Med andre ord sikres statsstøttens proportionalitet gennem kalibreringen af aftalekursen i betragtning af de subsidierede gældsomkostninger og den forholdsmæssige egenkapitalforrentning. Af disse grunde fokuserer Kommissionen i resten af dette afsnit på at vurdere proportionaliteten af målet for egenkapitalforrentningen.

8.3.3.5.3.2. Vurdering

8.3.3.5.3.2.1. Præmie for enkeltstående større risiko

- (482) I åbningsafgørelsen udtrykte Kommissionen tvivl om proportionaliteten af Tjekkiets foreslåede mål for egenkapitalforrentning og navnlig om behovet for at medtage en præmie for enkeltstående større risiko på 3-3,5 % ud over basisafkastet ⁽¹⁹³⁾.
- (483) Med hensyn til præmie for enkeltstående større risiko hævdede Tjekket, at atomkraftværker har visse unikke karakteristika og risici i forhold til andre elproduktionsprojekter, som skal tages i betragtning gennem medtagelse af en præmie for enkeltstående større risiko i den CAPM-afledte egenkapitalforrentning. Tjekket skønner, at 3-3,5 % vil tage højde for disse risici, som ikke er omfattet af betaestimerne for diversificerede energiforsyningsselskaber, der er involveret i mere traditionelle former for produktion og regulerede netselskaber ⁽¹⁹⁴⁾.

⁽¹⁹¹⁾ Det kontrafaktiske scenarier nutidsværdi på nul betyder, at selskabet i dette scenarie er villigt til at gå videre med et projekt, der giver et afkast til kapitalen, der er det samme som omkostningerne ved denne kapital (dvs. WACC = projektets interne rente). Da finansieringsbehovet her er lig med nettonutidsværdien af det faktiske scenarie, betyder det forhold, at statsstøtten sikrer, at nettonutidsværdien af det faktiske scenarie er nul, at det antages, at WACC også i det faktiske scenarie er lig med projektets interne rente i overensstemmelse med det kontrafaktiske scenarie.

⁽¹⁹²⁾ Med en diskonteringsats eller WACC, der afspejler de relevante gældsomkostninger og egenkapitalomkostninger.

⁽¹⁹³⁾ Åbningsafgørelsen, betragtning 67.

⁽¹⁹⁴⁾ Åbningsafgørelsen, betragtning 69.

- (484) I åbningsafgørelsen satte Kommissionen spørgsmålstegn ved behovet for en præmie for enkeltstående større risiko i betragtning af de tre støtteforanstaltninger, der er blevet foreslået for at imødegå de risici, der er forbundet med atomkraftværker. Kommissionen hævdede, at de risici, som investoren bærer, efter at have overvejet den beskyttelse, der ydes gennem købskontrakten, den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte og investoraftalen, afspejles i den CAPM-afledte egenkapitalforrentning, og den var derfor i tvivl om behovet for en yderligere risikopræmie ⁽¹⁹⁵⁾.
- (485) Efter åbningsafgørelsen forelagde Tjekkiet den 25. september 2023 et dokument, der har til formål at støtte medtagelsen af en præmie for enkeltstående større risiko ⁽¹⁹⁶⁾. Kommissionen bemærker, at de litteraturhenvisninger, som Tjekkiet har fremlagt i denne skrivelse ⁽¹⁹⁷⁾, ikke støtter medtagelsen af en sådan præmie, når der er planlagt statslig indgriben. Dette skyldes, at statsstøtten fjerner behovet for en højere betaling ved som minimum at fjerne en del af de risici, der ellers ville være særlige for nukleare investeringsprojekter. Endvidere blev der ikke redegjort for en præmie for enkeltstående større risiko hverken i Hinkley Point C eller i Paks II ⁽¹⁹⁸⁾. Kommissionen konkluderer derfor, at tilføjelsen af en præmie for enkeltstående større risiko til det anslåede interval for egenkapitalomkostninger ikke ville være forholdsmæssig i den foreliggende sag.
- (486) I løbet af undersøgelsen har de tjekiske myndigheder indvilliget i, at der ikke vil blive taget hensyn til præmie for enkeltstående større risiko ved beregningen af egenkapitalomkostningerne. Dette afhjælper den tvivl med hensyn til medtagelsen af en præmie for enkeltstående større risiko, der blev rejst i åbningsafgørelsen.

8.3.3.5.3.2.2. Målsats for egenkapitalforrentning

- (487) I dette afsnit vurderer Kommissionen, om målet for egenkapitalforrentningen på [9-11] % er forholdsmæssigt. I dette øjemed sammenligner Kommissionen Tjekkiets mål for egenkapitalforrentning med et markedsbaseret interval for egenkapitalomkostningerne. Et mål for egenkapitalforrentning, der er højere end intervallet, betyder et uforholdsmæssigt højt afkast, et mål for egenkapitalforrentning, der er lavere end intervallet, betyder et uforholdsmæssigt lavt afkast (dvs. et afkast, som en markedsøkonomisk investor ikke ville acceptere).
- (488) For at anslå dette markedsbaserede interval for egenkapitalomkostningerne følger Kommissionen CAPM-standardmetoden ⁽¹⁹⁹⁾ der når frem til et teoretisk interval for egenkapitalomkostningerne ved at anslå hver af intervallets komponenter på grundlag af markedsdata. Endvidere har Kommissionen benchmarket sin analyse ved at sammenligne det afledte interval for egenkapitalomkostninger med intervallet for industrier, der kan sammenlignes med den nukleare industri og dermed med EDU II.
- (489) Når intervallet for egenkapitalomkostninger er anslået, drager Kommissionen sin konklusion om proportionaliteten af målet for egenkapitalforrentning. Endelig vurderer Kommissionen, hvordan målet for egenkapitalforrentningen vil ændre sig i tilfælde af ændringer i omkostninger og tidsplan.

8.3.3.5.3.3. Vurdering af egenkapitalomkostningerne

- (490) I dette afsnit anslår Kommissionen sin egen basislinje for egenkapitalomkostningerne samt et interval for egenkapitalomkostningerne. Intervallet for egenkapitalomkostningerne fastsættes ved at identificere et »lavt« scenarie og et »højt« scenarie. For hver parameter i egenkapitalomkostningerne forklarer Kommissionen årsagerne til at acceptere eller tilbagevise Tjekkiets antagelser og leverer benchmarks baseret på bredt accepterede kilder.
- (491) Den metode, som Kommissionen anvender til at skønne egenkapitalomkostningerne, er baseret på standardformlen for CAPM, som også anvendes af Tjekkiet og er beskrevet i afsnit 3.6.5.1. Kommissionen har skønnet parametre i egenkapitalomkostningerne som forklaret nedenfor.
- (492) Med hensyn til den risikofrie rente bemærker Kommissionen, at Tjekkiet har anslået deres interval på grundlag af 2-årige og 20-årige gennemsnit af 30-årige euroobligationer og tyske statsobligationer samt +10-årige europæiske AAA-erhvervsobligationer og derefter lagt en præmie til for at omsætte disse gennemsnit til et interval for den risikofrie rente for Tjekkiet ⁽²⁰⁰⁾. Efter Kommissionens opfattelse er det mere hensigtsmæssigt ikke at betragte

⁽¹⁹⁵⁾ Åbningsafgørelsen, betragtning 207.

⁽¹⁹⁶⁾ Se Tjekkiets skrivelse af 25.9.2023.

⁽¹⁹⁷⁾ Se Tjekkiets skrivelse af 25.9.2023, tabel 15 »Risk premium studies«.

⁽¹⁹⁸⁾ Paks II-afgørelsen, punkt 258. I Hinkley Point C-afgørelsen nævnes der ikke noget om en præmie for enkeltstående større risiko eller en lignende type præmie.

⁽¹⁹⁹⁾ Denne tilgang er baseret på Harris-Pringle-formlen og er beskrevet i afsnit 3.6.5.

⁽²⁰⁰⁾ Se afsnit 3.6.5.1 for yderligere oplysninger.

erhvervsobligationer som tilnærmede værdier for den risikofrie rente, da disse ikke kan betragtes som risikofrie. Kommissionen finder det endvidere mere hensigtsmæssigt at se på samtidige data for seks måneder og 12 måneder i modsætning til data for to år eller 20 år ⁽²⁰¹⁾. Kommissionen estimerer således den risikofrie rente på grundlag af et gennemsnit af afkastet af 30-årige tyske AAA-statsobligationer og AAA-euroobligationer over den periode på seks måneder, der begynder i juli 2023, og den periode på 12 måneder, der begynder i januar 2023. Disse gennemsnit er lig med henholdsvis 2,72 % og 2,55 % ⁽²⁰²⁾. Ved at lægge risikopræmien på 0,6 % ⁽²⁰³⁾ til disse risikofrie renter får Kommissionen et justeret interval for den risikofrie rente på 3,09-3,26 %. Af forsigtighedshensyn følger Kommissionen Tjekkiets antagelse på 2,3 % i det lave scenarie, antagelsen på 2,72 % i referencescenariet og antagelsen på 3,26 % i det høje scenarie. Kommissionens interval for den risikofrie rente er således 2,30-3,26 %, hvorimod Tjekkiets er [2-5] %.

(493) For markedsrisikopræmien antager Tjekki et interval på [5-7] % på grundlag af Damodarans og Fernandez' data (se jf. afsnit 3.6.5.1). Disse databaser anvendes og anerkendes bredt i finans- og erhvervsverdenen. Kommissionen finder disse kilder pålidelige og antager i sit lave scenarie gennemsnittet af Damodarans data (5,6 %) ⁽²⁰⁴⁾ og i sit høje scenarie Tjekkiets konservative tal på 6,3 % ⁽²⁰⁵⁾. I sit referencescenarie anvender Kommissionen et konservativt tal på 6,1 %, som er det simple gennemsnit af Damodarans og Fernandez' data ⁽²⁰⁶⁾.

(494) Med hensyn til den ugearede beta vurderede Kommissionen den metode, som Tjekki har foreslået, og som er baseret på et vægtet gennemsnit af sammenlignelige selskabers beta og resulterer i en beta på [...] ⁽²⁰⁷⁾. Kommissionen fandt, at denne metode var i overensstemmelse med almindeligt anerkendte metoder. ⁽²⁰⁸⁾ Kommissionen finder dette tal konservativt sammenlignet med brancheoplysninger fra Damodaran, som anslår en gennemsnitlig ugearet beta på 0,54 for en stikprøve af selskaber ⁽²⁰⁹⁾. Kommissionen antager, at Tjekkiets betaværdi er 0,54 i sit høje scenarie. Af forsigtighedshensyn antager Kommissionen imidlertid en betaværdi på 0,51 i modsætning til Tjekkiets [...] i sit referencescenarie og i sit lave scenarie ⁽²¹⁰⁾. Denne beta er resultatet af en konservativ vurdering på grundlag af data fra Tjekki ⁽²¹¹⁾ ⁽²¹²⁾. Det skal bemærkes, at Kommissionen af forsigtig-

⁽²⁰¹⁾ Dette er også i overensstemmelse med Kommissionens tilgang i Paks II-afgørelsen.

⁽²⁰²⁾ For afkastet af 30-årige AAA-euroobligationer er dataene hentet fra ECB's dataportal (*Yield curve spot rate, 30-year maturity — Government bond, nominal, all issuers whose rating is triple A — Euro area*) (https://data.ecb.europa.eu/data/datasets/YC/YC.B.U2.EUR.4F.G_N_A.SV_C_YM.SR_30Y). For afkastet af tyske 30-årige statsobligationer er dataene hentet fra Deutsche Bundesbanks websted (*Daily yield of the current 30 year federal bond, time series BBSSY.D.REN.EUR.A640.000000WT3030.A* (Daily yields of current Federal securities | Deutsche Bundesbank)).

⁽²⁰³⁾ Se afsnit 3.6.5.1 for yderligere oplysninger.

⁽²⁰⁴⁾ Se fodnote 65 for nærmere oplysninger om, hvordan dette tal anslås.

⁽²⁰⁵⁾ Dette tal er konservativt sammenlignet med Fernandez' seneste undersøgelse af markedsrisikopræmien, der blev offentliggjort i juni 2022, og som viser en median markedsrisikopræmie på 6,7 %. Se fodnote 66 for yderligere oplysninger.

⁽²⁰⁶⁾ Gennemsnittet af Damodarans 5,6 % og Fernandez' 6,7 %. Denne tilgang er i overensstemmelse med Kommissionens tilgang i Paks II-afgørelsen.

⁽²⁰⁷⁾ Se afsnit 3.6.5.1 for yderligere oplysninger.

⁽²⁰⁸⁾ Denne metode, som Tjekki anvender, består i at anvende en sammensætning af den toårige regressionsbeta og den femårige regressionsbeta, der vægter de første 2/3 og den sidste 1/3. $\text{Beta} = (2/3) \text{ toårig regressionsbeta} + (1/3) \text{ femårig regressionsbeta}$. Dette er den samme metode, der anvendes af prof. Damodaran, som forklaret her: Variables used in Data Set (nyu.edu).

⁽²⁰⁹⁾ Se professor Damodarans websted, data for 2023, filen »betaEurope«, industriens »power«, der viser en ugearet beta justeret for likvider på 0,54.

⁽²¹⁰⁾ Dette er det simple gennemsnit af de femårige ugentlige regressionsbetaværdier for selskaber, der er sammenlignelige med EDU II. Den femårige regressionsbeta er den mest konservative af de to sæt betaer (den anden er den toårige ugentlige beta), der anvendes af Tjekki og Damodaran i betavurderingen. Det simple gennemsnit af de toårige ugentlige betaværdier er 0,55. Kommissionen bemærker endvidere, at betaværdien på 0,51 svarer til det konservative ikke-korrigerede simple gennemsnit for likvider af betaværdierne for de tre industrier, der kan anvendes til benchmarking af EDU II-projektet: »Green and Renewables«, »Power« og »Utility« (Kilde: prof. Damodarans websted, filen »betaEurope«).

⁽²¹¹⁾ Kommissionen har ved hjælp af den samme stikprøve, som Tjekki har anvendt, ikke gearret de sammenlignelige selskabers betaværdier for skat (under antagelse af Damodarans globale skattesats på 24,8 % ifølge Damodarans filen »betaEurope«, januar 2023, betaEurope22.xls (live.com)). Dette er i overensstemmelse med Hamada-tilgangen, der er beskrevet i fodnote 213, hvorved skatter medregnes i beregningen af betaværdien. Dette fører til et ugearet betaestimat på 0,595 efter Damodarans tilgang, der er forklaret i fodnote 69 og 208, som består i at tage det vægtede gennemsnit af sammenlignelige selskabers ugentlige toårige og femårige betaværdier. Af forsigtighedshensyn fjernede Kommissionen Nuclearelectrica fra stikprøven. På denne måde bliver det samlede ugearede betatal 0,516.

⁽²¹²⁾ Denne antagelse er også i overensstemmelse med Paks II-antagelserne.

hedshensyn anvender Hamadas standardtilgang ⁽²¹³⁾ for den gearede beta-estimering i modsætning til Harris-Pringle-tilgangen ⁽²¹⁴⁾, som Tjekkiet har anvendt.

- (495) For gearingen antog Tjekkiet et tal på [...] % ⁽²¹⁵⁾. Kommissionen bemærker, at [...] % er projektets målgearing ⁽²¹⁶⁾ og projektets gennemsnitlige gearing i løbet af dets levetid ⁽²¹⁷⁾. Kommissionen bemærker endvidere, at en gearing på [...] % er inden for gearingen for sammenlignelige selskabers gearing i det seneste hele regnskabsår, der er til rådighed ⁽²¹⁸⁾, og er også væsentligt mere konservativ end gearingen på 98 % baseret på projektets kapitalstruktur ⁽²¹⁹⁾. Kommissionen bemærker endvidere, at gearingen på [...] % stort set er i overensstemmelse med brancheoplysningerne fra Damodaran, som anslår en gennemsnitlig gearing på 61,2 % for en stikprøve af elsselskaber ⁽²²⁰⁾. Kommissionen antager således en gearing på [...] % i sine tre scenarier.

8.3.3.5.3.3.1. Konklusion

- (496) Kommissionens konklusioner om egenkapitalomkostningerne fremgår af *Table 10* nedenfor. Tabellen viser tre scenarier for egenkapitalomkostningerne, som er resultatet af tre sæt antagelser: et »lavt«, et »referencescenarie« og et »højt« scenarie.

Table 10

Konklusioner vedrørende egenkapitalomkostningerne

Scenarier	Lav	Referencescenarie ⁽¹⁾	Højt ⁽²⁾
Risikofri rente	2,3 %	2,7 %	3,3 %
Egenkapitalrisikopræmie	5,6 %	6,1 %	6,3 %
Beta (ugearet)	0,51	0,51	0,54
Gearing (D/(D+E))	[...] %	[...] %	[...] %
Egenkapitalomkostninger	[...] %	[...] %	[...] %
Midtpunkt i interval for egenkapitalomkostninger	[...] %		

⁽¹⁾ Kommissionen bemærker, at målet for egenkapitalforrentningen på [9-11] % stadig nås, hvis den risikofrie seks måneders rente i »referencescenariet« erstattes med den risikofrie 12-måneders rente på 2,5 %.

⁽²⁾ Kommissionen bemærker, at egenkapitalomkostningerne vil ligge på [...] %, hvis EDU II's målgearing på [...] % i det »høje« scenarie erstattes med den gennemsnitlige gearing på 56 % for tilsvarende selskaber i det seneste hele år, for hvilket der forelå tal på Bloomberg (dvs. 2022). Målet for egenkapitalforrentningen på [9-11] % ville således stadig blive nået.

Kilde: Kommissionens analyse.

⁽²¹³⁾ Denne tilgang er baseret på Hamada-formlen. I henhold til denne metode anvendes renteskatteskjoldet (dvs. den skattemæssige reduktion af den tilladte fradrag i den skattepligtige indkomst) ikke i gearingsjusteringerne af beta, hvorved den gearede beta reduceres, som igen reducerer egenkapitalforrentningen. Hamada-formlen er følgende: $\beta_L = \beta_U + \left[1 + \frac{D}{E}(1 - T)\right]$, hvor β_L er den gearede beta, β_U er den ugearede beta, D er gælden, E er egenkapitalen, T er skattesatsen, og $(1 - T)$ er skatteskjoldet. Skattesatsen antages at være på 21 % i overensstemmelse med Tjekkiets finansielle model. Bemærk, at gældsbeværdien i denne formel antages at være nul.

⁽²¹⁴⁾ Se afsnit 3.6.5.1 og fodnote 57 for yderligere oplysninger.

⁽²¹⁵⁾ Dette er projektets gennemsnitlige gearing i kontraktens løbetid. Se afsnit 3.6.5.1 for yderligere oplysninger.

⁽²¹⁶⁾ Se Tjekkiets skrivelse af 21. marts 2024.

⁽²¹⁷⁾ Tjekkiets finansielle model.

⁽²¹⁸⁾ Gearingsgraden for de selskaber, der er sammenlignelige med EDU II, i det seneste hele år, for hvilket der forelå tal på Bloomberg (dvs. 2022), varierer fra 41,8 % til 75,6 % med et gennemsnit på 56,3 % og 68,4 % som tærskel for den 75. percentil. Målgearingen på [...] % ligger således under den 75. percentil.

⁽²¹⁹⁾ Tallet på [...] % er også konservativt sammenlignet med intervallet 67-78 %, som er baseret på den metode til »effektiv gearing«, som Tjekkiet har foretaget, og som er beskrevet i afsnit 3.6.5.1, fodnote 76.

⁽²²⁰⁾ Se professor Damodaran's websted, data for 2023, filen »dbtfundEurope23«, industrien »power«.

(497) De parametre for egenkapitalomkostninger, der er vist i Table 10, resulterer i et interval for egenkapitalomkostninger på [...]-% og en gennemsnitlig værdi på [...] %, idet referencescenariet antager en værdi på [...] %. Målet for egenkapitalforrentningen på [9-11] % ligger inden for dette interval og under gennemsnittet for de tre scenarier. Det skal bemærkes, at disse tal ikke omfatter en præmie for enkeltstående større risiko af de årsager, der er forklaret i afsnit 8.3.3.5.3.2.1. Disse tal skal sammenlignes med Tjekkiets interval for egenkapitalomkostninger på [...] til [...] og gennemsnittet på [...], ekskl. præmie for enkeltstående større risiko, som omhandlet i afsnit 3.6.5.1.

(498) Disse tal for egenkapitalomkostninger er konservative, fordi den eneste industrispecifikke parameter i denne beregning er betaværdien, som stammer fra en gruppe selskaber, der har investeret i atomkraft, men med en varieret portefølje. Selv om betydelige risici afbødes af støtteforanstaltningerne, er individuelle nukleare projekter stadig udsat for betydelige risici, hvoraf mange stadig gør sig gældende for EDU II. Dette omfatter stigninger i tilgængeligheds-, anlægs- eller driftsomkostninger, der ikke skyldes legitime grunde, som er betydeligt lavere end forventet, forsinkelser i anlægsarbejdet efter slutdatoen, uforudsete afbrydelser, navnlig i perioder med høje priser, og elpriser efter udløbet af købskontraktens løbetid, som kan være betydeligt lavere end forventet på nuværende tidspunkt. Mange af disse risici kan delvis afbødes af selskaber med et større antal elproduktionsaktiver og andre energimarkedsaktiviteter, og hvis disse risici realiseres for disse sammenlignelige selskaber, påvirker de kun en del af deres drift. EDU II er et individuelt nukleart projekt og bærer dermed en større risiko end sammenlignelige selskaber med en varieret portefølje.

(499) Desuden baserede Kommissionen sig på Damodarans database over egenkapitalomkostninger på industriniveau for at benchmarke den krævede egenkapitalforrentning ⁽²²¹⁾. For at gøre dette så Kommissionen på de gennemsnitlige egenkapitalomkostninger for de industrier, der er tættest på den nukleare, og nåede frem til en gennemsnitlig egenkapitalomkostning på 10,21-10,26 % ⁽²²²⁾. De tal for egenkapitalomkostninger, der er beregnet for disse sektorer, kan betragtes som konservative skøn for atomkraftværker, da den eneste industrispecifikke parameter er betaværdien som forklaret i punkt 498.

(500) Kommissionen anvendte Tjekkiets finansielle model ⁽²²³⁾ til at vurdere, hvordan egenkapitalforrentningen (eller målegenkapitalen) vil ændre sig som følge af ændringer i anlægsomkostninger og opførelsestid ⁽²²⁴⁾.

— Kommissionen fandt, at egenkapitalforrentningen falde til [...] %, hvis der anvendes et scenarie med en omkostningsoverskridelse på 10 % som følge af ikkelegitime grunde. Dette er et sandsynligt scenarie i betragtning af atomkraftindustriens nyere historie ⁽²²⁵⁾. Hvis de faktiske omkostninger i stedet var 10 % lavere end forventet, ville egenkapitalforrentningen stige til [...] %. Dette er dog et usandsynligt scenarie i atomkraftindustrien.

— Kommissionen fandt endvidere, at en forsinkelse i anlægsarbejdet på fem år ville resultere i en egenkapitalforrentning på [...] %, mens egenkapitalforrentningen ville være [...] %, hvis anlægsarbejdet blev afsluttet fem år før tiden. Forsinkelsen i anlægsarbejdet er et realistisk scenarie baseret på industriens historie, mens afkortningen af anlægsperioden er urealistisk.

(501) På grundlag af disse følsomheder nåede Kommissionen således frem til et interval for egenkapitalforrentning på [...]-% med et gennemsnit på [...] %. Dette interval er aldrig højere end intervallet for egenkapitalomkostninger på [...]-% og ligger i gennemsnit under den krævede forrentning på [9-11] %, hvilket sikrer statsstøtteforanstaltningernes proportionalitet.

⁽²²¹⁾ For landespecifikke WACC-tal, der er relevante for december 2023, se »Data«, »Archived data«, »Cost of capital by industry«, »Europe«, »1/23« på <http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/>. Denne database er en del af en global database og omfatter europæiske lande (under »Western Europe«). Landene er imidlertid yderligere grupperet, og Tjekki er en del af undergruppen »Developed Europe« (se fanerne »Global alfabetical« og »Europe by industry«, filen <http://www.stern.nyu.edu/~adamodar/pc/datasets/indname.xls>).

⁽²²²⁾ Disse industrier er »Green and Renewables«, »Power« og »Utilities (General)«. Egenkapitalomkostningerne for Green & Renewables er 10,65 %, for Power 9,98 % og for Utilities (General) 10,01 %. Det simple gennemsnit af disse tal er 10,21 %, mens det vægtede gennemsnit (hvor vægtene er antallet af virksomheder i stikprøven) er 10,26 %. Se Damodaran, januar 2023, filen »waccEurope«.

⁽²²³⁾ Tjekkiets finansielle model.

⁽²²⁴⁾ For at håndtere disse følsomheder ændrede Kommissionen ikke nogen af de andre antagelser, herunder aftalekursen.

⁽²²⁵⁾ Se afsnit 8.3.3.3.

8.3.3.5.4. Udvalgelsen af ČEZ som projektiværksætter

- (502) I åbningsafgørelsen rejste Kommissionen tvivl om, hvorvidt ČEZ ville være den mest effektive operatør, og forhørte sig specifikt om, hvorvidt en åben udvælgelsesprocedure for projektiværksætteren kunne have ført til en reduktion af den støtte, der var nødvendig for gennemførelsen af projektet.
- (503) For det første anførte både Tjekkiet og ČEZ i deres bemærkninger til åbningsafgørelsen, at der opnås betydelige omkostnings- og tidsbesparelser som følge af udvalgelsen af ČEZ som projektiværksætter. Tjekkiet bemærkede navnlig, at udvalgelsen af ČEZ betyder i, at yderligere omkostninger på ca. [200-700] mio. EUR undgås (se betragtning 254 ovenfor). ČEZ bemærkede ligeledes, at dets udvælgelse som projektiværksætter potentielt reducerede projektets omkostninger med ca. [200-700] mio. EUR sammenlignet med en anden operatørs greenfield-atomkraftværk (se betragtning 339). Kommissionen mener, at de påberåbte omkostningsbesparelser, der består i værdien af den erhvervede lokalitet og omkostningerne ved licens- og udviklingsaktiviteter, som ČEZ allerede har udført, forekommer plausible og ikke er omfattet af de skønnede kapitaludgifter for projektet, hvilket reducerer støttebeløbet til projektet i forhold til situationer, hvor en åben udvælgelse skulle finde sted. På dette grundlag sikrer formelen for beregning af betalingen og overkompensationsmekanismen (se afsnit 8.3.3.5.1-8.3.3.5.3), at støtten begrænses til det nødvendige minimum.
- (504) For det andet bør projektets overordnede udformning og risikofordelingen mellem støttemodtageren og staten og støtteforanstaltningernes incitamentsstruktur sikre, at anlægs- og driftsomkostningerne holdes på et minimum. Selv om mange risici afbødes af støtteforanstaltningerne, fastholder EDU II eksponeringen for risici for stigninger i anlægs- og driftsomkostninger, medmindre der er tale om legitime grunde eller forsinkelser i anlægsarbejdet efter slutdatoen, hvilket udgør et incitament til at minimere omkostninger og forsinkelser. I projektets anlægs- og udviklingsfase vil ČEZ' samlede maksimale forpligtede betingede egenkapital til finansiering af eventuelle omkostningsoverskridelser være på 1,95 mia. EUR (betragtning 197). Som Tjekkiet har forklaret, bør ajourføringen af inputværdierne til den finansielle model for at afspejle resultaterne af udbuddet vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse desuden sikre, at de faktiske anlægsomkostninger, som danner grundlag for beregningen af aftalekursen for købskontrakten, er konkurrencedygtige, og det vil fjerne potentielle unødige uforudsete udgifter i den finansielle models underliggende omkostningsantagelser (betragtning 457). Endelig tilskynder gevinstdelingsmekanismen EDU II til at stræbe efter yderligere omkostningsreduktioner og opnå større afkast, som til dels vil blive delt med staten.
- (505) I lyset af ovenstående konkluderer Kommissionen, at støttepakken til projektet omfatter de nødvendige garantier og incitamenter til at minimere omkostningerne og dermed det støttebeløb, der er nødvendigt for projektet, og finder, at det er usandsynligt, at en åben udvælgelsesprocedure for projektiværksætteren ville have ført til lavere støttebeløb.

8.3.3.6. Undgåelse af uforholdsmæssigt negativ påvirkning af konkurrence og handel samt afvejningstest

- (506) Hvis foranstaltningen skal kunne anses for at være forenelig med det indre marked, skal de negative virkninger i form af forvrejning af konkurrencevilkårene og påvirkning af samhandelen mellem medlemsstaterne være begrænset og opvejes af støttens positive virkninger.
- (507) Kommissionen anførte i åbningsafgørelsen, at projektet kan forvrejle konkurrencevilkårene på flere forskellige måder.
- (508) For det første satte Kommissionen spørgsmålstejn ved de tekniske og økonomiske grunde til, at ČEZ (som enejer af EDU II) blev udvalgt som støttemodtager, under hensyntagen til den manglende udbuds- eller udvælgelsesprocedure. Navnlig var det på dette tidspunkt ikke klart, om der kunne have været andre potentielt mere effektive operatører, der var villige til at gennemføre projektet med mindre støtte.
- (509) For det andet udtrykte Kommissionen bekymring for, at vilkårene i aftagningskontrakten mellem EDU II og special purpose-enheden ville føre til ineffektiv driftsadfærd fra EDU II's side og forvrejle rangfølgen på elektricitetsmarkedet ved at fortrænge billigere teknologier, f.eks. vedvarende energi.

- (510) For det tredje henviste Kommissionen til ČEZ' stærke position på det tjekkiske elektricitetsmarked og udtrykte bekymring over potentielle fordrejninger af markedsstrukturen på grund af den pågældende støtteforanstaltning, f.eks. ved at fortrænge alternative investeringer.
- (511) For det fjerde kunne Kommissionen på tidspunktet for åbningsafgørelsen ikke helt udelukke, at ČEZ ikke kunne fordreje markedets funktion i det efterfølgende omsætningsled ved at påvirke markedsprisen eller andre former for strategisk adfærd, der fremmes af store produktionsmængder, f.eks. tilbageholdelse af kapacitet.
- (512) Endelig manglede Kommissionen tilstrækkeligt dokumenterede oplysninger til at vurdere special purpose-enhedens virkninger på markedet.

8.3.3.6.1.Valg af ČEZ som projektiværksætter ⁽²²⁶⁾

- (513) I åbningsafgørelsen bemærkede Kommissionen, at ČEZ blev valgt som projektiværksætter uden et udbud, en udvælgelsesprocedure eller en offentlig indkaldelse af interessetilkendegivelser, og den forespurgte, på hvilket teknisk og økonomisk grundlag ČEZ blev udvalgt. På grundlag af ovenstående rejste Kommissionen tvivl om, hvorvidt valget af ČEZ som projektiværksætter kunne føre til en potentiel fordejning af markedsstrukturen.
- (514) Efter åbningsafgørelsen forklarede de tjekkiske myndigheder, at alternative løsninger for projektiværksætterens rolle var blevet overvejet, og at ČEZ blev valgt som den foretrukne løsning (se betragtning 50-59 ovenfor).
- (515) De tjekkiske myndigheder forklarede endvidere, at ČEZ er det bedst egnede valg som projektiværksætter i betragtning af dets evne og incitamenter til at gennemføre projektet samt hensynet til energiforsyningsikkerhed, nationale sikkerhedsinteresser og teknologineutralitet (se betragtning 247 ovenfor).
- (516) De tjekkiske myndigheder forklarede også, at udvælgelsen af ČEZ skaber betydelige effektivitetsgevinster, undgår yderligere omkostninger og ikke kræver en særskilt anlægsudvikling. Denne udvælgelse skaber således betydelige fordele med hensyn til projektets leveringstidspunkt, som ikke kunne opnås gennem alternative strukturer (se betragtning 248).
- (517) Fordelene med hensyn til leveringstidspunkt blev forklaret af de tjekkiske myndigheder med det forberedende arbejde, som ČEZ har udført indtil videre. ČEZ Group er ejer af det foreslåede anlægsområde for atomkraftværket. Købsprocessen for den jord, der var nødvendig til byggepladsen, begyndte i april 2008 og blev afsluttet i 2021 (betragtning 249 ovenfor). ČEZ har desuden gennemført gennemførlighedsundersøgelser samt licens- og udviklingsaktiviteter med det formål at reducere tiden og omkostningerne for Tjekkiet i forbindelse med udviklingen af projektet. ČEZ har endvidere fra begyndelsen af 2021 opnået alle de centrale licenser og tilladelser, der er nødvendige for at fremme projektet i overensstemmelse med projektplanen (f.eks. licensen til placering af det nukleare anlæg og miljøkonsekvensvurderingen (betragtning 250 ovenfor). Tilladelsen til placering af det nukleare anlæg kræver typisk 6-7 år, mens miljøkonsekvensvurderingen tager 3-5 år.
- (518) De tjekkiske myndigheder forklarede endvidere, at ČEZ som ejer og operatør af et atomkraftværk har indgående kendskab til og forståelse af de lovgivningsmæssige krav, herunder licenskrav, til et nyt atomkraftværk og lovgivningen i Tjekkiet (betragtning 251 ovenfor). Desuden er ČEZ og EDU II medlemmer af flere internationale organisationer og har derigennem adgang til standarder og processer, der anerkendes og søges fremmet af tilsynsmyndigheder i hele verden med henblik på at fremme løbende forbedringer (se betragtning 251 ovenfor).
- (519) De tjekkiske myndigheder understregede endvidere projektets centrale rolle for Tjekkiets elforsyningsikkerhed i fremtiden, navnlig i lyset af dekommissioneringen af kulfyrede kraftværker. De tjekkiske myndigheder forklarede specifikt, at en kortere udviklingshorisont for projektet vil bidrage til at afhjælpe det forventede kapacitetsgab. Udvikling af et andet projekt på et andet sted med en betydeligt længere tidshorisont vil ikke imødekomme systemets umiddelbare behov for forsyningssikkerhed (se betragtning 252 ovenfor).

⁽²²⁶⁾ Af hensyn til overskueligheden blev valget af ČEZ som projektiværksætter vurderet i afsnit 8.3.3.5.4 ovenfor i forbindelse med dets indvirkning på støttens proportionalitet. I dette afsnit vurderes valget af ČEZ som projektiværksætter med hensyn til dets eventuelle uforholdsmæssigt negative virkninger for konkurrencen og samhandelen.

- (520) Tjekkiet nævnte endvidere, at der vil opstå betydelige forsinkelser i gennemførelsen af projektet sammenlignet med ČEZ, hvis en alternativ projektiværksætter skulle anskaffe et potentielt egnet sted til et atomkraftværk på Tjekkiets område. I dette kontrafaktiske scenarie anslår de tjekkiske myndigheder specifikt forsinkelser på op til 14 år i forhold til projektets tidsplan. I det kontrafaktiske scenarie kunne man ikke udelukke, at der ikke vil opstå problemer eller forsinkelser i forbindelse med de trin i områdekarakteriseringen eller planlægningen, der er blevet gennemført for EDU II, hvilket vil øge risiciene og omkostningerne i forbindelse med udviklingen af projektet. De tjekkiske myndigheder hævder, at der i Europa under alle omstændigheder ikke er dokumentation for, at en teknologineutral, erfaren atomkraftoperatør har udviklet atomkraftværker uden for sit eget land (se betragtning 253 ovenfor) ⁽²²⁷⁾.
- (521) Tjekkiet påpeger også, at der vil opstå yderligere omkostninger, hvis en anden projektiværksætter end ČEZ skulle udvikle projektet. Tjekkiet anslår, at disse omkostninger vil beløbe sig til mindst [200-700] mio. EUR (se betragtning 254). På samme måde anslår ČEZ omkostningsbesparelser i forhold til andre operatører på ca. [200-700] mio. EUR.
- (522) De tjekkiske myndigheder nævnte endvidere, at udvælgelsen af ČEZ som projektiværksætter var i overensstemmelse med tidligere sager vedrørende atomkraft, som Kommissionen havde vurderet, og hvor der ikke blev gennemført åbne konkurrencebaserede procedurer med henblik på udvælgelse af projektiværksættere på grund af disse projekters særlige karakteristika (se betragtning 255 ovenfor).
- (523) Tjekkiet fremlagde endvidere dokumentation for ČEZ' gode resultater med hensyn til at levere og drive atomkraftværker (se betragtning 256 ovenfor).
- (524) Ud over hensynet til forsyningssikkerheden og den nationale sikkerhed understreger Tjekkiet desuden perspektivet for den finansielle sikkerhed, eftersom ČEZ nyder godt af en stærk statslig kreditvurdering (se betragtning 257 ovenfor).
- (525) Endelig præciserede Tjekkiet, at et udbud vedrørende udvælgelse af en anden projektiværksætter, der potentielt kunne være en anden enhed end ČEZ, ville medføre betydelige ulemper. Tjekkiet fremfører i det væsentlige, at konkurrencen på dette projektniveau i dette tilfælde ikke ville give nogen resultater med henblik på at vælge den mest effektive operatør. Med henvisning til ovennævnte årsager mener Tjekkiet, at ulemperne ved denne procedure, navnlig forsinkelserne og de ekstra omkostninger samt sikkerhedshensynene i forbindelse med enhver anden potentiel kandidat, ikke kunne opvejes, eftersom der ikke ville være nogen konkurrencemæssige fordele ved at anmode om andre parter interesselikende givelser eller ved at afholde et udbud. Tjekkiet anfører også, at ingen tredjepart på noget tidspunkt under planlægningen af projektet klagede over eller gjorde indsigelse mod udpegelsen af ČEZ som projektiværksætter for projektet.
- (526) Ingen konkurrent eller nogen anden tredjepart gav udtryk for betænkeligheder med hensyn til valget af ČEZ som projektiværksætter. Tværtimod bemærkede nogle tredjeparter udtrykkeligt, at de ikke deler Kommissionens betænkeligheder med hensyn til valget af ČEZ uden et udbud eller en høring, og de fandt det fuldt ud berettiget at pålægge et statsejet energiselskab en forpligtelse til at udvikle opførelsen og driften af det nye atomkraftværk (se betragtning 300-301 ovenfor).
- (527) I lyset af ovenstående finder Kommissionen, at de argumenter, som Tjekkiet og tredjeparter fremsatte under den formelle undersøgelse, i tilstrækkelig grad imødekommer den tvivl, som den gav udtryk for i åbningsafgørelsen vedrørende ČEZ' udvælgelse som projektiværksætter og den potentielle fordrejning af markedsstrukturen. Kommissionen bemærker, at dette ikke berører spørgsmålet om, hvorvidt fremtidige nukleare projekter kan kræve en mere åben udvælgelsesprocedure for at sikre, at støtten begrænses til det nødvendige minimum.
- (528) Endelig finder Kommissionen, at udvælgelsen af ČEZ som projektiværksætter sandsynligvis ikke vil føre til urimelige konkurrencefordrejninger, som det forklares nærmere i afsnit 8.3.3.6.3. Der er desuden ingen konkurrent eller andre tredjeparter, der under den formelle undersøgelsesprocedure påpegede urimelige konkurrencefordrejninger som følge af valget af ČEZ som projektiværksætter.

⁽²²⁷⁾ Kommissionen bemærker, at mange atomkraftværker drives af operatører med hjemsted i den medlemsstat, hvor investeringen foretages, men dette er ikke altid tilfældet (f.eks. EDF, der blev valgt som operatør i Det Forenede Kongerige).

8.3.3.6.2. Elkøbsaftalen

- (529) I åbningsafgørelsen udtrykte Kommissionen bekymring for, at vilkårene i elkøbsaftalen mellem EDU II og special purpose-enheden i det væsentlige ville dæmpe de incitamenter, som udsving i elpriserne giver til at producere elektricitet, når der er størst behov for det. Kommissionen bemærkede, at den faste pris i henhold til elkøbsaftalen kunne skabe et incitament for EDU II til at opretholde produktionen på det tekniske maksimum, også på markedsvilkår, hvor en reduktion af produktionen ville være mere effektiv ud fra et systemperspektiv. Dette er særlig vigtigt i betragtning af den lange driftslevetid på 60 år for det nye atomkraftværk, eftersom det fremtidige produktionsmiks, der er kendetegnet ved højere andele af vedvarende energi med typisk meget lave marginalomkostninger, som også afhænger af andre udviklinger, f.eks. lagring eller brintproduktion, kan resultere i større volatilitet, herunder perioder med lave eller endda negative priser ⁽²²⁸⁾. Kommissionen nærede tvivl om, hvorvidt denne indvirkning på effektive lastfordelingssignaler kunne minimeres, samtidig med at foranstaltningens mål blev nået ⁽²²⁹⁾.
- (530) Hvis en producent modtager et fast beløb for hver produceret MWh, vil producenten ikke have nogen fordel af at følge markedsprissignalet og af at øge produktionen i perioder med høje priser (knaphed), reducere produktionen i perioder med lave eller negative priser (overflod) eller planlægge vedligeholdelse i perioder med lav efterspørgsel (f.eks. i sommermånederne). Tværtimod har en producent ved et fast beløb pr. MWh incitamenter til at producere ved maksimal produktion i tider med negative priser, hvilket skaber en negativ virkning ud fra et systemperspektiv og muligvis fortrænger selv de lave marginalomkostninger ved vedvarende energi. Desuden tilskynder en fast pris for alle produktionstimer til investeringer i kraftværker, der er optimeret til grundlastdrift, og som mangler fleksibilitet til hurtigt at øge, reducere eller følge belastningen. I betragtning af behovet for at fremskynde udbredelsen af vedvarende energikilder for at dekarbonisere EU's elproduktion og den variable energiproduktion i mange anlæg til produktion af vedvarende energi er kulstoffattige kraftværker, som teknisk set er i stand til at give systemet fleksibilitet og har økonomisk incitament til at gøre brug af denne fleksibilitet, særligt værdifulde med hensyn til at skabe fordele for elektricitetssystemet.
- (531) Kommissionen mener, at differencekontraktens betalingsformel i købskontrakten (se betragtning 88-91) ud over at skabe indtægtsstabilitet og begrænse overkompensation (som drøftet i afsnit 8.3.3.5.1.1) giver kraftværket incitamenter til effektiv drift og derfor begrænser de negative virkninger for konkurrencen og samhandelen. Dette opnås hovedsagelig på grund af markedseksponeringsperioden samt visse parametervalg i den efterfølgende afregningsperiode.
- (532) Markedseksponeringen giver kraftværket incitamenter til effektiv drift, fordi det modtager betaling for hver enhed af sin produktion til den faktiske timepris på day-ahead-markedet ⁽²³⁰⁾. På grundlag af markedsprissignalet og kraftværkets egne driftsomkostninger tilskyndes det til effektiv lastfordeling gennem udnyttelse af det tekniske fleksibilitetspotentiale. Kraftværket tilskyndes til at reducere produktionen, når markedsprisen er lavere end driftsomkostningerne, og til at øge produktionen, når markedsprisen er højere. Selv om kraftværket er underlagt tekniske begrænsninger (f.eks. med hensyn til ramp-up- og ramp-down-hastighed og krav til minimumsbelastning

⁽²²⁸⁾ Se f.eks. afsnit 6.2.6.4 »Level and volatility of wholesale prices« i den konsekvensanalyse, der ledsager pakken om ren energi til alle europæere, SWD(2016) 410 final af 30. november 2016, hvori det hedder, at »den forbedrede markedsudformning vil føre til mere volatile gennemsnitlige timepriser, til dels på grund af indførelsen af lokaliseringssignaler, der afslører den forskellige værdi af elektricitet i de forskellige knudepunkter. Denne volatilitet vil dog være ret begrænset og vil ikke være resultatet af ekstreme prisudsving mellem nul og VoLL. De observerede prisintervaller vil være ret begrænsede, så længe andelen af variabel vedvarende energi holder sig inden for visse grænser. Når andelen af vedvarende energi, og navnlig af variable vedvarende energiteknologier, overstiger disse grove grænser, kan prisvolatiliteten dog stige betydeligt, hvis andre ressourcer, f.eks. oplagring, endnu ikke er på plads, så de kan absorbere en stor del af den. Som det fremgår af nedenstående tabel, forventes andelen af vedvarende energi i 2050 at nærme sig 60 %. I dette tilfælde øges spændet mellem grundlast- og spidslastpriserne betydeligt, hovedsagelig på grund af de lavere grundlastpriser sammenlignet med de foregående perioder. De gennemsnitlige day-ahead-markedspriser er dog fortsat høje i hele fremskrivningsperioden, da termisk produktion stadig forventes at være marginal (og dermed fastsatte day-ahead-markedsprisen) i de fleste timer af året«.

⁽²²⁹⁾ Åbningsafgørelsen, betragtning 224.

⁽²³⁰⁾ På grundlag af købskontrakten og den overordnede støttestruktur betales markedsgodtgørelsen til kraftværket gennem special purpose-enheden. Da alle lastfordelingsrettigheder forbliver hos kraftværket, og betalingen er direkte knyttet til de faktiske timepriser på day-ahead-markedet, bør de driftsmæssige incitamenter for kraftværket imidlertid være, som om kraftværket selv handlede direkte på markedet.

for at undgå at skulle lukke helt ned), tilskynder dette kraftværksoperatøren til at udnytte den teknisk tilgængelige fleksibilitet så optimalt som muligt. Desuden tilskyndes kraftværket til effektivt at planlægge vedligeholdelse og optankning til perioder med lavere forventede priser.

(533) Parametervalgene i den efterfølgende afregningsperiode understøtter de incitamenter til effektiv drift, som eksponeringen for markedsrisici giver.

- 1) For det første defineres referenceprisen som et efterfølgende gennemsnit af markedspriserne pr. time over et år. I løbet af året er afregningsperioden ikke fastsat, og derfor tilskyndes kraftværket generelt til at træffe ikkefordrejede lastfordelingsbeslutninger udelukkende på grundlag af markedsprissignalet. Endvidere mindskes incitamenterne til misbrug, der fører til højere markedspriser (f.eks. tilbageholdelse af kapacitet, se afsnit 8.3.3.6.3), fordi højere markedspriser ville resultere i en højere referencepris og dermed en lavere betaling i afregningsperioden.
- 2) For det andet er referenceperioden på et år tilstrækkelig lang til at sikre, at kraftværket er eksponeret for markedsprisen i referenceperioden, hvorved det har flere incitamenter til lastfordeling og til at planlægge vedligeholdelse og optankning effektivt sammenlignet med en kortere referenceperiode. Kraftværket får incitamenter til at udnytte sin fleksibilitet til øget drift på tidspunkter, hvor markedspriserne er særligt høje, og reduceret drift på tidspunkter, hvor markedspriserne er særligt lave.
- 3) For det tredje defineres afregningsperioden over en fast, på forhånd fastsat årlig produktion (referencemængden) med forbehold af de justeringer, der er beskrevet nedenfor. Derfor påvirker beslutninger om lastfordeling og kraftværkets deraf følgende produktion generelt ikke afregningsperioden, hvilket giver mulighed for ikkefordrejede incitamenter til effektiv drift for kraftværket udelukkende på grundlag af markedssignalet. Referencemængden fastsættes på grundlag af kraftværkets målproduktionsniveau i referenceperioden.

(534) Justeringerne af den efterfølgende afregningsperiode som beskrevet i betragtning 88 og 90 begrænser på den ene side kraftværkets potentielle tilbagebetaling, hvilket giver en beskyttelse mod uforholdsmæssigt store risici som følge af uforudsete afbrydelser, når priserne er høje, og begrænser på den anden side afregningsperioden, når priserne er meget lave, hvilket giver en beskyttelse mod uforholdsmæssigt store betalinger i tider med negative priser. Udformningen af disse justeringer er blevet kalibreret for i vid udstrækning at bevare omfanget af de incitamenter til effektiv drift, som elementerne i differencekontraktens formel giver som beskrevet ovenfor. Overordnet set sikrer de incitamenter til effektiv drift, der er fastsat i differencekontraktens betalingsformel i købskontrakten, at støtten ikke giver kraftværket incitamenter til ineffektiv drift, når markedspriserne ligger under dets driftsomkostninger. En sådan ineffektiv drift ville fordreje elektricitetsmarkedets rangfølge og risikere at fortrænge billigere teknologier som f.eks. vedvarende energi. Dette kan desuden have en negativ indvirkning på markedsintegrationen og udviklingen af vedvarende energi. Denne effektivitetseffekt fremgår også af, at de tjekkiske myndigheder anslår, at kraftværket i gennemsnit drives efter differencekontraktens betalingsformel med mindre kapacitet end under produktionsmaksimeringen (se betragtning 150), hvilket giver mere »plads« til billigere teknologier som f.eks. vedvarende energi.

(535) Kommissionen bemærker også, at købskontrakten ikke giver mulighed for en direkte omfordeling af indtægterne fra købskontrakten til elforbrugerne. Det forventes desuden ikke, at atomkraftværket ofte vil være det prisfastsættende kraftværk på det tjekkiske marked. Selv om den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte og mekanismen til beskyttelse mod lov- eller politikændringer reducerer de samlede omkostninger ved projektet og dermed øger de potentielle indtægter fra købskontrakten sammenlignet med indtægterne under en foranstaltning, der udelukkende finansieres via en differencekontrakt, resulterer dette derfor ikke i en øget fordeling af differencekontraktens indtægter til forbrugerne sammenlignet med en foranstaltning, der udelukkende finansieres via en differencekontrakt. Kombinationen af de tre foranstaltninger kan derfor ikke føre til konkurrencefordrejning på forbrugerniveau via indtægtsfordelingsmekanismer.

(536) På grundlag af ovenstående finder Kommissionen, at de ændringer, som Tjekkiet indførte under den formelle undersøgelse, i tilstrækkelig grad imødekommer den tvivl, som Kommissionen gav udtryk for i åbningsafgørelsen med hensyn til de incitamenter, der følger af formelen for beregning af betalingen.

8.3.3.6.3. Indvirkning på markedsstrukturen, potentiel prismanipulation og ČEZ' tilbageholdelseskapacitet

- (537) I åbningsafgørelsen udtrykte Kommissionen bekymring over indvirkningerne på markedsstrukturen gennem oprettelsen af EDU II samt EDU II's muligheder for at manipulere markedet til fordel for ČEZ. Kommissionen henviste specifikt til ČEZ' stærke position på det tjekkiske elektricitetsmarked og kunne ikke fuldt ud udelukke potentielle fordrejninger af markedsstrukturen på grund af den pågældende støtteforanstaltning, f.eks. ved at konsolidere markedsstyrken, fortrænge alternative investeringer eller fordreje grænseoverskridende strømme. Desuden kunne Kommissionen ikke helt udelukke, at EDU II ville fordreje markedets funktion ved at påvirke markedsprisen eller andre former for strategisk adfærd, der fremmes af store produktionsmængder, f.eks. tilbageholdelse af kapacitet. Kommissionen satte f.eks. spørgsmålstegn ved, om EDU II i en periode med høje markedspriser ville have økonomiske incitamenter til at reducere produktionen for at få markedspriserne til at stige, således at andre ČEZ-enheder ville være i stand til at sælge mere energi til højere markedspriser.

Indvirkning på markedsstrukturen

- (538) Kommissionen bemærker, at det tjekkiske elproduktionsmarked er kendetegnet ved en høj markedskoncentration, da ČEZ Group i 2020 tegnede sig for en betydelig andel på 60,29 % af den produktionskapacitet, der kan omfordeles⁽²³¹⁾, herunder nettoimport. Den tilsvarende markedsandel, når der tages hensyn til den samlede produktionskapacitet i 2020, var 64,29 %. En sådan markedskoncentration kan være skadelig for den effektive markeds konkurrence, da den kan gøre det vanskeligere for nye aktører at komme ind på markedet og medføre en likviditetsrisiko ved at begrænse forsyningsmulighederne på markedet.
- (539) Tjekkiet forklarer, at ČEZ' markedsandel forventes at falde betydeligt, og at den produktionskapacitet, der tilskyndes til med den pågældende støttepakke (projektet), ikke i væsentlig grad vil påvirke ČEZ' position på det tjekkiske elektricitetsmarked. ČEZ' markedsandel af produktionskapacitet, der kan omfordeles (ekskl. EDU II), forventes at falde til 45,06 % i 2040 og til 28,40 % i 2050, mens stigningen som følge af projektet vil være på 4,19 procentpoint i 2040 og 5,23 procentpoint i 2050. Tilsvarende forventes ČEZ' markedsandel af den samlede produktionskapacitet at falde til 45,15 % i 2040 og 18,98 % i 2050, mens projektet vil tilføje henholdsvis 12,83 procentpoint i 2040 og 10,27 procentpoint i 2050.
- (540) Kommissionen har vurderet de data, der ligger til grund for disse skøn, og anser dem for plausible, men konservative i betragtning af, at de tjekkiske myndigheders dekarboniseringsplaner i mellemtiden er blevet mere ambitiøse. Nærmere bestemt er ovennævnte skøn over markedsandelen, der stammer fra Oxera-rapporten, baseret på den antagelse, at de fleste kulkraftværker vil blive lukket ned senest i 2038 (nærmere bestemt henviste Tjekkiet til ČEZ' planer om at reducere den kulfyrede kapacitet med næsten halvdelen til 3 GW senest i 2025 og til 2 GW senest i 2030), og at de fire enheder i Dukovany I vil blive dekommissioneret mellem 2045-2047. Kommissionen forstår, at disse antagelser er ret konservative, da Tjekkiet bekræftede planerne om at udfase kul senest i 2033. ČEZ' markedsandel vil således sandsynligvis falde hurtigere i de kommende år som følge af brunkulslukningerne og være på et lavere niveau på det forventede opstartstidspunkt for EDU II end forudset i Oxera-rapporten. For at de eksisterende nukleare aktiver i Dukovany I kan fortsætte driften indtil 2045-2047, kræves der desuden godkendelse fra statens kontor for nuklear sikkerhed, som endnu ikke er sikret på tidspunktet for vedtagelsen af afgørelsen.
- (541) Kommissionen mener, at projektets struktur, hvorefter al elektricitet, der produceres af EDU II under købskontrakten, skal sælges til special purpose-enheden, det forhold, at special purpose-enheden og EDU II/ČEZ ikke kan koordinere handelen med elektricitet, og de handelsforpligtelser, der gælder for EDU II/ČEZ efter udløbet af købskontrakten, i tilstrækkelig grad afbøder ČEZ' eventuelle yderligere øgede indflydelse på det tjekkiske elektricitetsmarked som følge af projektet.

⁽²³¹⁾ Kapacitet, der kan omfordeles, omfatter alle termiske og nukleare kraftværker samt pumpekraftværker.

- (542) Kommissionen bemærker, at kravet om, at special purpose-enheden skal markedsføre elektriciteten i overensstemmelse med elhandelsforpligtelserne (se 3.6.4), vil bidrage til likviditeten på de kortfristede markeder i Tjekkiet. Sikring af et stabilt udbud af elektricitet på det kortfristede marked på ikkediskriminerende vilkår kan potentielt lette adgangen til eller udvidelsen af markedet for leverandører, der konkurrerer med ČEZ på detailmarkedet. Dette er navnlig tilfældet, for så vidt som den elektricitet, der markedsføres af special purpose-enheden, erstatter anden eksisterende produktion af ČEZ, som ČEZ også direkte kan anvende til sine detailaktiviteter, uden om engrosmarkedet.
- (543) Med hensyn til foranstaltningens potentielle virkninger for ny markedsadgang på produktionsmarkedet minder Kommissionen om sin vurdering i betragtning 415, som viser, at det er usandsynligt, at projektet vil fortrænge alternative investeringer, bortset fra højst ved potentielt at forsinke udviklingen af vindkraft en smule. Desuden reducerer formelen for beregning af betalingen i købskontrakten foranstaltningens konkurrencemæssige indvirkning på markedsbaserede investeringer i vedvarende energi, da den giver finansielle incitamenter til effektiv drift og dermed begrænser potentielle fordrejninger af elektricitetsmarkedets rangfølge eller fortrængning af billigere teknologier (se betragtning 534).
- (544) Kommissionen bemærker endvidere, at Tjekkiet anslår, at den forventede nedlukning af stenkuls- og brunkulsproduktionen vil resultere i en betydelig kapacitetsreduktion på ca. 6,5 GW, og at den forventede udfasning af eksisterende nukleare enheder i Dukovany I mellem 2045-2047 vil skabe et yderligere produktionsgab på ca. 2 GW, hvoraf projektet kun vil levere 1,2 GW. Desuden forventes der også en betydelig stigning i den forventede efterspørgsel efter elektricitet i de kommende 15 år (se betragtning 14).
- (545) Kommissionen noterer sig også Tjekkiets bemærkninger om, at det geografiske marked er bredere end Tjekkiet. Tjekkiets elnet er tæt forbundet med nabomedlemsstater (se fodnote 134), og elproduktion i andre medlemsstater er ofte prisfastsættende på det tjekkiske marked (se betragtning 262, 551 og 552). Hvis man afgrænser et marked, der er bredere end Tjekkiets, vil ČEZ' markedsandel være betydeligt lavere, hvilket yderligere reducerer ČEZ' potentiale til at påvirke konkurrencen negativt ved at påvirke EDU II's adfærd. Også i henhold til den snævrere markedsafgrænsning, der er mulig, når man ser på et særskilt tjekkisk marked for elektricitet, lægger det tjekkiske systems sammenkobling med dets naboer en betydelig begrænsning på en sådan adfærd.
- (546) Kommissionen finder derfor, at støtten ikke fører til øget markedskoncentration og har en begrænset indvirkning på investeringerne.

ČEZ' potentielle prismanipulation og tilbageholdelse af kapacitet

- (547) Ifølge ACER ⁽²³²⁾ forekommer tilbageholdelse af manipulerende kapacitet f.eks., »når en markedsdeltager med relativ evne til at påvirke prisen på eller samspillet mellem udbud af og efterspørgsel efter et engrosenergiprodukt uden begrundelse beslutter ikke at tilbyde eller økonomisk tilbageholde den tilgængelige produktions-, lagrings- eller transportkapacitet på markedet. Tilbageholdelse af elproduktionskapacitet henviser navnlig til praksis med at holde tilgængelig produktion fra at blive udbudt konkurrencedygtigt på engrosmarkedet for elektricitet, selv om udbud af den på konkurrencedygtige vilkår ville føre til rentable transaktioner til de gældende markedspriser«. Det skal derfor vurderes, om den pågældende markedsdeltager er i stand til at påvirke prisen på eller samspillet mellem udbud og efterspørgsel på engrosmarkedet for elektricitet ved at udvise en sådan adfærd.
- (548) Tjekkiet fremførte, at ČEZ Group ikke vil have økonomiske incitamenter eller mulighed for at puste engrosmarkedspriserne op ved at begrænse EDU II's produktion. For det første fremfører Tjekkiet, at indtægtstab for ČEZ Group i et hypotetisk scenarie, hvor EDU II ikke producerer elektricitet i et helt år, langt fra kunne genvindes gennem yderligere indtægter, der genereres ved at sælge den ikkeafdækkede del af produktionen i det følgende år. Tjekkiet påpeger, at reduceret produktion fra EDU II vil betyde tabte cashflows, og at en betydelig reduktion af belastningsfaktoren vil eliminere de likvide midler, der er til rådighed til at betale renter og afdrag på gæld, og vil potentielt bevirke, at EDU II ikke kan betale renter og afdrag på den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte, eller endda, at der ikke vil være tilstrækkelige cashflows til at dække driftsomkostningerne.

⁽²³²⁾ https://acer.europa.eu/sites/default/files/documents/en/remit/Documents/ACER_Guidance_on_REMIT_application_6th_Edition_Final.pdf.

- (549) Som forklaret i betragtning 39 er projektet af afgørende betydning for ČEZ Group, navnlig efter udfasningen af eksisterende kulkraftaktiver og potentielt nukleare produktionsaktiver, der forventes at finde sted senest i 2033 for kul og mellem 2045 og 2047 for atomkraft. Projektet forventes at bidrage til en stigning på [10-20] % i ČEZ Groups EBITDA, og enhver adfærd, der kan mindske projektets finansielle resultater, vil derfor have en betydelig indvirkning på ČEZ Groups finansielle resultater.
- (550) For det andet bemærker Kommissionen, at formlen for beregning af betalingen i købskontrakten indeholder indbyggede elementer, der i væsentlig grad begrænser de fordele, som støttemodtageren kan opnå som følge af manipulerende adfærd i form af tilbageholdelse af kapacitet. Som forklaret i betragtning 533 afbødes misbrug, der fører til højere markedspriser (f.eks. tilbageholdelse af kapacitet), da det ville resultere i en højere referencepris og derfor en lavere efterfølgende afregningsbetaling. På trods af at disse sikkerhedsforanstaltninger mod tilbageholdelsesadfærd forsvinder efter købskontrakten, er det vigtigt at bemærke, at der stadig vil være begrænsede incitamenter til manipulerende tilbageholdelsesadfærd. På trods af den manglende efterfølgende afregning vil ČEZ Group ikke finde tilbageholdelse rentabel på grund af de betydelige omkostninger til drift og vedligeholdelse af et sådant kraftværk. Desuden er fremtidig misbrug begrænset af den omfattende sammenkobling med nabomarkeder, fordi elproduktionslandskabet forventes at være afhængigt af en mere forskelligartet og udviklet blanding af energikilder, hvilket mindsker kapaciteten til at påvirke priserne gennem tilbageholdelse.
- (551) For det tredje anfører Tjekkiet, at projektet i betragtning af den høje grad af sammenkobling af det tjekkiske elektricitetsmarked med Østrig, Tyskland, Polen og Slovakiet forventes at have ingen eller meget begrænset indvirkning på prisfastsættelsen i Tjekkiet mellem 2030 og 2050, da markedsprisen for den sammenkoblede region forventes at være baseret på prisen på elektricitet produceret uden for Tjekkiet i langt de fleste timer. Som nærmere beskrevet i fodnote 139 er Tjekkiet godt forbundet med elektricitetssystemerne i nabolandene, som derfor kan udøve betydelig indflydelse på prisfastsættelsen på det tjekkiske marked. Dette er i overensstemmelse med konklusionerne i Oxera-rapporten, som vurderede prisfastsættelsesteknologien på det tjekkiske elektricitetsmarked i perioden 2030-2050 og konkluderede, at projektet vil være pristager, da prisen i langt de fleste timer vil blive fastsat af eksterne producenter og hovedsagelig af tjekkiske gas- og brunkulsværker i de resterende timer. Efterhånden som produktionen af vedvarende energi øges, forventes antallet af timer til nulpris også at stige betydeligt og nå op på ca. 16 % inden 2050.
- (552) Kommissionen bemærker, at disse konklusioner er i overensstemmelse med resultaterne af en analyse⁽²³³⁾ udført af Kommissionens Fælles Forskningscenter (JRC), som viser, at priserne på det tjekkiske elektricitetsmarked i 2022 — på grund af landets geografiske beliggenhed og høje sammenkoblingskapacitet — overvejende var drevet af markedsdynamikken i nabolandene, hvilket fremgår af det forhold, at andelen af pristimer fastsat af eksterne producenter var over 90 % i Tjekkiet, et af de højeste forhold i EU. En vigtig faktor, der påvirker de tjekkiske elpriser, er det tyske nabomarked, som på grund af dets store størrelse og voksende produktion af elektricitet fra vedvarende energikilder i stigende grad påvirker handelspartnerens prismønstre. Da Tyskland handler stigende mængder elektricitet med sine naboer, drives deres elpriser i stigende grad af udsving i Tyskland⁽²³⁴⁾. Faktisk var de tjekkiske timepriser på elektricitet på day-ahead-markedet næsten identiske (dvs. mindre end 1 % divergerende) i 48 % af timerne mellem 2021 og 2023⁽²³⁵⁾. Ifølge JRC's analyse forventes den samme tendens at fortsætte i perioden frem til 2030, hvor eksterne producenter forventes at være prisfastsættere i ca. 80 % af pristimerne i Tjekkiet. I 2030 forventes prisfastsættelsesteknologien på det tjekkiske elektricitetsmarked at være naturgas (omkring 50 % af tiden) efterfulgt af brunkul, olie, vedvarende energikilder og atomkraft.

⁽²³³⁾ Rangfølgen og prisfastsættelsesdynamikken på de europæiske elektricitetsmarkeder findes her: <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC134300>.

⁽²³⁴⁾ BloombergNEF: *Identifying Europe's »Macrogrids«*, 10.2.2020.

⁽²³⁵⁾ ENTSO-E Transparency Platform.

- (553) For det fjerde anfører Tjekkiet, at resultatet på elektricitetsmarkedet kan variere betydeligt mellem timeafregningsperioder, og at de samlede produktionsmarkedsandele ikke giver et fuldstændigt billede af markedsstyrken. Tjekkiet mener, at indikatorer som f.eks. restforsyningsindekset ⁽²³⁶⁾ er nyttige ved vurderingen af en producents evne til at handle uafhængigt af sine konkurrenter, da det måler, i hvilket omfang en producent er forpligtet til at dække den resterende efterspørgsel. Som det fremgår af analysen i Oxera-rapporten, forventes ČEZ' pivotalitet ifølge restforsyningsindekset at falde kraftigt fra 2030 til 2050. Mens ČEZ forventes at have væsentlig betydning i 2030 i næsten alle timer, falder andelen af timer, hvor ČEZ har væsentlig betydning, til under 10 % i 2050. Det er vigtigt at bemærke, at denne tendens kun påvirkes lidt af idriftsættelsen af projektet, da ČEZ' pivotalitet kun stiger med 14 % som følge af projektet, og denne virkning forventes at forsvinde i 2050. Kommissionen bemærker, at sandsynligheden for prismanipulation generelt stiger, når ČEZ er dominerende. Med markedsandele på generelt over 50 % på et bestemt relevant marked formodes det, at der foreligger en dominerende stilling, og at meget store markedsandele i sig selv, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, er bevis for, at der foreligger en dominerende stilling ⁽²³⁷⁾. Samtidig er markedsandele kun udgangspunktet for vurderingen af dominerende stilling, og der skal tages hensyn til andre aspekter ⁽²³⁸⁾. Kommissionen bemærker i denne forbindelse, at ČEZ' markedsandele inden for elproduktion falder over tid og navnlig vil falde betydeligt i 2040 og under alle omstændigheder vil ligge under 45 % i 2050. Desuden har Kommissionen ikke fundet tegn på, at ČEZ' udvikling af pivotalitet ikke er nøjagtig og plausibel. Bemærkningerne fra tredje parter gav navnlig kun i meget begrænset omfang udtryk for betænkeligheder med hensyn til en mulig markedsfordrejning som følge af projektet.
- (554) For det femte henviste Tjekkiet til konklusionerne i Oxera-rapporten, ifølge hvilke idriftsættelsen af EDU II vil have en lille virkning i form af en sænkning af elprisen på det tjekiske marked på ca. 2 EUR pr. MWh mellem 2040 og 2050.
- (555) I lyset af ovenstående argumenter mener Kommissionen derfor, at konkurrencefordrejninger i forbindelse med eventuel tilbageholdelse af kapacitet holdes på et minimum. Desuden mener Kommissionen, at de markedslikviditetsrisici, der kan opstå, er ubetydelige, som foranstaltningen i øjeblikket er udformet, og indvirkningen på priser, investeringer og grænseoverskridende strømme er minimeret.

8.3.3.6.4. Special purpose-enhedens rolle på markedet

- (556) I åbningsafgørelsen anså Kommissionen oprindeligt special purpose-enhedens struktur, som den var kendt på daværende tidspunkt, for generelt at være en passende struktur til at afhjælpe eventuelle konkurrencerelaterede problemer. Virkningen af etableringen på markedet og navnlig af special purpose-enhedens rolle var imidlertid stadig vanskelig at vurdere i betragtning af Tjekkiets løbende gennemførelse af ændringer i projektets struktur og dermed på grund af manglen på tilstrækkeligt dokumenterede oplysninger. Kommissionen rejste derfor tvivl om special purpose-enhedens virkninger på markedet.
- (557) Efter åbningsafgørelsen har Tjekkiet i flere skrivelser nærmere beskrevet special purpose-enhedens rolle på markedet i Tjekkiet (se betragtning 273-278).
- (558) I betragtning af disse bemærkninger konkluderer Kommissionen, at Tjekkiet i tilstrækkelig grad har præciseret de forhold, der fik Kommissionen til at rejse tvivl i åbningsafgørelsen, også ved at tilføje yderligere forklaringer. Det skyldes følgende:

⁽²³⁶⁾ Restforsyningsindekset beregnes som forholdet mellem den samlede disponible kapacitet minus virksomhedens kapacitet divideret med restefterspørgslen.

⁽²³⁷⁾ Dom af 3.7.1991, AKZO Chemie BV mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, C-62/86, ECLI:EU:C:1991:286, præmis 60.

⁽²³⁸⁾ Dom af 13.2.1979 Hoffmann-La Roche & Co. mod Kommissionen, 85/76, ECLI:EU:C:1979:36, præmis 39-41.

- (559) For det første var Kommissionen bekymret over special purpose-enhedens uafhængighed, navnlig om den i tilstrækkelig grad ville fungere som en privat enhed, der maksimerer overskuddet. I den forbindelse er det vigtigt, at special purpose-enheden og EDU II ikke kan koordinere driften af atomkraftværket på den ene side og handelen med den producerede elektricitet på den anden side. Selv om ČEZ er eneaktionær i EDU II (se afsnit 3.2.1 ovenfor), ejes aktierne i special purpose-enheden udelukkende af Tjekkiet, og ČEZ kan derfor ikke foretage en eventuel koordinering. Da Tjekkiet imidlertid har en kontrollerende aktiepost i både ČEZ (se betragtning 32) og special purpose-enheden, er det tænkeligt, at Tjekkiet selv koordinerer driften af atomkraftværket på den ene side og special purpose-enhedens handelsadfærd på den anden side for at maksimere ČEZ' fortjeneste.
- (560) Kommissionen bemærker, at special purpose-enhedens forvaltningsstruktur adskiller dens beslutningstagning vedrørende handelsstrategien fra EDU II, hvilket sikrer autonomi og minimerer risikoen for utilbørlig påvirkning. Dette er navnlig vigtigt, fordi det gør det usandsynligt, at Tjekkiet vil anvende sin kontrollerende aktiepost i ČEZ og dermed i EDU II på den ene side og sin kontrol over special purpose-enheden på den anden side til at maksimere ČEZ' fortjeneste, som det potentielt og indirekte drager fordel af gennem udbyttebetalinger, gennem en forøgelse af ČEZ' produktionskapacitet og den samtidige, nye vertikale forbindelse til engros- og detailmarkederne gennem special purpose-enheden. Kommissionen er derfor af den opfattelse, at det sikres, at special purpose-enhedens funktion og handelsstrategi ikke påvirkes af en enkelt markedsdeltagers (ČEZ) særinteresser og fortsat vil være i overensstemmelse med bredere mål af offentlig interesse om forsyningssikkerhed og overkommelige energipriser.
- (561) For det andet gav muligheden for, at special purpose-enhedens struktur fordrejede markedssignalerne, navnlig med hensyn til kraftværkets lastfordeling, anledning til bekymring. I henhold til den reviderede købskontrakten har special purpose-enheden imidlertid ingen indflydelse på lastfordelingsbeslutningen for kraftværket, som fuldt ud kontrolleres af EDU II. Som konkluderet i afsnit 8.3.3.5.1.2 giver formelen for beregning af betalingen tilstrækkelige incitamenter til, at EDU II kan fungere effektivt på elektricitetsmarkedet, hvilket begrænser fordrejninger af markedsprissignalet eller rangfølgen.
- (562) Kommissionen bemærker endvidere, at det, som Tjekkiet har anført, fremgår af Oxera-analysen ⁽²³⁹⁾, at idriftsættelsen af atomkraftværket ikke i væsentlig grad vil påvirke engrospriserne på elektricitet eller ČEZ' position på markedet. Atomkraftværket vil ikke i væsentlig grad påvirke engrospriserne på elektricitet, og det bekræfter, at special purpose-enhedens drift og idriftsættelsen af atomkraftværket ikke vil fordreje markedsdynamikken eller give specifikke aktører en uberettiget fordel.
- (563) For det tredje gav usikkerheden om, hvordan special purpose-enheden ville sælge sin elektricitet, navnlig til industrielle forbrugere, anledning til betydelig bekymring. Som svar herpå gav Tjekkiet tilsagn om, at special purpose-enheden vil sælge mindst 70 % af den elektricitet, der produceres af EDU II, på børser (se betragtning 112 ovenfor) og resten ved auktioner, der er underlagt betingelser, der forhindrer fordrejning af konkurrencen på elektricitetsmarkedet/-markederne (se betragtning 113 ovenfor).
- (564) Tjekkiet forklarede, at de planlagte parametre for de fremtidige atomkraftauktioner vil omfatte anslåede partistørrelser på 1-10 MW og auktionskontraktvarigheder på et år, en fjerdedel af et år eller kortere sigt. Auktioner vil blive afholdt som pay-as-bid med en forud fastsat mindstepris, der annonceres tidligst en til to dage før budafslutningen. Endvidere fastsættes auktionernes hyppighed kvartalsvis til årligt med gennemsigtige regler for meddelelsesperioden på 30 dage før auktionens start. Endelig vil auktionerne ikke vare længere end syv kalenderdage, og resultaterne vil blive offentliggjort inden for den følgende uge. Dette gælder både for auktioner i købskontraktens løbetid og i perioden efter købskontrakten. Disse påtænkte parametre giver tilstrækkelig klarhed til, at auktionerne faktisk kan forventes at blive gennemført på en ikkediskriminerende måde, hvilket giver en tilstrækkelig stor gruppe markedsdeltagere mulighed for effektivt at afgive tilbud på en gennemsigtig måde.

⁽²³⁹⁾ Se Oxera-rapporten.

- (565) Under særlige omstændigheder har EDU II ret til at sælge elektricitet direkte på engrosmarkedet. Dette sker imidlertid kun, hvis special purpose-enheden ikke opfylder sin aftagningsforpligtelse i henhold til købskontrakten. Under disse omstændigheder er kraftværket stadig i drift, og elektriciteten skal bringes på markedet. EDU II's fallback-mulighed for direkte salg af elektricitet forekommer derfor rimelig. Det skal dog undgås, at dette kan gøre det muligt for EDU II at omgå alle de begrænsninger, der er indført, og som har til formål at sikre ikkediskriminerende salg af elektricitet. Kommissionen bemærker, at Tjekkiet har givet tilsagn om, at EDU II i dette tilfælde vil sælge al produceret elektricitet på spotmarkedet som pristager. I den forbindelse kan EDU II ikke vælge en bestemt køber (da salget sker på en anonym børs), og EDU II kan heller ikke fastsætte prisen eller salgsbetingelserne (da standardprodukter sælges til marginalprisen på børsen). Dette er også i overensstemmelse med det underliggende problem, der skal løses: Hvis special purpose-enheden ikke aftager produceret elektricitet, kræver det en hurtig løsning for at afsætte kraftværkets produktion. Brug af spotmarkedet som en pristager tilvejebringer en hurtig og pålidelig løsning. På baggrund af disse tilsagn mener Kommissionen ikke, at fallback-løsningen med EDU II's ekstraordinære direkte salg giver anledning til yderligere konkurrenceproblemer.
- (566) Selv i ekstraordinære tilfælde, hvor likviditeten på de relevante børser falder betydeligt, vil disse handelsbetingelser ikke ændre sig, og special purpose-enheden kan kun midlertidigt ændre forholdet mellem tildeling af den producerede elektricitet til handelsplatformene. Mere specifikt kunne 50 % af den producerede elektricitet i sådanne tilfælde handles på børserne og 50 % via auktioner (se betragtning 117-118). Denne gennemsigtige fremgangsmåde sikrer lige adgang til den producerede elektricitet og styrker markedets integritet.
- (567) For det fjerde forsikrede Tjekkiet, at special purpose-enheden og ČEZ vil fungere uafhængigt med særskilte forvaltnings- og ledelsesstrukturer. Hvis special purpose-enheden outsourcer sine handelsaktiviteter, vil det ske gennem et ikkediskriminerende offentligt udbud, der sikrer, at en bestemt enhed ikke indrømmes en uberettiget fordel. Med hensyn til ČEZ må special purpose-enheden imidlertid ikke outsource sin handel med elektricitet til ČEZ Group eller til enheder, der indgår i ČEZ Group (se betragtning 46). Dette tilsagn fra Tjekkiet sikrer, at ČEZ ikke reelt genvinder kontrollen over salget af EDU II-produktion ved delegation og derved omgår virkningerne af strukturen med special purpose-enheden.
- (568) Kommissionen bemærker, at ČEZ vil føre tilsyn med EDU II's aktiviteter som projektsponsor og eneaktionær i EDU II. ČEZ' direkte deltagelse vil være begrænset til tilvejebringelse af egenkapital til EDU II og eventuelt til levering af fælles serviceaktiviteter til EDU II efter armslængdeprincippet.
- (569) Kommissionen bemærker også, at forvaltningsstrukturen vil adskille ČEZ fra statsstøttemodtageren EDU II (som byggherre, ejer og operatør af atomkraftværket). EDU II vil være en særskilt juridisk enhed med en særskilt bestyrelse og ledelse med en tillidsforpligtelse over for EDU II-selskabet. EDU II vil blive forvaltet uafhængigt, både finansielt og driftsmæssigt, og vil være underlagt forskriftsmæssig kontrol. EDU II vil have en defineret rapporteringsstruktur, der er etableret med henblik på kommunikation til ČEZ som moderselskab. Forvaltningsstrukturen vil sikre EDU II's uafhængighed af ČEZ og effektivt begrænse ČEZ' muligheder for uretmæssigt at gribe ind i EDU II's daglige drift. EDU II vil handle i overensstemmelse med de incitamenter, der gives gennem formelen for beregning af betalingen, i overensstemmelse med sin egen driftsstrategi. Kommissionen konkluderer, at Tjekkiet i tilstrækkelig grad har præciseret de forhold, der fik Kommissionen til at rejse tvivl i åbningsafgørelsen, ved at tilføje yderligere forklaringer om forholdet mellem special purpose-enheden, EDU II og ČEZ.
- (570) Kommissionen anerkendte muligheden for utilbørlig påvirkning, hvis special purpose-enhedens handelsaktiviteter blev outsourcet. Tjekkiets tilsagn om at afholde et åbent, ikkediskriminerende udbud om en sådan outsourcing, som udelukker outsourcing til ČEZ, kombineret med kontraktlige bestemmelser om at bevare handelsstrategiens ejerskab hos special purpose-enheden mindsker imidlertid i væsentlig grad sådanne risici.
- (571) I betragtning af ovenstående konkluderer Kommissionen, at Tjekkiet har taget tilstrækkeligt hensyn til de betænkeligheder, der oprindeligt blev givet udtryk for. De beskrevne foranstaltninger og de indførte sikkerhedsforanstaltninger sikrer markedets funktion og tilstrækkelig konkurrence. Kommissionen nærer derfor ingen tvivl om indvirkningen af den foreslåede special purpose-enhed på markedet.

8.3.3.6.5. Konklusion om uforholdsmæssigt negativ påvirkning af konkurrencen og samhandelen

- (572) Kommissionen konkluderer, at den potentielle fordrejning af konkurrencevilkårene er begrænset i lyset af betragtningerne i afsnit 8.3.3.6.1, 8.3.3.6.2, 8.3.3.6.3 og 8.3.3.6.4 ovenfor og under hensyntagen til de tilsagn, som Tjekkiet har afgivet.

8.3.4. Afvejning af støttens positive virkninger i forhold til de negative virkninger for konkurrencen og samhandelen

- (573) Efter en omhyggelig vurdering i afsnit 8.3.2 i denne afgørelse anerkender Kommissionen, at pakken af foranstaltninger har til formål at fremme en investering i atomenergi og derfor bidrager til udviklingen af en økonomisk aktivitet, dvs. elproduktion fra nukleare energikilder, samtidig med at den bidrager til elforsyningsikkerheden.
- (574) Kommissionen noterer sig også, at denne aktivitet på grundlag af forpligtelsen til at gennemføre de tekniske screeningskriterier for økonomiske aktiviteter i atomenergisektoren som fastsat i EU's klassificeringsforordning vil blive betragtet som en miljømæssigt bæredygtig investering i henhold til nævnte forordning.
- (575) Kommissionen erkender, at investeringen ikke kunne forventes at blive gennemført uden støtten, herunder alle de tre foranstaltninger, der udgør støttepakken. Støtten er derfor nødvendig for udviklingen af denne økonomiske aktivitet.
- (576) Kommissionen har konstateret, at kombinationen af købskontrakten med den reducerede varighed på 40 år, den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte og mekanismen til beskyttelse mod lovændringer, som er de er struktureret i de anmeldte foranstaltninger, er passende instrumenter. Der er under den formelle undersøgelse ikke fremlagt bevis for, at andre foranstaltninger ville have været lige så effektive med mindre konkurrencefordrejende virkninger.
- (577) Støtten vil blive ydet på en forholdsmæssig måde, da støttemodtageren ikke vil beholde ekstra overskud ud over, hvad der er strengt nødvendigt for at sikre atomkraftværkets økonomiske drift og levedygtighed. Den reducerede varighed af købskontrakten sikrer, at atomkraftværket vil være fuldt eksponeret for prisrisici efter tilbagebetaling af kapitalomkostningerne.
- (578) Konkret bemærker Kommissionen, at formlen for beregning af betalingen også i købskontraktens løbetid giver EDU II et stærkt incitament til at drive kraftværket på en effektiv måde ved at udnytte den eksisterende fleksible kapacitet til at reagere på markedspriserne.
- (579) Den regelmæssige revision af et klart defineret sæt inputværdier til den finansielle model, der giver mulighed for op- og nedjustering, sikrer, at den betydelige usikkerhed, der i øjeblikket hersker med hensyn til kapital- og driftsomkostninger, ikke fører til overkompensation af støttemodtageren. Anvendelsen af en gevinstdelingsmekanisme sikrer endvidere, at EDU II fortsat tilskyndes til at drive værket så effektivt som muligt, samtidig med at den øgede egenkapitalforrentning deles med staten, hvilket begrænser overkompensation i tilfælde af en omkostnings- eller indtægtsudvikling, der er bedre end forventet.
- (580) Målsatsen for egenkapitalforrentningen på [9-11] % er proportional i betragtning af risikoen ved projektet, idet der tages behørigt hensyn til støtteforanstaltningernes risikobegrænsende virkninger.
- (581) Kommissionen bemærker også, at ČEZ ikke vil have kontrol over special purpose-enhedens handelsaktiviteter og vil være underlagt begrænsninger, der begrænser incitamentet til og muligheden for at misbruge en styrket markedsposition som følge af foranstaltningen. Den store sammenkobling af det tjekkiske system vil også lægge yderligere hindringer i vejen for udøvelsen af markedsstyrke. Kommissionen bemærker endvidere, at handelstilsagnene sikrer et stabilt salg af elektricitet fra special purpose-enheden og derefter fra ČEZ på ikkediskriminerende vilkår til alle markedsdeltagere, hvilket kan forbedre likviditeten på det kortsigtede engrosmarked for elektricitet og kan gavne konkurrencen på detailmarkederne.
- (582) Kommissionen konkluderer, at de potentielle konkurrencefordrejninger generelt er begrænsede på grundlag af betragtningerne i afsnit 8.3.3 ovenfor under hensyntagen til de tilsagn, som de tjekkiske myndigheder og støttemodtageren har afgivet.

(583) På baggrund af en nøje afvejning og under hensyntagen til de afgivne tilsagn nåede Kommissionen frem til den konklusion, at fordrejningen af konkurrencevilkårene som følge af foranstaltningen er begrænset til det nødvendige minimum og opvejes af foranstaltningernes positive virkninger.

8.3.5. *Konklusion om støttens forenelighed*

(584) På baggrund af vurderingen foretaget under hensyntagen til de specifikke omstændigheder i denne sag finder Kommissionen, at pakken af foranstaltninger anmeldt og efterfølgende ændret af de tjekkiske myndigheder, herunder de afgivne tilsagn, omfatter statsstøtte, der er forenelig med det indre marked i henhold til artikel 107, stk. 3, litra c), i TEUF.

9. **KONKLUSION**

(585) Foranstaltningen som ændret er forenelig med det indre marked på grundlag af artikel 107, stk. 3, litra c), i TEUF.

(586) Kommissionen bemærker, at den med henblik på vurdering har fået forelagt udkastet til købskontrakten, investoraftalen og den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte, som den tjekkiske stat, CEZ og EDU II indtil videre har aftalt. De tjekkiske myndigheder anfører, at de øvrige vilkår og betingelser samt de endelige finansieringsdokumenter vil indeholde standardbestemmelser, som enhver investor vil betinge sig i forbindelse med et lignende projekt (se betragtning 194). Da Kommissionen ikke havde mulighed for at kontrollere de endelige dokumenter, skal de tjekkiske myndigheder anmelde dem til Kommissionen, hvis de ændrer foranstaltningen som fremlagt i denne afgørelse —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Den støtte, som Tjekkiet planlægger at gennemføre for at støtte opførelsen og driften af et nyt atomkraftværk ved Dukovany, er forenelig med det indre marked.

Artikel 2

Denne afgørelse er rettet til Den Tjekkiske Republik.

Udfærdiget i Bruxelles, den 30. april 2024.

På Kommissionens vegne
Margrethe VESTAGER
Ledende næstformand

BILAG

Input til den finansielle model, der kan ændres

Efter udbuddet vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse

Input	Beskrivelse af input	Ark	Række	Begrundelse for opdateringen
Varighed af udviklingsfase 2	Varigheden af fase 2 i projektets udvikling	Inp_C	43	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. Det nøjagtige tidspunkt vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.
Anlægsperiodens varighed	Varigheden af projektets anlægsperiode	Inp_C	47	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. Det nøjagtige tidspunkt vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.
Fuld driftsperiode	Varighed af projektets fulde driftsperiode (ekskl. forsøgsdrift)	Inp_C	51	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. Det nøjagtige tidspunkt vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.
Basiskapitaludgifter — udviklingsfase 2	Omkostninger til fase 2 i projektets udvikling	Inp_C	59	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. Omkostningerne vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.
Basiskapitaludgifter — anlægsfase	Omkostninger til projektets anlægsfase	Inp_C	60	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. Omkostningerne vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.
Kraftværkets bruttokapacitet	Kraftværkets bruttokapacitet (ekskl. fradrag for eget forbrug)	Inp_C	112	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. Parameteren afhænger af kraftværkets tekniske specifikationer og vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.
Eget forbrug	Forbrug, der er nødvendigt for at drive kraftværket	Inp_C	113	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. Parameteren afhænger af kraftværkets tekniske specifikationer og vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.

Input	Beskrivelse af input	Ark	Række	Begrundelse for opdateringen
Tilgængelighed i forsøgsperiode	Kraftværkets tilgængelighed i forsøgsperioden	Inp_C	132	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. Parameteren afhænger af kraftværkets tekniske specifikationer og vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.
Tilgængelighed efter forsøgsperiode	Kraftværkets tilgængelighed under fuld drift	Inp_C	135, 138	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. Parameteren afhænger af kraftværkets tekniske specifikationer og vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.
Kapitaludgifter i udviklingsfase 2	Profil af udgifterne i fase 2 i projektets udviklingsfase	Inp_V	43-48 (valgt på Inp_C 65)	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. Omkostningerne og den nøjagtige tidsplan vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.
Kapitaludgifter i anlægsfase	Profil af udgifter under anlægsarbejdet	Inp_V	53-61 (valgt på Inp_C 66)	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. Omkostningerne og den nøjagtige tidsplan vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.
Antagelser om tilgængelighed	Årlig profil af kraftværkets tilgængelighed	Inp_V	70-82 (valgt på Inp_C 138)	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. De parametre, der påvirker antagelserne om tilgængelighed, afhænger af kraftværkets tekniske specifikationer og vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. Ajourføringen kan imidlertid ikke reducere antagelserne om tilgængelighed i den finansielle model af 15. marts 2024, som er baseret på kraftværkets udformning, der opfylder de europæiske mindstekrav til nytteværdi for atomkraftværker med letvandsreaktorer.
Variabel omkostning	Omkostninger, der i vid udstrækning bestemmes af kraftværkets produktion (f.eks. brændsel, bortskaffelse af ikke-radioaktivt affald og hensættelser til dekommissionering)	Inp_V	143-220 (valgt på Inp_C 226)	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. Omkostningerne vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.
Fast omkostning	Omkostninger, der afholdes uanset kraftværkets produktion (f.eks. lønninger, kontorartikler og sikkerhed)	Inp_V	237-279 (valgt på Inp_C 225)	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. Omkostningerne vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.

Input	Beskrivelse af input	Ark	Række	Begrundelse for opdateringen
Livscyklusomkostning	Omkostninger i forbindelse med udskiftning og større renovering af komponenter i atomkraftværket	Inp_V	286-295 (valgt på Inp_C 227)	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. Omkostningerne vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.
Driftsomkostning	Profil af værdierne for parameter c i formelen for beregning af betalingen.	Inp_V	502-506	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. Omkostningerne vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.
Ekstra omkostninger som følge af lastfølgedrift	Omkostninger, der ikke er medtaget i andre omkostningsposter, og som kan tilskrives lastfølgedriften af kraftværket	Inp_V	300-304 (valgt på Inp_C 228)	Begrundet i resultatet af udbuddet vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse (omkostningerne vil blive specificeret på grundlag af tilbudsgiverens tekniske specifikationer)
Oprindelig gæld — fast/variabel rente	Afgør, om renten på tilbagebetalingspligtig finansiel støtte er en fast eller variabel rente	Inp_C	337	Opdateret for at afspejle vilkårene for den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte.
Oprindelig gæld — rente — margin under drift	Gældsomkostninger for den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte i driftsfasen	Inp_C	346-356	Opdateret for at afspejle vilkårene for den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte.
Oprindelig gæld — gebyrer	Gebyrer i forbindelse med sikring af den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte	Inp_C	359-361	Opdateret for at afspejle vilkårene for den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte.
Tilbagebetalingsmåde for standbygæld	Mulighed for tilbagebetaling af hovedstolen for standbygæld	Inp_C	376	Opdateret for at afspejle vilkårene for den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte.

Input	Beskrivelse af input	Ark	Række	Begrundelse for opdateringen
Standbygæld — fast/ variabel rente	Afgør, om renten på standbygæld er en fast eller variabel rente	Inp_C	380	Opdateret for at afspejle vilkårene for den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte.
Standbygæld — rente — margen under drift	Gældsomkostninger for standbygæld i anlægsfasen	Inp_C	389-399	Opdateret for at afspejle vilkårene for den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte.
Standbygæld — gebyrer	Gebyrer i forbindelse med sikring af standbygæld	Inp_C	402-404	Opdateret for at afspejle vilkårene for den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte.
Afskrivning af brændselsomkostninger	Afskrivningsperiode for brændselsomkostninger	Inp_C	230	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. Parameteren afhænger af kraftværkets tekniske specifikationer og vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.
Afskrivning af livscyklusomkostninger	Afskrivningsperiode for livscyklusomkostninger	Inp_C	233	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. Parameteren afhænger af kraftværkets tekniske specifikationer og vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.
Arbejdskapitaldage	Dage mellem produktion af elektricitet og betaling	Inp_C	251-253	Opdateret for at afspejle udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse (betalingsbetingelser med entreprenøren og med special purpose-enheden). Den nuværende antagelse i modellen kan ajourføres for at bringe den i overensstemmelse med udnyttelses- og tilbagebetalingsvilkårene for den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte og eventuelle kontraktbestemmelser i kontrakten vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.
Start på perioden for aktiv gældsfinansiering	Påbegyndelse af udnyttelsen af tilbagebetalingspligtig finansiell støtte	Inp_C	276	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. Den nøjagtige tidsplan er knyttet til starten af udviklingsfase 2 og vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.
Udbyttebegrænsning som følge af overført resultat	Afgør, om udbytte er begrænset af overført resultat	Inp_C	455	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. Udbuddet vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse vil definere anlægsomkostningerne og dermed gældsbeløbet og den endelige finansieringsstruktur. Også egenkapitalformen kan påvirke dette input.

Input	Beskrivelse af input	Ark	Række	Begrundelse for opdateringen
Profil for referencemængde (k)	Profil for værdier for k-parameteren i formelen for beregning af betalingen	Inp_V	473-485 (valgt på Inp_C 185)	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. Parameteren afhænger af kraftværkets tekniske specifikationer og vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.
Profil for alfaparameter	Profil for værdier for alfaparameteren, der anvendes i formelen for beregning af betalingen	Inp_V	489-493 (valgt på Inp_C 187)	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. Parameteren afhænger af kraftværkets tekniske specifikationer og driftsomkostninger og vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.
Antagelser vedrørende lastfølgedrift — indsat fra indtægtsmodellen – % af indtægterne	Indvirkning på indtægterne, som repræsenterer fordelene ved lastfølgedrift (modelleret i indtægtsmodellen)	Inp_V	523-540 (valgt på Inp_C 198)	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. De parametre, der påvirker antagelser om tilgængelighed for lastfølgedrift, afhænger af kraftværkets tekniske specifikationer og vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. Ajourføringen kan imidlertid ikke reducere antagelserne om tilgængelighed i den finansielle model af 15. marts 2024, som er baseret på kraftværkets udformning, der opfylder de europæiske mindstekrav til nytteværdi for atomkraftværker med letvandsreaktorer.
Antagelser vedrørende lastfølgedrift — indsat fra indtægtsmodellen – % af driftsomkostninger	Indvirkning på omkostningerne, som repræsenterer fordelene ved lastfølgedrift (modelleret i indtægtsmodellen)	Inp_V	536-542 (valgt på Inp_C 199)	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. De parametre, der påvirker antagelser om tilgængelighed for lastfølgedrift, afhænger af kraftværkets tekniske specifikationer og vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse. Ajourføringen kan imidlertid ikke reducere antagelserne om tilgængelighed i den finansielle model af 15. marts 2024, som er baseret på kraftværkets udformning, der opfylder de europæiske mindstekrav til nytteværdi for atomkraftværker med letvandsreaktorer.
Mål for DSCR	Målet for gældsserviceringsdækningsgraden for den samlede gældsservicering	Inp_C	297, 328-330	Begrundet ved færdiggørelse af tilbagebetalingspligtig finansiel støtte- og udbuddet vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse (anlægsomkostningerne vil blive bekræftet gennem udbuddet vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse).
Mål for LLCR	Målet for løbetidsdækningsgraden for den samlede gældsservicering	Inp_C	301	Begrundet ved færdiggørelse af tilbagebetalingspligtig finansiel støtte- og udbuddet vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse (anlægsomkostningerne vil blive bekræftet gennem udbuddet vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse).

Input	Beskrivelse af input	Ark	Række	Begrundelse for opdateringen
Mål for PLCR	Målet for projektets levetidsdækningsgrad for den samlede gældsservicering	Inp_C	304	Begrundet ved færdiggørelse af tilbagebetalingspligtig finansiel støtte- og udbuddet vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse (anlægsomkostningerne vil blive bekræftet gennem udbuddet vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse).
Oprindelig gæld — gældens løbetid og henstandsperiode	Den samlede løbetid for den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte	Inp_C	311-312	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse og den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte, da investeringsomkostningerne og størrelsen af den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.
Tilbagebetalingsmåde for oprindelig gæld	Afdragsprofilen for hovedstolen i den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte	Inp_C	329	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse og den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte, da investeringsomkostningerne og størrelsen af den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.
Oplysninger om vedligeholdelsesreservekonto	Konto, der anvendes til at dække en del af den forventede vedligeholdelse i en defineret prognoseperiode	Inp_C	466-472	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse og den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte, da investeringsomkostningerne og størrelsen af den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.
Konto til gældsserviceringsreserven	Konto, der anvendes til at dække en del af den forventede gældsservicering i en defineret prognoseperiode	Inp_C	482-502	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse og den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte, da investeringsomkostningerne og størrelsen af den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.
Oplysninger om dekommissioneringsreservekonto	Konto, der anvendes til at dække forventede dekommissioneringsomkostninger	Inp_C	474-480	Opdateret i tilfælde af omkostningsstigninger, der er omfattet af legitime grunde.
Dekommissioneringsreserve	Profil af finansieringsbehovet til dekommissioneringsreserven	Inp_V	310-315 (valgt på Inp_C 477)	Opdateret i tilfælde af omkostningsstigninger, der er omfattet af legitime grunde.
Oprindelig faktor for gældssammensætning	Faktor for gældssammensætning for tilbagebetaling af hovedstol af tilbagebetalingspligtig finansiel støtte	Inp_V	354-364 (valgt på Inp_C 330)	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse og den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte, da investeringsomkostningerne og størrelsen af den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.

Input	Beskrivelse af input	Ark	Række	Begrundelse for opdateringen
Afdrag på fast gæld	Profil for tilbagebetaling af hovedstol af fast gæld pr. år	Inp_V	378-388 (valgt på Inp_C 335)	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse og den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte, da investeringsomkostningerne og størrelsen af den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.
Variabel rente på oprindelig gæld	Profil for variabel rente gældsomkostninger for tilbagebetalingspligtig finansiell støtte	Inp_V	390-397 (valgt på Inp_C 340)	Opdateret for at afspejle resultatet af udvælgelsen af entreprenøren for ingeniørarbejde, indkøb og opførelse og den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte, da investeringsomkostningerne og størrelsen af den tilbagebetalingspligtige finansielle støtte vil blive bekræftet på grundlag af det vindende tilbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.
Inflationsantagelser	Makroøkonomiske antagelser vedrørende de valgte indekseringsmekanismer	Inp_V	15-24 (valgt på Inp_C 239-245)	Opdateret for at beregne den nominelle værdi af kapitaludgifterne ud fra dag-til-dag-input om kapitaludgifter, der er modtaget i udbud vedrørende ingeniørarbejde, indkøb og opførelse.
Momssats	Momssats gældende for projektet	Inp_C	548	Opdateret i tilfælde af lovgivningsmæssige ændringer i begge retninger (stigning eller fald i forhold til de oprindelige antagelser).
Momspligt	Momspligtige indtægts- og omkostningsposter	Inp_C	544-556	Opdateret i tilfælde af lovgivningsmæssige ændringer i begge retninger (stigning eller fald i forhold til de oprindelige antagelser).
Erhvervsskat — Højeste tilladte rente i % af EBITDA	Maksimalt tilladte renteudgifter udtrykt i % af EBITDA, som anvendes til beregning af den skattepligtige indkomst	Inp_C	562	Opdateret i tilfælde af lovgivningsmæssige ændringer i begge retninger (stigning eller fald i forhold til de oprindelige antagelser).
Erhvervsskattesats	Erhvervsskattesats gældende for projektet	Inp_C	576	Opdateret i tilfælde af lovgivningsmæssige ændringer i begge retninger (stigning eller fald i forhold til de oprindelige antagelser).
Sats for skattemæssige afskrivninger — generel og særlig sats	Satser for skattemæssige afskrivninger	Inp_C	581-583	Opdateret i tilfælde af lovgivningsmæssige ændringer i begge retninger (stigning eller fald i forhold til de oprindelige antagelser).

Input	Beskrivelse af input	Ark	Række	Begrundelse for opdateringen
Beskatning af projektomkostninger	Fastsætter skattemæssige afskrivninger i forbindelse med specifikke omkostningsposter	Inp_C	587-589	Opdateret i tilfælde af lovgivningsmæssige ændringer i begge retninger (stigning eller fald i forhold til de oprindelige antagelser).
Regnskabsmæssig afskrivning	Oplysninger om regnskabsmæssige afskrivninger på tværs af forskellige aktivkategorier	Inp_V	324-336	Opdateret i tilfælde af lovgivningsmæssige ændringer i begge retninger (stigning eller fald i forhold til de oprindelige antagelser).
Skattemæssig afskrivning	Oplysninger om skattemæssige afskrivninger på tværs af forskellige aktivkategorier	Inp_V	338-350	Opdateret i tilfælde af lovgivningsmæssige ændringer i begge retninger (stigning eller fald i forhold til de oprindelige antagelser).

Under købskontrakten

Input	Beskrivelse af input	Ark	Række	Begrundelse for opdateringen
Variabel omkostning	Omkostninger, der bestemmes af kraftværkets produktion (f.eks. brændsel, bortskaffelse af ikke-radioaktivt affald og hensættelser til dekommissionering)	Inp_V	143-220 (valgt på Inp_C 226)	Variable omkostninger vil blive opdateret for at afspejle omkostningsoverskridelser som følge af begivenheder, der udgør legitime grunde. Variable omkostninger, der udgør »C«, vil blive ajourført regelmæssigt som led i gennemgangen af formlen for beregning af betalingen.
Fast omkostning	Omkostninger, der afholdes uanset kraftværkets produktion (f.eks. lønninger, kontorartikler og sikkerhed)	Inp_V	237-279 (valgt på Inp_C 225)	Opdateret for at afspejle omkostningsoverskridelser som følge af begivenheder, der udgør legitime grunde.

Input	Beskrivelse af input	Ark	Række	Begrundelse for opdateringen
Ekstra omkostninger som følge af lastfølgedrift	Omkostninger, der ikke er medtaget i andre omkostningsposter, og som kan tilskrives lastfølgedriften af kraftværket	Inp_V	297-306 (valgt på Inp_C 228)	Hvis en begivenhed, der udgør legitime grunde, fører til yderligere omkostninger til lastfølgedrift, vil inputtet »ekstra omkostninger som følge af lastfølgedrift« blive ajourført i den finansielle model i overensstemmelse hermed. Ekstra omkostninger som følge af lastfølgedrift vil også blive revideret og ajourført som led i den periodiske gennemgang af formelen for beregning af betalingen i købskontrakten.
Overskridelse af kapitaludgifter — udviklingsfase 1	Mængden af eventuelle overskridelser i løbet af den første udviklingsfase	Inp_C	70	Opdateret for at afspejle omkostningsoverskridelser som følge af begivenheder, der udgør legitime grunde.
Overskridelse af kapitaludgifter — udviklingsfase 2	Mængden af eventuelle overskridelser i løbet af den anden udviklingsfase	Inp_C	71	Opdateret for at afspejle omkostningsoverskridelser som følge af begivenheder, der udgør legitime grunde.
Overskridelse af kapitaludgifter — anlægsfase	Mængden af eventuelle overskridelser i anlægsfasen	Inp_C	72	Opdateret for at afspejle omkostningsoverskridelser som følge af begivenheder, der udgør legitime grunde.
Procentdel af overskridelse som følge af legitime grunde	Andel af overskridelser, der skyldes legitime grunde	Inp_C	77	Begrundet i omkostningsoverskridelser som følge af begivenheder, der udgør legitime grunde. Opdateret for at afspejle omkostningsoverskridelser som følge af begivenheder, der udgør legitime grunde.
Overskridelse af kapitaludgifter — udviklingsfase 1	Profil af eventuelle overskridelser i løbet af den første udviklingsfase	Inp_V	415-420 (valgt på Inp_C 83)	Opdateret for at afspejle omkostningsoverskridelser som følge af begivenheder, der udgør legitime grunde.

Input	Beskrivelse af input	Ark	Række	Begrundelse for opdateringen
Overskridelse af kapitaludgifter — udviklingsfase 2	Profil af eventuelle overskridelser i løbet af den anden udviklingsfase	Inp_V	425-430 (valgt på Inp_C 84)	Opdateret for at afspejle omkostningsoverskridelser som følge af begivenheder, der udgør legitime grunde.
Overskridelse af kapitaludgifter — anlægsfase	Profil af eventuelle overskridelser i anlægsfasen	Inp_V	435-440 (valgt på Inp_C 85)	Begrundet i omkostningsoverskridelser som følge af begivenheder, der udgør legitime grunde. Opdateret for at afspejle omkostningsoverskridelser som følge af begivenheder, der udgør legitime grunde.
Inflationsantagelser	Makroøkonomiske antagelser vedrørende de valgte indekseringsmekanismer	Inp_V	15-24 (valgt på Inp_C 239-245)	Opdateringer, der afspejler bevægelser i værdien af de respektive indekser over tid. Opdatering af værdierne vil blive overvåget af MIT.
Momssats	Momssats gældende for projektet	Inp_C	548	Opdateret i tilfælde af lovgivningsmæssige ændringer i begge retninger (stigning eller fald i forhold til de oprindelige antagelser).
Momspligt	Momspligtige indtægts- og omkostningsposter	Inp_C	544-556	Opdateret i tilfælde af lovgivningsmæssige ændringer i begge retninger (stigning eller fald i forhold til de oprindelige antagelser).
Erhvervsskat — Højeste tilladte rente i % af EBITDA	Maksimalt tilladte renteudgifter udtrykt i % af EBITDA, som anvendes til beregning af den skattepligtige indkomst	Inp_C	562	Begrundet i ændringer i skattelovgivningen. Opdateret i tilfælde af lovgivningsmæssige ændringer i begge retninger (stigning eller fald i forhold til de oprindelige antagelser).

Input	Beskrivelse af input	Ark	Række	Begrundelse for opdateringen
Erhvervsskattesats	Erhvervsskattesats gældende for projektet	Inp_C	576	Opdateret i tilfælde af lovgivningsmæssige ændringer i begge retninger (stigning eller fald i forhold til de oprindelige antagelser).
Beskatning af projektomkostninger	Fastsætter skattemæssige afskrivninger i forbindelse med specifikke omkostningsposter	Inp_C	587-589	Opdateret i tilfælde af lovgivningsmæssige ændringer i begge retninger (stigning eller fald i forhold til de oprindelige antagelser).
Profil for referencemængde (k)	Profil for værdier for k-parameteren, der anvendes i formlen for beregning af betalingen	Inp_V	473-485 (valgt på Inp_C 185)	Referencemængden fastsættes på forhånd hvert femte år. Værdien af k vil ændre sig i løbet af købskontrakten (under disse periodiske revisioner), hvilket afspejler kraftværkets forventede produktion for hvert år baseret på vedligeholdelsesaktiviteter, før virkningen af eventuel lastfølgedrift. Denne parameter vil også blive opdateret i tilfælde af legitime grunde.
Profil for alfaparameter	Profil for værdier for alfaparameteren, der anvendes i formlen for beregning af betalingen	Inp_V	489-493 (valgt på Inp_C 187)	Alfaparameteren fastsættes på forhånd hvert femte år (som anført i betragtning 97). Alfaparameteren defineres som f/c hvert år, og dens værdi skal opdateres i overensstemmelse med enhver opdatering til c over købskontrakten.